

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2020

ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	4
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	6
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	12
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)	12
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	12
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	14
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	15
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ	16
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	18
ΟΙ ΕΞΕΛΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ	18
ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	18
Η ελληνική οικονομία	18
Η διεθνής οικονομία	21
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	24
Διεθνείς κεφαλαιαγορές	24
Ελληνική κεφαλαιαγορά	39
Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο	42
ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	49
Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων	49
Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος	58
Αγορά παραγώγων προϊόντων	59
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ	62
Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου	62
Εκδόσεις εταιρικών τίτλων	62
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	69
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	69
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)	69
Συναλλακτική δραστηριότητα	69
Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ	69
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	70
Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)	70
Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)	75

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	76
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	76
<i>ΕΠΟΠΤΙΚΑ /ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19</i>	76
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	79
<i>Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Δ.)</i>	79
<i>Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)</i>	79
<i>Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός</i>	79
<i>Ακεραιότητα Αγοράς</i>	80
<i>Υποχρεώσεις Εκδοτριών Εταιριών</i>	80
<i>Επιμέρους Αρμοδιότητες</i>	81
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ	81
<i>Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)</i>	81
<i>Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)</i>	81
<i>Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)</i>	81
<i>Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου</i>	82
<i>Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)</i>	82
<i>Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)</i>	82
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΟΣΕΚΑ	82
<i>Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού</i>	83
<i>Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις.</i>	83
ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ	84
<i>Ανάκληση άδειας λειτουργίας</i>	84
<i>Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών</i>	84
<i>Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών</i>	90
<i>Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών</i>	91
<i>Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προσφορών κινητών αξιών.</i>	92
<i>Επιβολή χρηματικών ποινών</i>	93
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	97
<i>Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας</i>	97
<i>Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς</i>	99
<i>Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών</i>	100
<i>Εκποίηση κινητών αξιών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών</i>	101
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	101
ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	104
<i>Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα</i>	104
<i>Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα</i>	107
<i>Κόμβος Καινοτομίας</i>	108
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	109
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	110

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)	110
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς	129
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)	129
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς	130
Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας	130
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	131
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	137
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ	140
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ	147

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2018- 2020	20
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2018-2020.....	23
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2020.....	50
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2011-2020	50
ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2010-2020	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί και λοιποί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2019-2020.....	52
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/ΧΑ, 2020.....	52
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2020.....	53
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2020	54
ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2018-2020.....	55
ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Δεκέμβριος 2020.....	56
ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2011-2020	57
ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2018-2020.....	60
ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2018-2020	61
ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Λόγος αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την υποκείμενη αγορά , 2020.....	61
ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2020	63
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2014-2020.....	64
ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2018 – 2020.....	65
ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2020.....	66
ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2020.....	67
ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2020	67
ΠΙΝΑΚΑΣ 22 Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2016-2020	69
ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2020	70
ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2018-2020	71
ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2009-2020.....	71
ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2020.....	73
ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2020	74
ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2020.....	90
ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2020	97

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2018-2020	110
ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2018-2020	131
ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2018-2020	133
ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2018-2020	133
ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2018-2020.....	134
ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2018-2020	135
ΠΙΝΑΚΑΣ 36. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2018-2020.....	136

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)	17
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2018-2020	51
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2018-2020	55
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2018-2020	59
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά τύπο παραγώγου, 2020 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2019)	60
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2014-2020	64
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2014-2020	65
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2011-2020	68
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2011-2020	68
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2018-2020	73
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2018-2020	74

Το 2020 ήταν ιδιαίτερη χρονιά για την οικονομία και ειδικότερα την κεφαλαιαγορά, κυρίως λόγω της πανδημίας του Covid 19 και των προσπαθειών αντιμετώπισης των συνεπειών. Επιπλέον τη συγκυρία επιβάρυνε η ανησυχία για την έκβαση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ (το Brexit), η οποία επιτεύχθηκε με τελική συμφωνία μεταξύ Η.Β. και Ε.Ε. στο τέλος του 2020.

Η πανδημία του COVID-19 που εξελίχθηκε σε παγκόσμια υγειονομική κρίση, πλήττοντας όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και ωθώντας τον πλανήτη σε αιφνίδια και βαθιά ύφεση, αναπόφευκτα επηρέασε και την οικονομία της Ελλάδας. Το εύρος των επιπτώσεων της πανδημίας, καθώς και ο ρυθμός και το μέγεθος της ανάκαμψης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών και περιφερειών. Παρά την ισχυρή, συντονισμένη και τολμηρή οικονομική απόκριση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, παραμένουν πολλοί παράγοντες αβεβαιότητας, ιδίως όσον αφορά τη διάρκεια της κρίσης και τον βαθμό στον οποίο θα επηρεάσει τη ζωή και την οικονομία. Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη επιδίωξαν την οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης με σειρά μέτρων ύψους 540 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη της Ευρωπαϊκής οικονομίας.

Οι μακροοικονομικές συνθήκες στην ΕΕ βελτιώθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2020, με ισχυρή οικονομική ανάκαμψη το τρίτο τετράμηνο το 2020, καθώς τα μέτρα περιορισμού του COVID-19 άρθηκαν σταδιακά στην ΕΕ. Η επανεμφάνιση της πανδημίας κατά το τελευταίο τετράμηνο του 2020 οδήγησε και πάλι σε πολύ υψηλή οικονομική αβεβαιότητα παρά την πρόοδο στην ανάπτυξη και τη διαθεσιμότητα εμβολίων από το 2021. Στις φθινοπωρινές προβλέψεις της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις προβλέψεις της για την αύξηση του ΑΕΠ της ΕΕ ελαφρώς προς τα πάνω για το 2020, σε -7,4% (από -8,3%). Παρά την περαιτέρω προβλεπόμενη ανάκαμψη του ΑΕΠ της ΕΕ το 2021 (+4,1%) και το 2022 (+3%), δεν αναμένεται ότι θα φθάσει στα επίπεδα πριν τη νόσο COVID-19 έως το 2022. Εν τούτοις, η μακροοικονομική αβεβαιότητα γενικά δεν αντικατοπτρίστηκε στις αποτιμήσεις κεφαλαίων και στη μεταβλητότητα της αγοράς, οι οποίες ανέκαμψαν κοντά ή πάνω από τα προ κρίσης επίπεδα, καταδεικνύοντας έτσι τον συνεχιζόμενο κίνδυνο αποσύνδεσης από τα θεμελιώδη οικονομικά στοιχεία.

Αντίστοιχα, τα μακροοικονομικά δεδομένα της χώρας μας επηρεάστηκαν καθοριστικά από την κρίση της πανδημίας η οποία ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις εκδηλώνεται μέσω: της παραγωγής, της απασχόλησης σε συνδυασμό με την εγχώρια ζήτηση και του εξωτερικού τομέα. Οι έκτακτες συνθήκες οδήγησαν σε αναστολή της υποχρέωσης της Ελλάδας για επίτευξη του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος της Γενικής Κυβέρνησης ίσου με 3,5% του ΑΕΠ σε όρους ενισχυμένης εποπτείας γεγονός που έδωσε περισσότερους βαθμούς ελευθερίας για την παροχή στήριξης της οικονομίας. Η χαλάρωση των δημοσιονομικών στόχων έλαβε χώρα μέσω της διάταξης του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης για ασυνήθεις περιστάσεις καθώς και μέσω ειδικής ρήτρας διαφυγής.

Σημαντικό πλήγμα σε όλες τις χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δέχθηκε ο τομέας των υπηρεσιών και ιδίως ο τουρισμός και οι μεταφορές, κλάδοι οι οποίοι είναι κυρίως εντάσεως εργασίας με επιπτώσεις στα μεγέθη της απασχόλησης, των εισοδημάτων και των οικονομικών προσδοκιών. Στην Ελλάδα, η αβεβαιότητα γύρω από αυτές τις κρίσιμες εξελίξεις αυξήθηκε ραγδαία από τον Μάρτιο 2020 ενώ νέα περιοριστικά μέτρα στις κινήσεις των πολιτών εισήχθησαν εκ νέου το Νοέμβριο του 2020 με στόχο την προάσπιση της δημόσιας

υγείας. Κατά το διάστημα αυτό μεγάλης εμβέλειας και έκτασης μέτρα στήριξης στην οικονομία υιοθετήθηκαν στην πλειονότητα των χωρών και στην Ελλάδα όπου εφαρμόστηκε δυναμική επεκτατική δημοσιονομική και μακροπροληπτική πολιτική ακολουθώντας τις παρόμοιες ενέργειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι κεντρικές τράπεζες διατήρησαν αμετάβλητη τη νομισματική τους στάση. Κατά τη διάρκεια του 2020, η ΕΚΤ ανέμενε ότι τα βασικά επιτόκια θα παρέμεναν στα σημερινά τους επίπεδα ή χαμηλότερα έως ότου υπάρξουν ενδείξεις ανάκαμψης του πληθωρισμού. Ως μια περαιτέρω ανταπόκριση στην κρίση COVID-19, η ΕΚΤ αύξησε το Πρόγραμμα Αγοράς Έκτακτης Ανάγκης για την Πανδημία (PEPP) για την αγορά τίτλων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, σε 1,85 τρις., και το παρέτεινε τουλάχιστον έως τον Μάρτιο του 2022. Η φερεγγυότητα των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιριών είναι σημαντικά υψηλότερη από ό,τι ήταν κατά την Παγκόσμια Χρηματοπιστωτική Κρίση. Οι τράπεζες αντιμετώπισαν, παράλληλα, πιέσεις στην κερδοφορία τους σε ένα περιβάλλον υποτονικής οικονομικής δραστηριότητας και κινδύνου αυξημένων πιστωτικών ζημιών.

Η συμφωνία του Δεκεμβρίου για το Brexit μείωσε τη βραχυπρόθεσμη πολιτική αβεβαιότητα, και απομάκρυνε το ενδεχόμενο καταστροφικών επιπτώσεων τον Ιανουάριο 2021.

Κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2020 οι αγορές μετοχών και σταθερού εισοδήματος συνέχισαν την ανάκαμψή τους μετά τις μεγάλες διορθώσεις της αγοράς το πρώτο εξάμηνο του έτους: Οι αποτιμήσεις των μετοχικών τίτλων στην ΕΕ αυξήθηκαν κατά 10% το δεύτερο εξάμηνο του 2020 παραμένοντας ελαφρώς χαμηλότερες από τα επίπεδα προ COVID-19 με σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κλάδων, ενώ οι αποτιμήσεις στις αγορές σταθερού εισοδήματος συνέχισαν να αυξάνονται σε όλους τους κλάδους και τις αξιολογήσεις, ιδίως κατά το τρίτο τετράμηνο του 2020. Εκδόσεις που ενέχουν υψηλότερο κίνδυνο, όπως τα εταιρικά ομόλογα υψηλής απόδοσης και το χρέος αναδυόμενων αγορών, έχουν πλέον αποτιμήσεις πάνω από τα επίπεδα πριν από τον COVID-19, αντανακλώντας την εκ νέου αναζήτηση απόδοσης από τους επενδυτές.

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2020 χαρακτηρίστηκε από α) τη μείωση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών, με πτώση στις αποδόσεις των βασικών και κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ), β) τη μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Αγορά Αξιών και στην Αγορά Παραγώγων αλλά και την ενίσχυσή της στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ, γ) την αύξηση της εκδοτικής δραστηριότητας στους μακροπρόθεσμους ομολογιακούς τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και την αισθητή μείωση των αποδόσεών τους, δ) την ενίσχυση της εκδοτικής δραστηριότητας σε εταιρικούς ομολογιακούς τίτλους και τη μείωση σε μετοχικούς τίτλους και, τέλος, ε) την καταγραφή καθαρών εισροών στα αμοιβαία κεφάλαια και αύξησης στη συνολική αξία ενεργητικού τους, παρά την αρχική εκροή που υπήρξε κατά την έναρξη της πανδημίας, αλλά και τη μικτή εικόνα στις αποδόσεις τους.

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, οι αποδόσεις στις περισσότερες διάρκειες διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2020 σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το τέλος του 2019, με τη (μέση) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς, να διαμορφώνεται στο 0,63% το Δεκέμβριο του 2020 έναντι 1,42% το Δεκέμβριο του 2019 και έναντι 4,28% την αντίστοιχη περίοδο το 2018. Η τάση αυτή επιβεβαίωσε την σταδιακή επιστροφή της οικονομίας σε ρυθμούς κανονικότητας η οποία είχε ήδη ξεκινήσει από το δεύτερο εξάμηνο του 2019 καθώς η χώρα απευθύνθηκε στις διεθνείς αγορές κρατικών ομολόγων αντλώντας κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των αναγκών της με αισθητά πιο χαμηλό κόστος σε σχέση με το παρελθόν.

Με βάση επίσης τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου παρουσίασε αύξηση σε ετήσια βάση (21,1%) και διαμορφώθηκε στα 442 δισ. ευρώ έναντι 365 δισ. ευρώ το 2019. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 36,83 δισ. ευρώ έναντι 30,42 δισ. ευρώ το 2019. Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ), ανήλθε σε 23,26 δισ. ευρώ έναντι 8,54 δισ. ευρώ το 2019.

Στην πρωτογενή αγορά μακροπρόθεσμων τίτλων έλαβαν χώρα οκτώ κοινοπρακτικές και ειδικές εκδόσεις ύψους 16 δισ. ευρώ έναντι 12,8 δισ. ευρώ το 2019. Όσον αφορά στην έκδοση εντόκων γραμματίων, το 2020 αντλήθηκαν συνολικά 23,6 δισ. ευρώ έναντι 27,86 δισ. ευρώ το 2019. Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού διαμορφώθηκε σε 0,96% έναντι 1,7% το 2019.

Πρόκληση για την πορεία της ελληνικής οικονομίας εξακολουθούσε να είναι η αντιμετώπιση του μεγάλου όγκου των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) στο ενεργητικό των τραπεζών, τα οποία είχαν συσσωρευθεί κατά την περίοδο της κρίσης. Είναι σημαντικό όμως ότι έγινε μία οργανωμένη προσπάθεια από το κράτος με την δημιουργία ενός πλαισίου παροχής εγγυήσεων στις τιτλοποιήσεις των τραπεζών που απέφερε σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, προσπάθεια που αναμένεται να συνεχιστεί εξίσου αποτελεσματικά και το 2021.

Αναφορικά με την Αγορά Αξιών, σύμφωνα με στοιχεία του ΧΑ, το 2020, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών μειώθηκε κατά 12,7% σε ετήσια βάση, φθάνοντας το Δεκέμβριο τα 53.431,51 εκατ. ευρώ έναντι 61.217,27 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2019. Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 σε 32,22% έναντι 32,66% στο τέλος του 2019 ενώ ήταν 24,18% στο τέλος του 2018. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 στα 154,49 εκατ. ευρώ έναντι 145,04 εκατ. ευρώ στο τέλος 2019, καταγράφοντας ετήσια αύξηση κατά 6,5%.

Η συναλλακτική δραστηριότητα στην Αγορά Αξιών του ΧΑ παρουσίασε μείωση. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 15.968 εκατ. ευρώ σημειώνοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -2,54% ενώ η αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων διαμορφώθηκε στα 190,23 εκατ. ευρώ καταγράφοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -20,29%. Αντίθετα, η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ ενισχύθηκε σημαντικά και ανήλθε σε 25,97 εκατ. ευρώ έναντι 5,13 εκατ. ευρώ το 2019. Έτσι, διαπιστώνεται ότι η θετική πορεία του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά το τέλος του 2019 διακόπηκε στο ξεκίνημα της νέας χρονιάς του 2020, κυρίως λόγω των ανησυχιών για τις επιπτώσεις από την πανδημία του κορονοϊού κάτι που επηρέασε έντονα τόσο τις διεθνείς όσο και την ελληνική αγορά, με κύρια χαρακτηριστικά τη σημαντική πτώση των τιμών και την αύξηση της μεταβλητότητας.

Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να συνεχίσει αδιάλειπτα την λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης προετοιμασίας, ώστε να λειτουργεί κατά κύριο λόγο με απομακρυσμένη πρόσβαση των στελεχών της. Επιπλέον, ήταν σε συνεχή επικοινωνία και συντονισμό με τις άλλες εποπτικές αρχές της ΕΕ ως προς τα θέματα εποπτείας των αγορών της ΕΕ και εξέδωσαν από κοινού ανακοινώσεις για επιμέρους θέματα.

Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει σημαντική ενεργό συμμετοχή σε όλες τις διαρκείς επιτροπές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ESMA) καθώς και στις Κοινές Επιτροπές των τριών Ευρωπαϊκών

Εποπτικών Αρχών (ESMA, EBA & EIOPA), συμβάλλοντας στην κοινή διαμόρφωση ευρωπαϊκού πλαισίου εποπτείας, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις ενίοτε ιδιαιτερότητες της Ελληνικής Αγοράς. Κατά το 2020, είχα την τιμή να εκλεγώ ομόφωνα από τις τρεις Ευρωπαϊκές Αρχές (ESMA, EBA & EIOPA) ως πρόεδρος της Κοινής Επιτροπής για τις Τιτλοποιήσεις, μία επιτροπή που επιμελείται την διαμόρφωση του πλαισίου για τις τιτλοποιήσεις στην Ευρώπη, ένα αντικείμενο που είναι ιδιαίτερα σημαντικό και για την ελληνική αγορά.

Επιπλέον, στις 16 Δεκεμβρίου του 2020, είχα την τιμή να εκλεγώ επίσης ομόφωνα από το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA μέλος του Management Board της ESMA, με θητεία από 1 Ιανουαρίου 2021 έως τον Ιούνιο 2023. Το Management Board της ESMA έχει κύριο λόγο να διασφαλίζει την πιστή εκτέλεση της αποστολής του ευρωπαϊού επόπτη, της ESMA, σύμφωνα με τον Κανονισμό της και να εποπτεύει την διεκπεραίωση των θεμάτων διαχείρισης και συντονισμού της ευρωπαϊκής Αρχής. Η εκλογή αυτή αποτελεί θετική εξέλιξη για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καθώς αναγνωρίζεται η συμβολή της στον ευρωπαϊκό θεσμικό φορέα σε μία περίοδο που είναι σε εξέλιξη σημαντικές διεργασίες στις ευρωπαϊκές και διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιπλέον και κατά τη διάρκεια του 2020 συνέχισε να συμβάλλει ενεργά στη διαμόρφωση των θέσεων της χώρας μας και σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο με προτάσεις συγκεκριμένες στα επιμέρους ευρωπαϊκά νομοθετήματα καθώς και να επεξεργάζεται, στο πλαίσιο των ρυθμιστικών της αρμοδιοτήτων, νέα σχέδια νόμων για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς.

Επιπλέον, για να προωθηθεί περαιτέρω ο εκσυγχρονισμός της κεφαλαιαγοράς και η ανάπτυξη ενός ασφαλέστερου πλαισίου σε εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κεφαλαιαγορών (Capital Markets Union), η Διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς έθεσε και νέους στόχους, πέραν των υφιστάμενων που βασιζόνταν στο τρίπτυχο, α) ενίσχυση της προληπτικής εποπτείας, β) αξιοποίηση της τεχνολογίας και γ) συμβολή στην αναθεώρηση της εθνικής νομοθεσίας για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς. Οι νέοι στόχοι αφορούν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση δεδομένων με τη χρήση της τεχνολογίας, την βιωσιμότητα και την επιτάχυνση της εποπτικής σύγκλισης, στόχοι οι οποίοι ταυτίζονται με αυτούς των υπόλοιπων εποπτών της ΕΕ.

Αναφορικά με την συμβολή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην αναθεώρηση της εθνικής νομοθεσίας, επισημαίνεται, ότι κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, υιοθετήθηκε τον Ιούλιο του 2020 ο νόμος 4706/2020, ο οποίος περιλαμβάνει διατάξεις α) για την εταιρική διακυβέρνηση των εισηγμένων εταιριών, κάτι το οποίο η Διοίκηση είχε θέσει εξ αρχής ως προτεραιότητα για σκοπούς εκσυγχρονισμού του σχετικού πλαισίου, β) ρυθμίσεις που αφορούν σε ενσωμάτωση κοινοτικής νομοθεσίας σε θέματα κεφαλαιαγοράς, γ) την υιοθέτηση ενός ειδικού τύπου οργανισμού εναλλακτικών επενδύσεων με μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου – κάτι το οποίο δεν υπήρχε μέχρι σήμερα ως δυνατότητα στην Ελλάδα, καθώς και δ) επιμέρους τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας σε θέματα που έρχονταν βελτιώσεων ή ρυθμίσεων (όπως, τα θέματα της Επιτροπής Ελέγχου εισηγμένων εταιριών και άλλα θέματα οργανωτικά της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς). Ειδικά για την εταιρική διακυβέρνηση αξίζει να σημειωθεί ότι οι νομοθετικές πρωτοβουλίες αποσκοπούν στην ενίσχυση μηχανισμών ελέγχου εντός και εκτός των εταιριών, στην αποτελεσματικότερη διάρθρωση των διοικητικών συμβουλίων, στην ύπαρξη περισσότερων κριτηρίων ανεξαρτησίας για τα ανεξάρτητα μέλη και στην ουσιαστική παρέμβασή τους στην λειτουργία μίας εταιρίας καθώς και στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση των ίδιων των εταιριών, ώστε να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες διαφάνειας και ενίσχυσης των δικαιωμάτων των μικρομετόχων. Η Επιτροπή προέβη εντός των επόμενων τριών μηνών από την υιοθέτηση του πλαισίου και στην έκδοση κανονιστικών αποφάσεων και

Κατευθυντήριων Γραμμών για ειδικότερα θέματα που προβλέπει ο νόμος, προκειμένου να συμβάλλει στην έγκαιρη και κατάλληλη προετοιμασία των εισηγμένων εταιριών μέχρι τις 17 Ιουλίου του 2021, ημερομηνία που θα τεθούν σε πλήρη εφαρμογή οι νέες διατάξεις.

Η Διοίκηση επεξεργάζεται επιπλέον καινοτόμες παρεμβάσεις για την λειτουργία της κεφαλαιαγοράς ως μοχλού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας με μελέτη νέων προϊόντων που θα μπορούσαν, μετά από κατάλληλο σχεδιασμό, να συμβάλλουν στη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς ως εναλλακτικής πηγής χρηματοδότησης. Έχει την πεποίθηση ότι η κεφαλαιαγορά μπορεί να αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, μέσω της χρηματοδότησης ουσιαστικών επιχειρηματικών αναγκών και επενδυτικών σχεδίων για την πραγματική οικονομία και τα οποία κατά την παρούσα χρονική στιγμή θα μπορούσαν να αναπτυχθούν μόλις τεθεί σε ύφεση και ελεγχθεί η πανδημία του COVID-19. Στόχος γενικότερα των πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και βρίσκονται σε διάφορα στάδια επεξεργασίας είναι και η συμβολή στη αναμόρφωση του εθνικού πλαισίου, όπου αυτό απαιτείται, με τη χάραξη κατάλληλης στρατηγικής για την ελληνική κεφαλαιαγορά που θα συμβάλλει στη δημιουργία ενός πλαισίου, το οποίο θα είναι ελκυστικό και συγχρόνως ασφαλές για όλους τους συμμετέχοντες.

Ως προς την ενίσχυση της προληπτικής εποπτείας, η Επιτροπή προχώρησε σε σημαντικές ενέργειες για παροχή πληρέστερης ενημέρωσης και για αποτροπή ερμηνευτικών ασαφειών στη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς με στόχο την πρόληψη στρεβλώσεων και δυσλειτουργιών στην αγορά. Ενδεικτικά, πραγματοποίησε συστηματικούς ελέγχους σε σχέση με τις πλατφόρμες που επιδιώκουν να προσελκύσουν πελάτες στην Ελλάδα, διαπιστώνοντας σωρεία παραβάσεων που επικοινωνούνται στο επενδυτικό κοινό μέσω του ιστοτόπου της ΕΚ. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρενέβη για 9 πλατφόρμες βγάζοντας σχετικές ανακοινώσεις προειδοποίησης εντός του 2020 για το επενδυτικό κοινό και προβαίνοντας και σε άλλες αναγκαίες ενέργειες, διοικητικές και νομικές, για την προστασία του κοινού. Επιπλέον, εξέδωσε και ειδική ανακοίνωση για τα θέματα διαδικτυακής απάτης ώστε να ενημερωθούν οι επενδυτές για το πρόβλημα που υφίσταται και για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβαίνουν κάθε φορά που κάποιος πρόσωπο απευθύνεται σε αυτούς για επένδυση. Θεωρήσαμε ότι είναι επιτακτική ανάγκη να προβούμε σε ενέργειες, όπως οι παραπάνω, καθώς με τη μεγαλύτερη χρήση του διαδικτύου και την ευρεία λειτουργία της εξ' αποστάσεως εργασίας είχε παρατηρηθεί αύξηση περιπτώσεων επενδυτικής απάτης.

Ως προς την ενεργό εποπτεία, που είναι και μία από τις βασικές αποστολές της Επιτροπής ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, επίσης σημειώνεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2020 πρόστιμα ύψους €1.877.936 σε 55 περιπτώσεις παραβάσεων από φυσικά και νομικά πρόσωπα και συγκεκριμένα σε 10 ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, Τράπεζες, 20 Εισηγμένες εταιρείες, 11 φυσικά πρόσωπα και 14 λοιπά νομικά πρόσωπα.

Στην εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προστέθηκε επιπλέον και η εποπτεία των παρόχων ψηφιακών νομισμάτων και ψηφιακών πορτοφολιών (Virtual Assets Services Providers) μόνο ως προς τα θέματα που αφορούν στην πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες και όχι στα θέματα προστασίας των επενδυτών, καθώς αυτά αποτελούν το αντικείμενο της Πρότασης "Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές κρυπτο-στοιχείων" η οποία εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι υπό επεξεργασία από τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα. Η εποπτεία για τα συγκεκριμένα θέματα αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς υφίσταται μεγάλος αριθμός «ανταλλακτηρίων» εντός της επικράτειας και λειτουργεί μεγάλος αριθμός πλατφορμών.

Σημειώνεται επίσης ότι ένας από τους βασικούς στόχους της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι η ενίσχυση του ίδιου του Οργανισμού της, καθώς, μεταξύ άλλων, είναι αναγκαία η επαρκής στελέχωση της, καθώς ταυτόχρονα υφίσταται μεγάλος αριθμός νομοθετημάτων που υιοθετήθηκαν πανευρωπαϊκά τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα το εποπτικό έργο της κεφαλαιαγοράς όχι μόνον να αυξηθεί σημαντικά αλλά και να καταστεί ιδιαίτερα σύνθετο.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προχώρησε στην υποβολή ολοκληρωμένης πρότασης σχεδίου νόμου προς το Υπουργείο με το οποίο επιδιώκεται η προσαρμογή και εκσυγχρονισμός των διατάξεων που διέπουν την λειτουργία της Επιτροπής με γνώμονα τις διατάξεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των διεθνών προτύπων που ισχύουν για τους επόπτες κεφαλαιαγοράς, όσον αφορά τη λειτουργική ανεξαρτησία και την οικονομική αυτοτέλεια. Οι συγκεκριμένες διατάξεις στοχεύουν στην εγκαθίδρυση σύγχρονου πλαισίου που επιτρέπει την πιο γρήγορη και αποτελεσματική ανταπόκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις διαρκώς και πιο σύνθετες εποπτικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό ρυθμιστικό περιβάλλον.

Πέραν αυτού ξεκίνησε το έργο της ψηφιακής μεταρρύθμισης που αποτελεί άμεσο στόχο της Επιτροπής για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της. Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει το σχέδιο για την ψηφιακή της μεταρρύθμιση και τον ψηφιακό της μετασχηματισμό λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις της νέας εποχής και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η αξιοποίηση δεδομένων ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η λειτουργία της. Αυτές μάλιστα οι προτεραιότητες είναι κοινές για όλους τους Ευρωπαίους επόπτες.

Κεντρική σημασία επίσης θα δοθεί στο επόμενο χρονικό διάστημα στα θέματα βιωσιμότητας και στα κριτήρια ESG τα οποία ενσωματώνονται με ταχείς ρυθμούς στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς.

Γενικότερα, απώτερος στόχος πάνω στον οποίο η διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς θα συνεχίσει να εργάζεται, τόσο από εποπτική όσο και από ρυθμιστική άποψη, είναι η διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών που θα καταστήσουν - όσο είναι δυνατόν - την ελληνική κεφαλαιαγορά ασφαλέστερη, ελκυστικότερη και ανταγωνιστικότερη στην ευρωπαϊκή και διεθνή σκηνή. Προς την κατεύθυνση αυτή εστιάζουμε τις προσπάθειές μας προσδοκώντας βελτίωση των συνθηκών στην παγκόσμια οικονομία.

Το φιλόδοξο αυτό σχέδιο μπορεί να επιτευχθεί με στελέχη υψηλού επιπέδου, όπως αυτά που διαθέτει στο δυναμικό της η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι σημερινές απαιτήσεις των εποπτικών αρχών είναι ιδιαίτερα αυξημένες λόγω του πλήθους της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας που υιοθετήθηκε κατά τα τελευταία χρόνια στον χρηματοπιστωτικό τομέα καθώς και λόγω των νέων προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί πανευρωπαϊκά. Θέλω να σταθώ και να εξάρω το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το έργο τους, το οποίο επιτελούν με συνέπεια, επιμέλεια και επαγγελματισμό σε συνθήκες μεγάλης πίεσης που προκύπτουν κυρίως λόγω του αυξημένου όγκου εργασίας και του περιορισμένου αριθμού προσωπικού. Τους ευχαριστώ θερμά.

Βασιλική Λαζαράκου, Δ.Ν.

Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Μέλος του Management Board της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Από την 5η Σεπτεμβρίου 2019 η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι η ακόλουθη:

*ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΑΖΑΡΑΚΟΥ, Δ.Ν., Πρόεδρος, Δικηγόρος,
Μέλος του ESMA Management Board
Chairperson of the Joint Committee Sub-Committee on Securitisation*

*ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΝΤΑΡΟΥΔΗΣ
Α' Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος*

*ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΤΑΜΟΥ
Β' Αντιπρόεδρος, Δικηγόρος*

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Μέλος, Νομικός, Εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΣ (Έως 4.8.2020)

Μέλος, Οικονομολόγος, Εκπρόσωπος του Χρηματιστηρίου Αθηνών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Από 5.8.2020)

Μέλος, Οικονομολόγος, Εκπρόσωπος της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ

Μέλος, Καθηγητής Χρηματοοικονομικής-Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΙΡΒΙΛΙΟΣ

Μέλος, Δικηγόρος

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπρόεδρους και τέσσερα μέλη. Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Ελληνικής Βουλής. Οι δύο Αντιπρόεδροι καθώς και τα τέσσερα μέλη διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα κεφαλαιαγοράς. Απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους. Ο Πρόεδρος και οι δύο Αντιπρόεδροι είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επιφορτισμένο μεταξύ άλλων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: τη χάραξη της γενικής πολιτικής, τη θέσπιση κανονιστικών πράξεων, την παροχή και ανάκληση αδειών εποπτευόμενων προσώπων, την επιβολή κυρώσεων, τη σύνταξη του προϋπολογισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται τουλάχιστον δύο φορές το μήνα από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συστάθηκε με το ν. 1969/1991 και το ν. 2324/1995 με σκοπό την προστασία των επενδυτών και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η οποία αποτελεί σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Η Διοίκηση και το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διαθέτουν, εκ του ευρωπαϊκού και ελληνικού νομοθετικού πλαισίου, εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σύμφωνα με το νόμο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει αποκλειστικά δικούς της πόρους και δεν χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής,

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority- ESMA). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος του ανώτατου διοικητικού οργάνου της ESMA, του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι επίσης μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions - IOSCO). Συνάπτει επίσης συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συνεργασία σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά. Συμμετέχει επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που άπτεται του αντικειμένου της σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο συμβάλλοντας ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ESMA και της IOSCO. Μεταξύ άλλων, εποπτεύει τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς φορείς που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, τους οργανισμούς συλλογικών και εναλλακτικών επενδύσεων, τους διαχειριστές τους, τα νέα επενδυτικά σχήματα, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, τις εισηγμένες εταιρίες ως προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας, περιλαμβανομένων των οικονομικών τους καταστάσεων τους και τους μετόχους εισηγμένων εταιριών ως προς την υποχρέωσή τους για δήλωση σημαντικών συμμετοχών, εγκρίνει τις δημόσιες προτάσεις, και τα ενημερωτικά δελτία αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, και παρακολουθεί και ελέγχει τις συναλλαγές ως προς τη χειραγώγηση αγοράς καθώς και τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες. Εποπτεύει παράλληλα τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων προσώπων ως προς το πλαίσιο της αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στους εποπτευόμενους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φορείς περιλαμβάνονται επίσης οι τόποι διαπραγμάτευσης, οι φορείς εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών, το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων καθώς και τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών και διασφάλισης συναλλαγών, όπως το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο. Επίσης, παρακολουθεί τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις και την ερευνητική δραστηριότητα στα θέματα κεφαλαιαγορών, εκπονεί μελέτες όπου κρίνεται σκόπιμο και πιστοποιεί στελέχη της κεφαλαιαγοράς ως προς την επαγγελματική τους επάρκεια. Εξυπηρετεί τους πολίτες και παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και παράπονα επενδυτών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και μέτρα (επίπληξη, χρηματικό πρόστιμο, αναστολή λειτουργίας, αφαίρεση άδειας, αναστολή διαπραγμάτευσης εισηγμένων κινητών αξιών, κλπ) σε εποπτευόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παραβαίνουν τη νομοθεσία για την κεφαλαιαγορά, καθώς και να υποβάλλει μηνυτήριες αναφορές σε περίπτωση σοβαρών ενδείξεων διάπραξης ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους δύο Αντιπροέδρους και είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως δύο

τουλάχιστον από τα μέλη της. Έχει την ευθύνη για σειρά θεμάτων για τα οποία της έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την καθημερινή διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για την επίβλεψη της λειτουργίας των υπηρεσιών της. Επίσης η Εκτελεστική Επιτροπή εκπροσωπεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαστικά ενώπιον των Ελληνικών και των αλλοδαπών δικαστηρίων.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Η οργανωτική δομή (Διάγραμμα 1) και οι αρμοδιότητες υπηρεσιακών μονάδων της Επιτροπής ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα 65/2009 (ΦΕΚ 88/9.6.2009).

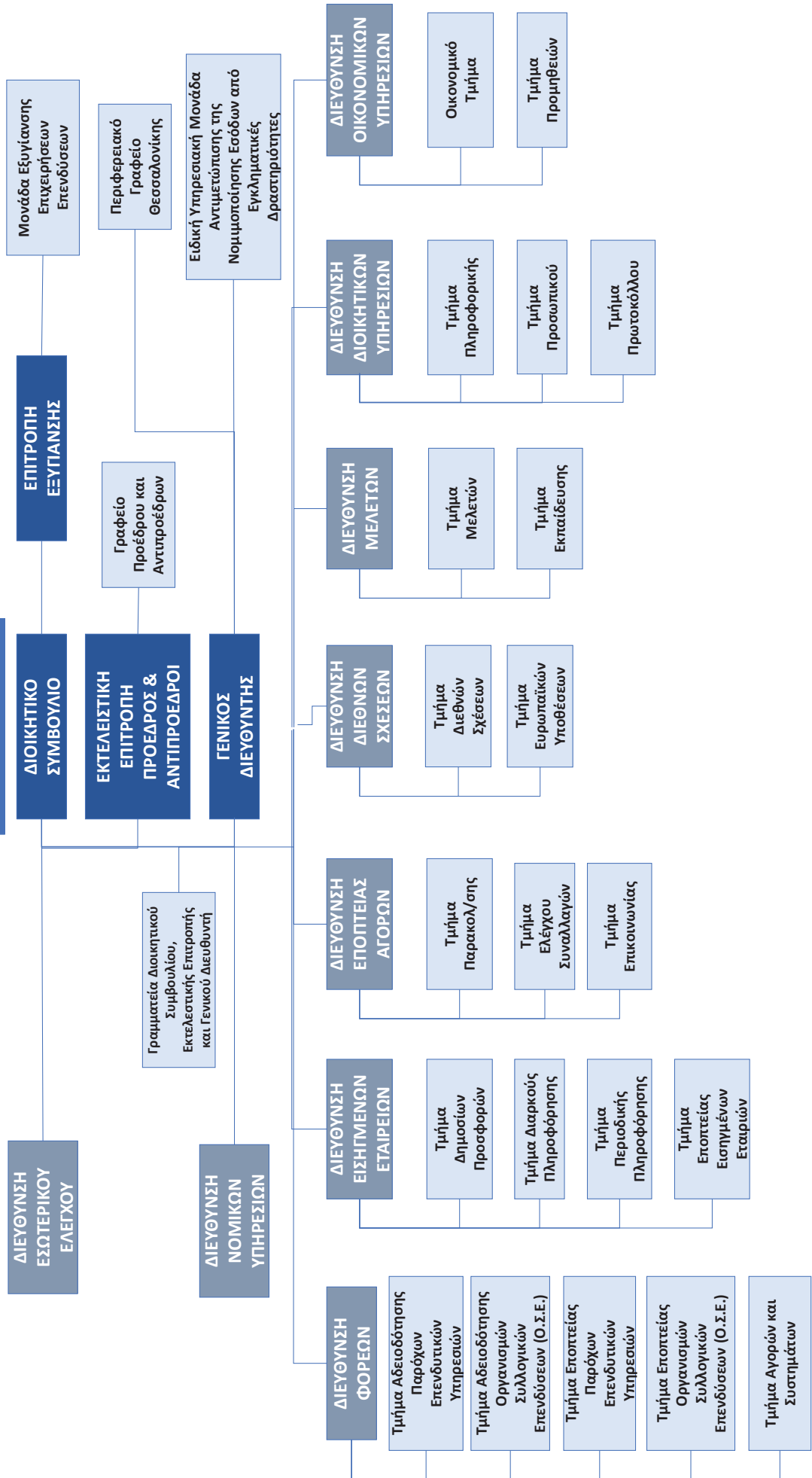
Βάσει του άρθρου 78^Α του ν. 1969/1991, όπως έχει τροποποιηθεί από τις παρα 2 και 3 του άρθρου 78 του ν. 4706/2020, έχει συσταθεί εννεαμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, έργο της οποίας είναι η διατύπωση απόψεων προς το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με κανονιστικές ρυθμίσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί, επίσης, να υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και διατυπώνει υποχρεωτικά γνώμη κάθε φορά που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εισηγείται προτάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών για την υιοθέτηση νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων σχετικά με θέματα που αφορούν την λειτουργία των εποπτευόμενων φορέων και εν γένει της αγοράς κεφαλαίων.

Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και σήμερα εκπροσωπούν το Χρηματιστήριο Αθηνών, την Ένωση Εισηγμένων Εταιριών (ΕΝΕΙΣΕΤ), τον Σύνδεσμο Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΜΕΧΑ), την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ), τον Σύνδεσμο Εταιριών Διαμεσολαβητικών Υπηρεσιών Κινητών Αξιών (ΣΕΔΥΚΑ), τον Σύνδεσμο Επενδυτών και Διαδικτύου (ΣΕΔ) και την Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων. Πρόεδρος της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η θητεία των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τριετής.

Τέλος, από το 2015 έχει συσταθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η Επιτροπή Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης, η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση εξουσιών που προβλέπονται στο ν. 4335/2015 όσον αφορά στις επιχειρήσεις επενδύσεων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η ελληνική οικονομία

Η πανδημία της νόσου COVID-19 που εξελίχθηκε σε παγκόσμια υγειονομική κρίση, έχει πλήξει όλα τα κράτη μέλη ωθώντας τον πλανήτη σε αιφνίδια και βαθιά ύφεση επηρεάζοντας και την οικονομία της Ελλάδας. Το εύρος των επιπτώσεων της πανδημίας, καθώς και ο ρυθμός και το μέγεθος της ανάκαμψης διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών και περιφερειών. Παρά την ισχυρή, συντονισμένη και καινοτόμο οικονομική απόκριση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, παραμένουν πολλοί παράγοντες αβεβαιότητας, ιδίως όσον αφορά τη διάρκεια της κρίσης και τον βαθμό στον οποίο θα επηρεάσει τη ζωή και την οικονομία. Ισχυρό πλήγμα δέχτηκε ο τομέας των υπηρεσιών και ιδίως ο τουρισμός και οι μεταφορές, κλάδοι οι οποίοι είναι κυρίως εντάσεως εργασίας με επιπτώσεις στα μεγέθη της απασχόλησης, των εισοδημάτων και των προσδοκιών. Στην Ελλάδα, η αβεβαιότητα γύρω από αυτές τις κρίσιμες εξελίξεις αυξήθηκε ραγδαία από τον Μάρτιο 2020 ενώ νέα περιοριστικά μέτρα στις κινήσεις των πολιτών εισήχθησαν εκ νέου το Νοέμβριο του 2020 με στόχο την προάσπιση της δημόσιας υγείας επιτείνοντας ωστόσο την οικονομική και κοινωνική ύφεση. Κατά το διάστημα αυτό μεγάλης εμβέλειας και έκτασης μέτρα στήριξης στην οικονομία υιοθετήθηκαν στην πλειονότητα των χωρών και στην Ελλάδα όπου εφαρμόστηκε άνευ προηγουμένου επεκτατική δημοσιονομική και μακροπροληπτική πολιτική ακολουθώντας παρόμοιες ενέργειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα μακροοικονομικά δεδομένα της χώρας επηρεάστηκαν καθοριστικά από την κρίση της πανδημίας η οποία ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις εκδηλώνεται μέσω τριών οδών: της παραγωγής, της απασχόλησης σε συνδυασμό με την εγχώρια ζήτηση και του εξωτερικού τομέα. Από την άλλη πλευρά, για το 2020 ανεστάλη η υποχρέωση της Ελλάδας για επίτευξη του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος της Γενικής Κυβέρνησης ίσου με 3,5% του ΑΕΠ σε όρους ενισχυμένης εποπτείας γεγονός που έδωσε περισσότερους βαθμούς ελευθερίας για την παροχή στήριξης της οικονομίας. Η χαλάρωση των δημοσιονομικών στόχων έλαβε χώρα μέσω της διάταξης του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης για ασυνήθεις περιστάσεις καθώς και μέσω ειδικής ρήτρας διαφυγής.

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος για την Ελλάδα που καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο οποίος από το β' εξάμηνο του 2019 είχε σημειώσει έντονη άνοδο σε σχέση με τους αντίστοιχους δείκτες για την ΕΕ, από τον Ιούλιο του 2020 και έως το τέλος του έτους συμπορεύτηκε με τους αντίστοιχους δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης χάνοντας τα υψηλότερα επίπεδα που είχαν μέχρι τότε καταγραφεί ακολουθώντας όμως την ίδια σταθερή πορεία με τους μέσους όρους της ΕΕ.

Στις αρχές του έτους, πριν τη γενικευμένη κάμψη που σημειώθηκε στη συνέχεια λόγω της πανδημίας και με βασικό παράγοντα επιρροής τις επενδύσεις και τη βελτίωση στα μεγέθη απασχόλησης, ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας είχε εκτιμηθεί για το 2020 στο 2,8%. Με βάση όμως τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ, το

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους όγκου ανήλθε σε 168,5 δις. ευρώ έναντι 183,6 δις. ευρώ το προηγούμενο έτος παρουσιάζοντας μείωση κατά 8,2% (προσωρινά μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, έτος βάσης 2015). Η μείωση αυτή οφείλεται στις επί μέρους μεταβολές που καταγράφηκαν ανά συνιστώσα ΑΕΠ και οι οποίες αφορούν σε ετήσια μείωση κατά 3,4% στην τελική καταναλωτική δαπάνη (αύξηση 2,7% στις δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης και μείωση 5,2% σε εκείνες της ιδιωτικής κατανάλωσης), στην αύξηση κατά 4,9% του ακαθάριστου σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου, στη μείωση κατά 21,7% και 6,8% στις εξαγωγές και εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αντίστοιχα. Ισχυρή ήταν η μείωση του ΑΕΠ το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του 2020 όπου σε ποσοστιαία μεταβολή ως προς το προηγούμενο τρίμηνο καταγράφηκε μείωση κατά 15,6% και 9,4% αντίστοιχα.

Στον τομέα της απασχόλησης, παρά την αρνητική συγκυρία λόγω της πανδημίας και τις σημαντικές πιέσεις στις θέσεις εργασίας στον τομέα του τουρισμού, καθ' όλο το 2020 δημιουργήθηκαν 93 χιλ. νέες θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα (καθαρή διαφορά σε αριθμό ατόμων) έναντι 127 χιλ. το προηγούμενο έτος. Το ποσοστό ανεργίας (εποχικά διορθωμένο) με βάση τα στοιχεία Νοεμβρίου 2020 ανήλθε στο 16,2% έναντι 16,6% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους δεικνύοντας τάση συγκράτησής του. Οι κατώτατες μηνιαίες αποδοχές παρέμειναν στα 650 ευρώ σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας, στο επίπεδο που είχαν καθοριστεί μετά το 1^ο τρίμηνο του 2019.

Ο μέσος Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 2020 - Δεκεμβρίου 2020 για την Ελλάδα, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου 2019 - Δεκεμβρίου 2019, παρουσίασε μείωση κατά 1,3% με κύριο παράγοντα επίδρασης τις τιμές υπηρεσιών, έναντι αύξησης 0,5% το προηγούμενο έτος αντίστοιχα. Η καταγραφή αρνητικού ρυθμού πληθωρισμού σημειώθηκε και σε άλλες χώρες της ΕΕ όπως στην Ιταλία, Πορτογαλία και Κύπρο.

Αναφορικά με τα δημοσιονομικά στοιχεία της χώρας (για την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο του Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2020), παρουσιάστηκε έλλειμμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 22.806 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για έλλειμμα 24.319 εκατ. ευρώ που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2021 και ελλείμματος 168 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2019. Τα έσοδα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ανήλθαν για το 2020 σε 5.542 εκατ. ευρώ το 2020 έναντι 2.857 εκατ. ευρώ το 2019. Το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε έλλειμμα ύψους 18.195 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές έλλειμμα 19.624 εκατ. ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 5.017 εκατ. ευρώ για την ίδια περίοδο το 2019.

Η δημοσιονομική επεκτατική πολιτική της χώρας υπό τις κρίσιμες συνθήκες της πανδημίας και των επιπτώσεών της το 2020 οδήγησε σε χειροτέρευση της δημοσιονομικής θέσης της Ελλάδας η οποία ωστόσο συνοδεύτηκε από χαμηλό κόστος δανεισμού μέσω της πρόσβασης της χώρας στις διεθνείς αγορές. Συγκεκριμένα, κατά το 2020 συνεχίστηκε η αποκλιμάκωση των αποδόσεων στους κρατικούς τίτλους αναφοράς δεκαετούς διάρκειας, όπου στο τέλος του 2019 είχε διαμορφωθεί σε 1,42% (μηνιαίοι μέσοι όροι) και έφτασε στο 0,63% αντίστοιχα στο τέλος του 2020. Ας σημειωθεί ότι παράλληλα με την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική στις χώρες της ΕΕ, η ΕΚΤ συνέχισε την πολιτική χαμηλών βασικών επιτοκίων όπως και τα προηγούμενα έτη ενώ πρόσθεσε παρεμβάσεις περαιτέρω διευκόλυνσης των συνθηκών ρευστότητας για το τραπεζικό σύστημα, όπως ευρείας κλίμακας αγορές κρατικών και ιδιωτικών τίτλων, ευνοϊκότερα επιτόκια για

την μακροπρόθεσμη αναχρηματοδότηση καθώς και άλλα μέτρα διευρυμένης αποδοχής εξασφαλίσεων και μείωσης του κόστους άντλησης κεφαλαίων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ αποφάσισε υπέρ της επιλεξιμότητας των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα αγοράς τίτλων που εφαρμόστηκε λόγω της πανδημίας, γεγονός που συντέλεσε και στη μείωση του κόστους δανεισμού από τις αγορές μέσω κρατικών τίτλων.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2021, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης το 2020 αυξήθηκε κατά 2,7%. Με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για το ΑΕΠ, ο λόγος δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ ανήλθε στο 205% έναντι 180,5% το 2019.

Η εξέλιξη στις συνθήκες καταθέσεων και χρηματοδότησης της οικονομίας με βάση τα στοιχεία της Τραπέζης Ελλάδος αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα για το 2020 σε σύγκριση με τα δύο προηγούμενα έτη. Σημαντική άνοδο παρουσίασε από τον Ιούλιο του 2020 η χρηματοδότηση του εγχώριου ιδιωτικού τομέα η οποία έβαινε μειούμενη τα προηγούμενα έτη καθώς και το συνολικό επίπεδο των καταθέσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2018- 2020

Μέγεθος – Δείκτες	2020	2019	2018
ΑΕΠ και συνιστώσες (ESA 2010, Δ%)(ετήσιες μεταβολές σε πραγμ. όρους, %) (μεταβολές όγκου, αγοραίες τιμές)	-8,2	+2,05	1,95
Απασχόληση και ανεργία			
Καθαρή ροή μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτ. Τομέα (αρ.ατόμων)	93.003	127.644	141.003
Ποσοστό ανεργίας (Μέσοι Ετήσιοι όροι,%, 2020:Νοέμβριος)	16,2	17,3	19,4
Τιμές και μισθοί			
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Harmonized Index of Cons. Prices- μέση μεταβολή έτους (%))	-1,3	0,5	0,8
Δημόσια Οικονομικά			
Αποτέλεσμα Γεν. Κυβέρνησης (κατά ESA, % του ΑΕΠ)	-9,7	1,5	1
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γεν. Κυβέρνησης κατά ESA (% του ΑΕΠ)	-6,7	4,5	4,27
Πρωτογενές Αποτέλεσμα. Κρ. Προϋπ. (πραγμ. εκατ. ευρώ) [(-) έλλειμμα]	-18.195	5.017	91
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού, (ταμειακό, πραγμ. εκατ. ευρώ), [(-) έλλειμμα]	-22.806	-168	-4.580
Δημόσιο Χρέος Κεντρικής Διοίκησης (εκατ. ευρώ)	370.800	356.015	358.949
(ως %ΑΕΠ)	(223,6)	(194,1)	(199,7)
Δημόσιο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ)	340.000	331.072	334.721
(ως %ΑΕΠ)	(205)	(180,5)	(186,2)
Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. ευρώ, Ιαν- Δεκ)			
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-11.165,3	-2.725,5	-5.232,2
Ισοζύγιο κεφαλαίων	2.733,6	679,8	353,2
Ισοζύγιο χρημ/κων συναλλαγών	-7.922,9	-2.247	-3.923,7
Νομισματικές συνθήκες			
Καταθέσεις ιδιωτ. τομέα στα εγχώρια χρ/π. ιδρ. (ετ. Δ%, τέλος περιόδου)	14,4%	6,7%	6,3%
Χρηματοδότηση εγχώριου ιδιωτικού τομέα (ετήσια Δ%, τέλος περιόδου) από εγχώρια χρ/π. ιδρ.	3,5	-0,6	-1,1
ΑΕΠ ονομ. σε τρέχουσες αγορ. τιμές (εκ.ευρώ)	165.830	183.413	179.727

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, EUROSTAT, Υπουργείο Οικονομικών, Τράπεζα Ελλάδος, Εκτιμήσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στη γενική υποτονική εικόνα της παγκόσμιας οικονομίας ήδη από το προηγούμενο έτος όπου ήταν εμφανείς οι γεωπολιτικές εντάσεις και το αυξημένο κλίμα αβεβαιότητας, το 2020 προστέθηκαν όπως ήδη αναφέρθηκε, τα αρνητικά αποτελέσματα της σοβαρής κρίσης λόγω της πανδημίας. Η τάση ανόδου των κρουσμάτων ήταν σοβαρότερη στις υπό-ανάπτυξη χώρες, ιδίως για το διάστημα Μαρτίου 2020 – Οκτωβρίου 2020, ενώ έως το τέλος του έτους ο αριθμός των νέων κρουσμάτων ήταν μεγαλύτερος για τις ανεπτυγμένες χώρες. Σε απάντηση στην κρίσιμη αυτή κατάσταση, τα κράτη και οι δημόσιες αρχές, εθνικές και υπερεθνικές, σε βάση ιδιαίτερα υποστηρικτικής νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, υιοθέτησαν πρωτοφανή μέτρα οικονομικής στήριξης στοχεύοντας στην κατά το δυνατό διατήρηση του οικονομικού ιστού υπό την εμμένουσα αβεβαιότητα ως προς την βιωσιμότητα επιχειρήσεων, τις πιέσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και στις διεθνείς συναλλαγές, την ανεργία και την επιδείνωση των ανισοτήτων. Παράλληλα, σημειώθηκε ταχύτατη επιστημονική πρόοδος στην εξεύρεση του εμβολίου. Με αυτά τα δεδομένα, το 2020 χαρακτηρίστηκε από σημαντική συρρίκνωση στις οικονομίες με διαφορετική κατανομή της κρίσης ανά κλάδο και τομέα της οικονομίας, με μείωση του παγκόσμιου εμπορίου κατά 9,5% και με γενικευμένη άνοδο της ανεργίας καθώς και με πλήθος χωρών από τις υπο-ανάπτυξη οικονομίες να επιστρέφουν στους κατώτατους κατά κεφαλήν εισοδηματικούς δείκτες. Παράλληλα στο χρηματοοικονομικό χώρο οι συνθήκες χαρακτηρίστηκαν ως ιδιαίτερα εύθραυστες με ανησυχητική αύξηση των επί μέρους κινδύνων. Με τη σταδιακή άρση της αυστηρής καραντίνας κατά περιοχές της γης, καταγράφηκε και το αντίστοιχο οικονομικό αντίκτυπο. Έτσι, ενδεικτικά, η πλειονότητα των τιμών εμπορευμάτων, ανέκαμψαν μετά τις κατώτατες τιμές που είχαν λάβει στα μέσα του 2020, αν και η εξομάλυνση στις τιμές πετρελαίου ήταν υποτονικότερη με επιδράσεις από την πλευρά της προσφοράς (διακοπή της αλυσίδας παραγωγής) και της ζήτησης (απαγόρευση μετακινήσεων).

Χαρακτηριστικό αποτέλεσμα της κρίσης λόγω της πανδημίας είναι η αύξηση στα επίπεδα χρέους και στους κινδύνους που είναι συνυφασμένοι με αυτό, τόσο για τις ανεπτυγμένες χώρες όσο και για τις υπό – ανάπτυξη, όπου ιδιαίτερα στις τελευταίες, ο κρατικός δανεισμός το 2020 φαίνεται να σημειώνει την μεγαλύτερη διόγκωση από την εποχή της κρίσης χρέους που είχαν βιώσει οι χώρες αυτές στη δεκαετία του 1980 ενώ παγκοσμίως εκτιμάται ότι το δημόσιο χρέος ως προς ΑΕΠ θα αγγίξει το 98% έναντι 84% το 2019.

Ο παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης για το 2020, μετά από μία αρχική ανάκαμψη μέχρι και το πρώτο εξάμηνο, επιβραδύνθηκε σημαντικά ώστε να εκτιμάται στο - 4,3% το 2020 έναντι +2,3% το 2019 (στοιχεία Παγκόσμιας Τράπεζας- World Bank, Global Economic Prospects, Ιανουάριος 2021) ενώ με βάση τα στοιχεία του ΔΝΤ και ΟΟΣΑ έχει εκτιμηθεί στο -3,5% και - 4,2% για το 2020. Αναμενόμενη ήταν η συρρίκνωση στα μεγέθη του παγκόσμιου τουρισμού πρωτίστως, και στις υπηρεσίες στη συνέχεια, ενώ η δραστηριότητα στην αγορά αγαθών ήταν ανθεκτικότερη. Σημειώθηκε σημαντική πτώση στις διεθνείς επενδύσεις, ιδίως για τις υπό ανάκαμψη και αναδυόμενες οικονομίες με εξαίρεση την Κίνα ενώ για τις ανεπτυγμένες χώρες θετικά επέδρασε το συνεχιζόμενο χαμηλό κόστος δανεισμού που διευκόλυνε το δημοσιονομικό χώρο σε περιβάλλον επεκτατικής νομισματικής πολιτικής όπως και τα προηγούμενα χρόνια.

Ο πληθωρισμός στις ανεπτυγμένες οικονομίες εμφανίζεται μειωμένος στο 0,8% για το 2020 έναντι 1,4% το 2019 και σε 5% για τις υπό ανάπτυξη και αναδυόμενες οικονομίες το 2020, σε επίπεδα ίδια με το προηγούμενο έτος.

Στις ΗΠΑ για το πρώτο εξάμηνο του 2020 καταγράφηκε συρρίκνωση έως και τριπλάσια από εκείνη που είχε καταγραφεί κατά την χρηματοοικονομική κρίση του 2008 δεικνύοντας τη σοβαρότητα της κατάστασης. Η εικόνα μετριάστηκε το τρίτο τρίμηνο του έτους λόγω της εκτεταμένης κρατικής στήριξης ενώ επιδεινώθηκε εκ νέου στη συνέχεια λόγω της αναζωπύρωσης της πανδημίας. Συνολικά για το 2020 εκτιμάται μείωση του ΑΕΠ κατά 3,6%, μία ποσοστιαία μονάδα μεγαλύτερη από την κρίση του '08-09' (έναντι +2,2% το 2019) σε ένα περιβάλλον καλπάζουσας ανεργίας (από τα επίπεδα γύρω στο 4% το 2019, σε ποσοστά πάνω από 12% το 2020). Οι επί μέρους δείκτες της οικονομικής δραστηριότητας, μετά την κατακόρυφη πτώση τους κατά το α' τρίμηνο του 2020, ακολούθησαν διορθωτική πορεία στη συνέχεια.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο ο ρυθμός συρρίκνωσης για το 2020 έχει εκτιμηθεί στο 10% (από +1,4% το 2019) ισχυρά επηρεασμένος από την ύφεση στην ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση που καταγράφηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους σε συνδυασμό με την αρνητική συμβολή του εξωτερικού εμπορίου η οποία αποτελεί και συνέπεια της εξόδου της χώρας από την ΕΕ. Η ανεργία ωστόσο δεν ακολούθησε την κάθετη πτώση στους ρυθμούς παραγωγής λόγω του ειδικού κρατικού προγράμματος που ακολουθήθηκε για τον σκοπό αυτό. Το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στο 4,6% το 2020 έναντι 3,8% το προηγούμενο έτος ενώ το επίπεδο του πληθωρισμού καταγράφηκε χαμηλό στο 0,8% έναντι 1,8% το 2019. Σημαντική ήταν επίσης η αύξηση στο δημόσιο χρέος το οποίο εκτιμάται ότι από 117,3% το 2019 πέρασε στο 145,3% το 2020.

Η Ιαπωνία εμφάνισε ρυθμό συρρίκνωσης εκτιμώμενο στο -5,3% το 2020 (έναντι 0,3% το 2019) παρά τις αρχικά περισσότερο αισιόδοξες προβλέψεις λόγω της τεράστιας δημοσιονομικής στήριξης που εφαρμόστηκε στη χώρα. Ο βιομηχανικός τομέας εμφανίστηκε ανθεκτικότερος με τα αποτελέσματα της πανδημίας να έχουν ισχυρότερη επίπτωση στην κατανάλωση.

Συρρίκνωση σημειώθηκε στις περισσότερες υπό-ανάπτυξη οικονομίες με ρυθμό που εκτιμάται στο -2,6% έναντι +3,6% το 2019. Ιδιαίτερα εμφανής ήταν η συρρίκνωση σε χώρες της Λατινικής Αμερικής (-10,6% και -9%, αντίστοιχα στην Αργεντινή και στο Μεξικό) αλλά και -9,6% στην Ινδία. Στην Κίνα η οικονομία είχε θετικό πρόσημο ανάπτυξης στο 2% έναντι 6,1% το προηγούμενο έτος. Πρόκειται ωστόσο για τον χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης μετά το 1976 ο οποίος ωστόσο στηρίχθηκε από τα δημοσιονομικά μέτρα και την βιομηχανική παραγωγή που υπερκάλυψε την πτώση στις λιανικές πωλήσεις. Ταυτόχρονα διευρύνθηκε το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο ενώ καταγράφηκε σημαντική άνοδος στα επίπεδα κρατικού και ιδιωτικού χρέους.

Στις χώρες υπό το ακρωνύμιο BRICS (Ρωσία, Βραζιλία, Ινδία, Κίνα και Ν. Αφρική) καταγράφηκε συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 1,1% έναντι αύξησης κατά 4,7% το προηγούμενο έτος ενώ στις εισοδηματικά πιο εύρωστες χώρες η συρρίκνωση για το 2020 έχει εκτιμηθεί στο -5,4% για το 2020.

Αναφορικά με τις μακροοικονομικές εξελίξεις στην ΕΕ το 2020, η μη βελτίωση στα δεδομένα της πανδημίας σε συνδυασμό και με την επανεισαγωγή αυστηρότερων μέτρων πρόληψης της μετάδοσής της ιδίως το τελευταίο τρίμηνο του έτους, οδήγησε σε συμπίεση των οικονομικών προοπτικών οι οποίες όμως αναμένεται να εμφανίσουν στη συνέχεια σημάδια ανάκαμψης αναλόγως του ευρύτερου εμβολιασμού του πληθυσμού που ξεκίνησε από τα τέλη του 2020. Στο κλίμα αυτό, θετική υπήρξε η επίδραση από την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και του ΗΒ όσον αφορά στους όρους της μελλοντικής τους συνεργασίας. Σημαντική εξέλιξη κατά το 2020 ήταν επίσης η συμφωνία που επιτεύχθηκε στους Ευρωπαϊκούς θεσμούς για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και για το «Next Generation EU», περιλαμβανομένου του Προγράμματος Ανάκαμψης σχετικά με τα αποτελέσματα της πανδημίας, πολιτικές οι οποίες αναμένεται να δώσουν θετική ώθηση στις προοπτικές ανάπτυξης και απασχόλησης στην ΕΕ στο μέλλον.

Σύμφωνα με τις οικονομικές προβλέψεις της ΕΕ για το 2020, η οικονομία της ζώνης του ευρώ θα συρρικνωθεί κατά 6,8% το 2020 (έναντι αύξησης 1,3% το 2019), ενώ η οικονομία της ΕΕ αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 6,3% το 2020 (έναντι αύξησης 1,6% το 2019). Παράλληλα σημειώθηκε σημαντική επιβράδυνση στο ρυθμό πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ (εκτιμώμενος στο 0,3% στη ζώνη του ευρώ για το 2020 και στο 0,7% στην ΕΕ) κυρίως λόγω της μείωσης στις τιμές ενέργειας και λόγω της μικρότερης ζήτησης σε συνδυασμό με τις συνθήκες στην αγορά εργασίας. Παραπέμπουμε αναλυτικότερα στον Πίνακα 2 με τα μεγέθη ανά χώρα της ΕΕ όπου φαίνονται και οι μεταξύ τους διαφορές.

Η απασχόληση στην ΕΕ μειώθηκε επίσης περισσότερο από ποτέ το 2020, αν και πολύ λιγότερο από τη μείωση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος χάρη στην άνευ προηγουμένου στήριξη που παρασχέθηκε στα κράτη μέλη και στην ΕΕ από τα κονδύλια πολιτικής συνοχής στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση της πανδημίας. Διαπιστώθηκε ότι η μείωση στην απασχόληση σε όρους αριθμού απασχολουμένων και χρόνου εργασίας ήταν ιστορικά εκτενέστατη και ραγδαία μέχρι το τρίτο τρίμηνο του 2020 ενώ στη συνέχεια σημειώθηκε διόρθωση. Στα τέλη του 2020 τα ποσοστά ανεργίας σταθεροποιήθηκαν στο 8,3% και στο 7,5% για τη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ αντίστοιχα.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το 2020 σημειώθηκε και στην ΕΕ αύξηση στα επίπεδα κρατικού χρέους η οποία συνδέεται κυρίως με τις πολιτικές στήριξης λόγω της πανδημίας. Σε όλες τις χώρες της ΕΕ καταγράφηκε ανοδική τάση με το υψηλότερο ποσοστό χρέους ως προς ΑΕΠ να αφορά στην Ελλάδα και στη συνέχεια την Ιταλία και την Πορτογαλία, ενώ περισσότερες χώρες πέρασαν σε ποσοστά δημόσιου χρέους άνω του 100%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2018-2020

Χώρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή,%)			Ανεργία (%)			Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταν. - ΗICP, μέση ετήσια μεταβολή)			Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Αυστρία	-7,4	1,4	2,6	5,6	4,5	4,8	1,4	1,5	2,1	86,8	70,6	74,1
Βέλγιο	-6,2	1,7	1,8	5,7	5,4	6	0,4	1,2	2,3	116,3	98,1	99,8

Χώρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή,%)			Ανεργία (%)			Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταν. - HICP, μέση ετήσια μεταβολή)			Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Γαλλία	-8,3	1,5	1,8	8,4	8,4	9,0	0,5	1,3	2,1	115,7	98,1	98,0
Γερμανία	-5	0,6	1,3	4,2	3,1	3,4	0,4	1,4	1,9	73,9	59,2	61,7
Ελλάδα	-8,2	2	1,9	16,9	17,3	19,3	-1,3	0,5	0,8	205	180,5	186,2
Εσθονία	-2,9	5	4,4	6,8	4,4	5,4	-0,6	2,3	3,4	18,8	8,4	8,2
Ιρλανδία	3	5,6	8,5	5,3	4,9	5,7	-0,5	0,9	0,7	66,2	57,3	62,9
Ισπανία	-11	2	2,4	15,8	14,1	15,3	-0,3	0,8	1,7	117,3	95,5	97,4
Ιταλία	-8,8	0,3	0,9	9,4	9,9	10,6	-0,1	0,6	1,2	157,6	134,7	134,5
Κύπρος	-5,8	3,1	5,2	7,3	7,2	8,4	-1,1	0,5	0,8	119,5	93,8	100,6
Λετονία	-3,5	2,1	4	8,4	6,3	7,5	0,1	2,7	2,6	37,1	36,9	43,8
Λουξεμβούργο	-3,1	2,3	3,1	6,4	5,4	5,5	0	1,6	2	27,3	22,0	21,0
Μάλτα	-9	5,3	4,8	4,4	3,6	3,7	0,8	1,5	1,7	53,7	43,3	45,8
Ολλανδία	-4,1	1,7	2,4	4,1	3,4	3,8	1,1	2,7	1,6	55,9	48,7	52,4
Πορτογαλία	-7,6	2,2	2,8	7,3	6,5	7	-0,1	0,3	1,2	136,1	117,2	121,5
Σλοβακία	-5,9	2,3	3,8	6,8	5,8	6,5	2	2,8	2,5	58,4	48,3	49,8
Σλοβενία	-6,2	3,2	4,4	5,5	4,4	5,1	-0,3	1,7	1,9	77,7	65,6	70,3
Φινλανδία	-3,1	1,1	1,3	7,9	6,7	7,4	0,4	1,1	1,2	63,8	59,3	59,6
Βουλγαρία	-4,9	3,7	3,1	5,3	4,4	5,2	1,2	2,5	2,6	25,3	21,1	22,3
Τσεχία	-5,7	2,3	3,2	2,6	2,0	2,2	3,3	2,6	2	38,2	30,2	32,0
Κροατία	-8,9	2,9	2,8	7,6	6,9	8,4	0	0,8	1,6	86,4	71,2	74,8
Λιθουανία	-0,9	4,3	3,9	8,8	6,3	6,1	1,1	2,2	2,5	45	35,9	33,7
Ουγγαρία	-5,3	4,6	5,4	5,0	3,4	3,7	3,4	3,4	2,9	74,5	65,4	69,1
Πολωνία	-2,8	4,5	5,4	3,8	3,3	3,9	3,7	2,1	1,2	56,5	45,7	48,8
Ρουμανία	-5	4,1	4,5	5,5	3,9	4,2	2,3	3,9	4,1	44,9	35,5	34,7
Σουηδία	-2,9	1,3	2	8,6	6,8	6,3	0,7	1,7	2	38,3	35	38,9
Δανία	-3,5	2,8	2,2	5,7	5,0	5,1	0,3	0,7	0,7	44,1	33,3	34,0

Πηγή: Εκτιμήσεις για το 2020 (ΑΕΠ, Ανεργία, Δ.Χρέος), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Διεθνείς Οργανισμοί, ΕΛΣΤΑΤ.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Διεθνείς κεφαλαιαγορές

- Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με την Ένωση Κεφαλαιαγορών (CMU) και τις Στρατηγικές Προτεραιότητες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε στις 5 Δεκεμβρίου 2019 συμπεράσματα σχετικά με την **εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (CMU)** και ενέκρινε συμπεράσματα για τις **στρατηγικές προτεραιότητες σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.**

1. **Η Ένωση Κεφαλαιαγορών (CMU)** είναι μια πρωτοβουλία της ΕΕ που αποσκοπεί στην εμβάθυνση και περαιτέρω ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών των κρατών μελών της ΕΕ. Αποτελεί σημαντικό μέσο για

τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και μπορεί να προσφέρει κατάλληλες νέες επενδυτικές ευκαιρίες σε περισσότερους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτών επενδυτών, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και τις ανάγκες του γηράσκοντος πληθυσμού. Συμβάλλει επίσης στην καλύτερη ρύθμιση των οικονομικών κλυδωνισμών μέσω ιδιωτικών διαύλων, στηρίζει τον διεθνή ρόλο του ευρώ και διευκολύνει τη διοχέτευση της αναγκαίας ιδιωτικής χρηματοδότησης για την πράσινη μετάβαση. Μαζί με την τραπεζική ένωση, η Ένωση Κεφαλαιαγορών μπορεί να συμβάλει στην τόνωση των διασυνοριακών ροών κεφαλαίων και, ως εκ τούτου, στην ενίσχυση της οικονομίας της ΕΕ.

Η ΕΕ έχει σχεδόν ολοκληρώσει το αρχικό της σχέδιο δράσης από το 2015. Έχουν εγκριθεί σχεδόν όλες οι προταθείσες νομοθετικές μεταρρυθμίσεις. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές συνέβαλαν στην ενίσχυση της χρηματοδοτικής ικανότητας της ΕΕ και της χρηματοπιστωτικής της σταθερότητας. Ωστόσο, τα κανονιστικά και άλλα εμπόδια εξακολουθούν να παρακωλύουν την ομαλή κίνηση των κεφαλαίων και την πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα και υπηρεσίες του χρηματοπιστωτικού τομέα. Για τον λόγο αυτόν το Συμβούλιο εκτιμά ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστεί και να εμβαθυνθεί περαιτέρω το έργο για την Ένωση Κεφαλαιαγορών.

Στα συμπεράσματα καθορίζονται 5 κύριοι στόχοι για την εμβάθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, ήτοι:

- ενισχυμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις της ΕΕ, ιδίως τις ΜΜΕ,
- άρση των διαρθρωτικών και νομικών φραγμών για την αύξηση των διασυνοριακών ροών κεφαλαίων,
- παροχή κινήτρων και άρση των εμποδίων που παρακωλύουν την πραγματοποίηση επενδύσεων για σωστά ενημερωμένους αποταμιευτές,
- στήριξη της μετάβασης σε βιώσιμες οικονομίες,
- αξιοποίηση της τεχνολογικής προόδου και της ψηφιοποίησης
- ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας.

Με βάση αυτές τις γενικές αρχές, με τα συμπεράσματα καλείται η Επιτροπή να αξιολογήσει και να εξετάσει έναν κατάλογο ενδεχόμενων νέων λεπτομερών μέτρων και δράσεων που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων αυτών.

2. **Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**

Τα συμπεράσματα επισημαίνουν τις σημαντικές πρόσφατες **βελτιώσεις του κανονιστικού πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**. Η εφαρμογή της 5ης αναθεώρησης της οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία εγκρίθηκε τον Μάιο του 2018, οι νέες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις τράπεζες (CRD5), που εγκρίθηκαν τον Μάιο του 2019, και η επανεξέταση της λειτουργίας των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, που εγκρίθηκε στις 2 Δεκεμβρίου, θα ενισχύσουν από κοινού τους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο ζητεί μετ' επιτάσεως την ταχεία μεταφορά όλης της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στο εθνικό δίκαιο και την ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής της.

Τα συμπεράσματα βασίζονται επίσης στην ανακοίνωση της Επιτροπής και σε τέσσερις εκθέσεις που δημοσιεύθηκαν τον Ιούλιο του 2019 και που παρέχουν επισκόπηση των σημερινών προκλήσεων και προσδιορίζουν σειρά ελλείψεων όσον αφορά τις τράπεζες, τις αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τις αρχές προληπτικής εποπτείας και τη συνεργασία εντός της ΕΕ, διαπιστώνουν δε εν κατακλείδι κατακερματισμό των κανόνων και της εποπτείας σε θέματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει πιθανές περαιτέρω ενέργειες για την ενίσχυση των υφιστάμενων κανόνων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ιδίως εξετάζοντας:

- τρόπους διασφάλισης μιας πιο ισχυρής και αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών και φορέων που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση των εμποδίων για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους,
- κατά πόσον ορισμένες πτυχές θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα μέσω κανονισμού,

δυνατότητες, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ανάθεσης ορισμένων εποπτικών αρμοδιοτήτων και εξουσιών σε φορέα της ΕΕ

- **Μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης λόγω της πανδημίας του COVID-19 από την ΕΕ- Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον μηχανισμό ανάκαμψης**

Μετά την έκρηξη της πανδημίας Covid-19 και τις πρώτες εβδομάδες αποκλεισμού (lockdown), τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη επιδίωξαν την οικονομική ανάκαμψη της Ευρώπης λόγω της κρίσης της πανδημίας. Μετά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2020 παρουσιάστηκαν τα μέτρα που έλαβε η ΕΕ για την αντιμετώπιση της πανδημίας και γίνεται μια πρώτη αναφορά στην αποτελεσματικότητά τους ενόψει μιας σειράς σημαντικών προκλήσεων για την ενότητα της ΕΕ.

Η αρχική πρόταση που κατατέθηκε αφορούσε σε ένα πακέτο μέτρων ύψους 540 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη της οικονομίας της ΕΕ:

- 240 δισεκατομμύρια ευρώ σε πιστωτικές γραμμές του ESM: Έως και το 2% του ΑΕΠ ενός κράτους μέλους θα διατεθεί σε όλα τα κράτη μέλη της ευρωζώνης κατά τη διάρκεια της κρίσης.
- 100 δισεκατομμύρια ευρώ για ένα προσωρινό μέσο που βασίζεται σε δάνεια για τη χρηματοδοτική βοήθεια για την προστασία της απασχόλησης (SURE).
- 200 δισεκατομμύρια ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε δάνεια για εταιρείες της ΕΕ.

Εν συνεχεία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε την Τετάρτη 27 Μαΐου 2020 τις προτάσεις της για ένα μηχανισμό (ταμείο) ανάκαμψης ύψους 750 δισ. Ευρώ με την ονομασία «Next Generation EU», για τον μετριασμό του αντίκτυπου της πανδημίας COVID-19. Η πρόταση αυτή απευθύνεται στα Κράτη Μέλη που έχουν πληγεί περισσότερο, εν μέρει μέσω της αμφισβητούμενης έκδοσης κοινού χρέους. Η Επιτροπή σκοπεύει να συγκεντρώσει τα απαιτούμενα κεφάλαια για το ταμείο ανάκαμψης μέσω δανεισμού από χρηματοπιστωτικές αγορές έναντι της δικής της πιστοληπτικής ικανότητας και αυξάνοντας προσωρινά το μέγιστο ποσό που μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη για να χρηματοδοτήσει τις δαπάνες στο 2% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ.

Κατά την παρουσίαση της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Πρόεδρος της Επιτροπής Ursula von der Leyen χαρακτήρισε το ταμείο ανάκαμψης ως «νέο σύμφωνο γενεών για το αύριο», καθώς υποστήριξε την ανάγκη για περισσότερη αλληλεγγύη, προκειμένου να αποφευχθεί η μόνιμη ζημιά στην ΕΕ. Κατευθυντήριες αρχές σε όλη την πρόταση είναι η πράσινη μετάβαση και ψηφιοποίηση, τομείς στους οποίους η Επιτροπή επιθυμεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις δυνατότητές τους. Για την αποπληρωμή της χρηματοδότησης μεταξύ του 2028 και του 2058, η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία πολλών νέων ροών εισοδήματος ή «ιδίων πόρων» που θα εξομαλυνθούν στις συζητήσεις με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οι επιλογές που δημιουργούνται περιλαμβάνουν ένα σύστημα εμπορίας εκπομπών ρύπων, έναν μηχανισμό προσαρμογής συνόρων άνθρακα και έναν πόρο που βασίζεται στις δραστηριότητες μεγάλων εταιρειών, π.χ. έναν ψηφιακό φόρο. Σύμφωνα με την Επιτροπή, αυτοί οι νέοι πόροι θα μπορούσαν να καλύψουν την αποπληρωμή όλων των χρημάτων που θα δανεισθούν για τα σχέδια ανάκαμψης. Η ιδέα να επιτραπεί στην Επιτροπή να δημιουργήσει τις δικές της ροές εσόδων αντιμετώπιζε στο παρελθόν την αντίθεση αρκετών κρατών μελών.

Το ταμείο ανάκαμψης θα συνοδεύεται από έναν ανανεωμένο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ (το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο) για την περίοδο 2021-2027 αξίας 1,135 δισ. ευρώ. Η αναθεωρημένη πρόταση που παρουσιάστηκε ήταν υψηλότερη από την συμβιβαστική πρόταση που είχε προτείνει ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Charles Michel τον Φεβρουάριο του 2020 μετά την αναστολή των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ, λόγω της αντίθεσης ορισμένων χωρών της ΕΕ στην αύξηση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Το ταμείο ανάκαμψης **Next Generation EU** συντίθεται από ένα πλέγμα επενδύσεων σε τρεις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας επικεντρώνεται στην υποστήριξη των Κρατών Μελών, μέσω επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, ο δεύτερος στην παροχή κινήτρων στις ιδιωτικές επενδύσεις σε βασικούς τομείς και τεχνολογίες και ο τρίτος στην περαιτέρω ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρατών μελών. Από τα 560 δισ. ευρώ που θα προσφέρουν οικονομική υποστήριξη στα Κράτη Μέλη για την υλοποίηση επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων απαραίτητων για τη βιώσιμη ανάκαμψη, τα 310 δισ. θα δοθούν υπό τη μορφή επιχορηγήσεων και τα 250 δισ. θα δοθούν υπό τη μορφή δανείων προς τα Κράτη Μέλη.

Προσθετα μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των Κρατών Μελών:

- Ένα νέο πρόγραμμα υγείας ύψους 9,4 δισ. Ευρώ με την ονομασία EU4Health για την ενίσχυση της ασφάλειας της υγείας και την προετοιμασία για μελλοντικές κρίσεις υγείας.
- Ενίσχυση ύψους 2 δισ. ευρώ του σώματος ResEU, του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, ο οποίος θα ενισχυθεί για να βοηθήσει την ΕΕ για να προετοιμασθεί για μελλοντικές κρίσεις.

- 94,4 δισ. Ευρώ για το πρόγραμμα **Horizon Europe** για τη χρηματοδότηση της έρευνας σε θέματα υγείας καθώς επίσης και σε θέματα για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση.
- 16,5 δισ. Ευρώ για εξωτερική δράση, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας.

Το ταμείο ανάκαμψης, το οποίο κινείται ακολουθώντας στενά την γαλλο-γερμανική πρόταση που υπέβαλε η Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ και ο Γάλλος πρόεδρος Εμμανουήλ Μακρόν, απαιτούσε ομόφωνη έγκριση από τα κράτη μέλη της ΕΕ27. Εναπόκειτο στα κράτη μέλη να βρουν έναν συμβιβασμό κατά την αναμενόμενη σύνοδο κορυφής του Συμβουλίου, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Ιουνίου 2020.

Υπενθυμίζεται ότι οι προτάσεις συνάντησαν αντιπολιτευτική πολιτική αντιπαράθεση από τα λεγόμενα «frugal» Κράτη Μέλη: την Αυστρία, Δανία, Κάτω Χώρες και Σουηδία, οι οποίες πίστευαν ότι το ταμείο ανάκαμψης πρέπει να βασίζεται σε δάνεια και όχι σε επιχορηγήσεις και αντιτίθεντο στην αύξηση των δαπανών της ΕΕ. Από την άλλη πλευρά οι χώρες του Νότου, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας και της Ιταλίας, πείσαν για περισσότερη αλληλεγγύη και υποστήριξαν έντονα ένα σύστημα επιχορηγήσεων για την αποφυγή περαιτέρω αύξησης των δημοσίου χρέους.

- **Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφωνεί για τη θέση του σχετικά με ένα μέσο στήριξης της εφαρμογής μεταρρυθμίσεων για μια βιώσιμη ανάκαμψη των οικονομιών των Κρατών Μελών της ΕΕ**

Στο πλαίσιο των μέτρων της για την προώθηση της ανάκαμψης από την κρίση COVID-19, η ΕΕ στηρίζει τις προσπάθειες μεταρρύθμισης των κρατών μελών για την τόνωση της ανάπτυξης και την ανάκαμψη της οικονομίας.

Οι πρεσβευτές της ΕΕ ενέκριναν στις 22 Ιουλίου 2020 τη θέση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία ενός «μέσου τεχνικής υποστήριξης». Αυτό το μέσο θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη διοικητική τους ικανότητα να προετοιμάσουν και να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις, έτσι ώστε να ενισχύσουν την ανθεκτικότητά τους και να υποστηρίξουν την ανάκαμψή τους.

Η θέση που συμφωνήθηκε θα χρησιμεύσει ως βάση για την Προεδρία στις διαπραγματεύσεις της με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που πρόκειται να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατόν. Ωστόσο, δεν καλύπτει τις δημοσιονομικές πτυχές του σχεδίου κανονισμού, δεδομένου ότι η συμφωνία για το επόμενο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο επιτεύχθηκε μια ημέρα πριν. Το προτεινόμενο μέσο τεχνικής υποστήριξης είναι διάδοχος του προγράμματος στήριξης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Θα διασφαλίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να συνεχίσει να παρέχει εξατομικευμένη εμπειρογνωμοσύνη επί τόπου και ότι τα κράτη μέλη έχουν την απαραίτητη θεσμική και διοικητική ικανότητα να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Πιο συγκεκριμένα, το μέσο τεχνικής υποστήριξης προορίζεται επίσης να συμπληρώσει την πρόταση της Επιτροπής για διευκόλυνση της ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και θα παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη μεγάλης κλίμακας για δημόσιες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις, προκειμένου να προωθηθεί η ανάκαμψη των κρατών μελών από την κρίση COVID-19. Το μέσο υποστηρίζει ιδίως τα κράτη μέλη στην προετοιμασία και την εφαρμογή των σχεδίων αποκατάστασης και ανθεκτικότητάς τους. Η θέση του Συμβουλίου περιλαμβάνει, επίσης, τη δυνατότητα των κρατών μελών να παρέχουν πρόσθετους πόρους για τεχνική βοήθεια που θα λάβουν από την ΕΕ.

- **Η ESMA αναθεωρεί τις εκτιμήσεις κινδύνου λόγω της πανδημίας του COVID-19**

Η πανδημία του COVID-19, σε συνδυασμό με τους κινδύνους αποτίμησης, για τους οποίους είχε προειδοποιήσει η ESMA σε προηγούμενες εκτιμήσεις κινδύνου, οδήγησε σε μαζικές διορθώσεις της αγοράς μετοχών από τα μέσα Φεβρουαρίου 2020, λόγω της απότομης επιδείνωσης των προοπτικών για τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και το οικονομικό περιβάλλον. Τα εταιρικά ομόλογα, οι αγορές κρατικών ομολόγων και ορισμένα επενδυτικά κεφάλαια έδειξαν σημάδια δοκιμασίας των αντοχών τους. Οι υποδομές της αγοράς συνέχισαν να λειτουργούν ομαλά παρά τη μαζική αύξηση της συναλλακτικής δραστηριότητας, των διακοπών (circuit breakers) και των περιθωρίων παραγώγων. Προχωρώντας, η ESMA διέβλεπε - παρά τη διαλείπουσα ανάκαμψη της αγοράς - μια παρατεταμένη περίοδο κινδύνου για θεσμικούς και ιδιώτες μικρούς επενδυτές με περαιτέρω - πιθανώς σημαντικές - διορθώσεις στην αγορά και πολύ υψηλούς κινδύνους σε όλο το πεδίο αρμοδιοτήτων της ESMA. Η προοπτική, κατά την γνώμη της ESMA, για τους λειτουργικούς κινδύνους ήταν αρνητική δεδομένης της αυξανόμενης εξάρτησης από τις ρυθμίσεις για εξ αποστάσεως εργασία, ακόμη και αν τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας αναφέρονται ευρέως ως πλήρως ενεργά. Σε ποιο βαθμό θα υλοποιηθούν αυτοί οι κίνδυνοι θα εξαρτηθώταν σημαντικά από δύο παράγοντες: Τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας και ενδεχόμενη περαιτέρω εμφάνιση άλλων εξωτερικών συμβάντων σε ένα ήδη εύθραυστο παγκόσμιο περιβάλλον.

Επίπεδο κινδύνου

Υπό το πρίσμα της πανδημίας COVID-19 και των επιπτώσεών της στην οικονομία και τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ, η ESMA αξιολόγησε τον κίνδυνο, συνολικά στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της, και ειδικά στις αγορές κινητών αξιών, στις υποδομές και στη διαχείριση κεφαλαίων ως πολύ υψηλό.. Το ίδιο ισχύει για τους κινδύνους ρευστότητας και αγοράς, και αναμενόταν αύξηση του λειτουργικού και πιστωτικού κινδύνου, όπως και του κινδύνου μετάδοσης και του κινδύνου καταναλωτή.

Αγορές κινητών αξιών: Από τα μέσα Φεβρουαρίου 2020, οι παγκόσμιες αγορές μετοχών είδαν σημαντικές διορθώσεις τιμών (Δείτε σχήμα 1 στο κείμενο της ESMA) με πτώσεις *peak to-trough* συγκρίσιμες με την παγκόσμια Οικονομική κρίση (-38% για το EuroStoxx), συνοδευόμενες από μεταβλητότητα ρεκόρ (Δείτε σχήμα 2 στο κείμενο της ESMA).

Εταιρικά ομόλογα: Οι αγορές δείχνουν σημάδια έντονης δοκιμασίας αντοχών. Τα *spreads* αυξήθηκαν +81bps για ομόλογα AAA, + 170bps για ομόλογα BBB (Δείτε σχήμα 3 στο κείμενο της ESMA), η ρευστότητα επιδεινώθηκε πολύ κάτω από τους μακροπρόθεσμους μέσους όρους.

Κρατικά Κυβερνητικά ομόλογα: Οι αγορές ομολόγων σημείωσαν απότομη αύξηση. Με αυξήσεις των *spreads* να φθάνουν έως 466bps σε πολυετή υψηλά, πριν να μειωθούν μετά την παρέμβαση της ΕΚΤ στα μέσα Μαρτίου (Δείτε σχήμα 4 στο κείμενο της ESMA).

Τόποι διαπραγμάτευσης: Ο όγκος συναλλαγών αυξήθηκε κατά 3 φορές μέση τιμή. Οι διακόπτες (CB-Circuit breakers) ενεργοποιήθηκαν εκτενώς (> 4.000 CB στις 16-21 Μάρτ., έναντι 100 CBs μακροπρόθεσμος εβδομαδιαίος μέσος όρος Μαρτίου (Δείτε σχήμα 5 στο κείμενο της ESMA)). Η ESMA για να υποστηρίξει την διαφάνεια, στις 16 Μαρτίου 2020 μείωσε το όριο αναφοράς των καθαρών αρνητικών θέσεων στις μετοχές

στο 0,1%. Αρκετά κράτη μέλη επέβαλαν βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες απαγορεύσεις ανοικτών πωλήσεων (AT, BE, FR, GR, IT, ES).

Κεντρική εκκαθάριση: Εμφανίζονται κινήσεις της αγοράς σε ακραία επίπεδα μεταβλητότητας. Σε μερικά μοντέλα περιθωρίων, έγιναν αλλαγές στις παραμέτρους προκειμένου να ανταποκριθούν στην υψηλότερη μεταβλητότητα. Στην εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων για τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους αυξήθηκαν σημαντικά τα αρχικά περιθώρια και τα περιθώρια διακύμανσης, συμπεριλαμβανομένων των περιθωρίων εντός της ημέρας.

Διαχείριση κεφαλαίων: Η απόδοση μειώθηκε σε όλα τα αμοιβαία σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της αγοράς. Ειδικά τα ομολογιακά ΟΣΕΚΑ και τα ETFs έπρεπε να διαχειριστούν μαζικές εκροές (Δείτε σχήμα 6 στο κείμενο της ESMA). Τα κεφάλαια χρηματοαγοράς MMFs, επίσης, αντιμετώπισαν σημαντικές προκλήσεις (120 δισ. Ευρώ μείωση του NAV για LVNAVs μεταξύ 9-23 Μαρτίου 2020). Σημαντικός αριθμός διαχειριστών κεφαλαίων άρχισε να χρησιμοποιεί εργαλεία διαχείρισης ρευστότητας και μερικά ETF έδειξαν σημάδια μη σωστής αποτίμησης.

Προοπτική κινδύνου

Ο βασικός παράγοντας κινδύνου θα είναι ο τελικός οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας, όπως και η εμφάνιση πρόσθετων εξωτερικών συμβάντων σε ένα ήδη εύθραυστο παγκόσμιο περιβάλλον. Σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβλέψεις αναμενόταν παγκόσμια ύφεση για το 2020, με την Ευρώπη να επηρεάζεται ιδιαίτερα. Αν και έχουν ληφθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη νομισματικές και φορολογικές πολιτικές δράσεις, η αβεβαιότητα από τον οικονομικό αντίκτυπο του COVID-19, αναμένεται να μεταφραστεί σε περαιτέρω μεταβαλλόμενες και ασταθείς συνθήκες στις χρηματοοικονομικές αγορές.

Στις 3 Σεπτεμβρίου 2020 δημοσιεύθηκε η 2^η εξαμηνιαία έκθεση της ESMA «**Report on Trends, Risk and Vulnerabilities (TRV) Report No.2,2020**» και το Στατιστικό Παράρτημα «**TRV Statistical Annex**». Σημαντικά σημεία της Έκθεσης είναι τα ακόλουθα:

ESMA Risk Monitoring

Η πανδημία του COVID-19, σε συνδυασμό με τους κινδύνους αποτίμησης που είχαν επισημανθεί στις προηγούμενες εκτιμήσεις κινδύνου της ESMA, οδήγησαν σε τεράστιες διορθώσεις στις αγορές μετοχών το πρώτο εξάμηνο του 2020 (1Q20). Στο επικαροποιημένο Risk Dashboard της ESMA, που εκδόθηκε στις 2 Απριλίου, είχε αποτυπωθεί η νέα κατάσταση αξιολόγησης κινδύνων. Παρά τις αξιοσημείωτες παρεμβάσεις δημόσιας πολιτικής στην ΕΕ και σε άλλες τρίτες χώρες, οι αγορές παρέμειναν εύθραυστες και διατηρήθηκε η εκτίμηση επικινδυνότητας: στο μέλλον, η ESMA εκτιμούσε παρατεταμένη περίοδο κινδύνου για θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές, με περαιτέρω - πιθανώς σημαντική - διόρθωση αγοράς και υψηλούς κινδύνους σε όλο το πεδίο αρμοδιοτήτων της. Ο βαθμός στον οποίο αυτοί οι κίνδυνοι θα υλοποιηθούν θα εξαρτηθεί αποφασιστικά από δύο παράγοντες: τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας και την εμφάνιση πρόσθετων εξωτερικών γεγονότων σε ένα ήδη εύθραυστο παγκόσμιο περιβάλλον. Οι επιπτώσεις στις εταιρείες της ΕΕ και την πιστωτική τους ποιότητα, και στα πιστωτικά ιδρύματα, προκαλούσαν ιδιαίτερη ανησυχία, παράλληλα με το αυξανόμενο χρέος των εταιρειών και των ιδιωτών και η βιωσιμότητα της πρόσφατης ανάκαμψης της αγοράς.

Market environment: Ως αποτέλεσμα της πανδημίας του COVID-19, οι χρηματοπιστωτικές αγορές πλήγησαν από ένα εξωτερικό σοκ χωρίς προηγούμενο μέγεθος. Κατά το αρχικό στάδιο της κρίσης το πρώτο τρίμηνο του

2020, οι αγορές βίωσαν μια από τις ταχύτερες μειώσεις στην πρόσφατη ιστορία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης στη μεταβλητότητα (*volatility*) και ρευστότητα. Μαζικές απαντήσεις πολιτικής, όπως περιορισμοί, φορολογικά, νομισματικά μέτρα και κανονιστικές ρυθμίσεις στην ΕΕ και αλλού αποσκοπούσαν στον περιορισμό των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας. Ενώ οι αγορές είδαν μια αξιοσημείωτη ανάκαμψη το 2ο τρίμηνο του 2020, η ανθεκτικότητα της ανάκαμψης εξαρτώταν αποφασιστικά από τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Συγκεκριμένα, οι επιπτώσεις στις εταιρείες της ΕΕ και την πιστωτική τους ποιότητα, καθώς και στα πιστωτικά ιδρύματα προκαλούσαν ιδιαίτερη ανησυχία, καθώς αυξανόταν το εταιρικό και το δημόσιο χρέος. Πέραν των κινδύνων που σχετίζονταν με τα δεύτερα κύματα κρουσμάτων, οποιαδήποτε εμφάνιση πρόσθετων εξωτερικών συμβάντων, όπως οι εμπορικές εντάσεις μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας, μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν περαιτέρω τις εύθραυστες συνθήκες της αγοράς.

Securities markets: Στο 1ο τρίμηνο του 2020, οι αγορές μετοχών της ΕΕ βυθίστηκαν εν μέσω ελλείψεων ρευστότητας και αυξημένης μεταβλητότητας που προκλήθηκε από την αύξηση των κρουσμάτων του COVID-19 σε ολόκληρη την Ευρώπη με φόντο μια επιδεινούμενη παγκόσμια οικονομική προοπτική. Τα *spread* των εταιρικών ομολόγων αυξήθηκαν ως αποτέλεσμα ενδείξεων ταχείας επανατιμολόγησης του πιστωτικού κινδύνου, καθώς απογειώθηκαν οι στρατηγικές «πτήσεων» προς την ασφάλεια. Τα *spread* των κρατικών ομολόγων διευρύνθηκαν, αντικατοπτρίζοντας τη ζημιά του ιού και τα σχετικά μέτρα περιορισμού, όπως εφαρμόζονται από διάφορες χώρες. Από τα τέλη Μαρτίου, οι αγορές παρουσίασαν μια αξιοσημείωτη ανάκαμψη, αν και με διαφοροποίηση μεταξύ των οικονομικών τομέων, όχι τουλάχιστον υπό το φως των μαζικών παρεμβάσεων δημόσιας πολιτικής στην ΕΕ και αλλού. Η πιθανή αποσύνδεση των επιδόσεων της χρηματοπιστωτικής αγοράς και της υποκείμενης οικονομικής δραστηριότητας εγείρει το ζήτημα της βιωσιμότητας στην ανάκαμψη της αγοράς.

Infrastructures and services: Οι υποδομές της αγοράς αντιμετώπισαν αυξημένη δραστηριότητα κατά την περίοδο των μαζικών πωλήσεων (*Sell off*), καθώς οι όγκοι και η μεταβλητότητα εκτινάχθηκαν. Οι τόποι διαπραγμάτευσης αντιμετώπισαν αυξημένο όγκο συναλλαγών και υψηλό μερίδιο συναλλαγών *lit* (όχι *dark pools*), καθώς οι επενδυτές ζητούσαν βεβαιότητα εκτέλεσης κατά τη διάρκεια της πίεσης της ρευστότητας. Οι Κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι (*CCPs*) αποδείχθηκαν ανθεκτικοί καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, παρά την αύξηση της δραστηριότητας εκκαθάρισης σε συνδυασμό με την απότομη άνοδο στα αρχικά (*initial*) και τα περιθώρια διακύμανσης (*variation margin*). Ομοίως, τα μέλη εκκαθάρισης αντιμετώπισαν αυξημένες απαιτήσεις ρευστότητας παρά κάποιες παραβάσεις περιθωρίων που καλύφθηκαν από υπερβολικά περιθώρια (*excess margins*). Οι Οργανισμοί Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (*CRAs*) ανταποκρίθηκαν στην απότομη οικονομική επιδείνωση υποβαθμίζοντας τους επηρεαζόμενους εκδότες, ιδιαίτερα τους μη χρηματοοικονομικούς. Ως αποτέλεσμα, οι κίνδυνοι των λεγόμενων 'fallen angels' παρέμειναν υψηλοί και τιτλοποιημένα προϊόντα (π.χ. υποχρεώσεις δανείων με εξασφάλιση (*CLOs*)) μπορεί να επηρεαστούν στο μέλλον.

Asset management: Μετά τον αρχικό αντίκτυπο της επιδημίας του COVID-19 στις αγορές, ο κλάδος των επενδυτικών κεφαλαίων στην ΕΕ αντιμετώπισε σημαντική επιδείνωση της ρευστότητας σε ορισμένα τμήματα των αγορών σταθερού εισοδήματος σε συνδυασμό με αποεπενδύσεις μεγάλης κλίμακας από επενδυτές. Οι εξαγορές από ομολογιακά κεφάλαια έφτασαν σε υψηλά ρεκόρ τον Μάρτιο, με αποτέλεσμα εκροές 4% της καθαρής αξίας ενεργητικού τους (*NAV*) το 1ο τρίμηνο. Ορισμένοι διαχειριστές κεφαλαίων αποφάσισαν να αναστείλουν την εξαγορά των κεφαλαίων τους, κυρίως λόγω αβεβαιότητας, αλλά και σε κάποιες περιπτώσεις και λόγω εκροών. Μεταξύ του δεύτερου μισού του Μαρτίου και του Μαΐου περίπου 200 κεφάλαια από την ΕΕ

και το Ηνωμένο Βασίλειο (από σύνολο 60.000 κεφαλαίων) έπρεπε να αναστείλουν προσωρινά τις εξαγορές τους. Κάποια corporate bond ETFs, τον Μάρτιο και το Απρίλιο, διαπραγματεύθηκαν με ασυνήθιστα μεγάλες εκπτώσεις σε σύγκριση με το καλάθι αναφοράς, πράγμα που αντικατόπτριζε ζητήματα ρευστότητας στα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία τους. Κάποια Money Market Funds (MMFs) επηρεάστηκαν ιδιαίτερα στα τέλη Μαρτίου 2020, λόγω της έκθεσής τους στην αγορά χρήματος USD, ιδιαίτερα εκείνα τα MMFs με χαμηλή μεταβλητότητα στην αξία ενεργητικού τους. Από τις αρχές Απριλίου, το προφίλ ρευστότητας των κεφαλαίων βελτιώθηκε σε όλους τους τύπους κεφαλαίων, με αύξηση των εισροών και γενικά βελτίωση της απόδοσης.

Consumers: Ο ισχυρός αρνητικός αντίκτυπος της πανδημίας του COVID-19 τόσο στην πραγματική οικονομία όσο και στις χρηματοπιστωτικές αγορές επηρέασε τους ιδιώτες και τους θεσμικούς επενδυτές. Η εμπιστοσύνη των επενδυτών μειώθηκε απότομα από τον Μάρτιο 2020 και εφεξής λόγω της πανδημίας, καθώς μειώθηκαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα οι αποδόσεις προϊόντων που κυρίως απευθύνονται σε ιδιώτες επενδυτές, όπως τα UCITS της ΕΕ. Παρά τις βελτιώσεις στο 2^ο εξάμηνο το 2020, η ετήσια απόδοση παρέμεινε κοντά στο μηδέν στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Market-based finance: Η αναταραχή του COVID-19 είχε, επίσης, ισχυρό αντίκτυπο στις πρωτογενείς αγορές. Στη διάρκεια της περιόδου της οξείας πίεσης της αγοράς, η πρωτογενής έκδοση μετοχών και ομολόγων σχεδόν σταμάτησε. Σε ό,τι αφορά σε μετοχές, μόνο οι δεσμευμένες εταιρείες μπόρεσαν να αξιοποιήσουν τις αγορές μέσω εκδόσεων τους μετά τον Μάρτιο. Η έκδοση ομολόγων ανέκαμψε από τις αρχές Απριλίου 2020 και μετά, πρώτα σε τίτλους υψηλής βαθμολογίας αξιολόγησης, ακολουθούμενη τον Μάιο 2020 και από εκδότες χαμηλότερης βαθμολογίας. Ωστόσο, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (SMEs) παραμένουν σε κίνδυνο να αντιμετωπίσουν κενά χρηματοδότησης.

Sustainable finance: ESG assets, όπως benchmark equity και τα αμοιβαία κεφάλαια, έχουν ξεπεράσει τα non-ESG το πρώτο εξάμηνο του 2020 (1H20). Το ενδιαφέρον των επενδυτών για κεφάλαια ESG παρέμεινε υψηλό με καθαρές εισροές το 1^ο εξάμηνο, σε σύγκριση με τις μεγάλες καθαρές εκροές του κλάδου των μετοχικών κεφαλαίων (equity funds). Η αγορά πράσινων ομολόγων συνέχισε να επεκτείνεται, καθώς ορισμένοι υπερεθνικοί εκδότες έστρεψαν την προσοχή τους στα social bonds για να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες του COVID-19. Η ρευστότητα των πράσινων ομολόγων βελτιώθηκε παρά την επιδείνωση των bid-ask spreads τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2020, παρόμοια με την ευρύτερη αγορά ομολόγων.

Financial innovation Το lockdown λόγω COVID-19, όπως αναμενόταν, επιτάχυνε την ψηφιοποίηση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Παρόλο που είναι θετικό από άποψη αποτελεσματικότητας, αυτό μπορεί να τονίσει κινδύνους, όπως ο κίνδυνος στον κυβερνοχώρο, υψηλές συγκεντρώσεις στην αγορά μεταξύ παρόχων υπηρεσιών δεδομένων και αστάθεια στον τομέα της FinTech. Τα κρυπτο assets δεν “σώθηκαν” από την αναταραχή του COVID-19. Τα λεγόμενα global stablecoins συνεχίζουν να βρίσκονται κάτω από στενή εξέταση των κεντρικών τραπεζών και των ρυθμιστικών αρχών.

Σύμφωνα με την 1^η εξαμηνιαία έκθεση της ESMA για το 2021 «**Report on Trends, Risk and Vulnerabilities (TRV) Report No.1, 2021**» και το Στατιστικό Παράρτημα «**TRV Statistical Annex**», αναλύεται περαιτέρω ο αντίκτυπος της πανδημίας του COVID-19 στις χρηματοπιστωτικές αγορές κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2020, επισημαίνονται οι αυξανόμενοι πιστωτικοί κίνδυνοι, που συνδέονται με το υψηλό εταιρικό και δημόσιο χρέος, καθώς και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τις επενδύσεις σε μη ρυθμιζόμενα crypto περιουσιακά στοιχεία.

Συνέχιση του υψηλού κινδύνου στις χρηματοπιστωτικές αγορές

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι κίνδυνοι στις αγορές κεφαλαίου παραμένουν πολύ υψηλοί. Η σημαντική ανάκαμψη η των αγορών των μετοχών και η αποτίμηση των δεικτών χρέους έφτασαν σε επίπεδα προ πανδημίας αλλά έρχονται σε αντίθεση με τα αδύναμα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη. Ο βασικός κίνδυνος για τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ είναι ότι αυτή η συνεχιζόμενη αποσύνδεση της αγοράς μετοχών από τα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη οδηγεί σε αντιστροφή της εκτίμησης του κινδύνου από τους επενδυτές και απότομη διόρθωση της αγοράς.

Crypto-assets: Οι ESAs υπενθυμίζουν στους καταναλωτές τους κινδύνους

Καθώς τα crypto-assets (κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία), συμπεριλαμβανομένων των λεγόμενων εικονικών νομισμάτων, όπως το Bitcoin, συνεχίζουν να προσελκύουν την προσοχή του κοινού, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (EBA, EIOPA και ESMA - μαζί οι "ESAs") υπενθυμίζουν τη συνεχιζόμενη σημασία των προηγούμενων προειδοποιήσεών τους. Ειδικότερα, οι ESAs υπενθυμίζουν στους καταναλωτές ότι ορισμένα crypto-assets είναι πολύ επικίνδυνα και κερδοσκοπικά και, όπως αναφέρεται στην κοινή προειδοποίηση των ESAs τον Φεβρουάριο του 2018, οι καταναλωτές πρέπει να είναι σε εγρήγορση για τους υψηλούς κινδύνους που ενέχει η αγορά ή/και η διακράτηση αυτών των μέσων, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας απώλειας όλων των χρημάτων τους. Επιπλέον, τα crypto-assets διατίθενται σε πολλές μορφές, αλλά η πλειονότητα αυτών παραμένει αρρύθμιστη στην ΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι οι καταναλωτές που αγοράζουν ή κατέχουν αυτά τα μέσα δεν επωφελούνται από τις εγγυήσεις και τις εχέγγυα που σχετίζονται με τις ρυθμιζόμενες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και τα ρυθμισμένα χρηματοπιστωτικά μέσα. Τον Σεπτέμβριο του 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε νομοθετική πρόταση κανονισμού για τις αγορές των κρυπτονομισμάτων. Επισημαίνεται, εντούτοις, στους καταναλωτές ότι η νομοθετική διαδικασία για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξακολουθεί να είναι σε εξέλιξη, συνεπώς, οι καταναλωτές δεν μπορούν να επωφελούνται επί του παρόντος από τις διασφαλίσεις που προβλέπονται σε αυτήν την πρόταση, καθώς δεν συνιστούν ακόμη Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Το Brexit αλλάζει το τοπίο των συναλλαγών

Η ετοιμότητα των συμμετεχόντων στην αγορά διασφάλισε ότι το τέλος της μεταβατικής περιόδου για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ δεν είχε διακριτή επίπτωση στη σταθερότητα των αγορών κινητών αξιών. Ωστόσο, η εφαρμογή της υποχρέωσης διαπραγμάτευσης μετοχών που ισχύει στην ΕΕ (Share Trading Obligation-STO) αλλάζει το ευρωπαϊκό τοπίο. Το 2020, το 43% των μετοχών με νομική οντότητα στην ΕΕ διαπραγματεύονταν σε τόπους διαπραγμάτευσης του Ηνωμένου Βασιλείου και μεγάλο μέρος αυτών ενέπιπτε στο καθεστώς της υποχρέωσης του STO. Η ESMA ανέλυσε την εξέλιξη των συναλλαγών μεταξύ Δεκεμβρίου 2020 και Ιανουαρίου 2021, και είδε ότι η αναμενόμενη μεταβολή στην χώρα προέλευσης των συναλλαγών έλαβε χώρα τον Ιανουάριο του 2021. Οι περισσότερες ενδοχρηματιστηριακές συναλλαγές μετακινήθηκαν σε τόπους διαπραγμάτευσης της ΕΕ, με το μερίδιο των lit συναλλαγών (όχι συναλλαγές dark pools) σε τόπους διαπραγμάτευσης της ΕΕ να αυξάνεται κατά 96% τον Ιανουάριο του 2021 και οι συναλλαγές μέσω δημοπρασίας να αυξάνονται κατά 93%.

Ανάλυση κινδύνων για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και τους επενδυτές

Στην ενότητα ανάλυσης κινδύνου, παρουσιάζονται πέντε αναλυτικά άρθρα που εξετάζουν τη βιώσιμη χρηματοδότηση και συγκεκριμένες ευπάθειες της αγοράς κατά τη διάρκεια της κρίσης λόγω της πανδημίας του Covid-19:

- **Ευπάθειες στα επενδυτικά κεφάλαια χρηματαγοράς:** Αυτό το άρθρο χρησιμοποιεί στοιχεία από την πίεση που υπέστησαν οι αγορές κατά τον Μάρτιο του 2020 για να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ευπάθεια των επενδυτικών κεφαλαίων χρηματαγοράς στην ΕΕ, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον αντίκτυπο των κανονιστικών απαιτήσεων.
- **Δίκτυο χαρτοφυλακίου κεφαλαίων, από άποψη κινδύνου που σχετίζεται με το κλίμα:** Εντός του Ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα, τα επενδυτικά κεφάλαια θεωρούνται ότι έχουν τη μεγαλύτερη έκθεση σε οικονομικούς παράγοντες ευαίσθητους στο κλίμα, όπως οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, οι μεταφορές και η εξόρυξη ορυκτών καυσίμων. Αυτό το άρθρο αποτελεί μια πρώτη απόπειρα για αξιολόγηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου που σχετίζεται με το κλίμα, τον οποίο αντιμετωπίζουν τα επενδυτικά κεφάλαια της ΕΕ.
- **Προσομοίωση υπό πίεση (stress simulation) στο πλαίσιο του COVID-19:** Κατά τη διάρκεια του Μαρτίου 2020, τα επενδυτικά κεφάλαια αντιμετώπισαν έναν συνδυασμό σημαντικής επιδείνωσης της ρευστότητας τους σε κάποια κομμάτια των αγορών σταθερού εισοδήματος, συνδυασμένης με μεγάλη κλίμακα εκρών από επενδυτές. Με βάση αυτά τα δεδομένα, η ESMA αξιολόγησε την ετοιμότητα των επενδυτικών κεφαλαίων για μελλοντικές κρίσεις ρευστότητας, που περιλαμβάνουν άσκηση προσομοίωσης υπό πίεση (STRESI).
- **Η Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit):**

Η 31^η Δεκεμβρίου 2020 σηματοδοτεί μία κρίσιμη ημερομηνία για τις αγορές κεφαλαίου λόγω της απόσυρσης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Χάρη στην επιτευχθείσα συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ δεν επαληθεύθηκαν οι φόβοι για ενεδεχόμενη επίπτωση επί της σταθερότητας των αγορών κινητών αξιών, λόγω όρων που θα ίσχυαν μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Εν τούτοις, η εφαρμογή του EU share trading obligation εκτιμάται ότι θα αλλάξει σταδιακά το Ευρωπαϊκό τοπίο συναλλαγών, κυρίως εντός Χρηματιστηρίων. Η μακροχρόνια επίπτωση για την μετανάστευση των συναλλαγών σε άλλους τόπους διαπραγμάτευσης θα παρακολουθείται και θα αποτιμηθεί τους προσεχείς μήνες εντός του 2021.

Η επιτευχθείσα συμφωνία μείωσε την βραχυπρόθεσμη πολιτική αβεβαιότητα και δεν υλοποιήθηκαν κίνδυνοι για cliff effects (δηλ. μη αναλογικές αρνητικές συνέπειες) στις αρχές του 2021. Τέτοιες εν δυνάμει αρνητικές συνέπειες μπορεί να αφορούσαν σε:

- κεντρικούς αντισυμβαλλομένους,
- τόπους διαπραγμάτευσης (καθώς ενδέχεται να χρειασθεί να επανασχεδιασθεί η εφαρμοστέα από τη MiFID II προσέγγιση διαφάνειας),

- επιχειρήσεις επενδύσεων (απώλεια δικαιώματος διαβατηρίου για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών διασυνοριακά και εγκατάσταση υποκαταστημάτων από Βρετανικές εταιρείες σε Κ-Μ και ομοίως υποκαταστημάτων εταιρειών από το 27 Κ-Μ στη Βρετανία),
- αμοιβαία κεφάλαια -ΟΣΕΚΑ και εταιρείες διαχείρισης ΟΣΕΚΑ (Βρετανικά UCITS γίνονται non-EU AIFs, οπότε δεν υφίσταται διαβατήριο για διάθεση και διαχείριση ευρωπαϊκών κεφαλαίων ΟΣΕΚΑ – ενδέχεται να προκύψουν θέματα σχετικά με την ανάθεση για διαχείριση χαρτοφυλακίου ή διαχείριση κινδύνων σε Βρετανικές εταιρείες εάν δεν υπάρξουν συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ των 27 Κ-Μ και του Ηνωμένου Βασιλείου),
- Trade Repositories (δυσνητική ανωμαλία στην υποβολή αναφορών συναλλαγών επί παραγώγων)
- αποθετήρια (μη εκκαθάριση Ιρλανδικών τίτλων που σήμερα εκκαθαρίζονται στο Βρετανικό αποθετήριο),
- εταιρείες αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (αξιολογήσεις που εκδίδονται από Βρετανικές CRAs δεν θα είναι επιλέξιμες βάσει του Κανονισμού που διέπει τις CRAs) και
- διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων (Βρετανικοί διαχειριστές θα γίνουν non-EU AIFMs, με συνακόλουθη απώλεια διαβατηρίου για διάθεση σε ευρωπαίους επαγγελματίες επενδυτές).

• **Εξελίξεις των αγορών κεφαλαίου**

Σχεδόν ένα χρόνο μετά το ξέσπασμα της πανδημίας του COVID-19, ο κόσμος παραμένει στα χέρια της πανδημίας και οι διεθνείς οργανισμοί μαζί με τις εθνικές κυβερνήσεις συνεχίζουν να επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της. Ειδικά η ΕΕ έχει δημιουργήσει νέα κοινά μέσα, άνευ προηγουμένου μεγέθους, ιδίως με το μηχανισμό Recovery and Resilience Facility. Συνεχίζει η στήριξη των οικονομιών, των πολιτών και των επιχειρήσεων σε αυτές τις περιόδους εξαιρετικής δυσχέρειας για την υγεία και την οικονομία, μειώνοντας τον αντίκτυπο της κρίσης. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής και το προσωρινό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις, επέτρεψαν στις εθνικές κυβερνήσεις να εφαρμόσουν ένα εκτεταμένο επίπεδο δημοσιονομικής στήριξης το 2020, το οποίο εκτιμάται σε περίπου 8% του ΑΕΠ, πέραν άλλων σχημάτων παροχής ρευστότητας που άγγιξαν περίπου το 19% του ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ. Αυτό υπερβαίνει κατά πολύ την ανταπόκριση στη Μεγάλη Οικονομική Κρίση. Τα τρία ευρωπαϊκά δίχτυα ασφαλείας – το SURE για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας, το Πανευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων της ΕΤΕπ και η υποστήριξη από τον ESM Pandemic Crisis Support, που συμφωνήθηκαν τον Απρίλιο 2020 - συμπληρώνουν τις εθνικές απαντήσεις. Οι αποφάσεις νομισματικής πολιτικής και η καθοδήγηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διατήρησαν ευνοϊκές συνθήκες για όλους τους τομείς της οικονομίας, παράλληλα με τις δράσεις των εποπτικών αρχών. Τα ευρωπαϊκά μέτρα έχουν στηρίξει την εμπιστοσύνη στις αγορές, προστατεύουν εκατομμύρια θέσεις εργασίας και τα προς το ζην, και μετριάζουν τον αντίκτυπο της πανδημικής κρίσης στις εταιρείες, προστατεύοντας έτσι τα εισοδήματα και την παραγωγική ικανότητα από τις χειρότερες επιπτώσεις της πανδημίας. Σε αυτό το διεθνές περιβάλλον συνεχίστηκε και το 2020 η ένταση στις σχέσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας επί θεμάτων εμπορίου και τεχνολογίας και εντάθηκαν οι ανησυχίες για γεωπολιτικά προβλήματα που σχετίζονταν με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. (Brexit) και τις κατά τόπους συνεχιζόμενες γεωπολιτικές συρράξεις.

Οι διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές κατά το έτος της πανδημίας χαρακτηρίστηκαν από σημαντικότερη στήριξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τις κεντρικές τράπεζες σε ένα περιβάλλον ιδιαίτερα χαλαρής νομισματικής πολιτικής, χαμηλών επιτοκίων δανεισμού και αποπληθωριστικών τάσεων, αυξανόμενης έκδοσης χρέους αλλά και ανάκαμψης στις τιμές μετοχών εν μέσω θετικών ειδήσεων από την επιστημονική πρόοδο κυρίως ως προς το εμβόλιο. Ωστόσο, κατά το 2020 εδραιώθηκαν ισχυρές ευπάθειες στο χρηματοοικονομικό χώρο, οι οποίες αποτυπώνονται στη διάρθρωση των ισολογισμών των πιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και κυρίως, με τα υψηλά επίπεδα χρέους λόγω των αυξημένων δανειακών αναγκών των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών σε πλαίσιο εμμένουσας αυξανόμενης αβεβαιότητας. Ας σημειωθεί ότι ήδη το 2019 το παγκόσμιο επίπεδο δανεισμού είχε αγγίξει το υψηλότερο όριο των 230% του συνολικού ΑΕΠ. Λόγω της πανδημίας, χαρακτηριστική ήταν η αύξηση της ιδιωτικής αποταμίευσης μετά το β' τρίμηνο του 2020 λόγω της αναζήτησης ασφαλέστερων τοποθετήσεων από τους επενδυτές/αποταμιευτές, της μείωσης στην κατανάλωση και της εφαρμογής των μέτρων στήριξης της ρευστότητας. Επιπλέον, η τάση αυτή ήταν πιο εμφανής στα υψηλότερα εισοδηματικά στρώματα μεταβάλλοντας τους δείκτες ανισότητας εντός των χωρών. Στις ανεπτυγμένες χώρες σημειώθηκε παράλληλα ανάκαμψη στα μεγέθη της βιομηχανικής παραγωγής με συγκρατημένες προσδοκίες για ανάπτυξη των επιχειρηματικών επενδύσεων λόγω της γενικευμένης αύξησης της αβεβαιότητας.

Σε ό,τι αφορά στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, εντός του 2020 το ευρώ έναντι του δολαρίου ΗΠΑ κινήθηκε εν τέλει +2% σε σχέση με το 2019, έναντι του Γιέν Ιαπωνίας -0,1% και έναντι της Λίρας Αγγλίας +1,4% αντίστοιχα. Στις αγορές εμπορευμάτων παρατηρήθηκε διόρθωση στις τιμές μέχρι το τέλος του 2020 με εμφανέστερη ωστόσο πίεση στις τιμές πετρελαιοειδών λόγω της υγειονομικής κρίσης. Οι δείκτες διεθνών τιμών εμπορευμάτων σε δολάρια ΗΠΑ για το 2020 κινήθηκαν εν τέλει κατά +3,4% σε σχέση με το 2019.

Οι ευπάθειες αυτές είναι ακόμα εντονότερες στις υπό – ανάπτυξη χώρες με αναδυόμενες αγορές, στις οποίες μειώθηκαν δραματικά οι άμεσες επενδύσεις, αυξήθηκαν οι εκροές κεφαλαίου με παράλληλη μείωση των εξαγωγών τους, παράγοντες που συντέλεσαν σε αυξήσεις στο κόστος δανεισμού και σε πιέσεις στις ισοτιμίες των νομισμάτων τους.

Κατά το 2020 οι παγκόσμιες κεφαλαιαγορές επηρεάστηκαν σημαντικά από την τεράστια αναταραχή λόγω της πανδημίας, τις πολιτικές στήριξης και την εφαρμογή των μέτρων περιορισμού εξάπλωσης της πανδημίας αλλά και την επιστημονική πρόοδο στον τομέα των εμβολίων. Μετά την έντονη πίεση που δέχτηκαν τα μεγέθη των κεφαλαιαγορών μέχρι το β' εξάμηνο του 2020, παρατηρήθηκε στη συνέχεια διορθωτική πορεία με θετική τάση όπου οι εταιρίες στον τομέα της τεχνολογίας είχαν το προβάδισμα σε ένα κλίμα γενικότερων πιέσεων στα μακροοικονομικά θεμελιώδη μεγέθη και μετριασμένη αύξηση στους δείκτες κερδοφορίας προς τιμή για τις μετοχές στον τραπεζικό κλάδο καθώς και τάσεις επιδείνωσης στα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Στις ΗΠΑ τα χρηματιστηριακά μεγέθη αυξήθηκαν πάνω από τα επίπεδα προ της πανδημίας με άνοδο στις αποτιμήσεις των τραπεζικών μετοχών κατά το τέλος του 2020 ενώ ταχεία ανάκαμψη σημειώθηκε και σε χρηματιστήρια των υπό ανάπτυξη χωρών με μειώσεις στις διαφορές επιτοκίων των κρατικών τίτλων με υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση κυρίως λόγω των επενδυτικών στρατηγικών εξεύρεσης τοποθετήσεων με υψηλότερο συνδυασμό απόδοσης/κινδύνου. Σε χώρες όπως στην Κίνα επήλθε εξομάλυνση στις εισροές κεφαλαίων κατά το τέλος του έτους με ενδυνάμωση του νομίσματός της Κίνας έναντι του δολαρίου ΗΠΑ.

Θετική εξέλιξη εμφάνισαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια από το Νοέμβριο του 2020 με βασική αφορμή τις ειδήσεις σε σχέση με το εμβόλιο κατά της πανδημίας. Εν τούτοις οι επί μέρους χρηματιστηριακοί δείκτες

σημείωσαν μείωση το Δεκέμβριο του 2020 σε σχέση με το τέλος του προηγούμενου έτους με εξαίρεση το δείκτη DAX που σημείωσε αύξηση κατά +3,55%, τον δείκτη AEX (Amsterdam) +3,31%, και τον δείκτη OMXS30 (Stockholm) που αυξήθηκε κατά 5,81%. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ο δείκτης FTSE 100 (LSE) παρουσίασε μείωση κατά -13,08%, ο FTSE MIB (Borsa Italiana) -5,42%, ο Euronext 100 -3,57%, ο BEL20 (Brussels) -8,46%, ο PSI20 Lisbon -6,06%, CAC40 Paris -7,14%, ο IBEX35 -15,45, ενώ ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών σημείωσε οριακή μείωση κατά -0,63%. Αντίστοιχα, στις αγορές των ΗΠΑ οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες εμφάνισαν αύξηση: ο δείκτης NYSE Composite αυξήθηκε κατά 4,40%, ο Dow Jones Ind Ave 7,25%, ο S&P 500 16,26%, και ο NASDAQ Composite 43,64%. Στις ασιατικές αγορές ενδεικτικά αναφέρουμε την μείωση που σημείωσε ο δείκτης Hang Seng Index κατά -3,4%, την αύξηση των δεικτών Shanghai Composite +11,20%, FTSE China A50 +23,10% και τον δείκτη του Χρηματιστηρίου της Κωνσταντινούπολης BIST100 +29,06%.

Το μέγεθος της αγοράς μετοχών αυξήθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων (World Federation of Exchanges), η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων μετοχικών τίτλων διεθνώς ήταν 110,34 τρισ. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 20%. Σε όρους κεφαλαιοποίησης, τα μεγαλύτερα χρηματιστήρια μετοχών διεθνώς ήταν αυτά της Νέας Υόρκης με κεφαλαιοποίηση 26,2 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 12,45% έναντι του 2019), του Nasdaq με κεφαλαιοποίηση 19 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 46,6%), της Σανγκάης με κεφαλαιοποίηση 6,97 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 36,62%), του Τόκυο με κεφαλαιοποίηση 6,7 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 8,5%), του Χονγκ Κονγκ με κεφαλαιοποίηση 6,13 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 25,13%), του ομίλου EURONEXT με κεφαλαιοποίηση 5,44 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση κατά 15,78%), και του ομίλου του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου με κεφαλαιοποίηση 4,05 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια μείωση κατά -3,28%)- εντός παρενθέσεων οι μεταβολές σε δολάρια ΗΠΑ.

Η συναλλακτική δραστηριότητα επί μετοχών επίσης αυξήθηκε. Συγκεκριμένα, η συνολική αξία συναλλαγών επί μετοχών, όπως αποτυπώθηκε στο ηλεκτρονικό βιβλίο εντολών, ήταν 105,58 τρισ. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 21,66%.

Τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη ετήσια αξία συναλλαγών ήταν αυτό της Νέας Υόρκης (26,18 τρισ. δολάρια ΗΠΑ και ετήσια αύξηση κατά 113,73%), του Nasdaq (24,9 τρισ. δολάρια ΗΠΑ και ετήσια αύξηση κατά 56,66%), και της Σανγκάης (12,17 τρισ. δολάρια ΗΠΑ με ετήσια αύξηση 56,32%).

Αναφορικά με τα δεδομένα για επί μέρους χρηματιστήρια, στο τέλος του 2020 σημειώθηκε μεταβολή στην αξία συναλλαγών ως προς το τέλος του προηγούμενου έτους στο Deutsche Boerse κατά +37,39%, στο LSE Group (+4,84%), στο Euronext (+43,98%), στα BME Spanish Exchanges (13,38%), στο Vienna Stock Exchange (+36,36%), στα Nasdaq Nordic Exchanges (-93,52%), στο Borsa Istanbul (+158,91%), στο Japan Exchange Group (+20,73%), στο Hong Kong Exchanges (+67,53%) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών (+0,97%) με βάση τα στοιχεία WFE στον Πίνακα I του Παραρτήματος.

Αναφορικά με τον δείκτη μεταβλητότητας EUROSTOXX Volatility Index στο τέλος του 2020 παρουσίαζε αύξηση άνω του 60% σε ετήσια βάση σε ίδια επίπεδα σχεδόν με την αντίστοιχη αύξηση του δείκτη S&P Volatility index (VIX).

Κατά το κλείσιμο του 2020, οι διεθνικοί δείκτες μετοχών και ομολόγων κατέγραψαν τις ακόλουθες μεταβολές σε ετήσια βάση: STOXX Europe 600 -4,04%, FTSE EUROTOP 100 -8,54%, MSCI Emerging Markets +15,89%, FTSE

BRIC 50 στα +27,47%, EURO STOXX 50 Corporate Bond Price Index -22,39%, Bloomberg Barclay's US Corporate HY TR Index +7,11%, Bloomberg Barclay's Emerging Markets USD Aggregate TR Index +6,52%.

Η συνολική αξία αντληθέντων κεφαλαίων παγκοσμίως (μέσω έκδοσης νέων και διάθεσης ήδη εκδοθέντων μετοχικών τίτλων) ανήλθε σε 922,82 δις. δολάρια ΗΠΑ, από τα οποία τα 279,03 δις. δολάρια ΗΠΑ αντλήθηκαν μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς, ενώ η άντληση κεφαλαίων από εταιρείες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση ανήλθε σε 641,97 δις. δολάρια ΗΠΑ. Τα Χρηματιστήρια όπου σημειώθηκε η μεγαλύτερη αξίας άντληση κεφαλαίων μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς είναι το Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ (51,62 δις. δολάρια ΗΠΑ), το Χρηματιστήριο Nasdaq (51,31 δις. δολάρια ΗΠΑ) και το Χρηματιστήριο της Σαγκάης (50,6 δις. δολάρια ΗΠΑ). Αντίστοιχα, τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη αξία αντληθέντων κεφαλαίων από ήδη εισηγμένες εταιρείες είναι το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (99,71 δις. δολάρια ΗΠΑ), της Σανγκάης (81,68 δις. δολάρια ΗΠΑ), της Σενζέν (63,86 δις. δολάρια ΗΠΑ) και το Euronext (63,39 δις. δολάρια ΗΠΑ). Επιπλέον, ο αριθμός εταιρειών των οποίων οι μετοχές εισηχθήκαν προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά ανήλθε σε 1.537. Τα Χρηματιστήρια με το μεγαλύτερο αριθμό εισαγωγών μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς είναι το Χρηματιστήριο της Σαγκάης (234 εισαγωγές), το Χρηματιστήριο Nasdaq (184 εισαγωγές), το Χρηματιστήριο της Σενζέν (161 εισαγωγές) και το Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ (144 εισαγωγές). Το Χρηματιστήριο της Σαγκάης ήταν το Χρηματιστήριο με το μεγαλύτερο αριθμό εισαγωγών μέσω μηχανισμών διαφορετικών από αρχική δημόσια προσφορά (1.186 εισαγωγές).

Με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για το 2020, η συνολική αξία αντληθέντων κεφαλαίων παγκοσμίως αυξήθηκε κατά 42% αγγίζοντας τα 331 δις. δολάρια ΗΠΑ σε αξία αντληθέντων κεφαλαίων και τις 1.591 εισαγωγές σε χρηματιστήριο. Είναι χαρακτηριστικό ότι μετά την έντονη πτώση το β' τρίμηνο του έτους, οι νέες εισαγωγές αυξήθηκαν εντυπωσιακά κατά 131% το γ' τρίμηνο ως προς το β' τρίμηνο και στη συνέχεια μειώθηκαν αγγίζοντας ωστόσο υψηλότερα επίπεδα από το τέλος του 2019. Την πρώτη θέση σε αυξήσεις κεφαλαίου είχε ο χρηματοπιστωτικός κλάδος ακολουθούμενος από τις εταιρίες τεχνολογίας και το βιομηχανικό κλάδο, ενώ την τέταρτη θέση είχαν οι φαρμακευτικές εταιρίες. Ως προς τη γεωγραφική κατανομή οι περισσότερες σε όγκο τίτλων εισαγωγές κατά το 2020 σημειώθηκαν στην Κίνα (502) και στις ΗΠΑ (353). Η μεγαλύτερη αύξηση σε αξία από αντλήσεις νέων κεφαλαίων το 2020 παρατηρήθηκε στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης NYSE κατά 149% ακολουθούμενη από το NASDAQ (αύξηση κατά 98%) και το Χρηματιστήριο του Σέντζεν (+88%).

Η επενδυτική δραστηριότητα μέσω της συμμετοχής σε διαπραγματεύσιμα επενδυτικά κεφάλαια (investment funds) παρουσίασε μεικτή εικόνα. Σύμφωνα με στοιχεία της WFE, το Δεκέμβριο 2020, ο αριθμός των υπό διαπραγμάτευση επενδυτικών κεφαλαίων ανήλθε σε 22.830, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά -3,64% ενώ η συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 599,9 δις. δολάρια ΗΠΑ σημειώνοντας αύξηση κατά 16,67%. Αντίστοιχα, ο αριθμός των διαπραγματεύσιμων κεφαλαίων ETF ανήλθε σε 8.196 στο τέλος του έτους (ετήσια αύξηση 32%) ενώ η συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 26,66 τρισ. δολάρια ΗΠΑ (ετήσια αύξηση 38,65%).

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η συνολική αξία των νέων ομολογιακών εκδόσεων παρουσίασε αύξηση κατά 8,5% περίπου και ανήλθε σε 7,05 τρισ. δολάρια ΗΠΑ. Η μεγαλύτερη εκδοτική δραστηριότητα σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια του Λουξεμβούργου (1,7 τρισ. δολάρια ΗΠΑ), του Λονδίνου (LSE Group) (930,5 δις. δολάρια ΗΠΑ) και το Deutsche Boerse (711.73 δις. δολάρια ΗΠΑ).

Αναφορικά με τα παγκόσμια μεγέθη έκδοσης ομολόγων, οι συνολικοί τίτλοι που εκδόθηκαν στην κατηγορία υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης άγγιξε τα 3,9 δις. δολάρια ΗΠΑ έναντι 3 δις. δολάρια ΗΠΑ το 2019, ενώ οι

εκδόσεις τίτλων χαμηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης άγγιξαν τα 415,6 εκ. δολάρια ΗΠΑ έναντι 301 εκ. δολάρια ΗΠΑ το 2019.

Στις αγορές ομολόγων αυξήθηκαν οριακά οι αποδόσεις ως προς τα ομόλογα αναφοράς αλλά όχι όσο και στις ΗΠΑ. Το γερμανικό κρατικό ομόλογο αναφοράς διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 σε -0,62%, σε ανώτερο επίπεδο από τις τιμές προ τριμήνου, με συνεχές ωστόσο αρνητικό πρόσημο από τον Απρίλιο του 2019. Θετικά επέδρασαν στις ευρωπαϊκές αγορές ομολόγων οι ανακοινώσεις ως προς την υποστηρικτική πολιτική της ΕΕ μέσω ιδίως των Προγραμμάτων Next Generation EU και Recovery & Resilience Facility (RRF). Οι διαφορές επιτοκίων στα εταιρικά ομόλογα της ΕΕ προς το τέλος του έτους επέστρεψαν στα επίπεδα προ πανδημίας για όλες τις κατηγορίες πιστοληπτικής διαβάθμισης. Κατά το 2020 παρατηρήθηκε επίσης άνοδος στο επίπεδο του τραπεζικού δανεισμού στην Ευρώπη με ισχυρή τη δανειοδότηση προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν και την άντληση κεφαλαίων μέσω των αγορών. Ο ρυθμός ετήσιας ανόδου των υφιστάμενων χρεωστικών τίτλων εταιριών της ευρωζώνης εκτός του χρηματοπιστωτικού κλάδου υπολογίστηκε στο +11,6% το Νοέμβριο του 2020 σε συνδυασμό με αντίστοιχη άνοδο κατά 1,1% των εισηγμένων μετοχών.

Χαρακτηριστική εξέλιξη για το 2020 παγκοσμίως ήταν η αύξηση στις αποτιμήσεις των κρυπτονομισμάτων και στην τιμή του bitcoin, παράλληλα με την αύξηση στο χρυσό, ως μέσο επένδυσης, σε κλίμα αυξημένων προσδοκιών ως προς τον μελλοντικό πληθωρισμό. Αξιοσημείωτη εξέλιξη ήταν, επίσης, η αύξηση σε τοποθετήσεις με χαρακτηριστικά ESG Αειφορίας, όπου με βάση τις εκτιμήσεις της ESMA συνεχίστηκε η τάση αύξησης των εν λόγω εκδόσεων (ESG) τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από τον δημόσιο τομέα με βασικό νόμισμα έκδοσης το ευρώ και λιγότερο το δολάριο ΗΠΑ ή τα άλλα νομίσματα του EOX. Ο δείκτης ESG Index performance σημείωσε και αυτός κάθετη πτώση στις αρχές του 2020 με την εξάπλωση της πανδημίας, ενώ στη συνέχεια έδειξε τάσεις ανάκαμψης. Τα υφιστάμενα ομόλογα αειφορίας στις χώρες της ΕΕ εκτιμώνται στο τέλος του 2020 ότι αντιστοιχούσαν περίπου στο 3% του συνόλου των εκδοθέντων ομολόγων αναφορικά με τον ιδιωτικό τομέα (τραπεζικό και μη τραπεζικό) και σε αξία που υπερβαίνει τα 160 δις ευρώ ενώ η πλειονότητα των λήξεων ήταν στα 5-10 έτη. Σημειώνεται, επίσης, ότι κατά το 2020 εμφανίστηκαν σε μεγαλύτερη βάση ομόλογα αειφορίας με στόχο την κοινωνική παράμετρο του ESG, εκδόσεις (Social Bonds) οι οποίες προτιμήθηκαν από υπερεθνικούς οργανισμούς.

Ελληνική κεφαλαιαγορά

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2020 χαρακτηρίστηκε από α) τη μείωση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών, με πτώση στις αποδόσεις των βασικών και κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ), β) τη μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας στην Αγορά Αξιών και στην Αγορά Παραγώγων αλλά και την ενίσχυσή της στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ, γ) την αύξηση της εκδοτικής δραστηριότητας στους μακροπρόθεσμους ομολογιακούς τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου και την αισθητή μείωση των αποδόσεών τους, δ) την ενίσχυση της εκδοτικής δραστηριότητας σε εταιρικούς ομολογιακούς τίτλους και τη μείωση σε μετοχικούς τίτλους και, τέλος, ε) την καταγραφή καθαρών εισροών στα αμοιβαία κεφάλαια και αύξησης στη συνολική αξία ενεργητικού τους αλλά και τη μικτή εικόνα στις αποδόσεις τους.

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, οι αποδόσεις στις περισσότερες διάρκειες διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2020 σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το τέλος του 2019, με τη

(μέση) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς, να διαμορφώνεται στο 0,63% το Δεκέμβριο του 2020 έναντι 1,42% το Δεκέμβριο του 2019.

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου παρουσίασε αύξηση σε ετήσια βάση (21,1%) και διαμορφώθηκε στα 442 δισ. ευρώ έναντι 365 δισ. ευρώ το 2019. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 36,83 δισ. ευρώ το 2020 έναντι 30,42 δισ. ευρώ το 2019. Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ), ανήλθε σε 23,26 δισ. ευρώ το 2020 έναντι 8,54 δισ. ευρώ το 2019.

Κατά το 2020 στην πρωτογενή αγορά μακροπρόθεσμων τίτλων του Δημοσίου έλαβαν χώρα οκτώ κοινοπρακτικές και ειδικές εκδόσεις ύψους 16 δισ. ευρώ έναντι 12,8 δισ. ευρώ το 2019. Όσον αφορά στην έκδοση εντόκων γραμματίων, το 2020 αντλήθηκαν συνολικά 23,6 δισ. ευρώ έναντι 27,86 δισ. ευρώ το 2019. Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού διαμορφώθηκε σε 0,96% το 2020 έναντι 1,7% το 2019.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΧΑ, το 2020, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών μειώθηκε κατά 12,7% σε ετήσια βάση, φθάνοντας το Δεκέμβριο του 2020 τα 53.431,51 εκατ. ευρώ (ετήσια μείωση 12% και διαμορφωμένη σε 53.853 εκατ. ευρώ εάν ληφθούν υπόψη και οι μετοχές που είναι σε αναστολή διαπραγμάτευσης) έναντι 61.217,27 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2019. Η υψηλότερη τιμή της (μηνιαία στοιχεία) καταγράφηκε στο τέλος Ιανουαρίου (61.221,53 εκατ. ευρώ) και η χαμηλότερη στο τέλος Μαρτίου (38.928,10 εκατ. ευρώ). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 σε 32,22% έναντι 32,66% στο τέλος του 2019, 24,18% στο τέλος του 2018 και 30,27% το 2017. Τέλος, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 στα 154,49 εκατ. ευρώ έναντι 145,04 εκατ. ευρώ στο τέλος 2019, καταγράφοντας ετήσια αύξηση κατά 6,5%.

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών του ΧΑ έφθασε στο τέλος του 2020 τις 808,99 μονάδες έναντι 916,67 μονάδων το 2019, σημειώνοντας μείωση κατά -11,75% σε ετήσια βάση. Σχεδόν όλοι οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες κινήθηκαν καθοδικά με εξαίρεση τους δείκτες FTSE/ΧΑ Mid & Small Cap Θεμελιωδών Μεγεθών (4,99%) και ATHEX Select Plus (2,76%). Τη μεγαλύτερη μείωση σε ετήσια βάση κατέγραψαν ο FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. Τραπεζικός Δείκτης (-41,37%) ακολουθούμενος από το FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. Τραπεζικό Δείκτη Συνολικής Απόδοσης (-41,35%). Καθοδική ήταν η πορεία και των περισσότερων κλαδικών δεικτών. Ειδικότερα, ο δείκτης FTSE/ΧΑ Τράπεζες σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση (-41,37%) ακολουθούμενος από το δείκτη FTSE/ΧΑ Ενέργεια (-41,28%).

Η μηνιαία μεταβλητότητα των τιμών των μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην κατηγορία της Κύριας Αγοράς του ΧΑ διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το 2020 στο 14,21% έναντι 11,79% το 2019. Η υψηλότερη τιμή της για το έτος καταγράφηκε τον Μάρτιο (31,20%) ενώ η χαμηλότερη τον Αύγουστο (10,50%).

Η συναλλακτική δραστηριότητα στην Αγορά Αξιών του ΧΑ παρουσίασε μείωση. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 15.968 εκατ. ευρώ σημειώνοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -2,54% ενώ η αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων διαμορφώθηκε στα 190,23 εκατ. ευρώ καταγράφοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -20,29%). Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων διαμορφώθηκε στα 1,33 δισ. ευρώ ενώ η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών επί ομολογιακών τίτλων ανήλθε σε 15,85 εκατ. ευρώ. Τέλος, η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του ΧΑ ενισχύθηκε το 2020 σημαντικά και ανήλθε σε 25,97 εκατ. ευρώ έναντι 5,13 εκατ. ευρώ το 2019.

Αναφορικά με το επίπεδο ρευστότητας για το 2020, η (σταθμισμένη με την αξία) μέση μηνιαία απόκλιση (spread) τιμών των συναλλαγών ανήλθε σε 3,62% έναντι 3,47% το 2019. Επιπλέον, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα για τις μετοχές της Κύριας Αγοράς διαμορφώθηκε κατά μέσο μηνιαίο όρο στο 1,7%.

Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών μειώθηκε σε σχέση με το 2019 (62,42% έναντι 66,35%). Το 2020 οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως πωλητές (η αξία συναλλαγών πωλήσεων ήταν μεγαλύτερη από αυτή των αγορών κατά 624,99 εκατ. ευρώ). Η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε σε σχέση με το 2019 (37,55% έναντι 33,62%). Αντίστοιχα, σύμφωνα με τα στοιχεία συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν ως αγοραστές, δηλαδή η αξία συναλλαγών αγορών υπερκέρασε την αντίστοιχη των πωλήσεων κατά 625,19 εκατ. ευρώ.

Η εκδοτική δραστηριότητα μετοχικών τίτλων μειώθηκε σε σχέση με το 2019. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν κατά το 2020 έξι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες εταιρίες έναντι οκτώ το 2019. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δύο ΑΜΚ μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση, ενώ δεν είχε πραγματοποιηθεί κάποια το 2019. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προσφορές μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 102,34 εκατ. ευρώ το 2020 έναντι 976,18 εκατ. ευρώ το 2019. Τέλος, αύξηση παρουσίασε η εκδοτική δραστηριότητα εταιρικών ομολογιακών τίτλων. Συγκεκριμένα, έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων όπως και το 2019. Όλες οι εκδόσεις αφορούσαν κοινά ομολογιακά δάνεια, τα οποία εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του ΧΑ. Το συνολικό ποσό άντλησης κεφαλαίων από τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων ανήλθε σε 1,02 δισ. ευρώ το 2020 έναντι τα 525 εκατ. ευρώ το 2019.

Αναφορικά με την αγορά παραγώγων, το 2020, η συναλλακτική δραστηριότητα διατήρησε την καθοδική τάση της τελευταίας τριετίας ενώ μειώθηκε και ο αριθμός των κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΧΑ, ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 40.061 συμβόλαια έναντι 41.895 συμβολαίων το 2019, παρουσιάζοντας ετήσια μείωση κατά -4,38%. Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων προϊόντων αυξήθηκε φθάνοντας στο 95,24% από 93,31% το 2019, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap μειώθηκε στο 4,24% από 5,87% το 2019.

Ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές μειώθηκε στους 1.763 το 2020 έναντι 2.005 το 2019, με το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή να μειώνεται σε 4,94% από 5,64% το 2019. Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων ανέκοψε την πτωτική πορεία των τελευταίων ετών και διαμορφώθηκε περίπου στο 46:54 έναντι 45:55 περίπου το 2019. Η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς την αξία συναλλαγών επί των υποκείμενων μετοχών διαμορφώθηκε στο 9,5% περίπου το 2020 έναντι 16,75% το 2019 ενώ η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά διαμορφώθηκε στο 9,75% έναντι 13,54% το 2019. Τέλος, ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) διαμορφώθηκε υπέρ των δικαιωμάτων αγοράς, με την τιμή του στο 1,04 περίπου το 2020 έναντι 0,98 το 2019.

Αναφορικά με τους φορείς της κεφαλαιαγοράς, το 2020, δραστηριοποιήθηκαν σαράντα έξι (46) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), αριθμός ίδιος με το 2019. Η συναλλακτική δραστηριότητα των ΑΕΠΕΥ σε μετοχικούς τίτλους στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2020 ανήλθε στα 26,36 δισ. ευρώ έναντι 26,12 δισ. ευρώ το 2019. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών (εκ των οποίων και τα πέντε μέλη είναι ΑΕΠΕΥ) αυξήθηκε φτάνοντας το 65,57%, έναντι 62,91% το 2019. Επίσης, δραστηριοποιήθηκαν 26 εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ).

Το 2020 ο αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) παρέμεινε στις 14 εταιρίες. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επηρεαζόμενος από τη δημιουργία νέων κατηγοριών μεριδίων σε υφιστάμενα αμοιβαία κεφάλαια, κινήθηκε για άλλο ένα έτος ανοδικά, φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 343 έναντι 327 το 2019. Τέλος, η συγκέντρωση στην ελληνική αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων αμβλύνηκε αισθητά, με τις πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ να έχουν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 4,56 δισ. ευρώ (έναντι 6,90 δισ. ευρώ το 2019), τα οποία αποτελούσαν το 56,41% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων (έναντι 87,82 % το 2019).

Η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων παρουσίασε αύξηση κατά 2,98% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 στα 8,1 δισ. ευρώ έναντι 7,85 δισ. ευρώ το 2019. Ειδικότερα, η αξία ενεργητικού των επιμέρους κατηγοριών αμοιβαίων κεφαλαίων παρουσίασε μικτή εικόνα καταγράφοντας άνοδο στις κατηγορίες μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων (4,56%) και όλων των funds of funds (19,78%) και πτώση στις κατηγορίες ομολογιακών (-0,09%), μετοχικών (-6,10%) και σύνθετων (-4,01%).

Κατά το 2020, καταγράφηκαν καθαρές εισροές για το σύνολο των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι οποίες ανήλθαν σε 184,97 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών εισροών 580,56 εκατ. ευρώ το 2019. Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, η εικόνα ήταν μικτή. Καθαρές εισροές παρουσίασαν τα ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ (28,85 εκατ. ευρώ), τα μετοχικά (30,60 εκατ. ευρώ), τα funds of funds (157,94 εκατ. ευρώ) και τα μικτά (63,56 εκατ. ευρώ) ενώ καθαρές εκροές παρουσίασαν τα σύνθετα (-13,54 εκατ. ευρώ) και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (-82,45 εκατ. ευρώ).

Οι αποδόσεις των επιμέρους κατηγοριών αμοιβαίων κεφαλαίων σε ετήσια βάση είχαν ως ακολούθως: των ομολογιακών 2,18%, των μετοχικών -3,97%, των μικτών -0,70%, των μετοχικών funds of funds 8,03%, των μικτών funds of funds 1,67%, των ομολογιακών funds of funds 0,72% και, τέλος, των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων 1,77%.

Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2020 δημοσιεύτηκε από την ΕΕ το νέο σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την Ένωση Κεφαλαιαγορών (CMU) και στη συνέχεια, στις 3 Δεκεμβρίου το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε σειρά συναφών συμπερασμάτων δεδομένου ότι η Ένωση Κεφαλαιαγορών κατέστη πιο σημαντική στο πλαίσιο της κρίσης COVID-19 και του αναγκαίου μετασχηματισμού σε μια ψηφιακή και βιώσιμη οικονομία αλλά και στην μετά Brexit εποχή. Τα νέα δεδομένα αναμένεται να οδηγήσουν σε αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης των

εταιρειών και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της ΕΕ υπαγορεύοντας την ανάγκη εμβάθυνσης της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, το Συμβούλιο της ΕΕ επεσήμανε τα ακόλουθα μέτρα ως τα πλέον επείγοντα:

- διευκόλυνση της πρόσβασης των εταιρειών, ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, σε χρηματοδότηση από τις κεφαλαιαγορές
- δημιουργία ενός ενιαίου σημείου πρόσβασης σε χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές εταιρικές πληροφορίες για τους επενδυτές
- στήριξη του ρόλου των ασφαλιστών, των τραπεζών και άλλων θεσμικών επενδυτών ως μακροπρόθεσμων επενδυτών στις επιχειρήσεις της ΕΕ
- ενίσχυση των χρηματοοικονομικών γνώσεων για την προώθηση τεκμηριωμένων επενδυτικών αποφάσεων
- ενίσχυση των διασυνοριακών δραστηριοτήτων των μετασυναλλακτικών υποδομών και διακανονισμών
- περαιτέρω προώθηση της εποπτικής σύγκλισης και επιδίωξη ενός πιο εναρμονισμένου νομικού πλαισίου για τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητες των κεφαλαιαγορών στην ΕΕ.

Αναφέρουμε ακολούθως ορισμένες από τις σημαντικότερες θεσμικές εξελίξεις του 2020.

Αναφορικά με τα θέματα της **Βιώσιμης Χρηματοοικονομικής ή Αειφορίας (Sustainable Finance)**, οι Περιβαλλοντικοί, Κοινωνικοί και οι σχετικοί με τη Διακυβέρνηση παράγοντες, γνωστοί και ως **ESG factors – Environmental, Social, Governance**, συνέχισαν να ενσωματώνονται με ταχύτατο ρυθμό στο θεσμικό πλαίσιο των κεφαλαιαγορών. Η σημαντική και επίκαιρη αυτή τάση κατά το 2020 περιλήφθηκε στις προτεραιότητες ενεργειών στο σύνολο της οικονομίας αλλά και στον χρηματοοικονομικό τομέα ειδικότερα. Γενικότερα, οι θεσμικές εξελίξεις αποσκοπούν στην προσαρμογή και εγρήγορση όλων των συμμετεχόντων α) στο ζήτημα των κινδύνων που ενέχει η κλιματική αλλαγή και οι υπόλοιπες παράμετροι αειφορίας και β) στις ενέργειες που κατ' ελάχιστον απαιτούνται ώστε να λαμβάνονται αποτελεσματικά υπόψη τα θέματα αειφορίας και βιωσιμότητας από τους φορείς της κεφαλαιαγοράς αλλά και κατά τη διαδικασία λήψης επενδυτικών και χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

Για τους σκοπούς του νέου ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου (βλ. κατωτέρω), οι **περιβαλλοντικοί στόχοι** είναι οι εξής:

- A) Ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής.
- B) Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- Γ) Η βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων.
- Δ) Η μετάβαση σε μία κυκλική οικονομία.
- Ε) Η πρόληψη και ο έλεγχος της ρύπανσης.
- ΣΤ) Η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, το Πρόγραμμα Δράσης της ΕΕ για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά (Action Plan on Sustainable Finance) καθώς και η επικαιροποιημένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική (EU Renewed Sustainable Finance Strategy) για τα θέματα της Βιωσιμότητας στο Χρηματοοικονομικό τομέα είναι οι βασικοί άξονες της ευρωπαϊκής πολιτικής.

Στο πλαίσιο αυτό, και σε συνέχεια της έκδοσης στο τέλος του 2019 των Κανονισμών 2019/2088/ΕΚ και 2019/2089/ΕΚ οι οποίοι ρύθμισαν αντίστοιχα α) τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις στον τομέα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σχετικά με την αειφορία (SFDR) και β) την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 (Benchmarks) για τους δείκτες αναφοράς χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και τους δείκτες αναφοράς θετικού ανκτύπου άνθρακα, στις 22/6/2020 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός για την ενιαία ταξινόμηση των δραστηριοτήτων σε σχέση με την αειφορία (**Taxonomy Regulation**). Πρόκειται για τον Κανονισμό 2020/852/ΕΕ σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων ο οποίος ορίζει μεταξύ άλλων ποιού θα είναι οι βασικοί περιβαλλοντικοί στόχοι που θα χρησιμοποιηθούν ως σημείο αναφοράς για τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων.

Προβλέπεται σταδιακή εφαρμογή του Κανονισμού 2020/852/ΕΕ αλλά και του SFDR ενώ παράλληλα θα εκδοθούν τα εκτελεστικά μέτρα για την ενιαία εφαρμογή τους. Επίσης, στα τέλη του 2020 διενεργήθηκε από την ESMA διαβούλευση για την εφαρμογή του άρθρου 8 του εν λόγω Κανονισμού η οποία αφορά τα εκτελεστικά μέτρα που πρόκειται να εκδοθούν από την ΕΕ ως προς τις υποχρεώσεις δημοσίευσης μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις οντότητες δημοσίου συμφέροντος. Πρόκειται για πληροφορίες για τον τρόπο και τον βαθμό στον οποίο οι δραστηριότητες της επιχείρησης συνδέονται με οικονομικές δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται ως περιβαλλοντικά βιώσιμες.

Το 2020 συνεχίστηκε παράλληλα δημόσια συζήτηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την επέκταση του θεσμικού πλαισίου δημοσιοποίησης μη- χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τους εκδότες, καθώς και άλλα θέματα όπως εκείνα που αφορούν στην αειφόρο εταιρική διακυβέρνηση και στο Ευρωπαϊκό Πρότυπο Ομολόγου Αειφορίας (Green Bond Standard). Επίσης, η ΕΕ διενήργησε διαβούλευση σε σχέση με την αναθεώρηση της Οδηγίας περί δημοσιοποίησης μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης - της οδηγίας 2013/34/ΕΕ (όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2014/95/EU (the 'Non-Financial Reporting Directive') όσον αφορά στο πλαίσιο ρύθμισης της μη- χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τους εκδότες για τα θέματα ESG.

Η Ψηφιακή Χρηματοοικονομική Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2020, μετά από ευρεία δημόσια διαβούλευση και μία σειρά από δράσεις δημόσιας προβολής σχετικές με την χρηματοοικονομική καινοτομία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε τη στρατηγική που πρόκειται να εφαρμόσει για την ψηφιακή χρηματοοικονομία (**Digital Finance Strategy**) στη διάρκεια της θητείας της. Πρόκειται για ένα σχέδιο με το οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιχειρεί να υποστηρίξει τον συντελούμενο ψηφιακό μετασχηματισμό του χρηματοοικονομικού κλάδου ρυθμίζοντας ταυτόχρονα τους σχετικούς κινδύνους.

Η στρατηγική περιλαμβάνει τέσσερις βασικές προτεραιότητες:

1. **Αντιμετώπιση της κατάτμησης της ψηφιακής ενιαίας αγοράς** αναφορικά με την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, έτσι ώστε οι Ευρωπαίοι καταναλωτές/επενδυτές να έχουν

διασυννοριακή πρόσβαση σε υπηρεσίες και οι ευρωπαϊκές χρηματοοικονομικές εταιρείες να έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις ψηφιακές δραστηριότητές τους διασυννοριακά.

2. **Προσαρμογή του Ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου, ώστε αυτό να διευκολύνει την ψηφιακή καινοτομία** προς όφελος των καταναλωτών και της αποδοτικότητας της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται δύο νομοθετικά κείμενα: *Proposal for a Regulation on Markets in Crypto-assets and Amending Directive (EU) 2019/1937 (MiCA)* και *Proposal for a Regulation on a pilot regime for market infrastructures based on distributed ledger technology*.
3. **Δημιουργία Ευρωπαϊκού χώρου χρηματοοικονομικών δεδομένων** για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται στην επεξεργασία δεδομένων, με γνώμονα την Ευρωπαϊκή στρατηγική για δεδομένα και με βάση την πρόσβαση και την κοινή χρήση δεδομένων εντός του χρηματοοικονομικού κλάδου.
4. **Αντιμετώπιση νέων προκλήσεων και κινδύνων** που συνοδεύουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται δύο νομοθετικά κείμενα: *Proposal for a Regulation on Digital Operational Resilience for the financial sector and Amending Regulations (EC) No 1060/2009, (EU) No 648/2012, (EU) No 600/2014 and (EU) No 909/2014 (DORA)* και *Proposal for a Directive amending Directives 2006/43/EC, 2009/65/EC, 2009/138/EU, 2011/61/EU, EU/2013/36, 2014/65/EU, (EU) 2015/2366 and EU/2016/2341*.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, δείτε τους ακόλουθους συνδέσμους:

[Text of the digital finance strategy](#)

[Text of the proposal for a regulation on markets in crypto-assets](#)

[Text of the proposal for a regulation on a pilot regime for market infrastructures based on distributed ledger technology](#)

[Text of the proposal for a regulation on digital operational resilience for the financial sector](#)

[Text of the proposal for a directive amending directives 2006/43/EC, 2009/65/EC, 2009/138/EU, 2011/61/EU, EU/2013/36, 2014/65/EU, \(EU\) 2015/2366 and EU/2016/2341](#)

Κατά τη διάρκεια του 2020 ολοκληρώθηκε, επίσης, ο Κανονισμός (ΕΕ) σχετικά με πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση κεντρικών αντισυμβαλλομένων.

Γενικότερα, εντός του 2020 στο πλαίσιο της «**δέσμης μέτρων για την ανάκαμψη των κεφαλαιαγορών**» της ΕΕ, προτάθηκαν νομοθετικές αλλαγές που περιλαμβάνουν τροποποιήσεις της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, του κανονισμού για το ενημερωτικό δελτίο και του πλαισίου τιτλοποίησης της ΕΕ. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των τροποποιήσεων των κανόνων της οδηγίας **MiFID II**, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο συμφώνησαν να απλουστεύσουν τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών, για παράδειγμα όσον αφορά τις δημοσιοποιήσεις σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις ενώ παράλληλα, συμφωνήθηκε στοχευμένη εξαίρεση που θα επιτρέψει στις τράπεζες και τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις να ομαδοποιούν τα κόστη έρευνας και εκτέλεσης όταν πρόκειται για έρευνα σχετικά με εκδότες μικρής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Έτσι θα αυξηθεί η κάλυψη της έρευνας για τους εκδότες αυτούς, και κατ' επέκταση θα βελτιωθεί η πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση μέσω των κεφαλαιαγορών. Το καθεστώς ορίων

θέσης για παράγωγα επί εμπορευμάτων επίσης επανεξετάστηκε ώστε να βοηθήσει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να αντιδρούν στην αστάθεια της αγοράς και να στηρίξει την εμφάνιση και την ανάπτυξη αγορών παραγώγων επί εμπορευμάτων σε ευρώ χωρίς να επηρεάζονται ωστόσο τα γεωργικά προϊόντα.

Οι συννομοθέτες της ΕΕ συμφώνησαν επίσης να θεσπίσουν ένα νέο «ενημερωτικό δελτίο για την ανάκαμψη της ΕΕ», το οποίο θα είναι πιο συνοπτικό, ώστε να διευκολυνθεί η έκδοση κεφαλαίων από τις εταιρείες. Προτάθηκε επίσης η βελτίωση όσον αφορά στις απαιτήσεις σχετικά με τις ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στο ενημερωτικό δελτίο για την ανάκαμψη, ώστε να παρέχονται επαρκείς πληροφορίες στους επενδυτές.

Κατά την διάρκεια του 2020 εκδόθηκαν επτά (7) κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμοί της Επιτροπής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την **τιτλοποίηση** και σχετικά με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (**Securitisation – Τιτλοποιήσεις**). Πρόκειται αναλυτικότερα για τους εξής:

- 2020/1224 όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον προσδιορισμό των πληροφοριών και των λεπτομερειών μιας τιτλοποίησης που πρέπει να διατίθενται από τη μεταβιβάζουσα οντότητα, την ανάδοχη οντότητα και την Οντότητα Ειδικού Σκοπού για Τιτλοποίηση (ΟΕΣΤ), εκτελεστικός κανονισμός, 2020/1225 για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τον μορφότυπο και τα τυποποιημένα υποδείγματα για τη διάθεση των πληροφοριών και λεπτομερειών μιας τιτλοποίησης από τη μεταβιβάζουσα οντότητα, την ανάδοχη οντότητα και την ΟΕΣΤ,
- 2020/1226 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του ΕΚ και του Συμβουλίου και τον καθορισμό ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που προσδιορίζουν τις πληροφορίες οι οποίες πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις κοινοποίησης STS,
- 2020/1227 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα υποδείγματα για την παροχή πληροφοριών σύμφωνα με τις απαιτήσεις κοινοποίησης STS,
- 2020/1228 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τον μορφότυπο των απαιτήσεων καταχώρισης ως αρχείου καταγραφής τιτλοποιήσεων ή για την επέκταση καταχώρισης αρχείου καταγραφής συναλλαγών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2402 του ΕΚ και του Συμβουλίου,
- 2020/1229 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του ΕΚ και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα σχετικά με τα λειτουργικά πρότυπα των αρχείων καταγραφής τιτλοποιήσεων για τη συλλογή, τη συγκέντρωση, τη σύγκριση, την πρόσβαση και την εξακρίβωση της πληρότητας και της συνέπειας των δεδομένων,
- 2020/1230 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του ΕΚ και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που διευκρινίζουν τις λεπτομέρειες της αίτησης καταχώρισης ενός αρχείου καταγραφής τιτλοποιήσεων και τις λεπτομέρειες της απλοποιημένης αίτησης επέκτασης της καταχώρισης ενός αρχείου καταγραφής συναλλαγών.

Επίσης για τη διευκόλυνση της **τιτλοποίησης**, το υφιστάμενο πλαίσιο της ΕΕ για απλές, διαφανείς και τυποποιημένες τιτλοποιήσεις (STS) προτάθηκε το 2020, να επεκταθεί μελλοντικά και στις σύνθετες τιτλοποιήσεις οι οποίες αποτελούν σημαντικό εργαλείο διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου για τις τράπεζες,

καθώς τους επιτρέπουν να μεταφέρουν τον πιστωτικό κίνδυνο μιας σειράς δανείων, συνήθως μεγάλων εταιρικών δανείων ή δανείων MME, σε επενδυτές.

Το 2020 συνεχίστηκε η σταδιακή εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 της 25ης Νοεμβρίου 2015 περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (**SFTR**). Εκδόθηκε επίσης ο Κανονισμός 2020/1503/ΕΕ σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 ο οποίος αφορά τη συμμετοχική χρηματοδότηση (**crowdfunding**). Συναφώς, εκδόθηκε και η Οδηγία 1504/2020/ΕΕ η οποία προσάρμοσε την Οδηγία 2014/65/ΕΕ στα θέματα της συμμετοχικής χρηματοδότησης.

Αναφορικά με τον Κανονισμό σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων (Κανονισμός για τους Δείκτες Αναφοράς -**Benchmarks** 2016/1011), τον Ιούλιο του 2020 η ΕΕ προχώρησε σε πρόταση για την επικαιροποίησή του η οποία αναμένεται να εκδοθεί εντός του επόμενου έτους. Βασική παράμετρος για την ανασκόπηση του αρχικού Κανονισμού Benchmark ήταν μεταξύ άλλων, οι αλλαγές γύρω από τον δείκτη LIBOR. Επίσης, εκδόθηκαν τα ακόλουθα νομοθετήματα επιπέδου 2 σε σχέση με δείκτες αειφορίας/ESG factors στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 για τους Δείκτες Αναφοράς: α) κατ'εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/1816 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2020 όσον αφορά την εξήγηση, στη δήλωση δείκτη αναφοράς, του τρόπου με τον οποίο αντικατοπτρίζονται περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και σχετικοί με τη διακυβέρνηση παράγοντες σε κάθε δείκτη αναφοράς που παρέχεται και δημοσιεύεται, β) κατ'εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/1817 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2020 όσον αφορά το ελάχιστο περιεχόμενο της εξήγησης του τρόπου με τον οποίο αντικατοπτρίζονται περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και σχετικοί με τη διακυβέρνηση παράγοντες στη μεθοδολογία του δείκτη αναφοράς καθώς και γ) κατ'εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/1818 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2020 όσον αφορά ελάχιστα πρότυπα για ενωσιακούς δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση και ευθυγραμμισμένους με τη συμφωνία του Παρισιού ενωσιακούς δείκτες αναφοράς.

Αναφορικά με την αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (**ESAs/ESMA, EBA, EIOPA**) και το **ESRB**, ως προς τη σύγκλιση εποπτείας (*supervisory convergence*), το 2019 δημοσιεύτηκε ο Κανονισμός 2019/2175 για την τροποποίηση του ιδρυτικού Κανονισμού τους, 1095/2010/ΕΚ. Το νέο πλαίσιο τέθηκε σε εφαρμογή από την 1/1/2020.

Τον Μάιο του 2020 η ΕΕ παρουσίασε ένα φιλόδοξο και πολύπλευρο σχέδιο δράσης για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά στην ενίσχυση των μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (*Action plan for anti-money laundering*). Καθορίστηκαν συγκεκριμένα μέτρα που θα λάβει η Επιτροπή για την καλύτερη εφαρμογή, εποπτεία και καλύτερο συντονισμό των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στόχος της νέας αυτής ολοκληρωμένης προσέγγισης ήταν να καλυφθούν τα κενά που είχαν εντοπιστεί στους κανόνες της ΕΕ.

Τέλος, αναφέρεται ότι γενικότερα στο πλαίσιο της παραπάνω ευρωπαϊκής νομοθεσίας εκδόθηκαν εντός του 2020 ή είναι στο στάδιο επεξεργασίας επιπλέον νομοθετήματα εφαρμοστικών διατάξεων (*level 2*) που

εξειδικεύουν αναλυτικότερα το θεσμικό πλαίσιο. Παραπέμπουμε στο τμήμα της παρούσας Ετήσιας Έκθεσης όπου αναλύεται το έργο των επί μέρους επιτροπών της ESMA (π.χ., IPISC, SMSC, DSC).

Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Κατά τη διάρκεια του έτους, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς ενισχύθηκε με νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων και την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Πιο συγκεκριμένα, τέθηκαν σε ισχύ οι εξής νόμοι:

- **Νόμος 4706** (ΦΕΚ Α' 136/ 17.7.2020) Σχετικά με την Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, τη σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ)2017/1131 και άλλες διατάξεις.

Ο νόμος ορίζει τις βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που πρέπει να εφαρμόζουν οι ανώνυμες εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά. Το πλαίσιο που θεσπίζεται για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου αποσκοπεί στην πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία του. Επιπλέον, ενισχύεται η διαφάνεια και η έγκυρη ενημέρωση των μετόχων της εταιρείας ενώ εντατικοποιείται η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου.

- **Νόμος 4734** (ΦΕΚ Α' 196/ 8.10.2020) Σχετικά με την τροποποίηση του ν. 4557/2018 (ΦΕΚ Α' 139) για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 (L 156) και του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (L 334) και λοιπές διατάξεις.

Με το συγκεκριμένο νόμο ενισχύεται ακόμα περισσότερο το νομοθετικό πλαίσιο για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και αυξάνεται η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους σχετικούς κινδύνους. Ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, της 30^{ης} Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει με στελέχη της στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που συστήνονται για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών που σχετίζονται με τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς. Για το 2020, αναφέρουμε ενδεικτικά τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2162 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27 Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολόγων και τη δημόσια εποπτεία καλυμμένων ομολόγων και την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ και 2014/59/ΕΕ, τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τη

νομοπαρασκευαστική ομάδα για την διευκόλυνση της διασυνοριακής διανομής συλλογικών επενδυτικών κεφαλαίων (Cross-border Distribution of Funds – CBDF), την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2019/11601 και τη συμμόρφωση στον κανονισμό 2019/1156, τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στη νομοθετική δέσμη σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων (Οδηγία 2019/2034 (IFD) και Κανονισμός 2019/2033 (IFR)), τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την ενσωμάτωση του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2177 (Φερεγγυότητα II) καθώς και τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2020/1504 και τις διατάξεις για τη συμμόρφωση προς τον Κανονισμό 2020/1503 (τροποποίηση MiFID II, προσθήκη εξαίρεσης των παρόχων υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης).

ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων

Χρηματιστηριακή αξία, αποδόσεις και άλλα χαρακτηριστικά των αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Στο τέλος του 2020, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών που είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώθηκε σε 53.431,51 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 12,7% (ετήσια μείωση κατά 12% διαμορφωμένη σε 53.853 εκατ. ευρώ εάν ληφθούν υπόψη και οι μετοχές που είναι σε αναστολή διαπραγμάτευσης) έναντι του 2019, οπότε ανήλθε σε 61.217,27 εκατ. ευρώ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Κύριας Αγοράς την τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης του έτους ήταν 53.103 εκατ. ευρώ έναντι 60.923,9 εκατ. ευρώ το 2019, αντιστοιχώντας στο 99,39% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας μετοχών του ΧΑ έναντι 99,52% στο τέλος του προηγούμενου έτους. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εταιριών υπό επιτήρηση διαμορφώθηκε στο τέλος του 2020 σε 328,51 εκατ. ευρώ έναντι 293,29 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2019, και αντιστοιχούσε στο 0,61% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας έναντι 0,48% το 2019. Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα σε σχέση με το 2019 (32,22% έναντι 32,66% στο τέλος του 2019).

Οι δέκα μετοχές με τη μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία στο τέλος του 2020 ήταν οι εξής (σε παρένθεση το ποσοστό συμμετοχής στη συνολική κεφαλαιοποίηση): Coca Cola HBC AG (18,16%), ΟΤΕ Α.Ε. (11,51%), ΟΠΑΠ Α.Ε. (6,94%), EUROBANK ERGASIAS ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (3,99%), ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (3,84%), ΠΡΟΝΤΕΑ Α.Ε.Ε.Α.Π. (3,68%), Jumbo ΑΕΕ (3,59%), ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε. (3,20%), ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. (3,16%), ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (3,06%). Οι εν λόγω δέκα μετοχές είχαν στο τέλος του 2020 χρηματιστηριακή αξία 32,92 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 61,13% στη συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών. Αντίστοιχα, στο τέλος του 2019, οι δέκα μεγαλύτερες με βάση τη χρηματιστηριακή τους αξία μετοχές είχαν χρηματιστηριακή αξία 39,91 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 64,73% στην συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών.

Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 154,49 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2020, αυξημένη κατά 6,5% σε σχέση με το 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2020

Μήνας*	Αγορά Αξιών			Εναλλακτική Αγορά
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	Σύνολο	
Ιαν.	61.221,53	318,96	61.540,49	152,09
Φεβ.	50.287,08	289,98	50.577,06	152,91
Μάρ.	38.928,10	222,70	39.150,80	109,50
Απρ.	43.812,51	265,44	44.077,95	113,59
Μαϊ.	45.010,31	263,75	45.274,06	118,31
Ιούν.	43.851,01	232,30	44.083,31	126,08
Ιούλ.	43.015,41	248,74	43.264,15	98,66
Αύγ.	43.866,48	251,12	44.117,60	95,71
Σεπτ.	42.995,31	262,44	43.257,75	120,13
Οκτ.	39.823,85	263,31	40.087,16	127,50
Νοέ.	49.313,30	308,65	49.621,95	130,34
Δεκ.	53.103,00	328,51	53.431,51	154,49

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Σημείο αναφοράς είναι η Χρηματιστηριακή αξία την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης του μήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2011-2020

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση (% ΑΕΠ)
2020	53.431,51	808,99	160	32,22%
2019	61.217,27	916,67	169	32,66%
2018	44.884,04	613,3	178	24,18%
2017	54.055,32	802,37	191	30,27%
2016	45.101,80	643,64	207	25,6%
2015	46.717,67	631,35	229	26,60%
2014	52.916,45	826,18	233	29,70%
2013	66.514,89	1162,68	251	36,80%
2012	33.766,01	907,9	265	17,70%
2011	26.783,43	680,42	242	12,90%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημ.: Το ΑΕΠ υπολογίζεται σε τρέχουσες αγοραίες τιμές

Στο τέλος του 2020, ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΓΔΤ/ΧΑ) έκλεισε στις 808,99 μονάδες, σημειώνοντας μείωση κατά -11,75% σε σχέση με την τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2019 (916,67). Η πορεία του ΓΔΤ/ΧΑ κατά τη διάρκεια του 2020, χαρακτηρίζεται από τρεις φάσεις. Κατά το α' τρίμηνο, η

πορεία του δείκτη ήταν καθοδική, στη συνέχεια, κατά την περίοδο Απριλίου – Σεπτεμβρίου, υπήρξε σχετική σταθεροποίηση μεταξύ 600-700 μονάδων, ενώ, μετά τον Οκτώβριο (όπου υπήρξε πτώση) μέχρι το τέλος του έτους η πορεία ήταν ανοδική. Η κατώτερη τιμή κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκε το Μάρτιο (484,40) και ήταν χαμηλότερη από την αντίστοιχη κατώτερη τιμή για το έτος 2019 (600,12). Η ανώτερη τιμή για το έτος σημειώθηκε τον Ιανουάριο (948,64), υψηλότερη από την αντίστοιχη ανώτερη τιμή για το έτος 2019 (921,87).

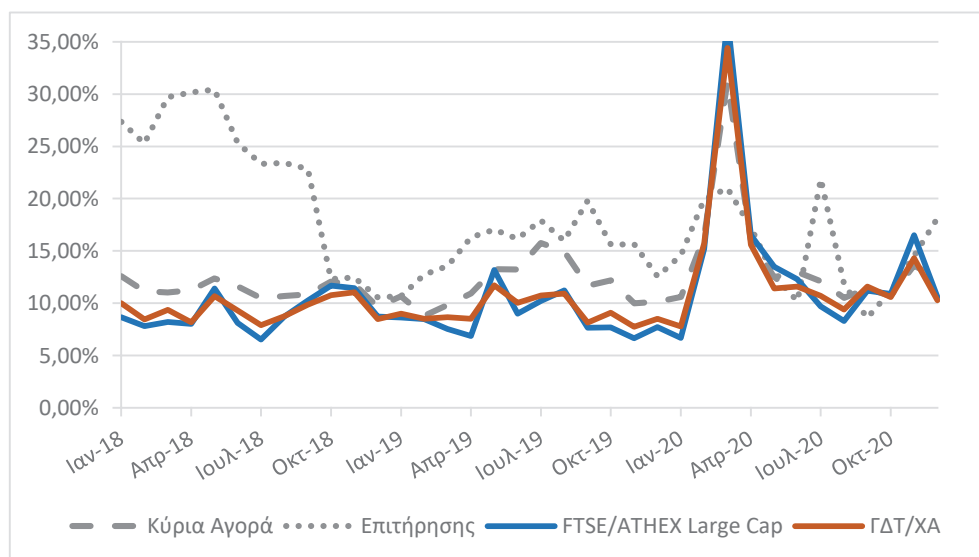
Η σωρευτική απόδοση του ΓΔΤ για την περίοδο 2010-2020 παρουσιάζεται στον Πίνακα 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2010-2020

		Έτος απόδοσης										
Έτος βάσης		2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	
	2019	-11,75%										
	2018	31,91%	49,47%									
	2017	0,83%	14,25%	-23,56%								
	2016	25,69%	42,42%	-4,71%	24,66%							
	2015	28,14%	45,19%	-2,86%	27,09%	1,95%						
	2014	-2,08%	10,95%	-25,77%	-2,88%	-22,09%	-23,58%					
	2013	-30,42%	-21,16%	-47,25%	-30,99%	-44,64%	-45,70%	-28,94%				
	2012	-10,89%	0,97%	-32,45%	-11,62%	-29,11%	-30,46%	-9,00%	28,06%			
	2011	18,90%	34,72%	-9,86%	17,92%	-5,41%	-7,21%	21,42%	70,88%	33,43%		
	2010	-42,78%	-35,17%	-56,62%	-43,25%	-54,48%	-55,35%	-41,57%	-17,77%	-35,79%	-51,88%	

Η μεταβλητότητα (volatility) του Γενικού Δείκτη, του δείκτη FTSE/ASE Large Cap, της Κύριας Αγοράς και του συνόλου των μετοχών της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών για κάθε μήνα της περιόδου 2018 – 2020 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2018-2020

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η μηνιαία μεταβλητότητα προκύπτει από τη μεταβολή των τιμών κλεισίματος για κάθε μέρα διαπραγμάτευσης του μήνα

Κατά το 2020, σχεδόν όλοι οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες κινήθηκαν καθοδικά. Εξαιρέση αποτέλεσαν, και κινήθηκαν ανοδικά, οι δείκτες FTSE/XA Mid & Small Cap Θεμελιωδών Μεγεθών (4,99%) και ATHEX Select Plus (2,76%). Ο δείκτης FTSE/X.A.-X.A.K. Τραπεζικός Δείκτης παρουσίασε τη μεγαλύτερη ετήσια μείωση (-41,37%) ακολουθούμενος από το FTSE/X.A.-X.A.K. Τραπεζικό Δείκτη Συνολικής Απόδοσης (-41,35%). Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται η τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2020 και το ποσοστό ετήσιας μεταβολής σε σχέση με το 2019 βασικών και λοιπών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί και λοιποί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2019-2020

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	2020	2019	Ετήσια μεταβ. (%)
Γενικός Δείκτης Τιμών	808,99	916,67	-11,75%
FTSE/X.A. Large Cap	1.934,64	2.298,02	-15,81%
/X.A.-X.A.K. Τραπεζικός Δείκτης	392,80	669,94	-41,37%
FTSE/X.A. Mid & Small Cap Θεμελιωδών Μεγεθών	3.124,15	2.975,68	4,99%
FTSE/X.A. Δείκτης Αγοράς	473,60	568,83	-16,74%
Ελληνικός Δείκτης Mid & Small Cap	1.202,50	1.253,49	-4,07%
Δείκτης Συνολικής Απόδοσης Γενικού Δείκτη X.A.	1.360,50	1.495,50	-9,03%
FTSE/X.A.-X.A.K. Τραπεζικός Δείκτης Συνολ. Απόδ.	344,08	586,69	-41,35%
FTSE/X.A. Mid Cap	1.107,38	1.195,17	-7,35%
FTSE/X.A. Διεθνούς Δραστηριοποίησης Plus	2.101,33	2.318,70	-9,37%
FTSE/X.A. Large Cap Συνολικής Απόδοσης	2.969,49	3.413,33	-13,00%
FTSE/X.A. Mid Cap Συνολικής Απόδοσης	1.390,05	1.456,89	-4,59%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε έτους.

Καθοδική ήταν η πορεία και των περισσότερων κλαδικών δεικτών. Ειδικότερα, ο δείκτης FTSE/XA Τράπεζες σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση (-41,37%) ακολουθούμενος από τους δείκτες FTSE/XA Ενέργεια (-41,28%), FTSE/XA Εμπόριο (-28,82%), FTSE/XA Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (-23,37%) και FTSE/XA Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες (-20,67%). Ανοδικά, κινήθηκαν οι δείκτες FTSE/XA Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας (44,49%), FTSE/XA Τεχνολογία (21,31%) και FTSE/XA Βιομηχανικά Προϊόντα & Υπηρεσίες (14,50%). Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται στοιχεία κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανά μήνα για όλο το έτος 2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/XA, 2020

Μήνας	Τράπεζες	Χρηματ/κές Υπηρεσίες	Ακίνητης Περιουσίας	Πρώτες Ύλες	Ταξίδια & Αναψυχή	Τηλεπ/νίες	Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας
Ιαν.	840,58	1.028,86	5.416,63	7.101,65	1.898,09	3.715,97	3.233,59
Φεβ.	575,15	797,53	4.731,26	5.370,02	1.607,90	3.528,79	2.703,02
Μαρ.	358,67	707,19	3.822,08	3.831,73	1.133,47	3.022,32	2.466,79
Απρ.	340,90	735,70	4.053,24	4.322,20	1.356,53	3.330,61	2.749,55

Μήνας	Τράπεζες	Χρηματ/κές Υπηρεσίες	Ακίνητης Περιουσίας	Πρώτες Υγες	Ταξίδια & Αναψυχή	Τηλεπ/νίες	Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας
Μαϊ.	330,88	745,37	4.179,74	4.188,85	1.339,12	3.484,75	3.201,75
Ιουν.	364,11	679,48	4.012,67	3.879,90	1.337,55	3.304,71	3.146,37
Ιουλ.	302,86	642,48	3.839,10	3.939,34	1.207,08	3,445.20	3.323,40
Αυγ.	325,35	623,29	3.862,33	3.834,86	1.215,24	3,771.09	3.490,71
Σεπτ.	303,25	562,27	3.802,90	4.129,56	1.266,71	3,398.53	3,721.40
Οκτ.	236,10	511,28	3.505,32	4.513,62	1.082,74	3.149,64	3.596,00
Νοε.	400,49	651,22	4.171,24	5.714,40	1.496,42	3.854,68	4.439,86
Δεκ.	518,99	763,95	4.825,18	6.153,83	1.732,48	3.644,51	4.602,67
Ετήσια %Δ	-41,37%	-23,37%	-11,71%	-4,71%	-10,68%	-7,15%	44,49%
Ανωτ. έτους	889,92	1.123,81	5.826,74	7,435.44	2.084,49	4.027,57	4.672,48
Κατ. έτους	221,87	480,39	2.945,19	2,713.19	904.20	2.480,07	1.865,80

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε μήνα.

Αξία συναλλαγών

Το 2020 η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 15,97 δισ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -2,54%. Η μέση μηνιαία τιμή της διαμορφώθηκε στα 1,33 δισ. ευρώ ενώ η υψηλότερη για το έτος τιμή (1,88 δισ. ευρώ) καταγράφηκε το Δεκέμβριο.

Η αξία συναλλαγών επί μετοχών στις δύο κατηγορίες διαπραγμάτευσης (Κύρια Αγορά και Επιτήρηση) ανήλθε σε 15,96 δισ. ευρώ έναντι 16,36 δισ. ευρώ το 2019, μειωμένη κατά -2,44%. Η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 9,97 εκατ. ευρώ έναντι 10,90 εκατ. ευρώ το 2019, μειωμένη κατά -8,51%.

Η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 25,97 εκατ. ευρώ έναντι 5,13 εκατ. ευρώ το 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2020

Μήνας	Αγορά Αξιών				Σύνολο	Εναλλακτική Αγορά
	Μετοχές		Διαπρ/σιμα Αμοιβαία Κεφάλαια	Κατάσταση Αναστολής		
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση				
Ιαν.	1.585,00	3,71	3,10	0,18	1.591,99	1,27
Φεβ.	1.706,39	2,59	1,14	0,00	1.710,11	0,65
Μάρ.	1.795,34	1,25	1,40	0,00	1.797,99	0,19
Απρ.	1.010,85	0,77	0,92	0,00	1.012,54	0,17
Μαϊ.	1.405,56	0,62	0,08	0,17	1.406,43	0,25

Μήνας	Αγορά Αξιών					Εναλλακτική Αγορά
	Μετοχές		Διαπρ/σιμα Αμοιβαία Κεφάλαια	Κατάσταση Αναστολής	Σύνολο	
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση				
Ιούν.	1.408,42	0,52	0,52	0,31	1.409,76	0,48
Ιούλ.	1.125,48	1,67	0,72	0,00	1.127,87	0,48
Αύγ.	630,09	0,96	0,04	0,00	631,09	0,23
Σεπτ.	950,56	1,39	0,38	0,00	952,33	2,04
Οκτ.	886,62	1,45	0,69	0,00	888,76	9,08
Νοέ.	1.558,63	2,63	0,32	0,00	1.561,58	4,07
Δεκ.	1.874,74	2,81	0,68	0,00	1.878,22	7,04
Σύνολο 2020	15.937,66	20,37	9,97	0,66	15.968,66	25,97

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Για το 2020, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα των μετοχών της κατηγορίας διαπραγμάτευσης Κύρια Αγορά ήταν 1,7%. Η υψηλότερη τιμή της καταγράφεται το Μάρτιο (2,46%) και η χαμηλότερη τον Αύγουστο (0,81%). Αντίστοιχα, για την κατηγορία Επιτήρηση, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα σε ετήσια βάση ήταν 0,48%. Η υψηλότερη τιμή της καταγράφεται το Δεκέμβριο (1,18%) και η χαμηλότερη το Μάιο (0,17%).

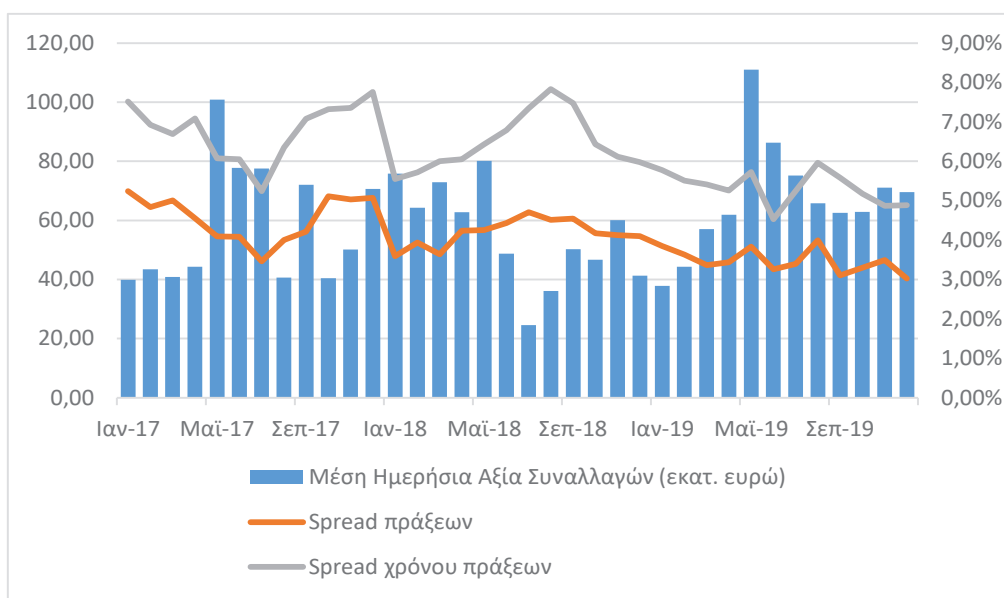
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2020

Μήνας	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	FTSE/ATHEX Large Cap	ΓΔΤ/ΧΑ
Ιαν.	1,81%	0,57%	2,52%	2,32%
Φεβ.	1,72%	0,52%	3,27%	2,51%
Μάρ.	2,46%	0,31%	6,26%	4,17%
Απρ.	1,63%	0,26%	3,79%	2,65%
Μαϊ.	1,64%	0,17%	4,90%	2,81%
Ιούν.	1,74%	0,19%	4,59%	2,67%
Ιούλ.	1,32%	0,99%	3,36%	2,10%
Αυγ.	0,81%	0,21%	1,92%	1,35%
Σεπτ.	1,44%	0,31%	3,26%	2,40%
Οκτ.	1,41%	0,32%	3,06%	2,24%
Νοέ.	2,14%	0,71%	5,80%	3,45%
Δεκ.	2,33%	1,18%	5,06%	3,25%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Η απόκλιση (spread) τιμών σε σχέση με την αξία συναλλαγών για την περίοδο 2018-2020 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2018-2020

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: **Spread:** Το πηλίκο της διαφοράς της καλύτερης τιμής αγοράς (bid) από την καλύτερη τιμή πώλησης (ask) προς το ημιάθροισμα αυτών των τιμών.

Spread πράξεων: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία αξία συναλλαγών των πράξεων μέσος όρος των spread που αντιστοιχούν σε αυτές τις πράξεις. Το spread που αντιστοιχεί στην αξία συναλλαγών κάποιας πράξης είναι αυτό που παρατηρείται ακριβώς πριν τη διενέργεια της πράξης.

Spread συνεδρίασης: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία χρονική διάρκεια μέσος όρος των spread που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Νέες μερίδες ΣΑΤ και συμμετοχή επενδυτών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Το 2020 ανοίχθηκαν συνολικά 12.417 νέες μερίδες στο Σύστημα Άυλων Τίτλων έναντι 9.207 το 2019 και 8.307 το 2018, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 34,86% ενώ απενεργοποιήθηκαν 15.551 μερίδες έναντι 25.787 το 2019 και 18.097 το 2018. Ο αριθμός των ενεργών μερίδων το Δεκέμβριο 2020 ήταν 27.247 έναντι 18.785 τον αντίστοιχο μήνα του 2019 και 12.545 το Δεκέμβριο 2018 με το μέσο μηνιαίο αριθμό ενεργών μερίδων για το 2020 να διαμορφώνεται σε 24.089 έναντι 21.292 το 2019 και 17.106 το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2018-2020

Μήνας/Έτος	2020		2019		2018	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Ιανουάριος	21.106	728	14.170	569	21.767	888
Φεβρουάριος	24.876	715	15.120	594	18.694	672
Μάρτιος	30.682	1.249	22.421	1.444	21.520	1.023
Απρίλιος	22.638	827	25.874	617	16.945	681
Μάιος	22.399	714	27.504	770	22.850	948
Ιούνιος	21.671	1.492	22.554	783	15.347	656
Ιούλιος	33.135	2.512	28.661	1.117	12.584	590
Αύγουστος	14.322	460	20.135	626	13.896	584
Σεπτέμβριος	18.618	635	18.440	582	15.473	599
Οκτώβριος	27.851	1.463	23.546	942	16.525	621

Μήνας/ Έτος	2020		2019		2018	
	Ενεργές Μεριδες	Νέες Μεριδες	Ενεργές Μεριδες	Νέες Μεριδες	Ενεργές Μεριδες	Νέες Μεριδες
Νοέμβριος	24.519	875	18.291	576	17.131	618
Δεκέμβριος	27.247	747	18.785	587	12.545	427
Μ.Ο. ενεργών μερίδων	24.089		21.292		17.106	
Σύνολο νέων μερίδων		12.417		9.207		8.307
Απενεργοποιήσεις μερίδων	15.551		25.787		18.097	

Πηγή: Ελληνικά Χρηματιστήρια

Κατά το 2020, η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε σε σχέση με το 2019 (37,55% έναντι 33,62%). Αντίστοιχα, σύμφωνα με τα στοιχεία συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν ως αγοραστές, δηλαδή η αξία συναλλαγών αγορών υπερκέρασε την αντίστοιχη των πωλήσεων κατά 625,19 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή των ιδιωτών ημεδαπών επενδυτών ανήλθε στο 17,87% (8.040,27 εκατ. ευρώ) της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι 14,86% (7.483,98 εκατ. ευρώ) το 2019 και 17,45% (6.146,65 εκατ. ευρώ) το 2018 και του ΤΧΣ στο 2,62% (1.177,45 εκατ. ευρώ) έναντι 3,64% (1.833,50 εκατ. ευρώ) το 2019 και 2,04% (717,55 εκατ. ευρώ) το 2018. Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα, μειώθηκε σε σχέση με το 2019 (62,42% έναντι 66,35%). Το 2020 οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως πωλητές (η αξία συναλλαγών πωλήσεων ήταν μεγαλύτερη από αυτή των αγορών κατά 624,99 εκατ. ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Δεκέμβριος 2020

	Μεριδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
Ι. Ημεδαποί Επενδυτές	531.406	98,20%	16.892,14	37,55%
Ιδιώτες, Ελεύθεροι Επαγγελματίες, Αγρότες & Ατομικές Επιχειρήσεις	528.234	97,62%	8.040,27	17,87%
Ασφαλιστικές Εταιρίες	47	0,01%	167,81	0,37%
Επαγγελματικά Ταμεία Ιδιωτικής Ασφάλισης	15	0,00%	194,28	0,43%
Αμοιβαία Κεφάλαια Χρηματαγοράς	14	0,00%	108,73	0,24%
Ετ. Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, Ετ. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Λοιπά (πλην χρηματαγοράς) Αμοιβαία Κεφάλαια	99	0,02%	1.734,83	3,86%
Πιστωτικά Ιδρύματα & Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες	35	0,01%	172,01	0,38%
Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων & Εταιρειών Ειδικού Σκοπού)	118	0,02%	133,30	0,30%
Ιδιωτικά Μη Κερδοσκοπικά Ιδρύματα	539	0,10%	210,49	0,47%
Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις	2.061	0,38%	3.802,02	8,45%
Κεντρική Κυβέρνηση	38	0,01%	356,77	0,79%
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	27	0,00%	0,60	0,00%
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	34	0,01%	793,33	1,76%
Οργανισμοί ΕΕ	0	0,00%	0,00	0,00%
Λοιποί Ημεδαποί Επενδυτές	144	0,03%	0,25	0,00%
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ)	1	0,00%	1.177,45	2,62%

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία	Ποσοστό (%)
			(εκατ. ευρώ)	
II. Αλλοδαποί Επενδυτές	9.540	1,76%	28.078,11	62,42%
Ιδιώτες, Ελεύθεροι Επαγγελματίες, Αγρότες & Ατομικές Επιχειρήσεις	6.288	1,16%	439,48	0,98%
Ασφαλιστικές Εταιρίες	74	0,01%	2.856,92	6,35%
Επαγγελματικά Ταμεία Ιδιωτικής Ασφάλισης	280	0,05%	966,48	2,15%
Αμοιβαία Κεφάλαια Χρηματαγοράς	501	0,09%	2.066,43	4,59%
Ετ. Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, Ετ. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Λοιπά (πλην χρηματαγοράς) Αμοιβαία Κεφάλαια	1.126	0,21%	7.029,18	15,63%
Πιστωτικά Ιδρύματα & Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες	415	0,08%	2.483,26	5,52%
Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων & Εταιρειών Ειδικού Σκοπού)	225	0,04%	2.356,27	5,24%
Ιδιωτικά Μη Κερδοσκοπικά Ιδρύματα	23	0,00%	56,94	0,13%
Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις	523	0,10%	8.893,72	19,77%
Κεντρική Κυβέρνηση	25	0,00%	565,13	1,26%
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	14	0,00%	37,80	0,08%
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	26	0,00%	46,87	0,10%
Οργανισμοί ΕΕ	9	0,00%	224,30	0,50%
Διεθνείς Οργανισμοί εκτός ΕΕ	9	0,00%	55,32	0,12%
Λοιποί Αλλοδαποί Επενδυτές	2	0,00%	0,01	0,00%
III. Λοιποί Επενδυτές	174	0,03%	13,00	0,03%
Σύνολο I + II + III	541.120	100,00%	44.983,25	100,00%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Κέρδη και μερίσματα εισηγμένων εταιριών

Ο σταθμισμένος με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) μετά την αφαίρεση των φόρων διαμορφώθηκε για το σύνολο της αγοράς στο 24,6. Το χαμηλότερο P/E εμφάνισε ο κλάδος Γενικές Εξορύξεις (1,17). Η σταθμισμένη με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου μερισματική απόδοση του συνόλου των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών διαμορφώθηκε στο 2,9%. Την υψηλότερη μερισματική απόδοση εμφάνισε ο κλάδος Διυλιστήρια & Εμπορία Πετρελαιοειδών (5,8%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2011-2020

Τέλος Έτους	Σταθμισμένο P/E (μετά από φόρους)	Σταθμισμένη μερισματική απόδοση %
2020	24,6	2,9
2019	12,9	5,0
2018	18,0	3,4
2017	16,7	2,6
2016	6,7	0,9
2015	6,9	1,0
2014	9,3	3,2

Τέλος Έτους	Σταθμισμένο P/E (μετά από φόρους)	Σταθμισμένη μερισματική απόδοση %
2013	23,3	2,4
2012	17,5	6,3
2011	14,7	9,2

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Για τη στάθμιση του P/E και της μερισματικής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων εταιριών με βάση την τιμή κλεισίματος στο τέλος του έτους σε σχέση με το άθροισμα της κεφαλαιοποίησης του κλάδου. Ειδικά για τον υπολογισμό του P/E 2020, χρησιμοποιήθηκε η μέση κεφαλαιοποίηση. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου P/E δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που παρουσίασαν ζημίες ή P/E μεγαλύτερο ή ίσο του 100. Στον υπολογισμό της σταθμισμένης μερισματικής απόδοσης δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που δεν απέδωσαν μέρισμα για την προηγούμενη χρήση.

Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος

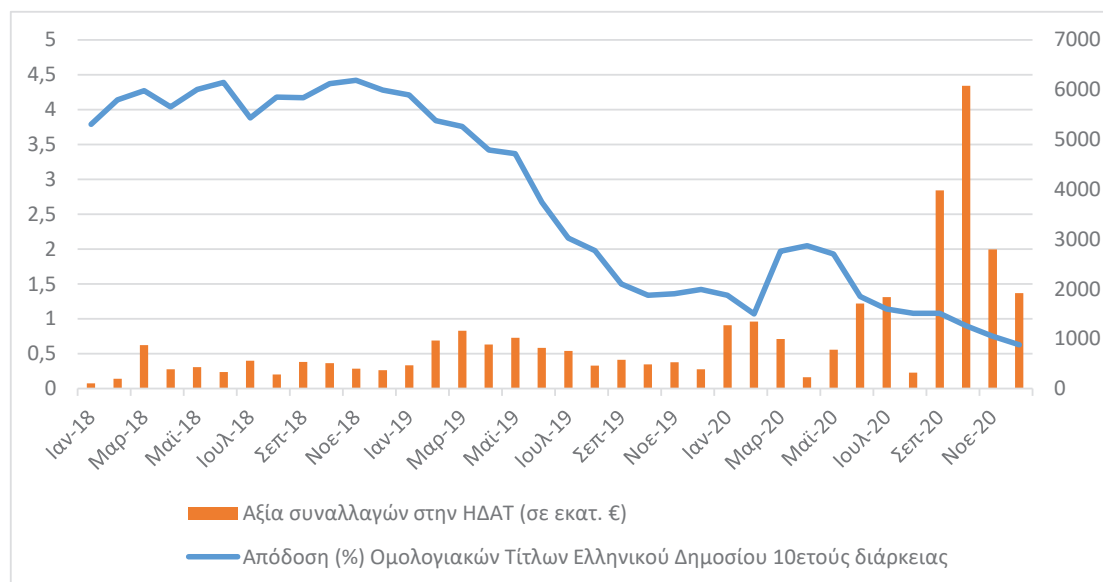
Το 2020, η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου αυξήθηκε. Με βάση τα στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ήταν 442 δισ. ευρώ (έναντι 365 δισ. ευρώ το 2019 και 275,96 δισ. ευρώ το 2018), παρουσιάζοντας αύξηση κατά 21,1% σε ετήσια βάση. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 36,83 δισ. ευρώ. Η μεγαλύτερη αξία συναλλαγών καταγράφηκε το Φεβρουάριο (50,38 δισ. ευρώ) με αμέσως επόμενη τον Απρίλιο (50,13 δισ. ευρώ) ενώ η μικρότερη καταγράφηκε τον Αύγουστο (15,26 δισ. ευρώ) με δεύτερη μικρότερη τον Ιούλιο (28,81 δισ. ευρώ). Ο αριθμός των συναλλαγών παρουσίασε μείωση κατά -8,6% σε ετήσια βάση, διαμορφούμενος στις 70.051 συναλλαγές (έναντι 76.643 συναλλαγών το 2019 και 64.218 συναλλαγών το 2018).

Η αξία συναλλαγών στην Ηλεκτρονική Δευτερογενή Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) ανήλθε σε 23,26 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση έναντι 8,54 δισ. ευρώ το 2019 και 5 δισ. ευρώ το 2018. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών ανήλθε σε 1.938 εκατ. ευρώ και ο Οκτώβριος ήταν ο μήνας με την υψηλότερη αξία συναλλαγών (6.080 εκατ. ευρώ) ενώ ο Απρίλιος ήταν ο μήνας με τη χαμηλότερη αξία συναλλαγών (231 εκατ. ευρώ) για το έτος.

Στο τέλος του 2020, το ποσοστό του διαπραγματεύσιμου χρέους (ομόλογα και βραχυπρόθεσμοι τίτλοι) επί του συνολικού χρέους ήταν 21,04% έναντι 19,16% στο τέλος του 2019 και 18,62% στο τέλος του 2018.

Το Δεκέμβριο 2020, η μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 0,63% σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με το Δεκέμβριο 2019 (1,42%) και ήταν η χαμηλότερη απόδοση για το έτος. Η υψηλότερη απόδοση καταγράφηκε τον Απρίλιο (2,05%). Η μέση απόδοση των ομολόγων πενταετούς διάρκειας το μήνα Δεκέμβριο 2020 ήταν -0,06% και των ομολόγων εικοσαετούς διάρκειας ήταν 0,99%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2018-2020

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

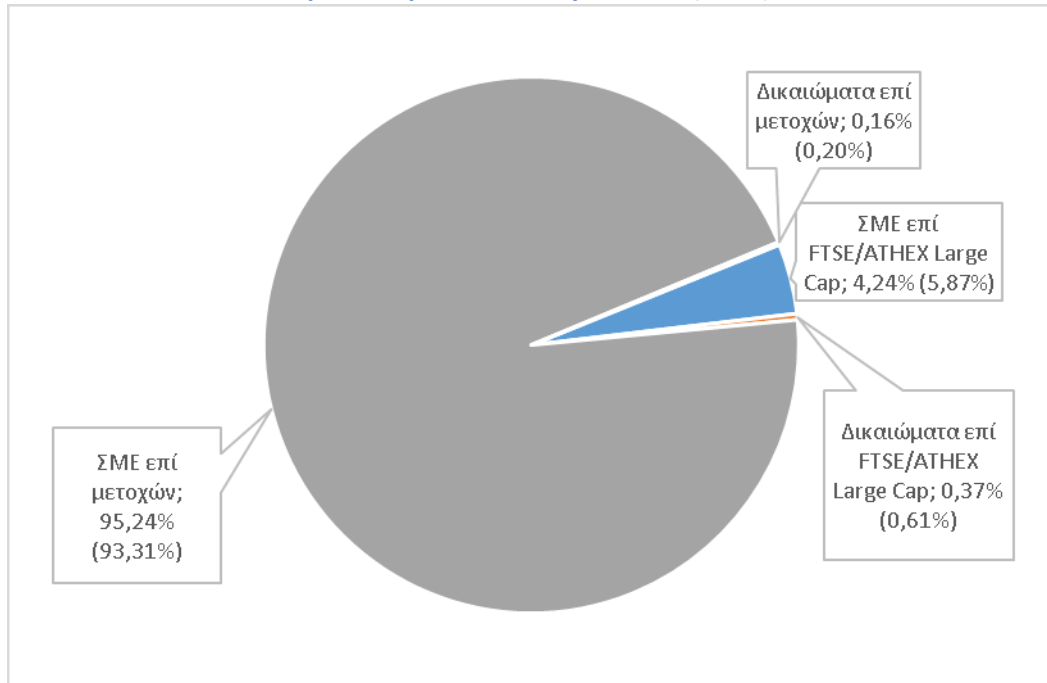
Τέλος, στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών η ανοδική πορεία της συναλλακτικής δραστηριότητας κατά τα τελευταία χρόνια ανακόπηκε και η αξία συναλλαγών επί εταιρικών ομολόγων διαμορφώθηκε στα 190,23 εκατ. ευρώ έναντι 238,66 εκατ. ευρώ το 2019 και 158,21 εκατ. ευρώ το 2018.

Αγορά παραγώγων προϊόντων

Το 2020, στην Αγορά Παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών διατηρήθηκε η τάση μείωσης της συναλλακτικής δραστηριότητας που παρατηρείται την τελευταία τριετία, ενώ μειώθηκε και ο αριθμός των κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές. Επιπλέον, ανακόπηκε η πτωτική τάση στην αναλογία αξίας συναλλαγών μελών σε σχέση με την αξία συναλλαγών πελατείας για όλα τα προϊόντα της αγοράς παραγώγων.

Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 40.061 συμβόλαια έναντι 41.895 συμβολαίων το 2019 και 56.008 συμβολαίων το 2018, παρουσιάζοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά -4,38%. Σε μηνιαία βάση ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών παρουσίασε έντονες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του το Δεκέμβριο (71.856 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Αύγουστο (18.189 συμβόλαια). Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων προϊόντων αυξήθηκε φθάνοντας στο 95,24% από 93,31% το 2019, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap μειώθηκε στο 4,24% από 5,87% το 2019 (Διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά τύπο παραγώγου, 2020 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2019)

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το μεγαλύτερο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών σημείωσαν, από την αρχή του έτους, τα ΣΜΕ επί των μετοχών της ALPHA Τράπεζας (10.233 συμβόλαια), ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί των μετοχών της Τράπεζας Eurobank Ergasias (7.630 συμβόλαια) και της Εθνικής Τράπεζας (6.114 συμβόλαια).

Ο αριθμός κωδικών τελικού επενδυτή αυξήθηκε σε 35.976 στο τέλος Δεκεμβρίου 2020 έναντι 35.391 στο τέλος Δεκεμβρίου 2019 και 35.406 στο τέλος Δεκεμβρίου 2018 (Πίνακας 13). Επίσης, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών επενδυτή αυξήθηκε οριακά σε 35.670 το 2020 από 35.559 το 2019. Αντίθετα, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές μειώθηκε στους 1.763 έναντι 2.005 το 2019. Ως αποτέλεσμα, το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή μειώθηκε σε 4,94% από 5,64% το 2019 και 5,35% το 2018. Στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν την αγορά παραγώγων του ΧΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2018-2020

	Δεκ. 2020	Δεκ. 2019	Δεκ. 2018
Μέλη διαπραγμάτευσης	27	28	31
Μέλη εκκαθάρισης	18	19	19
-- Άμεσα εκκαθαριστικά μέλη	11	12	12
-- Γενικά εκκαθαριστικά μέλη	7	7	7
Κωδικοί πελατών	35.976	35.391	35.406
Προϊόντα (Δείκτες & Μετοχικά)	35	36	37

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων ανέκοψε την πτωτική πορεία των τελευταίων ετών και διαμορφώθηκε περίπου στο

46:54 έναντι 45:55 περίπου το 2019 και 51:49 το 2018. Αξιοσημείωτη μεταβολή παρατηρήθηκε σε ετήσια βάση στην αναλογία που αφορά τα δικαιώματα επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap με τη σχετική τιμή να διαμορφώνεται στο 61:39 περίπου έναντι 56:44 περίπου το 2019 (Πίνακας 14).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2018-2020

Παράγωγα προϊόντα	Κατανομή Συναλλαγών					
	Μέσο ποσοστό 2020		Μέσο ποσοστό 2019		Μέσο ποσοστό 2018	
	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία
ΣΜΕ στο δείκτη FTSE/ATHEX LARGE CAP	42,72%	57,28%	44,37%	55,63%	51,13%	48,87%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ στον FTSE/ATHEX LARGE CAP	61,31%	38,69%	55,54%	44,48%	66,55%	33,45%
ΣΜΕ σε μετοχές	34,15%	65,85%	34,59%	65,41%	39,69%	60,31%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ σε μετοχές	47,43%	52,57%	45,58%	54,44%	45,19%	54,81%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	46,40%	53,60%	45,02%	54,99%	50,64%	49,36%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (*derivative/ spot traded value ratio*) μειώθηκε σε ετήσια βάση για κάθε τύπο παραγώγου, εκτός από το λόγο που αφορά τα δικαιώματα σε μετοχές ο οποίος παρουσίασε οριακή αύξηση. Ειδικότερα, η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς την αξία συναλλαγών επί των υποκείμενων μετοχών διαμορφώθηκε στο 9,5% περίπου έναντι 16,75% το 2019 ενώ η μέση μηνιαία τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά διαμορφώθηκε στο 9,75% έναντι 13,54% το 2019 (Πίνακας 15).

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Λόγος αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την υποκείμενη αγορά, 2020

Μήνας	ΣΜΕ στον FTSE/ATHEX Large Cap	Δικαιώματα στον FTSE/ATHEX Large Cap	ΣΜΕ σε μετοχές	Δικαιώματα σε μετοχές
Ιαν-20	13,16%	1,33%	7,05%	0,13%
Φεβ-20	14,03%	1,37%	10,71%	0,11%
Μαρ-20	8,19%	0,50%	8,82%	0,07%
Απρ-20	9,28%	0,61%	6,06%	0,11%
Μαϊ-20	5,78%	0,46%	5,67%	0,05%
Ιουν-20	7,19%	0,88%	12,40%	0,09%

Μήνας	ΣΜΕ στον FTSE/ATHEX Large Cap	Δικαιώματα στον FTSE/ATHEX Large Cap	ΣΜΕ σε μετοχές	Δικαιώματα σε μετοχές
Ιουλ-20	10,70%	1,10%	7,62%	0,12%
Αυγ-20	9,41%	1,04%	7,75%	0,09%
Σεπ-20	9,08%	0,81%	16,69%	0,20%
Οκτ-20	9,32%	0,72%	9,35%	0,12%
Νοε-20	8,73%	0,68%	9,79%	0,12%
Δεκ-20	9,17%	0,66%	15,11%	0,09%
Μ.Ο. 2020	9,50%	0,85%	9,75%	0,11%
Μ.Ο. 2019	16,75%	1,73%	13,54%	0,10%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) διαμορφώθηκε σε ετήσια βάση (δηλαδή συνολικός όγκος δικαιωμάτων αγοράς προς συνολικό όγκο δικαιωμάτων πώλησης για το 2020) στο 1,04 περίπου έναντι 0,98 το 2019 και 0,94 το 2018. Σε μηνιαία βάση, ο λόγος παρουσίασε διακυμάνσεις (μέγιστη τιμή: 2,19 το Σεπτέμβριο, ελάχιστη τιμή: 0,57 το Δεκέμβριο) με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στο 1,15 έναντι 0,93 το 2019 και 1,05 το 2018.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ

Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά το 2020, υλοποιήθηκαν εκδόσεις εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (13, 26 και 52 εβδομάδων) συνολικής αξίας 23,6 δισ. ευρώ περίπου έναντι 27,86 δισ. ευρώ το 2019. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν οκτώ εκδόσεις ομολόγων διάρκειας 7 ετών (Απρίλιος), 10 ετών (Ιούνιος, Σεπτέμβριος), 15 ετών (Φεβρουάριος, Οκτώβριος) και 30 ετών (Ιανουάριος, Δεκέμβριος), ύψους 16 δισ. ευρώ περίπου. Το μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού διαμορφώθηκε σε 0,96% έναντι 1,7% το 2019 και 1,4% το 2018 .

Το 2020, ο νέος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου προήλθε κατά 38,8% από εκδόσεις εντόκων γραμματίων και 52,5% από εκδόσεις ομολόγων ενώ το υπόλοιπο 8,7% από δάνεια (2.1% από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και 6,6% από το πρόγραμμα SURE). Επιπλέον, στο τέλος του 2020, η μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια του Χρέους Κεντρικής Διοίκησης ήταν 19,43 έτη έναντι 20,53 έτη το 2019 και 18,17 ετών το 2018 .

Εκδόσεις εταιρικών τίτλων

Κατά το 2020, πραγματοποιήθηκαν έξι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών από εταιρίες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και δύο αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά. Επίσης, έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις

προσφορές μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 102,34 εκατ. ευρώ και από την έκδοση ομολογιακών τίτλων ανήλθε σε 1,02 δισεκατ. ευρώ.

Εκδόσεις μετοχικών τίτλων

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν έξι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες εταιρίες έναντι οκτώ το 2019 και έξι το 2018. Τα αντληθέντα κεφάλαια ανήλθαν σε 93,22 εκατ. ευρώ έναντι 740,48 εκατ. ευρώ το 2019 και 186,86 εκατ. ευρώ το 2018. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν δύο ΑΜΚ μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση, έναντι καμίας το 2019 και μίας το 2018. Τέλος, δεν πραγματοποιήθηκε ΑΜΚ λόγω συγχώνευσης ενώ πραγματοποιήθηκαν δύο το 2019 και μία το 2018. Στον Πίνακα 16 εμφανίζονται τα αντληθέντα κεφάλαια ανά εταιρία από τις εκδόσεις μετοχικών τίτλων που υλοποιήθηκαν το 2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2020

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
(Α) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο ΧΑ εταιριών με έκδοση νέων μετοχών		
ΑΒΑΞ Α.Ε.	Κύρια Αγορά	19.999.999,80
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ Α.Ε	Κύρια Αγορά	7.999.999,50
TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	Κύρια Αγορά	37.215.718
PASAL Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Κύρια Αγορά	10.028.517,12
ΣΙΔΜΑ Α.Ε.	Επιτήρηση	8.005.571,80
Π.Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	Επιτήρηση	9.966.401,25
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με έκδοση νέων μετοχών		93.216.207,67
(Β) Δημόσια προσφορά και εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά		
ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ Α.Ε.	Κύρια Αγορά	3.788.960,00
EPSILON NET Α. Ε.	Κύρια Αγορά	5.338.944,00
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με εισαγωγή μετοχών		9.127.904,00
Γενικό Σύνολο Αντληθέντων Κεφαλαίων (Α) + (Β)		102.344.111,67

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον Πίνακα 17 παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με το πλήθος των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου από εισηγμένες εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2014-2020 καθώς και το αντίστοιχο ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων.

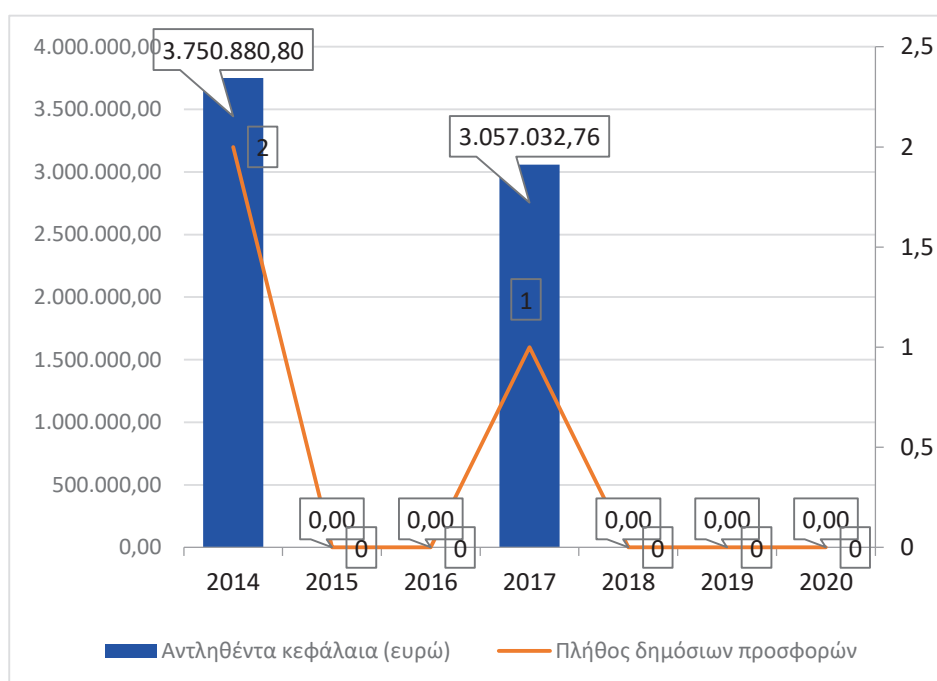
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2014-2020

	Αριθμός αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου	Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)
2020	6	93,22
2019	8	740,48
2018	6	186,86
2017	7	132,5
2016	8	201,56
2015	7	10.185,95
2014	11	8.720,85

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν τις δημόσιες προσφορές μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για την περίοδο 2014 – 2020. Συγκεκριμένα, εμφανίζονται το πλήθος των δημόσιων προσφορών που πραγματοποιήθηκαν ανά έτος καθώς και τα αντληθέντα κεφάλαια.

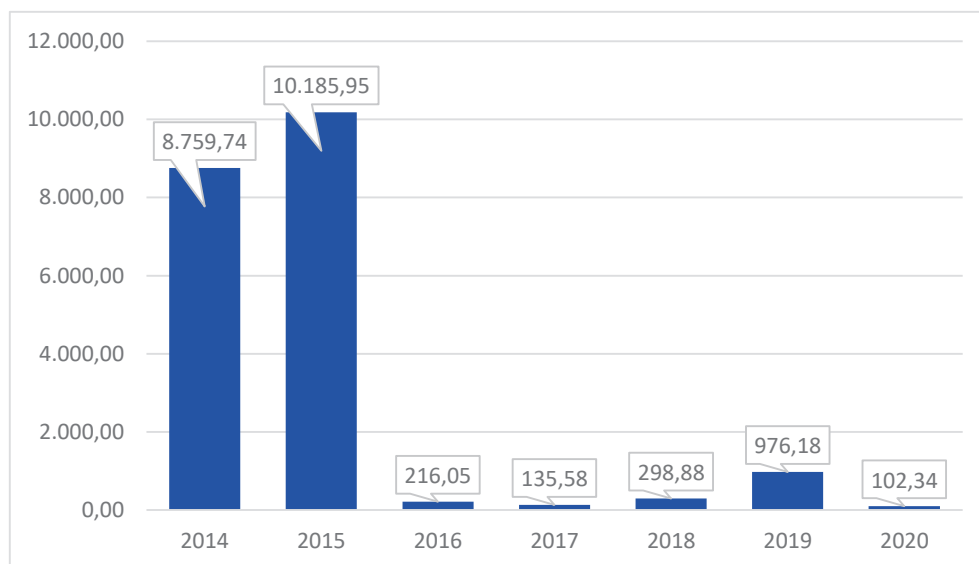
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2014-2020

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 7 εμφανίζεται ανά έτος το συνολικό ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων για την περίοδο 2014 – 2020.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2014-2020

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η κατανομή αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών ανά τρίμηνο για την περίοδο 2018-2020 με βάση την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρατίθεται στον Πίνακα 18. Στις περιπτώσεις εταιριών όπου η έγκριση έλαβε χώρα σε ημερομηνίες δύο διαφορετικών τριμήνων, ως περίοδος αναφοράς αναφέρεται εκείνη της πρώτης έγκρισης. Επίσης, όπου δεν απαιτείται η έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2018 – 2020

Τρίμηνο	Αριθμός εκδόσεων			Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Α΄	2	2	1	28	2,65	41,32
Β΄	2	2	3	47,24	11,23	140,47
Γ΄	0	2	1	-	26,53	5,07
Δ΄	2	2	1	17,97	700,07	-
Σύνολο	6	8	6	93,22	740,48	186,86

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εκδόσεις ομολόγων

Το 2020 έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων όπως και το 2019 και το 2018 οι οποίες αφορούσαν δάνεια επταετούς διάρκειας. Και στις τρεις περιπτώσεις, οι ομολογίες που εκδόθηκαν εισήχθησαν για πρώτη φορά προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και τα κεφάλαια που αντλήθηκαν ανέρχονται σε 1,02 δισεκατ. ευρώ έναντι 525 εκατ. ευρώ το 2019 και 235 εκατ. ευρώ το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2020

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	500.000.000
LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	320.000.000
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	200.000.000
Σύνολο		<u>1.020.000.000</u>

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εταιρικοί μετασχηματισμοί στην κεφαλαιαγορά

Το 2020, οι εταιρικοί μετασχηματισμοί εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών μέσω συγχωνεύσεων μειώθηκαν σε σχέση με το 2019. Ειδικότερα το 2020, 5 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 9 μη εισηγμένες (Πίνακας 20 & Διάγραμμα 8), ενώ κατά το 2019, 10 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 12 μη εισηγμένες και 2 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες. Από τις εισηγμένες απορροφώσες εταιρίες 1 ανήκει στον κλάδο “Τράπεζες”, 2 ανήκουν στον κλάδο “Πρώτες Ύλες”, 1 ανήκει στον κλάδο “Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες” και 1 στον κλάδο “Ακίνητης Περιουσίας”.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εταιρικοί μετασχηματισμοί μέσω αποσχίσεων και απορροφήσεων κλάδων κατά το 2020 παρουσίασαν σχετική αύξηση. Ειδικότερα, το 2020 έλαβαν χώρα αποσχίσεις 5 κλάδων από 5 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες με απορρόφησή τους από 6 μη εισηγμένες (Πίνακας 21), έναντι αποσχίσεων 2 κλάδων από 2 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες με απορρόφησή τους από 2 μη εισηγμένες το 2019. Οι αποσχίσεις κλάδων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2020, αφορούσαν εταιρίες που 2 ανήκουν στον κλάδο «Τράπεζες», 2 στον κλάδο “Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανίες” και 1 στον κλάδο “Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών”.

Τέλος, την 31.12.2020 σε σύνολο 149 εταιριών με μετοχές και ομολογίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που τελούσαν υπό καθεστώς διαπραγμάτευσης, 121 εταιρίες (81,2%) συγκροτούν ομίλους και συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έναντι 126 ομίλων (80,8%) σε σύνολο 156 εταιριών την 31.12.2019 (Διάγραμμα 9).

ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2020

A/A	Απορροφώσα Εταιρία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρία
1	TRASTOR A.E.E.A.Π.	Ακίνητης Περιουσίας	- ΑΓΚ47 ΑΕΕΑ - ΚΟΥΚΟΥΝΑΡΙΕΣ ΑΕΕΑ - ΜΑΝΤΕΚΟΛ ΑΕΕΑ - ΒΣ94 ΑΕΕΑ
2	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ	Τράπεζες	- ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΕ (κλάδος παροχής υπηρεσιών διανομής ασφαλιστικών προϊόντων και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών)
3	ΑΛΟΥΜΥΛ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΑΕ	Πρώτες Ύλες	- ΑΛΟΥΦΟΝΤ ΑΒΕΕ
4	ΣΙΔΜΑ ΑΕ	Πρώτες Ύλες	- ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ (κλάδος εμπορίας και επεξεργασίας χαλυβουργικών προϊόντων)
5	ΓΕ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΕΕ	Καταναλωτικά Προϊόντα & Υπηρεσίες	- DELTA DOMESTIC APPLIANCES ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ - SSM ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

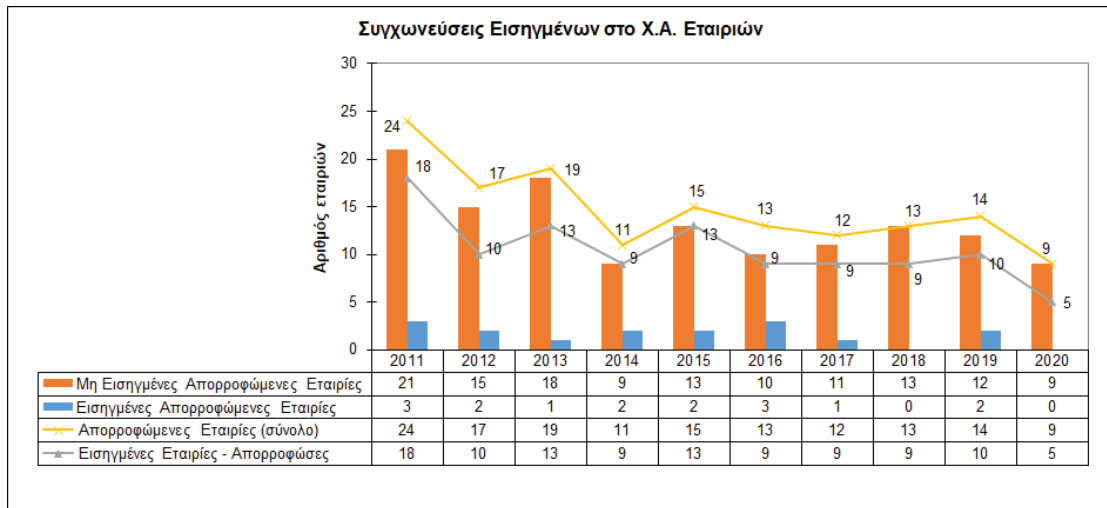
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2020

A/A	Εισηγμένη Εταιρία	Κλάδος Δραστηριότητας	Εταιρία που εισφέρεται ο κλάδος
1	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΕ	Τράπεζες	- ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ΑΕ (κλάδος τραπεζικών δραστηριοτήτων)
2	ΝΗΡΕΥΣ ΑΕ	Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανίες	- ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ ΜΑΕ (κλάδος παραγωγής γόνου και ιχθύων)
3	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ	Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανίες	- ΡΟΛΑΤΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΜΑΕ - ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ ΜΑΕ (κλάδοι παραγωγής γόνου και ιχθύων)
4	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ	Τράπεζες	- ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ (κλάδος τραπεζικών δραστηριοτήτων)
5	ΙΝΤΡΑΚΟΜ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΕΤΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- FRACASSO HELLSA ΜΑΕ (κλάδος μεταλλικών κατασκευών)

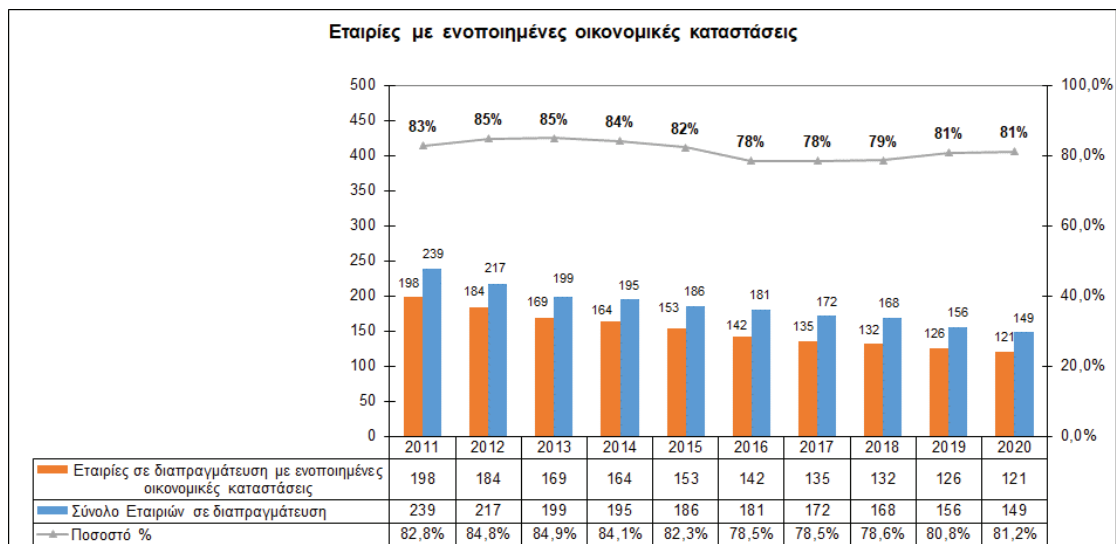
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2011–2020

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2011–2020

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)

Συναλλακτική δραστηριότητα

Στο τέλος του έτους 2020 δραστηριοποιούνταν σαράντα έξι εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), αριθμός ίδιος με το έτος 2019, έναντι πενήντα πέντε (55) το έτος 2018 και εξήντα μιας το έτος 2017. Επίσης, στις 31/12/2020 δραστηριοποιούνταν 26 εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ). Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως αρμόδια Αρχή για την εποπτεία των προαναφερόμενων εταιριών και στο πλαίσιο της άσκησης των εποπτικών της καθηκόντων, διενήργησε 33 ελέγχους σε εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών κατά το 2020.

Η συναλλακτική δραστηριότητα σε μετοχικούς τίτλους των ΑΕΠΕΥ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2020 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας τα 26,36 δις ευρώ έναντι 26,12 δις ευρώ το 2019 και 21,01 δις ευρώ το 2018. Το μερίδιο αγοράς τους στη συνολική αξία συναλλαγών των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΑΕΠΕΥ, πιστωτικά ιδρύματα, εξ' αποστάσεως μέλη) ενισχύθηκε, διαμορφούμενο στο 82,52% έναντι 79,78% το 2019 και 76,80% το 2018. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών εκ των οποίων και τα πέντε πρώτα μέλη είναι ΑΕΠΕΥ αυξήθηκε φτάνοντας το 65,57%, έναντι το 62,91% το 2019 και 76,80% το 2018. Αντίστοιχα, το ποσοστό των δέκα μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε φτάνοντας το 84,35% έναντι 81,50 το 2019 και 81,90% το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22 Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2016-2020

Συναλλαγές Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ)	2020	2019	2018	2017	2016
Αξία Συναλλαγών Μετοχικών Τίτλων	31.944,18	32.740,40	27.354,67	29.212,62	30.072,16
Αξία Συναλλαγών Ομολόγων	383,95	493,64	327,40	276,82	13,37
Συνολική Αξία Συναλλαγών	32.328,13	33.234,04	27.682,07	29.489,44	30.085,53
Ποσοστό (%) των 5 πρώτων μελών του Χ.Α.	65,57	62,91	76,80	59,49	56,68
Ποσοστό (%) των 10 πρώτων μελών του Χ.Α.	84,35	81,50	81,90	80,67	79,02

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ

Η εξέλιξη της παροχής πίστωσης από τις ΑΕΠΕΥ κατά το 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από τις εταιρείες την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, παρουσιάζεται στον Πίνακα 23. Μέσα στο έτος δραστηριοποιήθηκαν, κατά μέσο όρο (σε μηνιαία βάση), 27 εταιρείες ενώ

είχαν γνωστοποιήσει πρόθεση για παροχή πίστωσης 31 εταιρείες. Ο αριθμός των ενεργών συμβάσεων αορίστου χρόνου, κατά μέσο όρο έτους, μειώθηκε λίγο σε 11.170 έναντι 11.290 το 2019, 4.866 το 2018, 11.545 το 2017 και 6.225 το 2016 (6.943 το 2015 και 8.666 το 2014). Η μέση αξία χρεωστικών υπολοίπων των λογαριασμών πίστωσης μειώθηκε σε 46,35 εκατ. ευρώ έναντι 51,16 εκατ. ευρώ το 2019, 36,39 εκατ. ευρώ το 2018, 42,12 εκατ. ευρώ το 2017 και 19,67 εκατ. ευρώ το 2016 (36,32 εκατ. ευρώ το 2015 και 57,1 εκατ. ευρώ το 2014), ενώ η μέση αξία των χαρτοφυλακίων ασφαλείας ανήλθε σε 672,82 εκατ. ευρώ έναντι 728,17 εκατ. ευρώ το 2019, 639,66 εκατ. ευρώ το 2018, 599,85 εκατ. ευρώ το 2017 και 453,66 εκατ. ευρώ το 2016 (668,25 εκατ. ευρώ το 2015 και 559,9 εκατ. ευρώ το 2014).

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2020

Μήνας 2020	Αριθμός γνωστοποιήσεων από ΑΕΠΕΥ για παροχή πίστωσης	Αριθμός ΑΕΠΕΥ που παρέχουν πίστωση	Αριθμός ενεργών συμβάσεων πίστωσης αορίστου χρόνου	Αριθμός ενεργών συμβάσεων βραχυ- πρόθεσμης πίστωσης	Χρεωστικά Υπόλοιπα (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Αποτίμηση Χαρτοφυλακίου Ασφαλείας (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)
Δεκ.	31	27	11.106	53.316	52.644,97	818.918,55
Νοε.	31	27	11.113	53.155	45.569,51	727.151,74
Οκτ.	31	27	11.109	53.592	45.070,79	620.595,79
Σεπ.	31	27	11.128	52.948	46.226,27	667.428,05
Αυγ.	31	27	11.115	53.565	45.180,40	658.008,46
Ιουλ.	31	27	11.146	54.081	46.606,29	618.144,02
Ιουν.	31	27	11.145	54.023	47.533,72	634.982,24
Μαϊ.	31	27	11.179	54.725	43.746,63	640.164,78
Απρ.	31	25	11.132	51.100	36.507,25	605.832,16
Μαρ.	31	26	11.131	52.964	32.598,48	529.947,86
Φεβ.	31	26	11.141	54.463	52.576,45	701.255,27
Ιαν.	31	26	11.594	53.882	62.022,04	851.466,52
Μέση τιμή	31	27	11.170	53.485	46.356,90	672.824,62

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Το 2020, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) παρέμεινε στις 14 εταιρίες. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επηρεαζόμενος από τη δημιουργία νέων κατηγοριών μεριδίων σε υφιστάμενα αμοιβαία κεφάλαια, κινήθηκε για άλλο ένα έτος ανοδικά φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 343, εκ των οποίων τα 152 έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έναντι 327 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2019 και 316 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2018. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως αρμόδια Αρχή για την εποπτεία των προαναφερόμενων εταιριών και στο πλαίσιο της άσκησης των εποπτικών της καθηκόντων, διενήργησε 18 ελέγχους σε εταιρίες διαχείρισης οργανισμών συλλογικών επενδύσεων κατά το 2020.

Στο τέλος του έτους, η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 2,98% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 8,09 δισ. ευρώ, έναντι 7,85 δισ. ευρώ το 2019 και 6,06 δισ. ευρώ το 2018. Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι ΑΕΔΑΚ διαχειρίστηκαν 87 μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια, 105 ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, 48 μικτά αμοιβαία κεφάλαια, 36 funds of funds μετοχικά, 41 funds of funds μικτά, 4 funds of funds ομολογιακά, 13 σύνθετα αμοιβαία κεφάλαια και 9 αμοιβαία κεφάλαια ΑΚΧΑ κυμαινόμενης ΚΑΕ.

Οι τρεις μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό τη διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 3,73 δισ. ευρώ, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 46,21% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 5,16 δισ. ευρώ και 65,74 % το 2019, και 3,99 δισ. ευρώ και 65,81% το 2018. Αντίστοιχα, οι πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 4,56 δισ. ευρώ, τα οποία αποτελούσαν το 56,41% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 87,82 % το 2019 και 87,41% το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2018-2020

Όνοματολογική Κατάταξη Α/Κ	31.12.2020		31.12.2019		31.12.2018	
	Αξία (εκατ.ευρώ)	Αριθμ.Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ Α/Κ
Χρηματαγοράς			11,21	3	783,48	31
Ομολογιακά	2.927,15	105	2.929,85	102	1.894,84	76
Μετοχικά	1.277,95	87	1.360,91	78	888,96	76
Μικτά	1.887,14	48	1.804,90	45	1.321,86	45
Funds of Funds	1.343,55	81	1.121,67	80	995,97	78
Σύνθετα	293,84	13	306,12	13	174,84	10
ΑΚΧΑ ΚΥΜ/ΝΑ	364,07	9	336,02	9		
Σύνολο	8.093,73	343	7.859,50	327	6.059,95	316

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2009-2020

Ημερομηνία	Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των μη Ν.Χ.Ι. στα λοιπά Ν.Χ.Ι. στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ) ¹	Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (Σύνολο μετοχών) (εκατ. ευρώ)	Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων (εκατ. ευρώ)
Νοε. 2020	176.766	53.853,00	8.093,73
Δεκ. 2019	166.856	61.217,27	7.859,50
Δεκ. 2018	159.474	44.884,04	6.059.95
Νοε. 2018	154.710	45.731,51	6.201.04
Δεκ. 2017	144.256	54.055,35	6.656,9
Δεκ. 2016	140.213	45.101,80	6.421,3
Δεκ. 2015	140.212	46.717,67	7.238,6
Δεκ. 2014	186.631	52.916,45	6.047,3
Δεκ. 2013	190.457	66.514,89	6.252,5
Δεκ. 2012	191.198	33.739,32	5.947,7

Ημερομηνία	Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των μη Ν.Χ.Ι. στα λουπά Ν.Χ.Ι. στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ) ¹	Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (Σύνολο μετοχών) (εκατ. ευρώ)	Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων (εκατ. ευρώ)
Δεκ. 2011	202.193	26.783,43	5.229,1
Δεκ. 2010	247.188	53.958,38	8.015,6
Δεκ. 2009	279.543	83.447,47	10.680,5

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών
Σημ. 1. Δεν περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις

Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, η αξία ενεργητικού των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 2.927,16 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας οριακή μείωση κατά -0,09% σε ετήσια βάση έναντι αύξησης κατά 54,62% το 2019. Το μερίδιο αγοράς τους στο τέλος του έτους ανήλθε στο 36,17% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 37,28% το 2019 και 31,27% το 2018, ενώ η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 2,18%, έναντι 10,78% το 2019.

Η αξία ενεργητικού των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 1.277,9 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά -6,10% και αρνητική ετήσια απόδοση κατά -3,97%, έναντι αύξησης της αξίας του ενεργητικού τους κατά 53,09% και θετικής ετήσιας απόδοσης κατά 32,35% αντίστοιχα το 2019. Το μερίδιο αγοράς που κατείχαν τα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια στις 31.12.2020 ανήλθε σε 15,44%, έναντι 16,91% το 2019 και 14,67% το 2018. Σημειώνεται ότι η ετήσια μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών του ΧΑ ήταν αρνητική κατά 11,75%, του δείκτη FTSE/ΧΑ Large Cap αρνητική κατά 15,81% και του δείκτη FTSE/ΧΑ Δείκτης Αγοράς αρνητική κατά 16,74%.

Η αξία ενεργητικού των μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια αύξηση κατά 4,56% και διαμορφώθηκε στα 1.887,14 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 36,54% το 2019, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2020 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 23,32% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 22,96% το 2019 και 21,81% το 2018. Η ετήσια απόδοσή τους ήταν οριακά αρνητική κατά -0,70% έναντι θετικής απόδοσης κατά 22,57% το 2019.

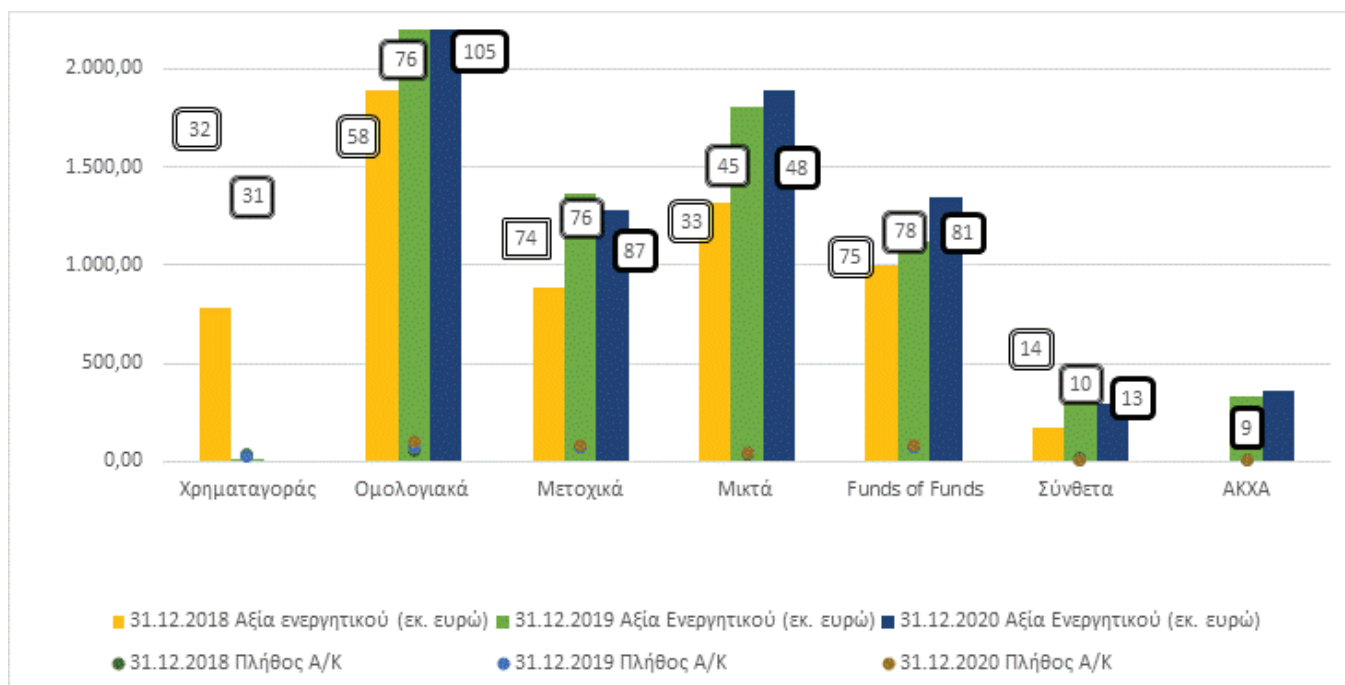
Η αξία ενεργητικού όλων των funds of funds στο τέλος του έτους ανήλθε σε 1.343,55 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση κατά 19,78% έναντι αύξησης κατά 12,62% το 2019. Το μερίδιο αγοράς τους την 31.12.2020 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 16,60% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι μεριδίου αγοράς 14,27% το 2019 και 16,44% το 2018. Τα μετοχικά funds of funds σημείωσαν σημαντική αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 41,33% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 8,03%, έναντι αύξησης του ενεργητικού κατά 4,44% και θετικής ετήσιας απόδοσης 19,22% το 2019. Τα μικτά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 12,22% και θετική ετήσια απόδοση 1,67%, έναντι αύξησης ενεργητικού κατά 12,91% και θετικής ετήσιας απόδοσης 11,81% αντίστοιχα το 2019. Τα ομολογιακά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 2,15% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική κατά 0,72%, έναντι αύξησης αξίας ενεργητικού κατά 59,05% και θετικής ετήσιας απόδοσης 4,51% το 2019.

Η αξία ενεργητικού των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια μείωση κατά -4,01% και διαμορφώθηκε στα 293,84 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 52,07% το 2019, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2020 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 3,63% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων

έναντι 3,9% το 2019 και 2,89% το 2018. Η ετήσια απόδοση των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων των Absolute Return και των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων Ειδικού Τύπου ήταν θετική σε ποσοστό 1,77%.

Κατά το 2020, τα αμοιβαία κεφάλαια κατέγραψαν συνολικά καθαρές εισροές, οι οποίες ανήλθαν σε 184,97 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών εισροών 580,56 εκατ. ευρώ το 2019. Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων η εικόνα ήταν μικτή. Καθαρές εισροές παρουσίασαν τα ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ αμοιβαία κεφάλαια (28,85 εκατ. ευρώ), τα σύνθετα παρουσίασαν εκροές (-13,54 εκατ. ευρώ) τα μετοχικά παρουσίασαν εισροές (30,60 εκατ. ευρώ), επίσης εισροές κατέγραψαν τα funds of funds (157,94 εκατ. ευρώ), τα μικτά (63,56 εκατ. ευρώ) και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια παρουσίασαν εκροές (-82,45 εκατ. ευρώ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2018-2020

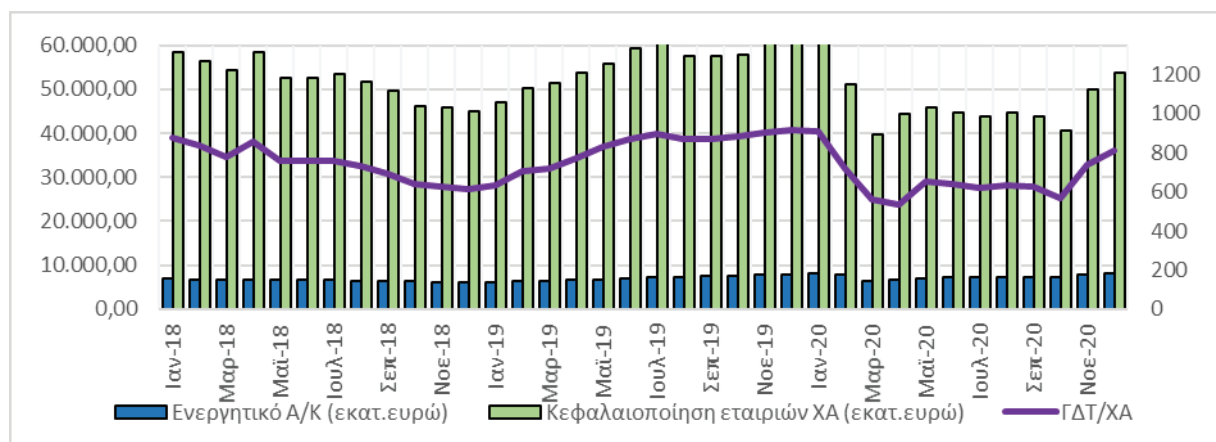
Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2020

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2020 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2020	Ετήσια μεταβολή (%)
Ομολογιακά	2.927.156.735,33	-0,09	503.313.920,80	-5,53
Μετοχικά	1.277.955.145,96	-6,10	486.456.810,68	8,08
Μικτά	1.887.143.481,60	4,56	245.842.661,36	0,69
Funds of Funds Ομολογιακά	79.583.891,06	2,15	7.322.029,64	1,49
Funds of Funds Μετοχικά	359.689.168,59	41,33	90.894.001,47	82,75
Funds of Funds Μικτά	904.286.251,39	12,22	220.526.315,76	48,14
Σύνθετα	293.846.505,46	-4,01	159.373.728,80	11,86
ΑΚΧΑ Κυμαινόμενα	364.074.304,24	8,35	58.812.480,14	-2,60

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2018-2020

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Κατά τη διάρκεια του 2020, αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την πρόθεσή τους να διαθέσουν στην ελληνική αγορά νέα κεφάλαιά τους σε εκατόν ένα (101) περιπτώσεις, ενώ δώδεκα (12) νέοι αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν τη διάθεση μεριδίων κεφαλαίων τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2020

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
	Αριθμός ΟΣΕΚΑ	Αριθμός Κεφαλαίων	Αριθμός ΟΣΕ	Αριθμός Κεφαλαίων
2020	12	101	0	0
2019	6	144	0	0
2018	4	76	0	0
2017	11	91	0	0
2016	21	100	0	0
2015	2	109	0	0
2014	7	116	0	0
2013	1	115	0	0
2012	2	75	0	0
2011	4	121	0	0
2010	10	98	0	0
2009	10	168	0	0
2008	9	369	0	0
2007	9	206	0	0
2006	6	328	0	0
2005	5	159	0	0
2004	12	92	0	0

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)

Κατά την διάρκεια του 2020 λειτουργούσε μία εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΑΕΕΧ). Η καθαρή αξία του ενεργητικού της ήταν 12,69 εκατ. ευρώ, έναντι 12,42 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2019, και οι μετοχές της τελούσαν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με έκπτωση (discount) 26,68%.

Επίσης, λειτουργούσαν επτά (7) εταιρίες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ), εκ των οποίων οι τέσσερις (4) τελούν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων των έξι από τις επτά εταιρίες ανερχόταν στο τέλος του 2020 σε 2,845,36 εκατ ευρώ έναντι σε 2,750,08 εκατ. ευρώ το 2019, 3.412,75 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018, με την αξία των υπό διαχείριση ακινήτων να ανέρχεται στο τέλος του 2020 σε 2,221,12 εκατ ευρώ έναντι σε 2.383,71 εκατ. ευρώ το 2019, 3,035,31 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018.

Επιπλέον, στο τέλος του έτους λειτουργούσαν επτά (7) ανώνυμες εταιρίες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΠΟΠΤΙΚΑ /ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έλαβε τα ακόλουθα εποπτικά / ρυθμιστικά μέτρα και δράσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19:

- **Επιχειρησιακή συνέχεια και Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης**

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε τις εποπτευόμενες εταιρείες να παρακολουθούν ενεργά τις εξελίξεις που σχετίζονται με την εν λόγω ασθένεια προκειμένου να ανταποκριθούν εγκαίρως στις τυχόν απαιτήσεις λήψης μέτρων για την απρόσκοπτη λειτουργία τους, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως λειτουργίας, αναφορικά με την εξυπηρέτηση των πελατών τους και την εκπλήρωση των εποπτικών τους υποχρεώσεων.

Επιπροσθέτως ζήτησε από τις εποπτευόμενες εταιρείες να επανεξετάσουν τα συστήματα συνέχισης της λειτουργίας και αποκατάστασης καταστροφών που έχουν σχεδιαστεί από τις εταιρείες για την αντιμετώπιση του λειτουργικού κινδύνου και να προβούν στις απαραίτητες τροποποιήσεις, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος την πολυπλοκότητα και τη φύση των δραστηριοτήτων τους.

Ενδεικτικά αναφέρθηκε ο σχεδιασμός για την ασφαλή παροχή υπηρεσιών από μέλη του προσωπικού με εργασία από το σπίτι προκειμένου να συμβάλλουν στον περιορισμό της εξάπλωσης της ασθένειας, με ταυτόχρονη διασφάλιση της πρόσβασης στις τεχνολογικές υποδομές της εταιρείας που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση των καθηκόντων τους εντός της εταιρείας ή αντικατάσταση με εναλλακτικούς τρόπους π.χ. καταγραφή συνομιλιών σε κινητό τηλέφωνο.

Το τροποποιημένο σχέδιο θα πρέπει να γνωστοποιηθεί στο προσωπικό των εταιρειών και να διασφαλιστεί ότι είναι κατανοητό και εφαρμόσιμο από το σύνολο των προσώπων που αφορά.

- **Ανοικτές πωλήσεις**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε στις 17 Μαρτίου 2020 την απαγόρευση, σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012, των ανοικτών πωλήσεων, καθώς και την απαγόρευση συναλλαγών άλλων από τις ανοικτές πωλήσεις που δημιουργούν ή αυξάνουν τις καθαρές αρνητικές θέσεις σε μετοχές που έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, για την οποία αρμόδια αρχή είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η απαγόρευση εφαρμόστηκε από τις 18 Μαρτίου 2020 έως τις 24 Απριλίου 2020. Στις 15 Απριλίου 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε να ανανεώσει την απαγόρευση έως τις 18 Μαΐου 2020.

- Απαιτήσεις σχετικά με τις ετήσιες γενικές συνελεύσεις

Η Ελλάδα ανέλαβε δράσεις για να διευκολύνει την εξ αποστάσεως συμμετοχή στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών. Σύμφωνα με το άρθρο 33 της νομοθετικής πράξης αριθ. 68 / 20.3.2020, οι γενικές συνελεύσεις των εταιρειών δύνανται να πραγματοποιούνται μέσω διευκολύνσεων τηλεδιάσκεψης για κάποια ή για όλα τα μέλη. Η σχετική πρόσκληση πρέπει να περιέχει όλες τις πληροφορίες και τις τεχνικές λεπτομέρειες για τη συμμετοχή όλων των μελών στη γενική συνέλευση. Το μέτρο αυτό ίσχυε έως τις 30.6.2020.

-Οικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις γνωστοποίησης

Σύμφωνα με δελτίο τύπου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 31/3/2020, οι εκδότες δημοσιεύουν το συντομότερο δυνατό κάθε σχετική πληροφορία που σχετίζεται με την επίπτωση του COVID-19 και αφορά στα θεμελιώδη οικονομικά στοιχεία, τις προοπτικές ή τη χρηματοοικονομική τους θέση, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις διαφάνειας που θέτει ο Κανονισμός για την Κατάχρηση Αγοράς. Σημειώνεται ότι οι εκδότες θα συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις γνωστοποίησης του άρθρου 17 του Κανονισμού για την Κατάχρηση Αγοράς και θα δημοσιοποιούν το συντομότερο κάθε εμπιστευτική πληροφορία που τους αφορά άμεσα.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 της νομοθετικής πράξης αριθ. 75 / 30.3.2020, η προθεσμία για τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων των εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31.12.2019, παρατείνεται έως τις 30.06. 2020. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει επίσης υιοθετήσει και εφαρμόσει στην εποπτική της πρακτική τις συστάσεις και προτάσεις της ESMA που αφορούν στις εισηγμένες εταιρείες και τις έχει δημοσιεύσει στον ιστότοπό της.

-Διαχείριση κεφαλαίων

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει υιοθετήσει και εφαρμόσει στην εποπτική της πρακτική τις συστάσεις και προτάσεις της ESMA σε συγκεκριμένους τομείς υψηλού κινδύνου και τις έχει δημοσιεύσει στον ιστότοπό της

-AML / CFT

Στις 24 Απριλίου 2020, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημοσίευσε δελτίο τύπου στον ιστότοπό της ζητώντας από τις εποπτευόμενες οντότητες να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, απαιτώντας τους να εξετάσουν ενδεικτικές εναλλακτικές μεθόδους εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας προκειμένου να μπορέσουν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που δημιουργήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημέρωσε τις εποπτευόμενες οντότητες σχετικά με τις μεταρρυθμιστικές ενέργειες που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το θέμα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML / CFT). Επιπλέον, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημέρωσε τις εποπτευόμενες οντότητες ότι αυτές οι δράσεις περιλαμβάνουν ένα Σχέδιο Δράσης, μια νέα Μεθοδολογία για τον εντοπισμό τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου με στρατηγικές ελλείψεις στα καθεστώτα AML / CFT, καθώς και μια ενημερωμένη λίστα τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου.

- Ανακοινώσεις ESMA

Τέλος, στο πλαίσιο ενημέρωσης του επενδυτικού κοινού και των εποπτευόμενων από την ΕΚ εταιριών αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της ΕΚ οι ακόλουθες ανακοινώσεις της ESMA, οι οποίες προέκυψαν μετά από διαβούλευση όλων των μελών της ESMA, συμπεριλαμβανομένης και της Επιτροπής Κεφαλαιαγο

- Η ESMA απευθύνει συστάσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές αναφορικά με τον COVID-19. (11 Μαρτίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με αναβολή των υποχρεώσεων υποβολής γνωστοποιήσεων σχετικά με συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων στο πλαίσιο του Κανονισμού περί Χρηματοδότησης Τίτλων SFTR και του Κανονισμού για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων (MiFIR) (26 Μαρτίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με τις προθεσμίες δημοσιοποίησης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σύμφωνα με την Οδηγία για τη Διαφάνεια, για τις περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ή αργότερα. (27 Μαρτίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με τη διευκρίνιση θεμάτων που σχετίζονται με τη δημοσίευση εκθέσεων από τόπους εκτέλεσης και επιχειρήσεις όπως απαιτείται από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα 27 και 28 στο πλαίσιο της MiFID II, λόγω της πανδημίας του COVID-19. (31 Μαρτίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA σχετικά με την αναβολή των ημερομηνιών για τη δημοσίευση των ετήσιων υπολογισμών συναλλακτικής διαφάνειας για τα μη-μετοχικά χρηματοπιστωτικά μέσα και των τετραμηνιαίων στοιχείων για τους συστηματικούς εσωτερικοποιητές σε μη-μετοχικά χρηματοπιστωτικά μέσα εκτός των ομολόγων, η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο της MiFID II/MiFIR, λόγω της πανδημίας COVID-19. (9 Απριλίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με προθεσμίες για τη δημοσίευση περιοδικών εκθέσεων από τους διαχειριστές κεφαλαίων. (9 Απριλίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με την τήρηση της προθεσμίας για τη εκπλήρωση των απαιτήσεων εξωτερικού ελέγχου για τους δείκτες αναφοράς επιτοκίων βάσει του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς. (9 Απριλίου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με την υπενθύμιση των εταιρειών επενδύσεων στο πλαίσιο της αύξησης της δραστηριότητας των επενδυτών λιανικής της τήρησης των υποχρεώσεων δεοντολογίας της MiFID II. (6 Μαΐου 2020)
- Ανακοίνωση της ESMA αναφορικά με την μη-διακριτική και ανοικτή πρόσβαση σε τόπους διαπραγματεύσεως και κεντρικούς αντισυμβαλλομένους για κινητές αξίες, μέσα χρηματαγοράς και χρηματιστηριακά παράγωγα (Exchange Traded Derivatives-ETDs). (11 Ιουνίου 2020)
- **Η λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την περίοδο του lockdown**

Στο πλαίσιο διαχείρισης των θεμάτων που ανέκυψαν στους χώρους εργασίας λόγω της πανδημίας COVID-19, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με αίσθημα ευθύνης ανταποκρίθηκε άμεσα στην υποχρέωσή της για προστασία της υγείας των εργαζομένων της και της δημόσιας υγείας γενικότερα και έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή, συνεχίζοντας παράλληλα να εκπληρώνει την αποστολή της ως εποπτική αρχή. Συγκεκριμένα, μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη του πρώτου κύματος της πανδημίας (και έως τα μέσα Απριλίου) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατάφερε, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Κυβέρνησης, να θέσει το προσωπικό της σε καθεστώς εργασίας εξ αποστάσεως σε πολύ υψηλό ποσοστό (άνω του 80%) παρέχοντας τους την σχετική τεχνική υποδομή (φορητούς Η/Υ, σύνδεση με VPN), προμηθεύτηκε τις απαραίτητες εφαρμογές που επιτρέπουν τις εξ αποστάσεως συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων της (WEBEX, Teams), ξεκίνησε την λειτουργία του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και προέβλεπε το απαραίτητο προσωπικό ασφαλείας σύμφωνα με τις υπηρεσιακές της ανάγκες. Αλλά και από τον Νοέμβριο του 2020, οπότε απαιτήθηκαν εκ νέου μέτρα, η προσπάθεια συνεχίζεται με σαφείς οδηγίες προς το προσωπικό όσον αφορά την τήρηση των μέτρων προστασίας στον χώρο, την εργασία του προσωπικού εξ αποστάσεως (σε ποσοστό 70% και άνω), την

ανανέωση του τεχνικού εξοπλισμού, την εξυπηρέτηση του κοινού μέσω του ψηφιακού πρωτοκόλλου και της τηλεφωνικής επικοινωνίας ή επικοινωνίας μέσω e-mail.

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έχοντας τη σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, προχώρησε στην έκδοση των ακόλουθων κανονιστικών αποφάσεων, οι οποίες αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας των επενδυτικών υπηρεσιών και την προστασία του επενδυτικού κοινού, στη διασφάλιση της διαφάνειας και της εύρυθμης λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς.

Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Δ.)

5/870/24.02.2020 (ΦΕΚ Β' 1483/21.4.2020) Αξιολόγηση των γνώσεων και ικανοτήτων των φυσικών προσώπων που παρέχουν επενδυτικές συμβουλές ή πληροφόρηση σε πελάτες σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4514/(ΦΕΚ Α 14/30.1.2018).

3/894/23.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4913/9.11.2020) Τροποποίηση της υπ' αριθ. 4/452/01.11.2007 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κριτήρια καταλληλότητας των προσώπων που διευθύνουν τις δραστηριότητες ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΕΑΠ».

Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)

1/876/7.4.2020 (ΦΕΚ Β' 1413 Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 10^η Απριλίου, την 13^η Απριλίου, και την 24^η Δεκεμβρίου 2020.

Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός

1/865/23.1.2020 (ΦΕΚ Β' 496) Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών.

1/871/28.2.2020 (ΦΕΚ Β' 1568) Επέκταση της άδειας λειτουργίας της «Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» και τροποποίηση του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων.

1/872/4.3.2020 (ΦΕΚ Β' 1491) α) Άδεια διαχειριστή ρυθμιζόμενης αγοράς στην εταιρεία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» (εφεξής «ΕΧΕ») β) Άδεια λειτουργίας ρυθμιζόμενης αγοράς στην «Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά» του ΕΧΕ γ) Έγκριση της ανάθεσης στον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών κρίσιμων επιχειρηματικών λειτουργιών του ΕΧΕ δ) Έγκριση του κανονισμού λειτουργίας της Ενεργειακής Χρηματοπιστωτικής Αγοράς του ΕΧΕ.

2/872/4.3.2020 (ΦΕΚ Β' 1231) Καθορισμός ορίων θέσεων στα παράγωγα επί εμπορευμάτων που θα διαπραγματεύονται στην Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε.

5/889/31.9.2020 (ΦΕΚ Β' 4295/2.10.2020) Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ 901B/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως ισχύει».

Ακεραιότητα Αγοράς

1/874/17.3.2020 (ΦΕΚ Β' 1108) Απαγόρευση των ανοικτών πωλήσεων ή άλλων συναλλαγών πέραν των ανοικτών πωλήσεων, οι οποίες δημιουργούν ή αυξάνουν την καθαρή αρνητική θέση σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σύμφωνα με το Άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012 για τις οποίες η αρμόδια αρχή είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ανεξαρτήτως του τόπου εκτέλεσης της συναλλαγής.

6/877/15.4.2020 (ΦΕΚ Β' 1557) Παράταση της απαγόρευσης των ανοικτών πωλήσεων ή άλλων συναλλαγών πέραν των ανοικτών πωλήσεων, οι οποίες δημιουργούν ή αυξάνουν την καθαρή αρνητική θέση σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 236/2012, για τις οποίες η αρμόδια αρχή είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ανεξαρτήτως του τόπου εκτέλεσης της συναλλαγής.

2/894/23.10.2020 (ΦΕΚ Β' 5303/ 3.12.2020) (α) Προσαρμογή στην Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2015 για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την υποβολή αναφορών στις αρμόδιες αρχές σχετικά με πραγματικές ή πιθανές παραβάσεις του εν λόγω κανονισμού, (β) Προσαρμογή στο άρθρο 73 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ – MiFid II και το άρθρο 71 του ν.4514/2018, (γ) Προσαρμογή στο άρθρο 94B του ν. 4099/2012 που προστέθηκε με το άρθρο 14 Ν.4416/2016, ΦΕΚ Α 160/6.9.2016 (άρθρο 1 παρ.17 της Οδηγίας 2014/91/ΕΕ) – τροποποίηση UCITS V, (δ) Προσαρμογή στην παρ. 3 του άρθρου 6 του ν.4557/2018, περίπτωση (θ), όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4734/2020, (ε) Προσαρμογή στα άρθρα 76 και 78 του ν. 1969/1991 και την παρ. 13 του άρθρου 35 του ν. 2324/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 80 Ν.4706/2020.

Υποχρεώσεις Εκδοτριών Εταιριών

12Α/889/31.8.2020 (ΦΕΚ Β' 4001/18.9.2020) Τροποποίηση της υπ'αριθμ. 8/754/14.4.2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου «Ειδικά Θέματα Περιοδικής Πληροφόρησης βάσει του ν. 3556/2007».

1Α/890/18.9.2020 (ΦΕΚ Β' 4298/2.10.2020) Εξειδίκευση του συστήματος προσδιορισμού, υπολογισμού και επιμέτρησης του ύψους των κυρώσεων ανά παράβαση που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 24 του ν. 4706/2020.

1/891/30.09.2020 (ΦΕΚ Β' 4556/15.10.2020) Περί αξιολόγησης συστήματος εσωτερικού ελέγχου (ΣΕΕ) και της εφαρμογής των διατάξεων περί εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4706/2020.

1/892/13.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4674/ 22.10.2020) Αποδεκτές γλώσσες σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου(άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

2/892/13.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4674/ 22.10.2020) Διαδικασίες και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έγκριση ενημερωτικού δελτίου κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή/και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.

1/893/16.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4728/ 26.10.2020) Πληροφοριακό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται στις περιπτώσεις προσφοράς κινητών αξιών της παρ.2 του άρθρου 58 του ν. 4706/2020.

Επιμέρους Αρμοδιότητες

Αντιμετώπιση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

4/894/23.10.2020 (ΦΕΚ Β' 5008/13.11.2020) Εξ αποστάσεως ηλεκτρονική ταυτοποίηση φυσικών προσώπων από τα εποπτευόμενα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υπόχρεα πρόσωπα κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια περιστασιακών συναλλαγών.

5/898/3.12.2020 (ΦΕΚ Β' 5744/28.12.2020) Κατάρτιση μητρώου παρόχων υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και μητρώου παρόχων υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών.

Πιστοποίηση Καταλληλότητας Προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018

6/868/12.2.2020 (ΦΕΚ Β' 761/10.3.2020) Τροποποίηση της απόφασης 18/809/21.2.2018 «Πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018» (ΦΕΚ859/Β/12.3.2018) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

5/880/14.5.2020 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 386/26.5.2020) Συγκρότηση τριμελούς Επιτροπής Εξετάσεων και καθορισμός αμοιβής των μελών της.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Το έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο τομέα της παροχής αδειών και εγκρίσεων κατά το έτος 2020 περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)

- Έγκριση επέκτασης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών ΔΣ ΑΕΠΕΥ σε δεκατέσσερις (14) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας προσώπων που πραγματικά διευθύνουν τις δραστηριότητες ΑΕΠΕΥ σε τέσσερις (4) περιπτώσεις
- Έγκριση απόκτησης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ σε επτά (7) περιπτώσεις.
- Έγκριση μείωσης μετοχικού κεφαλαίου ΑΕΠΕΥ σε μία (1) περίπτωση.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)

- Αξιολόγηση μετόχου που αποκτά/αυξάνει την ειδική του συμμετοχή σε ΑΕΕΔ σε δύο (2) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)

- Αριθμός ΑΕΔΑΚ σε λειτουργία (31.12.2020): Δεκαπέντε (15).

- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε επτά (7) περιπτώσεις.
- Έγκριση ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΔΑΚ σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.
- Συνολικός αριθμός υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ των ΑΕΔΑΚ: 343
- Έγκριση κανονισμού και άδεια σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση τροποποίησης κανονισμού αμοιβαίων κεφαλαίων σε έξι (6) περιπτώσεις.
- Παροχή άδειας συγχώνευσης μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων σε μία (1) περίπτωση.
- Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε δύο (2) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου

- Αριθμός ΑΕΕΧ σε λειτουργία (31.12.2020): Μία (1).
- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε μία (1) περίπτωση.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)

- Αριθμός ΑΕΕΑΠ σε λειτουργία (31.12.2020): Επτά (7).
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε μία (1) περίπτωση.
- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε πέντε (5) περιπτώσεις.
- Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε μία (1) περίπτωση.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)

- Αριθμός ΑΕΔΟΕΕ σε λειτουργία (31.12.2020): Επτά (7).
- Συνολικός αριθμός υπό διαχείριση ΟΕΕ των ΑΕΔΟΕΕ: Δέκα τέσσερις (14)

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΟΣΕΚΑ

- Ενεργοί κοινοτικοί ΟΣΕΚΑ (UCITS) την 31.12.2020: ενενήντα τρεις (93).
- Ενεργά κεφάλαια κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (compartments) την 31.12.2020: χίλιοι τριακόσιοι τριάντα οκτώ (1.338).
- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε δώδεκα (12) περιπτώσεις.
- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με την παύση εγγεγραμμένων στην Ελλάδα κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε επτά (7) περιπτώσεις.

- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κεφαλαίων κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε εκατόν μία (101) περιπτώσεις.
- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με την παύση εγγεγραμμένων στην Ελλάδα κεφαλαίων κοινοτικών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε εξήντα δύο (62) περιπτώσεις.

Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού

- 5/889/31.8.2020 Έγκριση τροποποίησης της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ 901B/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως ισχύει».

Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με Δημόσια Προσφορά Κινητών Αξιών και Λοιπές Εταιρικές Πράξεις.

Ενημερωτικό δελτίο εισηγμένων εταιριών για τη διενέργεια δημόσιας προσφοράς ή/ και εισαγωγής κινητών αξιών.

- Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου πέντε (5) εταιριών, για τη δημόσια προσφορά μετοχών με σκοπό την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου υπερ παλαιών μετόχων με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
- Έγκριση περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου μιας (1) εταιρίας, για την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Ενημερωτικό δελτίο για αρχική δημόσια προσφορά ή / και εισαγωγή κινητών αξιών. (ν. 3371/2005).

- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου και διάθεση με δημόσια προσφορά ομολογιών τριών (3) εταιριών, με σκοπό την εισαγωγή των ομολογιών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου και διάθεση με δημόσια προσφορά μετοχών δυο (2) εταιριών, με σκοπό την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Εταιρικές πράξεις εταιριών (άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεκατριών (13) εντύπων του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129) αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών ή/και τη μετατροπή σε μετοχές δικαιωμάτων προαίρεσης (stock options) που είχαν παραχωρηθεί στο προσωπικό.
- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο (2) εντύπων του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129), αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών με διανομή δωρεάν μετοχών στους υφισταμένους μετόχους και μερίσματα που καταβλήθηκαν υπό μορφή διάθεσης μετοχών της ίδιας κατηγορίας με εκείνες για τις οποίες καταβάλλεται το μέρισμα.

Διασυνοριακές δημόσιες προσφορές (άρθρα 24, 25 & 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129).

- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεκαοκτώ (18) ενημερωτικών δελτίων και βασικών ενημερωτικών δελτίων, εξήντα οκτώ (68) συμπληρωμάτων ενημερωτικών δελτίων, δυο (2) έγγραφα αναφοράς και έντεκα (11) συμπληρωμάτων εγγράφων αναφοράς στο πλαίσιο εφαρμογής του κοινοτικού πεδίου των διασυνοριακών δημόσιων προσφορών σύμφωνα με τα άρθρα 24, 25 & 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 αναφορικά με το πιστοποιητικό έγκρισης της αρμόδιας αρχής του κράτους – μέλους καταγωγής.

ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Κατά το 2020, το εποπτικό έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συνεχίστηκε σε όλους τους τομείς. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κάλυψαν όλους τους φορείς της κεφαλαιαγοράς. Πραγματοποιήθηκαν πολλαπλοί έλεγχοι ΑΕΠΕΥ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΔ, εισηγμένων εταιριών και χρηματιστηριακών συναλλαγών. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν προέκυψαν παραβάσεις, οι οποίες οδήγησαν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να λάβει διοικητικά μέτρα.

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

- Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ ως προς συγκεκριμένες επενδυτικές υπηρεσίες σε μία (1) περίπτωση.
- Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε μία (1) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 4514/2018.

Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει τις εταιρείες με κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά.

Α. Διαρκής Πληροφόρηση

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και ελέγχει τη συμμόρφωση των εταιριών: α) αναφορικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας για τη διαρκή πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού για τις ίδιες τις εταιρίες και τις θυγατρικές τους, τα στελέχη τους και τους μετόχους τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και β) Αναφορικά με την τήρηση της νομοθεσίας περί προνομιακών πληροφοριών και χειραγώγησης της αγοράς.

Ενημέρωση επενδυτικού κοινού για προνομιακές πληροφορίες που αφορούν τους εκδότες και επιβεβαίωση ή διάψευση από τους εκδότες ανεπιβεβαίωτων πληροφοριών

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και ελέγχει την τήρηση από τις εταιρίες, των οποίων οι κινητές αξίες διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών: α) των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 αναφορικά με την υποχρέωση του εκδότη για δημοσιοποίηση των προνομιακών πληροφοριών κατά την έννοια άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και των διατάξεων του άρθρου 27 παρ.8 του ν.4443/2016 (ΦΕΚ Α' 232/9.12.2016) καθώς και β) των διατάξεων του άρθρου 2 της Απόφασης 5/204/2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς και την προστασία του επενδυτικού κοινού, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τα δημοσιεύματα και τις ανακοινώσεις σχετικά με τις εταιρίες, των οποίων οι κινητές αξίες διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, και στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας

τήρησης από τις εν λόγω εταιρίες των ως άνω διατάξεων, επικοινωνεί, όπου απαιτείται, με τις εισηγμένες εταιρίες, και τους αποστέλλει επιστολές προκειμένου αυτές:

- να επιβεβαιώνουν ή διαψεύδουν ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των κινητών αξιών τους,
- να προβούν όσο το δυνατόν συντομότερα σε δημοσιοποίηση πληροφοριών που εκτιμώνται ως «προνομιακές» και αφορούν τις εν λόγω εταιρίες, έτσι ώστε να παρασχεθεί ορθή, επαρκής και σαφής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά το 2020 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 49 επιστολές προς τις εταιρίες. Από την επισκόπηση των ανακοινώσεων και τη διερεύνηση των ανεπιβεβαίωτων φημών ή πληροφοριών, που γίνεται σε καθημερινή βάση, προέκυψε ότι σημαντικός αριθμός των εισηγμένων εταιριών συμμορφώθηκε, χωρίς παρέμβαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στις ανωτέρω διατάξεις.

Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει παρασχεθεί έγκαιρη ή έγκυρη πληροφόρηση διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι και εφόσον διαπιστωθούν παραβατικές συμπεριφορές, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προβαίνει στις οριζόμενες εκ του νόμου ενέργειες και την επιβολή κυρώσεων.

Το 2020 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε τρεις περιπτώσεις εταιριών σε αναστολή διαπραγμάτευσης των χρηματοπιστωτικών μέσων τους που διαπραγματεύονταν σε οργανωμένη αγορά έως ότου οι εταιρίες αυτές προβούν σε πλήρη και ορθή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για σημαντικά γεγονότα που τις αφορούσαν.

Επιπρόσθετα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014 καθώς και του άρθρου 10 παρ. 1 του προισχύσαντος ν. 3340/2005, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2020 κυρώσεις συνολικού ύψους 55.000 ευρώ, για παράλειψη δημοσιοποίησης και μη έγκαιρη δημοσιοποίηση προνομιακής πληροφορίας σε 4 εταιρίες.

Κατά το έτος 2020, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε συνέχεια της δημοσιοποίησης της παράταξης της προθεσμίας δημοσιοποίησης των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2019 έως την 30η Ιουνίου του 2020, απέστειλε επιστολές προς όλους τους εκδότες με κινητές αξίες εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών με τις οποίες τους επέστησε την προσοχή, ότι θα πρέπει να δημοσιοποιούν το συντομότερο δυνατό κάθε σημαντική πληροφορία σχετική με τις επιπτώσεις από την εξάπλωση του COVID-19, στα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη τους, στις προοπτικές ή στη χρηματοοικονομική τους κατάσταση, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις διαφάνειας που προβλέπει ο Κανονισμός για την Κατάχρηση της Αγοράς.

Γνωστοποίηση σημαντικών μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και σχετική ενημέρωση του επενδυτικού κοινού

Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την ορθή εφαρμογή του ν. 3556/2007, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει και ελέγχει τις υποχρεώσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών σε εκδότες κινητές αξίες των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή κεφαλαιαγοράς επικοινωνεί τόσο με τις εκδότριες, όσο και με τους μετόχους, ώστε να διευκρινιστούν θέματα που αφορούν κυρίως την ύπαρξη, απόκτηση ή εκχώρηση ελέγχου νομικών προσώπων, την αλυσίδα των εταιρειών μέσω των οποίων κατέχονται τα δικαιώματα ψήφου, ορθή απεικόνιση των μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και άλλων κατά περίπτωση θεμάτων. Περαιτέρω και στο ανωτέρω πλαίσιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 10 επιστολές. Στόχος των ανωτέρω ενεργειών, είναι η ορθή και πλήρης ενημέρωση του επενδυτικού κοινού.

Δυνάμει των διατάξεων του ν. 3556/2007 σχετικά με τις υποχρεώσεις αναγγελίας και δημοσιοποίησης σημαντικών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο εισηγμένων εταιριών, υποβλήθηκαν κατά το έτος 2020 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από μετόχους και λοιπά υπόχρεα πρόσωπα περί τις 280 γνωστοποιήσεις. Αναφορικά με τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων του ως άνω νόμου και του προϊσχύσαντος π.δ. 51/1992 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2020 κυρώσεις σε εφτά φυσικά ή νομικά πρόσωπα συνολικού ύψους 57.500 ευρώ.

Για τα θέματα της διαρκούς πληροφόρησης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε σε διεθνείς ομάδες εργασίας ειδικότερα στην CFSC Corporate Finance Standing Committee και στην Takeover Bid Network της ESMA.

B. Περιοδική Πληροφόρηση

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3556/2007, οι εκδότριες εταιρίες εισηγμένων στο ΧΑ κινητών αξιών υποχρεούνται να δημοσιοποιούν ετήσιες και εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 5β του ίδιου νόμου, τα πιστωτικά ιδρύματα με κινητές αξίες εισηγμένες στο ΧΑ υποχρεούνται να δημοσιοποιούν και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις (για το α' και το γ' τρίμηνο κάθε χρήσης), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Κατά τη διάρκεια του 2020, στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των διατάξεων του ν. 3556/2007, και ειδικότερα της εξέταση της συμμόρφωσης ή μη με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά παρουσιάζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε δειγματοληπτική εξέταση 21 δημοσιευθεισών οικονομικών καταστάσεων 14 εκδοτών. Ειδικότερα, διενεργήθηκε πλήρης εξέταση 15 ετήσιων και 6 ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που σχετιζόνταν με 9 ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και 2 ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω εξέτασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε 6 εκδότες να προβούν σε διόρθωση θεμάτων ή παράθεση γνωστοποιήσεων σε μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι από την ανωτέρω εξέταση διαπιστώθηκαν παρεκκλίσεις κυρίως από τα κάτωθι ΔΛΠ/ΔΠΧΑ:

ΔΛΠ 1 – Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

ΔΛΠ 7 – Κατάσταση των Ταμιακών Ροών

ΔΛΠ 12 – Φόροι εισοδήματος

ΔΛΠ 24 – Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών

ΔΛΠ 36 – Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

ΔΛΠ 37 – Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία

ΔΛΠ 40 – Επενδύσεις σε ακίνητα

ΔΠΧΑ 7 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις

ΔΠΧΑ 9 – Χρηματοοικονομικά Μέσα

ΔΠΧΑ 13 – Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

ΔΠΧΑ 15 – Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες

Εντός του 2020, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις συνολικού ύψους 82.000 ευρώ και 120.000 ευρώ για μη σύμμορφη με τα ΔΠΧΑ κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων σε 3 εταιρίες και σε 3 φυσικά πρόσωπα, αντίστοιχα, καθώς και 68.000 ευρώ για μη δημοσιοποίηση ή μη έγκαιρη δημοσιοποίηση οικονομικής έκθεσης (ετήσιας ή εξαμηνιαίας).

Επίσης, με γνώμονα την προστασία των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, για 2 περιπτώσεις που διατυπώνονταν θέματα στις εκθέσεις των αρμόδιων ορκωτών ελεγκτών, για 2 περιπτώσεις που δεν δημοσιοποιήθηκαν οικονομικές εκθέσεις και για 1 περίπτωση που υπήρχαν βάσιμες υποψίες ότι οι οικονομικές καταστάσεις δεν ήταν σύμμορφες με τα ΔΠΧΑ, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζήτησε από το Χρηματιστήριο Αθηνών οι μετοχές των εταιριών να τεθούν σε καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης.

Επιπρόσθετα, στο Public Statement της ESMA (20 May 2020 ESMA32-63-972) «Implications of the COVID-19 outbreak on the half-yearly financial reports» συστάθηκε οι εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις να περιλαμβάνουν λεπτομερή - ποιοτική και ποσοτική κατά περίπτωση - πληροφόρηση σχετικά με:

- α) την επίπτωση της πανδημίας στη λειτουργία της εταιρίας
- β) τα μέτρα που λήφθηκαν για την μείωση της επίδρασης της πανδημίας
- γ) εκτίμηση της επίδρασης της πανδημίας στο μέλλον

Συναφώς, από επισκόπηση που διενεργήθηκε στην εξαμηνιαία οικονομική έκθεση του συνόλου των εταιριών για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2020 διαπιστώθηκαν επιμέρους ελλείψεις γνωστοποιήσεων στις εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις 52 εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3556/2007. Στο πλαίσιο αυτής της επισκόπησης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε 49 εκδότες να προβούν σε δημοσιοποίηση διορθωτικής σημείωσης σύμφωνα με την παρ. 2 εδ.(η) του άρθρου 23 του ν.3556/2007 μέσω ανακοίνωσης στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Με γνώμονα την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις από την εξάπλωση του COVID-19 στη δραστηριότητα των εκδοτών με κινητές αξίες εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στη ρυθμιζόμενη αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε τους εκδότες όπως, μέχρι 15/12/2020 προβούν σε ανακοίνωση της διοίκησής τους, με τα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 21 του ν.3556/2007, στην οποία υπήρχε πρόβλεψη για παροχή ενημέρωσης προς το επενδυτικό κοινό αναφορικά με τη διαμόρφωση των θεμελιωδών οικονομικών μεγεθών τους κατά το γ' τρίμηνο της χρήσης 2020 και τις εξελίξεις στην δραστηριότητά τους. Το σύνολο των εκδοτριών εταιριών ανταποκρίθηκε και δημοσιοποίησε τις ζητηθείσες πληροφορίες.

Τέλος για τα θέματα της περιοδικής πληροφόρησης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε σε διεθνείς ομάδες εργασίας ειδικότερα στην *European Enforcers Coordination Sessions & Corporate Reporting Standing Committee (CRSC)* και στην *European Enforcers Common Session (EECS)* της ESMA

Γ. Εποπτεία Εισηγμένων εταιριών

Εταιρική Διακυβέρνηση

Κατά το 2020 και συγκεκριμένα στις 17 Ιουλίου 2020 υιοθετήθηκε ο νέος νόμος για την Εταιρική Διακυβέρνηση (ν. 4706/2020 - ΦΕΚ Α' 136/17-07-2020), με στόχο τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου της Εταιρικής Διακυβέρνησης (ν. 3016/2002 και Απόφαση ΔΣ της ΕΚ 5/204/2000) και την αποτελεσματικότερη λειτουργία της αγοράς. Η ισχύς των άρθρων 1-24 του νόμου για την Εταιρική Διακυβέρνηση, ξεκινάει τον Ιούλιο 2021. Παράλληλα, με το άρθρο 74 του ν. 4706/2020 επήλθαν νομοτεχνικές βελτιώσεις στις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 για τις Επιτροπές Ελέγχου.

Σε συνέχεια των εξουσιοδοτικών διατάξεων του νέου νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε κανονιστικές Αποφάσεις και Κατευθυντήριες Γραμμές για ειδικότερα θέματα που προβλέπει ο ν. 4706/2020, προκειμένου να συμβάλλει στην έγκαιρη και κατάλληλη προετοιμασία των εισηγμένων εταιριών. Στόχος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι οι αποφάσεις και οι εγκύκλιοι που εξέδωσε να συμβάλλουν στην αποφυγή ασαφειών και συνεπώς στην αποτελεσματικότερη και ουσιαστική λειτουργία του νέου πλαισίου της εταιρικής διακυβέρνησης.

Συγκεκριμένα, εκδόθηκε η με αρ. 1Α/890/18.9.2020 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β' 4298-02.10.2020) με θέμα: «Εξειδίκευση του συστήματος προσδιορισμού, υπολογισμού και επιμέτρησης του ύψους των κυρώσεων ανά παράβαση που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 24 του ν. 4706/2020» ώστε να είναι γνωστός στην αγορά ο τρόπος υπολογισμού και προσδιορισμού των κυρώσεων.

Επίσης, εκδόθηκε η Κανονιστική Απόφαση με αρ. 1/891/30.09.2020 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β 4556-2020), με θέμα: «Εξειδικεύσεις άρθρου 14 παρ. 3 περ. ι και παρ. 4, Αξιολόγηση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) και της Εφαρμογής των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΔ) του ν. 4706/2020». Η απόφαση αυτή προσδιορίζει το χρόνο, τη διαδικασία, την περιοδικότητα και κάθε ειδικότερο ζήτημα που κρίθηκε αναγκαίο για την εφαρμογή της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου που προβλέπεται στον ν. 4706/2020 καθώς και τα χαρακτηριστικά που αφορούν στα πρόσωπα που τη διενεργούν.

Παράλληλα δημοσιοποιήθηκε η Εγκύκλιος αρ. 60 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που περιλαμβάνει τις Κατευθυντήριες γραμμές για την Πολιτική Καταλληλότητας που προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 4706/2020. Σκοπός αυτής της εγκυκλίου είναι να προσδιορίσει τις αρχές που αφορούν στην επιλογή ή την αντικατάσταση των μελών ενός Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και την ανανέωση της θητείας των υφιστάμενων μελών του, τα κριτήρια για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ., και τα κριτήρια πολυμορφίας για την επιλογή των μελών του Δ.Σ. που διέπουν το περιεχόμενο της Πολιτικής Καταλληλότητας η οποία αποτελεί νέα υποχρέωση με βάση τη νομοθεσία.

Τέλος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε σε όλες τις εισηγμένες εταιρίες την υπ' αριθμ. πρωτ. 1508/17.07.2020 επιστολή της, με επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3 και 4 του ν. 3016/2002 και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017.

Κατά το 2020 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αξιολόγησε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης εισηγμένων εταιριών και επέβαλε κυρώσεις σε 2 εταιρίες, σε 1 εταιρία - Σύμβουλο Έκδοσης ενημερωτικού δελτίου και σε 19 μέλη Διοικητικού Συμβουλίου εισηγμένων εταιριών, για παραβάσεις των ν. 3401/2005, ν. 3016/2002 και του άρθρου 44 του ν. 4449/2017.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της τήρησης των διατάξεων του ν. 3016/2002, του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 και της 5/204/2000 Απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με γνώμονα την προστασία και την ορθή και πλήρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, επισκόπησε τις ανακοινώσεις των εισηγμένων εταιριών στο ΗΔΤ του ΧΑ, καθώς και των σχετικών πρακτικών που προσκομίστηκαν, τα οποία αφορούσαν τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, της Επιτροπής Ελέγχου και τον ορισμό εσωτερικού ελεγκτή. Παράλληλα, στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας για την συμμόρφωση των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε επικοινωνία με πλείστες εισηγμένες εταιρίες, προς τις οποίες παρείχε οδηγίες και διευκρινήσεις ως προς τα ανωτέρω. Επιπρόσθετα, εξετάστηκε το περιεχόμενο 12 ενημερωτικών δελτίων, ως προς τη συμμόρφωση των εισηγμένων εταιριών με τις προβλέψεις του ν. 3016/2002, του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 και της 5/204/2000 Απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Χρήση αντληθέντων κεφαλαίων

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει την οριστική χρήση των κεφαλαίων που άντλησαν εταιρίες από την κεφαλαιαγορά, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στο σχετικό ενημερωτικό δελτίο, τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων και τις ανακοινώσεις τους.

Επίσης, στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας παρακολούθησε την εξέλιξη της διάθεσης των κεφαλαίων που άντλησαν οι εισηγμένες εταιρίες, μέσω της αύξησης του μετοχικού τους κεφαλαίου ή της έκδοσης ομολογιακού δανείου.

Τέλος, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της διενεργεί έκτακτους, ειδικούς ή γενικούς ελέγχους.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε ενεργά σε τρεις διεθνείς ομάδες εργασίας, παίρνοντας μέρος στις σχετικές συναντήσεις και παρουσιάζοντας τις προτάσεις και τις θέσεις της. Συγκεκριμένα συμμετείχε στις ακόλουθες ομάδες:

- *Coordination Network on Sustainable Finance* της ESMA (τέσσερις συναντήσεις εντός του 2020)
- *Sub Committee on Consumer Protection and Financial Innovation (JC SC CPFI)* της ESMA (τρεις συναντήσεις εντός του 2020)
- *Corporate Governance Committee* του OECD (τέσσερις συναντήσεις εντός του 2020)

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει, επίσης, την εφαρμογή της νομοθεσίας, σε περιπτώσεις δημοσίων προσφορών ή εισαγωγής κινητών αξιών σε οργανωμένη αγορά, συμπεριλαμβανομένων του ελέγχου ως προς το περιεχόμενο των ενημερωτικών και πληροφοριακών δελτίων και της αξιολόγησης διαφημίσεων, γνωστοποιήσεων, δηλώσεων ή ανακοινώσεων με σκοπό την προσέλκυση του κοινού για επένδυση χρηματικών ποσών σε κάθε είδους κινητές αξίες.

Το 2020, υποβλήθηκαν σύμφωνα με το ν.3461/2006 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τέσσερις (4) δημόσιες προτάσεις αγοράς μετοχών εταιριών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών και εγκρίθηκαν οι τρεις (3) εξ' αυτών. Επιπλέον σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2020 εγκρίθηκαν και τρεις (3) δημόσιες προτάσεις αγοράς μετοχών εταιριών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, οι οποίες είχαν υποβληθεί κατά το προηγούμενο έτος 2019. (Πίνακας 28)

Στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων περί δημοσίων προτάσεων κατά το 2020 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε πρόστιμο ύψους 300.000 σε ένα φυσικό πρόσωπο για παράβαση των διατάξεων της απόφασης του ΔΣ της ΕΚ 2/258/5.12.2002 περί δημοσίων προτάσεων, προΐσχυουσας, του νόμου 3461/2006.

Επίσης, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τέσσερα (4) αιτήματα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out), δηλαδή του δικαιώματος του Προτεινόντος, ο οποίος μετά την λήξη της δημόσιας πρότασης κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρίας, να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρίας. Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του έτους 2020 υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα ακόλουθα αιτήματα: (i) το αίτημα της εταιρίας «ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.» (ημερομηνία έγκρισης 27.5.2020), (ii) το αίτημα της εταιρίας «ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.» (ημερομηνία έγκρισης 27.5.2020), (iii) το αίτημα της εταιρίας «ΑΝΤΚΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΚΑΡΑΤΖΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» (ημερομηνία έγκρισης 27.5.2020) και (iv) το αίτημα της εταιρίας «ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΠΕΡΣΕΥΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Α.Β.Ε.Ε.» (ημερομηνία έγκρισης 17.6.2020).

ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2020

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτεινούσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
1	17/12/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.	12/3/2020	17/3/2020 - 22/4/2020	79,62%	98,05%

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
2	17/12/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA	ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.	12/3/2020	17/3/2020 - 22/4/2020	74,34%	95,57%
3	20/12/2019	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ANDROMEDA SEAFOOD SOCIEDAD LIMITADA	ΠΕΡΣΕΥΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	7/4/2020	10/4/2020 - 11/5/2020	89,15%	97,93%
4	21/1/2020	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΑΝΤΚΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.	ΚΑΡΑΤΖΗ Α.Ε.Β.Ξ.Ε.	12/3/2020	16/3/2020 - 13/4/2020	84,63%	97,61%
5	24/6/2020	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΑΝΚΟΣΤΑΡ ΕΛΛΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ – ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	18/9/2020	23/9/2020 - 18/11/2020	55,07%	88,48%
6	31/7/2020	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	STERNER STENHUS GREECE AB	PASAL ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	30/9/2020	5/10/2020 - 2/11/2020	87,64%	87,91%
7	10/12/2020	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	NEWCO UNITED GROUP HELLAS S.A.R.L.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ – Α.Ε. (FORTHNET Α.Ε.)	ΕΚΚΡΕΜΕΙ	-	-	-

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Διαγραφές μετοχών εταιριών από το Χρηματιστήριο Αθηνών

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17, παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει, και μετά από αίτηση για διαγραφή των μετοχών της από την ίδια την εκδότρια, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε να διαγράψει τις μετοχές έξι (6) εταιριών. Ειδικότερα: (i) η εταιρία «FG EUROPE Α.Ε.» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 12.3.2020, (ii) η εταιρία «ΕΛΤΡΑΚ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 12.3.2020, (iii) η εταιρία «ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 13.7.2020, (iv) η εταιρία «ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 13.7.2020, (v) η εταιρία «ΚΑΡΑΤΖΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 13.7.2020, (vi) η εταιρία «ΠΕΡΣΕΥΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Α.Β.Ε.Ε.» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για

διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 31.8.2020.

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προσφορών κινητών αξιών.

Κατά το 2020 και συγκεκριμένα στις 17 Ιουλίου 2020 υιοθετήθηκε ο νέος νόμος 4706/2020 (ΦΕΚ Α' 136/17-07-2020) όπου στα άρθρα 57-68 του νόμου αναφέρονται οι απαιτήσεις δημοσίευσης κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 .

Σε συνέχεια των εξουσιοδοτικών διατάξεων του νέου νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε τρεις κανονιστικές αποφάσεις που αφορούν τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή/και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά. Συγκεκριμένα:

- Βάσει του άρθρου 64 παρ. 2 του ν.4706/20 το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την υπ' αρ. 2/892/13.10.20 Απόφαση «Διαδικασίες και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έγκριση ενημερωτικού δελτίου κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή/και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά», σύμφωνα με την οποία καθορίζονται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου.

Με την εν λόγω Απόφαση καταργήθηκε ο Κανονισμός Αναδοχών, ήτοι η υπ' αρ. 3/460/10.1.2008 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς τα θέματα που αφορούν τις υποχρεώσεις και τη συμπεριφορά των ΕΠΕΥ και των πιστωτικών ιδρυμάτων που διαμεσολαβούν στη δημόσια προσφορά ή στην εισαγωγή κινητών αξιών για διαπραγμάτευση ενσωματώθηκαν στον ν. 4514/2018 (MiFid II).

Επιπλέον, με την ως άνω Απόφαση καταργήθηκαν οι υπ' αρ. 8/862/19.12.19 και 9/687/3.7.2014 Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Δημόσια Προσφορά και Κατανομή Ομολογιών» και «Κατανομή και Προσδιορισμός της τελικής τιμής διάθεσης μετοχών που διατίθενται με Δημόσια Προσφορά» αντίστοιχα, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στους αναδόχους να πραγματοποιούν την κατανομή των ομολογιών ή των μετοχών ανάλογα με τις απαιτήσεις της αγοράς.

- Βάσει του άρθρου 62 παρ. 1 του ν.4706/20, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την υπ' αρ. 1/892/13.10.2020 Απόφαση «Αποδεκτές γλώσσες σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου» σύμφωνα με την οποία δόθηκε η δυνατότητα το ενημερωτικό δελτίο να καταρτίζεται πλέον εκτός από την ελληνική και στην αγγλική γλώσσα κατ' επιλογή του εκδότη, του προσφέροντος ή του προσώπου που ζητεί την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά. Στην περίπτωση κατά την οποία το ενημερωτικό δελτίο καταρτίζεται στην αγγλική γλώσσα, το περιληπτικό σημείωμα του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 διατίθεται ταυτόχρονα και στην ελληνική γλώσσα.

- Βάσει του άρθρου 59 παρ. 1 του ν.4706/20, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε την υπ' αρ. 1/893/16.10.2020 Απόφαση «Πληροφοριακό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται στις περιπτώσεις προσφοράς κινητών αξιών της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4706/2020», η οποία διευκολύνει την κατάρτιση πληροφοριακού δελτίου για δημόσια προσφορά μικρότερη των 5.000.000 ευρώ.

Εντός του 2020, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε πρόστιμα συνολικού ύψους € 300.000, και συγκεκριμένα προστίμου ύψους € 150.000 σε δυο νομικά πρόσωπα για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 24 παρ.3 του ν. 3401/2005, όπως ίσχυε, καθώς διενεργούσαν, μέσω του διαδικτύου και άλλων μέσων, στην Ελλάδα διαφημίσεις, γνωστοποιήσεις, δηλώσεις ή ανακοινώσεις, προς το σκοπό προσέλκυσης κοινού για επένδυση σε μετοχές, δίχως να έχει χορηγηθεί έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Επιβολή χρηματικών ποινών

ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 72 του ν.1969/1991 σχετικά με την απαγόρευση δημοσίευσης ή διάδοσης παραπλανητικών πληροφοριών ως προς κινητές αξίες εισηγμένες στο Χ.Α., οι οποίες λόγω της φύσης τους μπορούν να επηρεάσουν την τιμή ή τις συναλλαγές των αξιών αυτών.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 2 του ν. 2843/2000 σχετικά με την παροχή πιστώσεων από μέλη του χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 17 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση των συναλλαγών να ειδοποιούν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, ότι συναλλαγές που έχουν καταρτισθεί θα μπορούσαν να συνιστούν κατάχρηση της αγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 11 του ν. 3283/2004, σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς που πρέπει να διαθέτουν οι Α.Ε.Δ.Α.Κ. έτσι ώστε να εξυπηρετούνται κατά τον πλέον επωφελή τρόπο τα συμφέροντα των πελατών τους και η ακεραιότητα της αγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 12 του ν. 3606/2007 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις των ΑΕΠΕΥ.*
- *Επιβολή προστίμου σε τρεις (3) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 25 του ν. 3606/2007 σχετικά με την προστασία των επενδυτών κατά την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών και την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να παρέχουν σαφείς, ακριβείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες στους πελάτες τους.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 6 του ν. 4141/2013 σχετικά με τους όρους παροχής πίστωσης στους πελάτες.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/347/2005 σχετικά με ενδείξεις χειραγώγησης της αγοράς.*

- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/347/2005 σχετικά με τις υποχρεώσεις των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση συναλλαγών σχετικά με την πρόληψη περιπτώσεων κατάχρησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε τέσσερις (4) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/452/1.11.2007 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς των ΑΕΠΕΥ.
- Επιβολή προστίμου σε τρεις (3) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/452/1.11.2007 σχετικά με την υποχρεωτική γνωστοποίηση συναλλαγών και καταχώρησης στοιχείων των ΑΕΠΕΥ.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/452/1.11.2007 σχετικά με την υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο συνδεδεμένων προσώπων που τηρείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/462/2008 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΔΑΚ να τηρούν τις βασικές αρχές συμπεριφοράς λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο και αποτελεσματικό προς τούτο μέτρο.

Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες

- Επιβολή προστίμου σε τρεις (3) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 10 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση του εκδότη να δημοσιοποιεί χωρίς υπαίτια βραδύτητα τις προνομιακές πληροφορίες που τον αφορούν άμεσα.
- Επιβολή προστίμου σε (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 13 του ν. 3340/2005 σχετικά με την γνωστοποίηση συναλλαγών και ενημέρωσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε οκτώ (8) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών μετοχών να δημοσιοποιούν ετήσια οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε επτά (7) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 5 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν εξαμηνιαία οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 6 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν τριμηνιαία οικονομική έκθεση
- Επιβολή προστίμου σε επτά (7) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποβολή πληροφοριών για την εισαγωγή κινητών αξιών.
- Επιβολή προστίμου επτά (7) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 21 του ν. 3556/2007 σχετικά με την πρόσβαση των εκδοτών σε ρυθμιζόμενες πληροφορίες.
- Επιβολή προστίμου μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 45 του ν. 4443/2016 σχετικά με τη μη υποβολή επικαιροποιημένου καταλόγου του 19§5 Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

- *Επιβολή προστίμου σε τέσσερις (4) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 3/347/2005 σχετικά με τις υποχρεώσεις των εκδοτών για τη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/434/2007 σχετικά με την υποχρέωση περιοδικής και διαρκούς πληροφόρησης του ν. 3556/2007.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρεία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 8/754/2016 σχετικά με ειδικά θέματα περιοδικής πληροφόρησης βάσει του ν. 3556/2007.*
- *Επιβολή προστίμου σε μίας (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να ενημερώνουν το κοινό όσο το δυνατόν συντομότερα σχετικά με προνομιακές πληροφορίες οι οποίες τους αφορούν.*

Νομικά Πρόσωπα

- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του Κανονισμού 236/2012/ΕΚ, σχετικά με τη διενέργεια ανοικτών πωλήσεων μετοχών.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 30 του ν. 3283/2004 σχετικά με το περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου που υποχρεούται να εκδίδει για κάθε αμοιβαίο κεφάλαιο που διαχειρίζεται η Α.Ε.Δ.Α.Κ.*
- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 35 του ν. 3283/2004 σχετικά με τη διάθεση μεριδίων ή μετοχών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. στην Ελλάδα από Ο.Σ.Ε.Κ.Α., ο οποίος έχει την έδρα του σε άλλο κράτος μέλος και έχει λάβει άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ.*
- *Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 11 του ν. 3283/2004 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς που πρέπει να διαθέτουν οι Α.Ε.Δ.Α.Κ. έτσι ώστε να εξυπηρετούνται κατά τον πλέον επωφελή τρόπο τα συμφέροντα των πελατών τους και η ακεραιότητα της αγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 30 του ν. 3283/2004 σχετικά με το περιεχόμενο διαφήμισης για την διάθεση του αμοιβαίου κεφαλαίου.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 24 του ν. 3401/2005 σχετικά με την απαγόρευση σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα της προσέλκυσης του κοινού για επένδυση χρηματικών ποσών σε κάθε είδους κινητές αξίες, χωρίς να έχει χορηγηθεί έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,*
- *Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) νομικά πρόσωπα για παράβαση του ν. 3556/2007 σχετικά με τη δημοσιοποίηση απόκτησης σημαντικών συμμετοχών και την Ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.*

- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/132/1998 σχετικά με την υποχρέωση, οι διαφημίσεις να διενεργούνται με τρόπο ώστε να αποφεύγεται η μετάδοση παραπλανητικών μηνυμάτων και η δημιουργία πεπλανημένων εντυπώσεων στους επενδυτές.
- Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) νομικά πρόσωπα για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/452/2007 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς των ΑΕΠΕΥ.

Φυσικά Πρόσωπα

- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του ΠΔ 51/1992 σχετικά με τη δημοσίευση πληροφοριών κατά την απόκτηση ή εκχώρηση σημαντικής συμμετοχής σε εισηγμένη στο Χ.Α. εταιρεία.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε τέσσερα (4) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρ. 72 του ν. 1969/1991 σχετικά με την απαγόρευση διασποράς ψευδών ή ανακριβών πληροφοριών δια του τύπου ή καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπο, οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν την τιμή μιας ή περισσότερων κινητών αξιών εισηγμένων σε χρηματιστήρια αξιών.
- Επιβολή προστίμου σε τρία (3) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 σχετικά με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις που υποχρεούνται σε κατάρτιση ο εκδότης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση των άρθρων 14 & 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με τις πληροφορίες που υποχρεούνται να διαβιβάζουν στον εκδότη σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών ή άσκησης σημαντικών ποσοστών δικαιωμάτων ψήφου, το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών, καθώς και την ταυτόχρονα υποβολή τους στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/258/2002 σχετικά με την υποχρέωση όταν αποκτά καθ' οιονδήποτε τρόπο Κινητές Αξίες και λόγω της αποκτήσεως αυτής το ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει υπερβαίνει το όριο του 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Υπό Εξαγορά Εταιρίας, να απευθύνει Δημόσια Πρόταση Αγοράς για το σύνολο των Κινητών Αξιών της Υπό Εξαγορά Εταιρίας, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την απόκτηση αυτή.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/347/2005 σχετικά με πράξεις χειραγώγησης αγοράς μέσω εντολών ή διενεργηθεισών συναλλαγών.

Η συνολική αξία των προστίμων που επέβαλε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2020 ανήλθε στα € 1.877.936,00 ευρώ. Η κατανομή των προστίμων αυτών ανά εποπτευόμενο φορέα παρουσιάζεται στον Πίνακα 29.

ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2020

Αριθμός περιπτώσεων	Φορέας	Αξία προστίμου (ευρώ)
10	ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΤΡΑΠΕΖΕΣ	237.000
20	Εισηγμένες εταιρίες	215.000
14	Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	702.936
11	Φυσικά Πρόσωπα	723.000
Σύνολο: 55		Σύνολο: 1.877.936

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που λειτουργεί βάσει του άρθ. 6 παρ. 6 του ν. 4557/2018, έχει σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων φορέων προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται ως προς την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα διενεργεί ελέγχους στους εποπτευόμενους φορείς και παράλληλα, για τις ύποπτες συναλλαγές που ενδεχομένως εντοπίζονται, υποβάλλει αναφορές προς την ανεξάρτητη Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Μέσα στο έτος υποβλήθηκαν έξι (6) αναφορές από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προς την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες για θέματα που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Κατά το 2020 η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα συνέχισε το έργο της με διενέργεια επιτόπιων ελέγχων σε τρεις (3) Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), μία (1) Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), δύο (2) Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΕΔΑΚΕΣ) και ένα (1) Συνδεδεμένο αντιπρόσωπο ξένης ΑΕΠΕΥ.

Στις παραπάνω εταιρίες που ελέγχθηκαν μέσα στο έτος διαπιστώθηκαν αδυναμίες για τις οποίες απευθύνθηκαν έγγραφες συστάσεις.

Ακόμη μέσα στο έτος ολοκληρώθηκε η διοικητική διαδικασία για έντεκα (11) εταιρίες που είχαν ελεγχθεί μέσα στο 2019, απευθύνθηκαν συστάσεις μέσα στο 2020 και διαπιστώθηκε ότι έλαβαν μέτρα σχετικά με τις συστάσεις αυτές.

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εποπτείας, οι Εταιρείες υπέβαλαν τον Ιούλιο του 2020 στην Ε.Κ. την Ετήσια Έκθεση των Υπεύθυνων Συμμόρφωσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές

δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αφορούσε το έτος 2019, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Για τον έλεγχο των Ετήσιων Εκθέσεων, υιοθετήθηκε η προσέγγιση της εποπτείας με βάση τον κίνδυνο, σύμφωνα με τις Κοινές Κατευθυντήριες Γραμμές των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τη Μεθοδολογία Αποτίμησης Κινδύνου που θέσπισε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εποπτεία της, αποτιμώντας το βαθμό κινδύνου ανά εποπτευόμενη εταιρεία και κλάδο.

Τα ευρήματα από την εν λόγω αποτίμηση κινδύνου συνεκτιμήθηκαν για τη Στρατηγική εποπτείας και την επιλογή των εταιρειών που θα ελεγχθούν κατά την προσεχή περίοδο.

Για την επόμενη αξιολόγηση του κινδύνου αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθεί εξειδικευμένη μηχανογραφική εφαρμογή (RegTech).

Επίσης συνεχίστηκε η ενημέρωση προς τις εταιρίες μέσω της σχετικής ιστοσελίδας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/mlaundering1) σχετικά με:

- τις Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) για τις χώρες και περιοχές που είναι υψηλού κινδύνου καθώς και τις χώρες και περιοχές που παρουσιάζουν στρατηγικές αδυναμίες στον τομέα του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- την εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας από τα υπόχρεα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19).
- μία πρόσκληση για παροχή στοιχείων σχετικά με την απαλλαγή κινδύνου (de-risking) που εφαρμόζουν κάποιες εταιρίες - Call for input on 'de-risking' and its impact on access to financial services.
- τις Κατευθυντήριες Γραμμές της FATF για την Ψηφιακή Ταυτότητα και τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τον Κορωνοϊό (COVID-19) - Κίνδυνοι ΞΧ/ΧΤ και Πολιτικές

Στο έτος αυτό η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξέδωσε:

την απόφαση 4/894/23.10.2020 με θέμα: «Εξ αποστάσεως ηλεκτρονική ταυτοποίηση φυσικών προσώπων από τα εποπτευόμενα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υπόχρεα πρόσωπα κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια περιστασιακών συναλλαγών» και

την απόφαση 5/898/3.12.2020 με θέμα: «Κατάρτιση μητρώου παρόχων υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και μητρώου παρόχων υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών».

Τον Νοέμβριο του 2020 πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης η επιτόπια αξιολόγηση των αρμοδίων φορέων (συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (EBA) ως προς την εφαρμογή της 4ης οδηγίας για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος.

Τέλος, μέσα στο έτος στελέχη της Ειδικής Υπηρεσιακής Μονάδας συμμετείχαν μεταξύ άλλων:

- στις συνεδριάσεις της πρώτης και της τρίτης μονάδας της Αρχής Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες ως μέλη,
- στις τηλεδιασκέψεις του AML Standing Committee της EBA,
- στην ομάδα εμπειρογνομόνων της FATF που εργάζεται στην επικαιροποίηση των Κατευθυντήριων γραμμών για τα Εικονικά νομίσματα.

Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς

Το καθεστώς πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018 ρυθμίζεται από την απόφαση 18/809/21.2.2018 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β'859/12.3.2018), κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 του ν. 4514/2018 (ΦΕΚ Α 14). Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΔΟΕΕ, να απασχολούν κατά την παροχή των επενδυτικών και λοιπών υπηρεσιών πρόσωπα που διαθέτουν Πιστοποιητικό Καταλληλότητας.

Το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας αναφέρεται σε οκτώ ειδικές κατηγορίες παροχής υπηρεσιών ως εξής: (α1): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους χρηματαγοράς, (α2): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε παράγωγα προϊόντα, (β): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, τίτλους χρηματαγοράς, παράγωγα προϊόντα και σε σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα, (β1): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους της χρηματαγοράς, (γ): Διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών, (δ): Εκπόνηση αναλύσεων σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή εκδότες, (ε): Διάθεση μεριδίων ή μετοχών ΟΣΕΚΑ ή άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, (στ1): Εκκαθάριση συναλλαγών επί κινητών αξιών, και (στ2): Εκκαθάριση συναλλαγών επί παραγώγων.

Το Πιστοποιητικό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον το υποψήφιο πρόσωπο επιτύχει στις εξετάσεις πιστοποίησης (τόσο στα ειδικά θέματα όσο και στο νομοθετικό πλαίσιο) ή έχοντας εργαστεί ως ασκούμενος συμμετέχει σε σεμινάρια πιστοποίησης και επιτύχει στις εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1), (ε), (στ1) και (στ2), ή είναι κάτοχος ισοδύναμων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί ή αναγνωρισθεί από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της κεφαλαιαγοράς των μελών της IOSCO και επιτύχει στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς».

Επιπρόσθετα, η χορήγηση πιστοποιητικού προϋποθέτει την εκπλήρωση κριτηρίων καταλληλότητας, όπως η ικανοποίηση ελάχιστων προϋποθέσεων προσωπικής αξιοπιστίας και, ανάλογα με το πιστοποιητικό, ελάχιστων τυπικών προσόντων.

Το χορηγούμενο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πιστοποιητικό έχει ισχύ πέντε έτη, το οποίο ανανεώνεται είτε μέσω συμμετοχής σε σεμινάριο επιμόρφωσης με αντικείμενο τις εξελίξεις στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, είτε μέσω επιτυχούς συμμετοχής στις εξετάσεις στο νομοθετικό πλαίσιο, είτε χωρίς τη συμμετοχή στο Σεμινάριο Επιμόρφωσης ή την επιτυχή συμμετοχή στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, εφόσον το πιστοποιημένο πρόσωπο διαθέτει συγκεκριμένη προϋπηρεσία.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, το 2020 υποβλήθηκαν 123 αιτήσεις συμμετοχής στις εξετάσεις ή στα σεμινάρια που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια του έτους (Ιούλιος, Σεπτέμβριος) και χορηγήθηκαν 75 πιστοποιητικά, έναντι 274 αιτήσεων που υποβλήθηκαν και 174 πιστοποιητικών που χορηγήθηκαν το 2019. Ειδικότερα,

χορηγήθηκαν 13 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α1), 12 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α2), 13 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β1), 7 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β), 11 πιστοποιητικά της ειδικότητας (γ), 7 πιστοποιητικά της ειδικότητας (δ), 6 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ1), 2 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ2), και 4 πιστοποιητικά της ειδικότητας (ε). Επίσης, το 2020 χορηγήθηκαν 3 πιστοποιητικά χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις κατ' εφαρμογή μεταβατικών διατάξεων και 4 πιστοποιητικά χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις ύστερα από αίτημα εξαίρεσης για αναγνώριση ισοτιμίας και συμμετοχή στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς». Τέλος το 2020 ανανεώθηκαν 47 πιστοποιητικά η ισχύς των οποίων έληγε 31.12.2020, ενώ διαγράφηκαν από τον συγκεντρωτικό κατάλογο πιστοποιημένων προσώπων 56 πιστοποιημένα πρόσωπα των οποίων το πιστοποιητικό έληγε την 31.12.2020 και δεν το ανανέωσαν. Ο συνολικός αριθμός πιστοποιημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσώπων ανήλθε στο τέλος του 2020 στα 3507 άτομα.

Διερεύνηση καταγγελιών / αναφορών

Στο πλαίσιο της ενεργούς εποπτείας της αγοράς κεφαλαίου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και αναφορές επενδυτών ή άλλων προσώπων (νομικών ή φυσικών) για ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς από εποπτευόμενους φορείς σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με το Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξετάζει τις καταγγελίες κατά εποπτευόμενων από αυτή φορέων αποκλειστικά και μόνο ως προς την τήρηση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και όπου διαπιστώνει παραβάσεις επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις, οι οποίες δημοσιοποιούνται.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν αποτελεί οργανισμό διαμεσολάβησης για την επίλυση διαφορών και δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που ανάγονται σε ιδιωτική διαφορά.

Οι καταγγελίες διερευνώνται κατά κύριο λόγο με βάση τον αύξοντα αριθμό καταχώρησή τους σύμφωνα με τον αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων εγγράφων. Ο χρόνος διεκπεραίωσης μιας καταγγελίας εξαρτάται από το περιεχόμενο της καθώς και από τις παραβάσεις που ενδεχομένως προκύπτουν.

Η διεκπεραίωση των αναφορών αυτών ακολουθεί την εξής διαδικασία:

- Αποστολή διερευνητικών επιστολών στους καταγγελλόμενους.
- Αξιολόγηση των προσκομισθέντων στοιχείων.
- Εφόσον δεν διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, η καταγγελία τίθεται στο αρχείο και ενημερώνεται σχετικά ο αποστολέας της καταγγελίας ή της αναφοράς.
- Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ο αποστολέας της καταγγελίας ενημερώνεται μετά το τέλος της διεκπεραίωσής της εγγράφως.

Κατά το 2020, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς 147 καταγγελίες/ αναφορές έναντι 85 καταγγελιών/ αναφορών το 2019, 116 καταγγελιών/ αναφορών το 2018, 280 το 2017 και 225 το 2016, ενώ διεκπεραιώθηκαν 143 καταγγελίες έναντι 188 καταγγελιών το 2019, 189 καταγγελιών το 2018, 212 καταγγελιών το 2017 και 116 το 2016. Κατά τη διάρκεια του έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κατόπιν εξέτασης σχετικών καταγγελιών από το αρμόδιο Τμήμα πρόστιμα συνολικού ύψους 102.000€, λόγω διαπίστωσης παραβάσεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

Εκποίηση κινητών αξιών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Εκποίηση κινητών αξιών λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης

Εντός του 2020, υποβλήθηκαν δέκα (10) αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας ή/ και το διορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων κινητών αξιών που τελούν υπό διαπραγμάτευση στις αγορές του ΧΑ. Από αυτές, οι τρεις (3) αιτήσεις αφορούσαν σε Ομόλογα έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) και οι υπόλοιπες σε μετοχές. Επίσης, εντός του έτους, ολοκληρώθηκαν πέντε (5) εκποιήσεις (εκ των οποίων οι τρεις (3) αφορούσαν σε ΟΕΔ). Τα αντίστοιχα στοιχεία ανά έτος έχουν ως εξής: εντός του 2019, υποβλήθηκαν 23 αιτήσεις (εκ των οποίων 9 για ΟΕΔ) και ολοκληρώθηκαν 22 εκποιήσεις (εκ των οποίων 7 για ΟΕΔ) και εντός του 2018, υποβλήθηκαν 23 αιτήσεις και ολοκληρώθηκαν 17 εκποιήσεις (εκ των οποίων 4 για ΟΕΔ). Λόγω της υγειονομικής κρίσης και των συνακόλουθων περιοριστικών μέτρων που εφαρμόστηκαν για την πρόληψη της εξάπλωσης του κορωνοϊού, υπήρξε αναστολή της λειτουργίας των δικαστηρίων και της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Η συνολική αξία των κινητών αξιών που εκποιήθηκαν ήταν 5.802.962,40 ευρώ (εκ των οποίων τα 2.536.876,70 ευρώ αφορούσαν σε ΟΕΔ) έναντι 13.433.646,60 ευρώ (εκ των οποίων τα 9.253.485,81 ευρώ αφορούσαν σε ΟΕΔ) το 2019 και 32.934.259,52 ευρώ (εκ των οποίων τα 9.470.518,91 ευρώ αφορούσαν σε ΟΕΔ) το 2018. Από τη μεταφορά της αρμοδιότητας για την εκποίηση κινητών αξιών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (2003) μέχρι το τέλος του 2020 έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνολικά 255 αιτήσεις εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων κινητών αξιών.

Εκποίηση μη αποϋλοποιημένων μετοχών ή μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα

Κατά το 2020, υποβλήθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μία αίτηση για τον ορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα, τα οποία προέρχονται από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρείας. Η εκποίηση ολοκληρώθηκε εντός του έτους. Το 2019, είχαν υποβληθεί δύο αιτήσεις και οι σχετικές εκποιήσεις είχαν ολοκληρωθεί εντός του έτους όπως και το 2018.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κατά το έτος 2020 η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών (ΔΝΥ) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) ασχολήθηκε με σημαντικό αριθμό δικαστικών υποθέσεων, παρείχε σε πολλές περιπτώσεις τη γνωμοδοτική και

συμβουλευτική της συνδρομή προς τις υπηρεσίες της ΕΚ, ενώ συμμετείχε ενεργά στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα δραστηριοποιήθηκε στους παρακάτω τομείς:

1. Δικαστικές υποθέσεις

Κατά το **2020** αντιμετωπίστηκαν από την ΔΝΥ οι εξής δικαστικές υποθέσεις:

α. Ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων (ΣΤΕ, Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, Διοικητικά Πρωτοδικεία) συζητήθηκαν 137 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.

Επίσης περιλαμβάνεται 1 υπόθεση που συζητήθηκε ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου, στην οποία παραστάθηκαν εξωτερικοί δικηγόροι.

β. Ενώπιον ποινικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 3 υποθέσεις. Συζητήθηκαν, χωρίς παράσταση δικηγόρων της ΔΝΥ, διότι η ΕΚ δεν νομιμοποιείτο σε παράσταση πολιτικής αγωγής.

γ. Ενώπιον αστικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 2 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.

δ. Συντάχθηκαν και κατατέθηκαν από τους δικηγόρους της ΔΝΥ εκθέσεις απόψεων, υπομνήματα ή σημειώματα σε διοικητικά δικαστήρια σε άλλες 18 υποθέσεις, οι οποίες όμως τελικώς δεν συζητήθηκαν μέσα στο 2020, λόγω αναβολής εξαιτίας της αποχής ή για άλλο λόγο.

ε. Η ΔΝΥ προετοίμασε άλλες 18 ποινικές υποθέσεις ενώπιον των προανακριτικών αρχών.

στ. Τέλος συντάχθηκαν σημειώματα για 8 προδικαστικά ερωτήματα που εκδικάζονταν ενώπιον ευρωπαϊκών δικαστηρίων.

2. Εισήγηση και άσκηση ενδίκων μέσων

α. Δικηγόροι της ΔΝΥ εισηγήθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή άσκηση 4 εφέσεων και 1 αναίρεσης.

β. Επίσης κατατέθηκαν 2 μηνυτήριες αναφορές για διάφορες παραβάσεις της ποινικής και χρηματιστηριακής νομοθεσίας

3. Παροχή νομικής συνδρομής

Η ΔΝΥ παρείχε τη νομική της συνδρομή στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΚ σε 254 περιπτώσεις. Συγκεκριμένα δικηγόροι της ΔΝΥ:

- Συνέταξαν 51 γνωμοδοτήσεις για διάφορα σοβαρά νομικά ζητήματα.
- Συνέταξαν **53** σημειώματα με τα οποία απαντούσαν σε διάφορα νομικά ερωτήματα

4. Συμμετοχή στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο.

Δικηγόροι της ΔΝΥ συμμετείχαν στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ και ειδικότερα στην κατάρτιση νομοσχεδίων και τροπολογιών (19 περιπτώσεις) και στην κατάρτιση κανονιστικών αποφάσεων σε 6 περιπτώσεις.

5. Δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν στην ΕΚ μέσα στο 2019.

Μέσα στο 2020 επιδόθηκαν στην ΕΚ 64 δικαστικές αποφάσεις. Από αυτές:

- 40 έκριναν υπέρ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, απορρίπτοντας προσφυγές, ανακοπές, αγωγές κατά αυτής ή δεχόμενες αιτήσεις αναίρεσης και εφέσεις της ΕΚ.
- 10 έκριναν μερικώς υπέρ της ΕΚ, δεχόμενες μερικώς προσφυγές και ανακοπές κατά αυτής, κυρίως με μείωση των επιβληθέντων προστίμων.
- 10 έκριναν σε βάρος της ΕΚ, δεχόμενες προσφυγές, ανακοπές και αιτήσεις αναίρεσης κατά αυτής ή απορρίπτοντας αιτήσεις αναίρεσης ή εφέσεις της ΕΚ.
- 4 ήταν αναβλητικές ή παραπεμπτικές ή καταργητικές της δίκης.

6. Εξωδικαστικός συμβιβασμός.

7. Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις.

Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν μέσα στο 2020 στην ΕΚ ήταν οι εξής:

1. Η απόφαση 1528/2020 του Συμβουλίου της Επικράτειας, ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΑΕ

Κατά την έννοια του άρθρου 10 ν. 3340/2005 οι εκδότες υποχρεούνται να δημοσιοποιούν άμεσα προνομιακές πληροφορίες που τους αφορούν, εμπίπτουν δε στην έννοια των προνομιακών πληροφοριών εκείνες που έχουν ως αντικείμενο διαπραγματεύσεις οι οποίες οδηγούν σε συγκεκριμένο θετικό αποτέλεσμα, ήτοι έχουν ως κατάληξη την κατάρτιση συμφωνιών για συνεργασία με άλλες εταιρίες ή φορείς και έχουν ως αντικείμενο τις δραστηριότητες των εκδοτών, οπότε και η υποχρέωση των τελευταίων προς δημοσιοποίηση καθίσταται εντονότερη. Η υποχρέωση αυτή συνίσταται στην κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο αμφιβολία επιβεβαίωση των πληροφοριών αυτών ιδίως στην περίπτωση που οι πληροφορίες αυτές δημοσιεύονται σε εφημερίδες. Κατά δε την έννοια του άρθρου 2 της 5/204/2000 απόφασης του ΔΣ της ΕΚ, οι εκδότες έχουν υποχρέωση να επαληθεύουν ή διαψεύδουν οποιαδήποτε πληροφορία δημοσιοποιείται και θα μπορούσε να επηρεάσει την τιμή των χρηματοπιστωτικών μέσων. Ορθά επιβλήθηκαν δύο κυρώσεις για τη μη δημοσιοποίηση των πληροφοριών που αφορούσαν δύο συμφωνίες, καθώς αυτές αποτελούσαν δύο σημαντικά γεγονότα η γνώση καθενός από τα οποία μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά την τιμή των μετοχών αλλά και διότι η διάταξη δεν απαγορεύει καταρχήν την επιβολή δύο προστίμων για δύο αυτοτελείς παραβάσεις.

2. Η απόφαση 22/2020 του Συμβουλίου της Επικρατείας (συναφείς και οι 23/2020 218-220/2020), ΠΑΝΟΣ ΓΕΡΜΑΝΟΣ κλπ

Με την ως άνω απόφαση κρίνεται ότι η τεχνητή διαμόρφωση της τιμής κλεισίματος ενός χρηματοπιστωτικού μέσου, μέσω συναλλαγών ή εντολών για τη διενέργεια συναλλαγών, ακόμα και όταν έχει ως αποτέλεσμα μη σημαντική αύξηση ή μείωση ή απλώς σταθεροποίηση της τιμής του, δύναται να οδηγήσει σε παραπλάνηση των ενεργούντων βάσει της τιμής κλεισίματος επενδυτών, υπό την έννοια ότι είναι ικανή να ασκήσει επιρροή στη διαμόρφωση των αποφάσεων τους ως προς τις συναλλαγές τους, χωρίς να απαιτείται να αποδεικνύεται ότι επηρεάστηκαν πράγματι οι συναλλαγές ή να προκύπτει ότι η τεχνητή αυτή διαμόρφωση της τιμής κλεισίματος επηρέασε τη

συνολική τιμή ή εμπορευσιμότητα του εν λόγω χρηματοπιστωτικού μέσου. Επιπλέον, ως «μη κανονικό ή τεχνητό επίπεδο» της τιμής νοείται επίπεδο μη ανταποκρινόμενο στα πραγματικά μεγέθη, ενώ κρίνεται, ότι για τη διαπίστωση της παράβασης, δεν απαιτείται επίσης να αποδεικνύεται ότι επήλθε ζημία σε συγκεκριμένα πρόσωπα, δεν ασκεί επιρροή η υπαιτιότητα του προσώπου που υπέπεσε στην παράβαση, ούτε απαιτείται να αποδεικνύεται ότι ο διενεργήσας την συναλλαγή γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την μέσω αυτής επιχειρούμενη χειραγώγηση.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο παρακολούθησης της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις επιβαρύνσεις των αδειοδοτημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) αμοιβαίων κεφαλαίων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) συγκέντρωσε από τις ΑΕΔΑΚ στοιχεία για τα έτη 2016, 2017, 2018 και 2019 σχετικά με τις επιβαρύνσεις που θέτουν τα αδειοδοτημένα από την ΕΚ αμοιβαία κεφάλαια (Α/Κ).

Η ανάλυση των στοιχείων αυτών από τη Διεύθυνση Μελετών, έγινε τόσο σε συγκεντρωτικό επίπεδο, όσο και ανά κατηγορία Α/Κ (μετοχικά, ομολογιακά, διαχείρισης διαθεσίμων, funds of funds, σύνθετα) και ανά κατηγορία επιβάρυνσης (προμήθεια διάθεσης, προμήθεια εξαγοράς, τρέχουσες επιβαρύνσεις και αμοιβή απόδοσης). Από την επεξεργασία των στοιχείων που υπέβαλαν οι ΑΕΔΑΚ προκύπτουν τα ακόλουθα:

Το 2019 δραστηριοποιήθηκαν στην Ελλάδα 14 ΑΕΔΑΚ, έναντι 15 ΑΕΔΑΚ κατά τα έτη 2018 και 2017 και 14 το 2016. Ο αριθμός των υπό διάθεση αμοιβαίων κεφαλαίων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων, στο τέλος του 2019 ήταν 207 (146 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων), έναντι 203 το 2018 (145 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων) έναντι 173 Α/Κ το 2017 (150 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων) και 161 Α/Κ το 2016 (160 Α/Κ αν δεν ληφθούν υπόψη οι διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων).

Ειδικότερα, στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται για τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, ο αριθμός των Α/Κ, τόσο λαμβάνοντας όσο και μη λαμβάνοντας υπόψη ως διαφορετικά Α/Κ τις διαφορετικές κατηγορίες μεριδίων των Α/Κ.

Κατηγορία Α/Κ	2019 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2019 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)	2018 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2018 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)	2017 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2017 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)	2016 Αριθμός Α/Κ (με κατηγορίες μεριδίων)	2016 Αριθμός Α/Κ (χωρίς κατηγορίες μεριδίων)
Μικτά	38	31	39	31	31	29	31	30
Ομολογιακά	69	45	54	36	42	36	33	33
Μετοχικά	59	40	56	39	53	45	50	50

Μικτά FoFs	8	6	9	7	7	7	8	8
Ομολογιακά FoFs	4	3	4	3	3	3	3	3
Μετοχικά FoFs	18	12	18	12	17	12	12	12
Διαχείρισης Διαθεσίμων	10	8	22	16	18	16	16	16
Σύνθετα	1	1	1	1	2	2	8	8
Σύνολο Α/Κ	207	146	203	145	173	150	161	160

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των προαναφερθεισών επιβαρύνσεων για τα έτη 2016, 2017, 2018 και 2019 τόσο για το σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών (Σύνολο Α/Κ) όσο και για τις επί μέρους κατηγορίες Α/Κ (δηλαδή Μικτά, Ομολογιακά, Μετοχικά, Μικτά FoFs, Ομολογιακά FoFs, Μετοχικά FoFs, Διαχείρισης Διαθεσίμων και Σύνθετα).

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α/Κ					
Κατηγορία	Περίοδος	Προμήθεια Διάθεσης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Προμήθεια Εξαγοράς ή Εξόφλησης (%) ανά κατηγορία μεριδίων	Τρέχουσες Επιβαρύνσεις (%)¹	Αμοιβή Απόδοσης (%) ανά κατηγορία μεριδίων
ΣΥΝΟΛΟ Α/Κ	2019Υ	0.30%	0.25%	1.91%	0.29%
	2018Υ	0.31%	0.24%	2.08%	0.15%
	2017Υ	0.40%	0.31%	2.36%	0.10%
	2016Υ	0.47%	0.36%	2.28%	0.03%

¹ Εντός των τρεχουσών επιβαρύνσεων υφίστανται φορολογικές επιβαρύνσεις, όπως αυτές ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 103 του Ν. 4099/2012. Ειδικότερα, η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού προβλέπει ότι:

«3. Η εταιρεία διαχείρισης στο όνομα και για λογαριασμό του αμοιβαίου κεφαλαίου ή της ΑΕΕΜΚ, ή κατά περίπτωση, η ΑΕΕΜΚ του άρθρου 40, υποχρεούται σε καταβολή φόρου, ο οποίος λογίζεται καθημερινά επί του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού του ΟΣΕΚΑ, ή τυχόν επί μέρους επενδυτικών του τμημάτων. Με την καταβολή του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του ΟΣΕΚΑ και των μεριδιούχων ή μετόχων του.

Ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του εκάστοτε ισχύοντος επιτοκίου πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής Επιτόκιο Αναφοράς), προσαυξανόμενου ως ακολούθως, αναλόγως της κατηγορίας κάθε ΟΣΕΚΑ ή τυχόν επί μέρους επενδυτικών του τμημάτων βάσει σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς:

- α) για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς άνευ προσαυξήσεως,
- β) για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ, κατά είκοσιπέντε εκατοστά της μονάδας (0,25),
- γ) για μικτούς ΟΣΕΚΑ, κατά πέντε δέκατα της μονάδας (0,5),
- δ) για μετοχικούς ΟΣΕΚΑ και για κάθε άλλη κατηγορία ΟΣΕΚΑ πλην των αναφερόμενων πιο πάνω περιπτώσεων, κατά μία (1) μονάδα.

«Ο οφειλόμενος φόρος κάθε εξαμήνου δεν μπορεί να είναι μικρότερος:

- α) του 0,025% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ΟΣΕΚΑ χρηματαγοράς,
- β) του 0,175% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για ομολογιακούς ΟΣΕΚΑ,
- γ) του 0,25% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μικτούς ΟΣΕΚΑ,
- δ) του 0,375% του εξαμηνιαίου μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού προκειμένου για μετοχικούς και λοιπούς ΟΣΕΚΑ.»

ΜΙΚΤΑ	2019Y	0.54%	0.36%	1.97%	0.56%
	2018Y	0.54%	0.34%	2.15%	0.03%
	2017Y	0.74%	0.45%	2.33%	0.22%
	2016Y	0.61%	0.47%	2.28%	0.04%
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ	2019Y	0.20%	0.20%	1.21%	0.29%
	2018Y	0.21%	0.21%	1.44%	0.00%
	2017Y	0.24%	0.23%	1.53%	0.05%
	2016Y	0.33%	0.26%	1.56%	0.03%
ΜΕΤΟΧΙΚΑ	2019Y	0.31%	0.27%	2.56%	0.25%
	2018Y	0.34%	0.28%	2.83%	0.51%
	2017Y	0.41%	0.36%	3.13%	0.12%
	2016Y	0.45%	0.38%	3.10%	0.05%
ΜΙΚΤΑ FoFs	2019Y	0.11%	0.20%	1.88%	0.30%
	2018Y	0.11%	0.17%	2.19%	0.00%
	2017Y	0.26%	0.19%	2.39%	0.15%
	2016Y	0.04%	0.33%	2.04%	0.00%
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ FoFs	2019Y	0.04%	0.25%	1.38%	0.02%
	2018Y	0.04%	0.25%	1.45%	0.00%
	2017Y	0.10%	0.34%	1.71%	0.00%
	2016Y	0.00%	0.36%	1.56%	0.00%
ΜΕΤΟΧΙΚΑ FoFs	2019Y	0.29%	0.29%	3.22%	0.00%
	2018Y	0.40%	0.29%	3.41%	0.00%
	2017Y	0.36%	0.37%	3.97%	0.01%
	2016Y	0.58%	0.51%	3.89%	0.00%
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ	2019Y	0.06%	0.00%	0.52%	-
	2018Y	0.01%	0.02%	0.57%	0.00%
	2017Y	0.00%	0.03%	0.65%	0.00%
	2016Y	0.00%	0.03%	0.65%	0.00%
ΣΥΝΘΕΤΑ	2019Y	3.00%	0.50%	1.87%	-

	2018Y	3.00%	0.50%	1.87%	0.00%
	2017Y	3.00%	0.50%	1.87%	0.00%
	2016Y	2.00%	0.62%	1.43%	0.00%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία το 2019 οι προμήθειες διάθεσης και οι τρέχουσες επιβαρύνσεις για το **σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών** κινήθηκαν **πτωτικά** (-0,0077 και -0,1695 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα), διαμορφούμενες κατά μέσο όρο σε 0,30% και 1,91%, αντίστοιχα, έναντι 0,31% και 2,078% το 2018, 0,396% και 2,353% το 2017 και 0,470% και 2,279% το 2016. Σημειώνεται ότι οι τρέχουσες επιβαρύνσεις κινήθηκαν πτωτικά σε όλες τις κατηγορίες Α/Κ, πλην των σύνθετων, όπου παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος.

Αντίθετα, οι προμήθειες εξαγοράς/εξόφλησης για το **σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών** παρουσίασαν οριακή αύξηση κατά 0,0095 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2018 και διαμορφώθηκαν κατά μέσο όρο στο 0,25% έναντι 0,243% το 2018, 0,304% το 2017 και 0,355% το 2016.

Οι αμοιβές απόδοσης, κινήθηκαν **ανοδικά** σε ετήσια βάση το 2019 για όλες τις κατηγορίες Α/Κ, για τις οποίες **δόθηκαν στοιχεία** (Διαχείρισης Διαθεσίμων, Μετοχικά FoFs και σύνθετα) **πλην των μετοχικών Α/Κ**, στα οποία σημειώθηκε μείωση (-0,2666 ποσοστιαίες μονάδες). Συγκεκριμένα, οι αμοιβές απόδοσης για το **σύνολο των Α/Κ όλων των κατηγοριών** παρουσίασαν αύξηση 0,1449 ποσοστιαίες μονάδες (0,29% κατά μέσο όρο το 2019 έναντι 0,147% το 2018 και 0,095% το 2017).

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται ανά εξάμηνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη ζήτηση χρηματοπιστωτικών μέσων και επενδυτικών υπηρεσιών από ιδιώτες επενδυτές, τον τρόπο διαφήμισης αυτών των μέσων από τις εποπτευόμενες εταιρείες και τον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες πελάτες ή/ και μεριδιούχοι επιλέγουν να επικοινωνούν με εποπτευόμενες εταιρείες. Επιπλέον, καταγράφει το ενδιαφέρον των επενδυτών και την παροχή από τις εποπτευόμενες εταιρείες καινοτόμων επενδυτικών προϊόντων. Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των στατιστικών στοιχείων χρησιμοποιούνται για τη διαμόρφωση άποψης, σχετικά με τις τάσεις που καταγράφονται κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελληνική αγορά. Επιπλέον, τα εν λόγω ευρήματα υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), με τη μορφή απαντήσεων σε σχετικά ερωτηματολόγια, όπως, αντίστοιχα, σχετικά στοιχεία υποβάλλονται και από τις υπόλοιπες εθνικές εποπτικές αρχές της ΕΕ στην ESMA, για τη διαμόρφωση άποψης σχετικά με αυτές τις τάσεις στις αγορές των κρατών μελών της ΕΕ.

Ειδικότερα, από τις εποπτευόμενες από την ΕΚ εταιρείες (επιχειρήσεις επενδύσεων, εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων, πιστωτικά ιδρύματα που έχουν αδειοδοτηθεί και παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες) ζητείται να αποστέλλουν ανά εξάμηνο στοιχεία για τον κύκλο εργασιών τους που προέρχεται από την παροχή

συγκεκριμένων επενδυτικών υπηρεσιών (εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών, παροχή επενδυτικών συμβουλών και διαχείριση χαρτοφυλακίου), την αξία συναλλαγών αγοράς και πώλησης των πελατών τους επί επενδυτικών προϊόντων, τον αριθμό των ιδιωτών πελατών ή/και μεριδιούχων, κατά περίπτωση, τον τρόπο επικοινωνίας που αυτοί οι πελάτες/μεριδιούχοι έχουν επιλέξει για να επικοινωνούν με τις εταιρείες και, τέλος, τον τρόπο προώθησης/διαφήμισης επενδυτικών προϊόντων. Επίσης, ζητείται από τις εποπτευόμενες εταιρείες να αναφέρουν τον αριθμό των ιδιωτών πελατών τους που ζήτησαν ή εκδήλωσαν ενδιαφέρον για συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα ή στους οποίους παρείχαν ή προτίθενται να παρέχουν τα συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα.

Κόμβος Καινοτομίας

Η πανευρωπαϊκή αλλά και διεθνής ανάπτυξη εταιρειών που χρησιμοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (δηλαδή το FinTech) έχει επηρεάσει και την ελληνική πραγματικότητα οδηγώντας στη διαμόρφωση ενός εγχώριου οικοσυστήματος Fintech. Ειδικότερα, αρκετοί πάροχοι επενδυτικών υπηρεσιών, και γενικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, έχουν ξεκινήσει να διερευνούν τη χρήση τεχνολογικά καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών ή παρέχουν ήδη τέτοιου είδους προϊόντα και υπηρεσίες με στόχο την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, ενώ αυξανόμενος αριθμός επενδυτών ενδιαφέρεται ή χρησιμοποιεί ήδη ψηφιοποιημένα καινοτόμα προϊόντα και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω καναλιών ψηφιακής επικοινωνίας, κυρίως μέσω διαδικτύου και κινητών τηλεφώνων.

Στο πλαίσιο αυτό και με γνώμονα την προστασία των επενδυτών, τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας και της ακεραιότητας της αγοράς, τον Ιούλιο 2019, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημιούργησε Κόμβο Καινοτομίας με τους εξής στόχους:

(α) την παροχή υποστήριξης σε επιχειρήσεις που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν την εφαρμογή του υπάρχοντος ρυθμιστικού πλαισίου και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσής τους σε αυτό,

(β) την αλληλεπίδραση με τις εν λόγω επιχειρήσεις ώστε να εντοπισθούν και να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι αλλά και να αναδειχθούν τα οφέλη που ενδεχομένως συνοδεύουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες και να προαχθεί η υγιή ανάπτυξη του τομέα χρηματοοικονομικής καινοτομίας, και

(γ) τον εντοπισμό ανάγκης υποβολής νομοθετικών προτάσεων για τη διαμόρφωση ενός επωφελούς, ορθού και αναλογικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Ως εκ τούτου, μέσω της λειτουργίας του Κόμβου Καινοτομίας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσβλέπει στην ανάπτυξη περιβάλλοντος καινοτόμων τεχνολογιών στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που θα βασίζεται σε ασφαλείς λύσεις ώστε, αφενός, να μην υπονομευθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών στη χρηματοπιστωτική αγορά, αφετέρου, να επιτραπεί στις εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας να αναπτυχθούν με βιώσιμο τρόπο.

Ο Κόμβος Καινοτομίας απευθύνεται σε:

- Νεοφυείς οντότητες (π.χ. startups) που σχεδιάζουν να δραστηριοποιηθούν στον χρηματοπιστωτικό κλάδο, σε τομείς αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και έχουν δημιουργήσει ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας πληροφοριών, ή
- Εταιρείες που εποπτεύονται ήδη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και που σχεδιάζουν να εφαρμόσουν ένα καινοτόμο προϊόν ή μία υπηρεσία χρηματοοικονομικής τεχνολογίας με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας πληροφοριών.

Ενδεικτικά, οι ανωτέρω οντότητες ή εταιρείες δραστηριοποιούνται σε πεδία της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας που αφορούν σε εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης (Artificial Intelligence), Τεχνολογιών Κατανεμημένου Καθολικού (Distributed Ledger Technologies) και δραστηριότητες όπως Συμμετοχική χρηματοδότηση από το πλήθος (Equity-based Crowdfunding) και Κρυπτο-νομίσματα/ Κρύπτο-περιουσιακά στοιχεία (Crypto-currencies/crypto-assets).

Εντός του 2020 στον Κόμβο Καινοτομίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υποβλήθηκαν τρία (3) αιτήματα συνδρομής που αφορούσαν εγχώριες και αλλοδαπές εταιρείες με προτάσεις για καινοτόμα προϊόντα ή υπηρεσίες ή επιχειρηματική δραστηριότητα. Τα αιτήματα αφορούν σε θέματα χρηματοδότησης από το πλήθος (crowdfunding) και σε παροχή υπηρεσιών ανταλλαγής κρυπτο-νομισμάτων. Το 2019, είχαν υποβληθεί τέσσερα (4) αιτήματα που αφορούσαν σε χρηματοδότηση από το πλήθος, παροχή υπηρεσιών ανταλλαγής κρυπτο-νομισμάτων, εφαρμογή τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης και εφαρμογή τεχνολογίας καθολικού με αλυσίδα συστοιχιών (blockchain). Όλα τα αιτήματα έχουν απαντηθεί κατόπιν σχετικής εσωτερικής διεργασίας και έχει παρασχεθεί η ανάλογη καθοδήγηση αρμοδίως.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τη χρήση του 2020, τα οποία συντάσσονται με βάση το Δημόσιο Λογιστικό, τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε 7.982 χιλ. ευρώ έναντι 9.939 χιλ. ευρώ το 2019 καταγράφοντας μείωση κατά 19,7%. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στη μείωση κατά 19,5% των τελών και εισφορών των εποπτευόμενων φορέων, συνέπεια κυρίως των εταιρικών πράξεων για Δημόσιες προτάσεις και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, που ήταν μειωμένες κατά το 2020 σε σχέση με την προηγούμενη χρήση του 2019, κυρίως λόγω της πανδημίας του COVID-19.

Τα έξοδα στη χρήση του 2020 ανήλθαν σε 9.224 χιλ. ευρώ έναντι 9.637 χιλ. ευρώ το 2019 καταγράφοντας μείωση κατά 4,3%. Στην εν λόγω διαμόρφωση των εξόδων συνέβαλλαν η μείωση των αμοιβών και εξόδων προσωπικού καθώς και των δαπανών για λειτουργικά και λοιπά έξοδα.

Συνέπεια των ανωτέρω ήταν το αποτέλεσμα της χρήσης του 2020 να διαμορφωθεί σε έλλειμμα ύψους 1.242 χιλ. ευρώ έναντι πλεονάσματος ύψους 302 χιλ. ευρώ το 2019.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2018-2020

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	2020 (ποσά σε ευρώ)	2019 (ποσά σε ευρώ)	2018 (ποσά σε ευρώ)	Ποσοστιαία μεταβολή 2020 – 2019
Σύνολο Εσόδων	7.981.793,46	9.938.932,29	8.371.140,32	-19,7%
• Εισφορές εποπτευόμενων	6.908.282,52	8.582.401,51	6.830.722,31	-19,5%
• Χρηματοοικονομικοί πρόσοδοι	906.250,34	1.090.482,78	1.354.235,12	-16,9%
• Λοιπά έσοδα	167.260,60	266.048,00	186.182,89	-37,1%
Σύνολο Εξόδων	9.224.101,29	9.636.712,26	8.827.685,12	-4,3%
• Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	6.009.630,19	6.407.719,19	6.378.513,57	-6,2%
• Μισθώματα-κοινόχρηστα	1.299.370,02	1.231.421,64	776.481,41	5,5%
• Κεφαλαιουχικές δαπάνες	151.084,86	33.854,76	30.753,60	346,3%
• Συνδρομές σε Διεθνείς Οργανισμούς	781.639,44	696.747,33	722.063,14	12,2%
• Λειτουργικά και λοιπά έξοδα	982.376,78	1.266.969,34	919.873,40	-22,5%
Καθαρό Αποτέλεσμα	-1.242.307,83	302.220,03	-456.544,80	-511,1%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

(*) Σημειώνεται ότι τα στοιχεία των χρήσεων 2019 και 2018 είναι σύμφωνα με τους εγκεκριμένους από το Υπουργείο Οικονομικών απολογισμούς, ενώ τα στοιχεία του 2020 είναι σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority, ESMA) είναι ανεξάρτητη ευρωπαϊκή αρχή, η οποία σκοπό έχει τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω της εξασφάλισης της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (European System of Financial Supervision, ESFS), μαζί με τις άλλες δύο ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority, EBA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA), με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) καθώς και με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως και οι εποπτικές αρχές των λοιπών 27 κρατών μελών,² καθώς και των 3 χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX) που συμμετέχουν ως μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Εποπτών της ESMA (Board of Supervisors) μέσω της Προέδρου της. Το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA είναι το κατεξοχήν όργανο της ESMA με αποφασιστικές αρμοδιότητες για σημαντικά θέματα, μεταξύ άλλων για την έκδοση τεχνικών προτύπων (technical standards) και κατευθυντήριων γραμμών (guidelines). Μετά την εκλογή της Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στις 16 Δεκεμβρίου 2020, με ομοφωνία από το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA, ως μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης (Management Board) της ESMA, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα συμμετέχει σε αυτό για το χρονικό διάστημα από 1/1/2021 έως 30/6/2023. Το Συμβούλιο Διοίκησης της ESMA έχει κύριο ρόλο να διασφαλίζει την πιστή εκτέλεση της αποστολής της σύμφωνα με τον Κανονισμό της και επιβλέπει τα θέματα διαχείρισης και συντονισμού της ευρωπαϊκής Αρχής. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ενεργά, με εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη της, στις εργασίες των διαρκών επιτροπών (standing committees) και των λοιπών επιτροπών της ESMA.

Επιτροπή Αναλογικότητας (άρθρο 1 παρ. 6) Advisory Proportionality Committee

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης των Κανονισμών για τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs Review – Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2175), περιλαμβανόμενης και της ESMA, προβλέφθηκε η σύσταση, ως αναπόσπαστο μέρος της ESMA, Επιτροπής Αναλογικότητας που θα συμβουλεύει την ESMA με ποιον τρόπο, σε πλήρη συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους κανόνες, τα μέτρα και οι δράσεις της θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές διαφορές που επικρατούν στον τομέα των κινητών αξιών και αγορών, όσον αφορά τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων, τα επιχειρηματικά μοντέλα και τις επιχειρηματικές πρακτικές, καθώς και το μέγεθος των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων και αγορών, στον βαθμό που οι παράγοντες αυτοί έχουν σημασία σύμφωνα με τους κανόνες που λαμβάνονται υπόψη.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Επιτροπή Αναλογικότητας της ESMA ασχολήθηκε ιδίως με την προετοιμασία της μεθοδολογίας της για την άσκηση του ρόλου της σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ιδρυτικό κανονισμό της ESMA.

Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης (Supervisory Convergence Standing Committee)

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Στρατηγικής της ESMA για την περίοδο από 2016-2020, η Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης έχει σκοπό να προάγει κοινή και συνεπή εποπτική προσέγγιση μεταξύ των μελών της ESMA και να αναπτύξει ένα πλαίσιο όσον αφορά στη χρήση εργαλείων εποπτικής σύγκλισης. Είναι επίσης σημαντικός ο ρόλος της ως *forum* για τη συνεργασία ανάμεσα σε εθνικές εποπτικές αρχές.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή, σε συνεργασία με την αρμόδια εσωτερική ομάδα εποπτικής σύγκλισης της ESMA, ασχολήθηκε ιδίως με ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της επίτευξης του σκοπού της εποπτικής σύγκλισης, μετά τις αλλαγές που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του ESAs Review. Ανάμεσα στα άλλα ασχολήθηκε και με την επεξεργασία του κειμένου μεθοδολογίας για τη διενέργεια ασκήσεων ομοτίμων που δημοσιεύτηκε από την ESMA (ESMA Review Methodology) (ESMA42-111-4966/5.6.2020), καθώς και την προετοιμασία κειμένων που δημοσιεύτηκαν στη συνέχεια από την ESMA και αφορούσαν στους όρους χρήσης διαφόρων εργαλείων εποπτικής σύγκλισης που θεσμοθετήθηκαν στο πλαίσιο του ESAs Review, όπως τις

² Από την 1/2/2020, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι πλέον μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

διαδικασίες για περιπτώσεις παράβασης ενωσιακού δικαίου (ESMA's Rules of Procedures on breach of Union Law investigations (βλ. ESMA 43-318-5630)) καθώς και το ειδικότερο πλαίσιο για την ανάπτυξη των διαφόρων Ερωτήσεων – Απαντήσεων (Q&As) που εκδίδει η ESMA, σαν μέτρα Επιπέδου 3 (δείτε <https://www.esma.europa.eu/questions-and-answers>.)

CCP Supervisory Committee

Η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων (CCPSC) έχει συσταθεί βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 για τα εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλομένους και τα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (European Markets Infrastructure Regulation, EMIR), όπως τροποποιήθηκε από τον EMIR 2.2 (Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2099), ως μόνιμη εσωτερική επιτροπή της ESMA, η οποία υποβάλλει έκθεση στο συμβούλιο εποπτών, το οποίο παραμένει το τελικό όργανο λήψης αποφάσεων για όλα τα σχέδια αποφάσεων που εκπονούνται από την Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων.

Η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων έχει συγκεκριμένο ρόλο/αρμοδιότητες σε σχέση με τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ (EU-CCPs), προκειμένου να ενισχυθεί η εποπτική σύγκλιση και να εξασφαλιστεί ένα ανθεκτικό περιβάλλον για τη λειτουργία τους.

Πιο συγκεκριμένα, ο ρόλος της αφορά:

- στην εκπόνηση γνωμοδοτήσεων για σχέδια αποφάσεων από εθνική αρμόδια αρχή σχετικά με τη συμμόρφωση ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου της ΕΕ με ορισμένες απαιτήσεις του EMIR ·
- στην ετήσια αξιολόγηση από ομοτίμους σχετικά με την εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων της ΕΕ ·
- στις ετήσιες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ESMA CCP (ESMA CCP stress tests) · και
- στην προετοιμασία αποφάσεων για την επικύρωση σημαντικών αλλαγών στα μοντέλα κινδύνου ενός κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

Η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων είναι επίσης υπεύθυνη για ορισμένα καθήκοντα σε σχέση με τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες (TC-CCPs), ως μέρος των νέων εποπτικών αρμοδιοτήτων για την ESMA όσον αφορά τους TC-CCPs, με στόχο την εξασφάλιση επαρκούς παρακολούθησης και διαχείρισης του κινδύνου που μπορεί να αφορά την ΕΕ. Αυτό σχετίζεται, ειδικότερα, με την προετοιμασία αποφάσεων σχετικά με την αναγνώριση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών και την εποπτεία των κεντρικών αντισυμβαλλομένων της κατηγορίας 2, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων συμμόρφωσης κλιμακωτών και συγκρίσιμων καθώς και της αναθεώρησης των αναγνωρίσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλομένων ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

- επιστολή προς την ΕΕ αναφορικά με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR 2.2 αναφορικά με τα κριτήρια tiering, συγκριτική συμμόρφωση και χρεώσεις/επιβαρύνσεις για κεντρικούς αντισυμβαλλομένους τρίτων χωρών (ESMA 70-151-3192/9.7.2020),

- έκθεση με τα αποτελέσματα της 3^{ης} σε ευρωπαϊκό επίπεδο διενεργούμενης άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κεντρικούς αντισυμβαλλομένους (ESMA70-151-3186/13.7.2020),
- αναγνωρίσεις τριών κεντρικών αντισυμβαλλόμενων προερχομένων από το Ηνωμένο Βασίλειο (από 1/1/2021) (ESMA77-99-1403/28.9.2020).

CCP Policy Committee

Η Διαρκής Επιτροπή για τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλομένους (CCP Policy Committee) αντιμετωπίζει θέματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση των κινδύνων για επενδυτές, αγορές και χρηματοοικονομική σταθερότητα, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των απαιτήσεων οργάνωσης, συμπεριφοράς και προληπτικής εποπτείας που ισχύουν για τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους ως υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών. Συμβάλλει ακόμα στην προώθηση της εποπτικής σύγκλισης μέσω της ανάπτυξης ερωτήσεων και απαντήσεων ή γνωμοδοτήσεων που σχετίζονται με θέματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου βάσει του EMIR ή βάσει οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας της ΕΕ. Διαμορφώνει ενιαίο εγχειρίδιο για τις χρηματοοικονομικές αγορές της ΕΕ μέσω της ανάπτυξης κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με θέματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου βάσει του EMIR ή βάσει οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας της ΕΕ, όπως ο επικείμενος κανονισμός ανάκτησης και επίλυσης κεντρικού αντισυμβαλλομένου, έως ότου συσταθεί η επιτροπή εξυγίανσης, καθώς και μέσω της ανάπτυξης νέων ή, όπου είναι απαραίτητο, αναθεώρησης των υφιστάμενων τεχνικών προτύπων βάσει του EMIR που σχετίζονται με τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο καθώς και βάσει του επικείμενου κανονισμού ανάκτησης και επίλυσης κεντρικών αντισυμβαλλόμενων, έως ότου συσταθεί η επιτροπή εξυγίανσης. Ακόμα μέσω των εκθέσεων που αξιολογούν την εφαρμογή, συντάσσει την αναθεώρηση ή τις πιθανές επεκτάσεις του EMIR ή παρόμοιες εκθέσεις που σχετίζονται με άλλη νομοθεσία της ΕΕ για θέματα που επηρεάζουν τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, εκτός από εκείνες που πρέπει να εκπονήσει η Επιτροπή Εποπτείας Κεντρικών Αντισυμβαλλόμενων σύμφωνα με τον EMIR. Τέλος, αναπτύσσει τεχνικές συμβουλές σχετικά με θέματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου.

- τελική έκθεση με ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τα κολλέγια Κεντρικών Αντισυμβαλλόμενων στο πλαίσιο του EMIR (ESMA70-151-2919/30.3.2020),
- τελική έκθεση με τεχνική εισήγηση για τα πρόστιμα για κεντρικούς αντισυμβαλλομένους στο πλαίσιο του EMIR 2.2 (ESMA43-370-103/31.3.2020),
- πίνακας Validation για αναφορές/γνωστοποιήσεις σύμφωνα με τα αναθεωρημένα τεχνικά πρότυπα (ESMA74-362-853 1/12/2020).

Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες (Post-Trading Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες ασχολείται με την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών καθώς και κάθε άλλης οντότητας που παρέχει μετασυναλλακτικές υπηρεσίες. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στον EMIR. Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories Regulation, CSDR) και για τις εποπτικές και ρυθμιστικές συνέπειες του προγράμματος TARGET2, ενώ κατά τη διάρκεια του 2020 για τα διάφορα θέματα της ομάδας συζητήθηκαν και οι συνέπειες του BREXIT.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

- τελική έκθεση με τεχνικά ρυθμιστικά πρότυπα για *Settlement Discipline Postponement* (ESMA70-151-2895/04.2.2020),
- τελική έκθεση για την ευθυγράμμιση των εκκαθαριστικών και υποχρεώσεων διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο του EMIR (ESMA70-156-2076/7.2.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για υπηρεσίες PTRR – άρθρο 85(3a) του EMIR (ESMA70-151-2852/26.3.2020),
- κείμενο διαβούλευσης με τεχνικά πρότυπα σχετικά με την αναφορά ποιότητας δεδομένων, την πρόσβαση δεδομένων και την εγγραφή των αρχείων καταγραφής συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR REFIT (ESMA74-362-47/27.3.2020) και τελική έκθεση (ESMA74-362-824/17.12.2020),
- έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για υποχρεώσεις κεντρικής εκκαθάρισης για PSA (*Central Clearing Obligations for PSA- No 1*)(ESMA70-151-2823/2.4.2020),
- τροποποιήσεις ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο του EMIR για για διμερή προαπαιτούμενα περιθωρίου στο πλαίσιο του διεθνούς ρυθμιστικού πλαισίου (ESAs 2020 09/4.5.2020),
- ανακοίνωση στο πλαίσιο των μέτρων για την πανδημία Covid-19 σχετικά με τις τροποποιήσεις των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (ESMA71-99-1324/ 4.5.2020),
- λίστα με τις αρμόδιες αρχές για τη γνωστοποίηση έναρξης πτωχευτικών διαδικασιών (ESMA70-151-2766/10.6.2020),
- λίστα με τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 12 του CSDR (ESMA70-151-887/29.6.2020),
- δημοσίευση επικαιροποιημένης λίστας με κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους που παρέχουν υπηρεσίες και δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA70-148-523/13.10.2020),
- έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τον εσωτερικοποιημένο διακανονισμό στο πλαίσιο του CSDR (ESMA70-156-3729/5.11.2020),
- έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών σε διασυνοριακή βάση από κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ESMA70-156-3569/5.11.2020),
- ανακοίνωση στο πλαίσιο του BREXIT αναφορικά με δεδομένα στο πλαίσιο των EMIR και SFTR (ESMA74-362-881/09.11.2020),
- έκθεση για υπηρεσίες PTRR όσον αφορά στην υποχρέωση εκκαθάρισης (ESMA70-156-3351/ 10.11.2020),
- λίστα με αρμόδιες αρχές για την αδειοδότηση και εποπτεία Κεντρικών Αποθετηρίων Τίτλων (CSDs) (ESMA70-708036281-159/10.11.2020),
- τελική έκθεση – τροποποιήσεις για *bilateral margin amendments (intragroup equity options and novations)*(ESAs 2020 20/23.11.2020),

- τελική έκθεση για την υποχρέωση εκκαθάρισης (*intragroups and novations*) (ESMA70-156-3883/23.11.2020),
- λίστα με τις αρμόδιες εθνικές διατάξεις εταιρικού ή ανάλογου δικαίου ενός κράτους μέλους, επί του οποίου ορίζονται οι κινητές αξίες (ESMA70-151-995/11.12.2020),
- έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για υποχρεώσεις κεντρικής εκκαθάρισης για PSA (*Central Clearing Obligations for PSA- No 2*) (ESMA70-151-3248/17.12.2020),
- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την εφαρμογή του CSDR (ESMA70-708036281-2/8.7.2020),
- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για τη γνωστοποίηση δεδομένων στο πλαίσιο εφαρμογής του κανονισμού SFTR (ESMA74-362-893/5.11.2020).

Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών (*Investor Protection and Intermediaries Standing Committee*)

Η Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών ασχολείται με θέματα που αφορούν στην προστασία των επενδυτών κατά την παροχή σε αυτούς επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της MiFID/MiFID II/MiFIR. Οι εργασίες της αποσκοπούν στην εποπτική σύγκλιση σε θέματα οργανωτικών απαιτήσεων, κανόνων συμπεριφοράς και διασυνοριακής παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από τους αδειοδοτημένους παρόχους, ήτοι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, αποσκοπούν στην ολοκλήρωση του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων (*single rulebook*) για την παροχή τεχνικής συνδρομής (*technical advice*) στην ΕΕ και την εκπόνηση τεχνικών προτύπων (*technical standards*) και συστάσεων (*recommendations*), στην προστασία των επενδυτών μέσω της έκδοσης προειδοποιήσεων (*warnings*) και, υπό το νέο νομοθετικό πλαίσιο MiFID II/MiFIR, στο συντονισμό και την άσκηση των εξουσιών παρέμβασης σε επενδυτικά προϊόντα (*product intervention*).

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

- ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το θέμα της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στην Ένωση από επιχειρήσεις επενδύσεων τρίτων χωρών (ESMA35-43-2131/31.1.2020) και (ESMA35-43-2424/28.9.2020),
- έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις επιπτώσεις των μέτρων παρέμβασης επί προϊόντων (ESMA35-43-2134/4.2.2020),
- ανακοίνωση της ESMA για την εφαρμογή των διατάξεων περί καταγραφής τηλεφωνικών συνδιαλέξεων στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 (ESMA35-43-2348/20.3.2020),
- ανακοίνωση της ESMA για την εφαρμογή των διατάξεων περί δημοσίευσης εκθέσεων από τόπους διαπραγμάτευσης και επιχειρήσεις επενδύσεων όπως απαιτείται από τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα 27 και 28 στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 (ESMA35-36-1919/31.3.2020),
- έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον αντίκτυπο της εφαρμογής των διατάξεων περί ενημέρωσης των πελατών αναφορικά με αντιπαροχές και προμήθειες/χρεώσεις (ESMA35-43-2126/1.4.2020),

- ετήσια έκθεση της ESMA για την απόδοση και το κόστος των επενδυτικών προϊόντων λιανικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2020 (ESMA 50-165-1098/6.4.2020),
- ανακοίνωση της ESMA για την εφαρμογή των διατάξεων περί επαγγελματικής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων επενδύσεων σε περιπτώσεις αυξημένης επενδυτικής δραστηριότητας πελατών (ESMA35-43-2391/6.5.2020),
- κατευθυντήριες γραμμές για θέματα της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης (ESMA35-36-1946/5.6.2020),
- έκθεση με μέτρα και κυρώσεις που έλαβαν οι εθνικές εποπτικές αρχές για παράβαση διατάξεων της MiFID II για το 2019 (ESMA35-43-2427/13.7.2020),
- κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με κοινές κατευθυντήριες γραμμές ESMA/EBA για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και όσων κατέχουν σημαντικές θέσεις (ESMA35-43-2464/31.7.2020),
- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για θέματα προστασίας επενδυτών (ESMA35-43-349/22.12.2020).

Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων (Investment Management Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση του ρυθμιστικού πλαισίου και των εποπτικών πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση συλλογικών επενδύσεων και τα εναρμονισμένα και μη εναρμονισμένα επενδυτικά κεφάλαια. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2009/91 για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (UCITS), καθώς και την Οδηγία (ΕΕ) 2011/61 για τους διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων. Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 345/2013 σχετικά με τις Ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (EuVECA), τον Κανονισμό (ΕΕ) 346/2013 σχετικά με τα Ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (EUSEF), τον Κανονισμό (ΕΕ) σχετικά με τα Ευρωπαϊκά μακροπρόθεσμα επενδυτικά κεφάλαια (ELTIF) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (MMFs).

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- κατευθυντήριες γραμμές με σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (ESMA34-49-172/3.3.2020) και τελική έκθεση (ESMA34-49-289/16.12.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές στο πλαίσιο του άρθρου 25 της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ESMA34-39-967/27.03.2020) και τελική έκθεση (ESMA34-32-552/17/12/2020),
- κείμενο διαβούλευσης με οδηγίες για την αντιμετώπιση του κινδύνου μόχλευσης στον τομέα των ΟΕΕ (ESMA34-39-967/27.3.2020),

- κείμενο διαβούλευσης σχετικά με εφαρμοστικά τεχνικά πρότυπα για την διασυνοριακή προώθηση/διανομή κεφαλαίων (ESMA34-39-966/31.3.2020),
- κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με αμοιβές επίδοσης σε ΟΣΕΚΑ και συγκεκριμένα είδη ΟΕΕ (ESMA34-39-968/3.4.2020) και κείμενο κατευθυντήριων γραμμών (ESMA34-39-992/5.11.2020),
- ανακοίνωση της ESMA στο πλαίσιο της πανδημίας Covid- 19 για τον μετριασμό των συνεπειών της πανδημίας στην τήρηση των προθεσμιών για τη δημοσίευση των τακτικών εκθέσεων των διαχειριστών κεφαλαίων (ESMA34-45-896/9.4.2020),
- εποπτικό εγχειρίδιο για την εποπτεία του κόστους στους ΟΣΕΚΑ και ΟΕΕ (ESMA34-39-1042/4.6.2020),
- δημόσια δήλωση εξωτερικής υποστήριξης όπως αυτή ερμηνεύεται στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 35 του κανονισμού για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (ESMA34-39-109/9.7.2020),
- επιστολή ESMA προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αναθεώρηση της οδηγίας για τους Διαχειριστές Εναλλακτικών Επενδύσεων (ESMA34-32-550/18.8.2020),
- κείμενο διαβούλευσης με κατευθυντήριες γραμμές για επικοινωνίες προώθησης (ESMA34-45-926/9.11.2020),
- έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας UCITS για το 2019 (ESMA34-45-934/12.11.2020),
- έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας AFIMD για την περίοδο 2018-2019 (ESMA34-32-548/12.11.2020),
- ανακοίνωση της ESMA προς τους διαχειριστές επενδύσεων να βελτιώσουν την ανταπόκρισή τους σε μελλοντικές αντίθετες συνθήκες (ESMA71-99-1418/13.11.2020),
- δημοσίευση με τεχνικές οδηγίες για ανακοινώσεις στο πλαίσιο των δημοσιεύσεων για τον κανονισμό για τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς (ESMA65-8-6480/ 4.12.2020).

Διαρκής Επιτροπή για Δεδομένα Αγοράς (Data Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Δεδομένων (DSC) με διευρυμένο χαρακτήρα συμβάλλει στο έργο της ESMA σε ζητήματα που αφορούν 1| στη βελτίωση της ποιότητας τόσο των ρυθμιστικών δεδομένων όσο και των δεδομένων της αγοράς που γνωστοποιούνται στις Εποπτικές Αρχές, 2| σε βασικές υποδομές δεδομένων εξασφαλίζοντας σταθερότητα και συνοχή μεταξύ των διαφορετικών πλαισίων αναφοράς δεδομένων, 3/ στην προώθηση της εποπτείας βασισμένη σε συστημικά δεδομένα (data driven supervision), και 4/ στην ενίσχυση της εποπτικής σύγκλισης βάσει δεδομένων, όπως προβλέπεται στον στρατηγικό σχεδιασμό 2020-2022 της ESMA.

Επιπλέον, αναφορικά με το αναθεωρημένο κείμενο αρμοδιοτήτων της, η DSC αναφέρει, στην κατά περίπτωση αρμόδια μόνιμη επιτροπή, τυχόν απειλές που σχετίζονται με τους στόχους της ESMA για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών, την εύρυθμη λειτουργία, την ακεραιότητα και τη σταθερότητα της αγοράς (Product intervention powers).

Συγκεκριμένα η DSC συμβάλλει στο έργο της ESMA σε θέματα σχετικά με την αναφορά δεδομένων και εκθέσεων τόσο στο πλαίσιο της κανονιστικής συμμόρφωσης όσο και σε αυτό της λειτουργίας της αγοράς, με τις απαιτήσεις για τη γνωστοποίηση επενδυτικών θέσεων σε παράγωγα, συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, τήρησης αρχείων εντολών, securities financing transactions, στοιχείων αναφοράς για χρηματοπιστωτικά μέσα, στοιχείων διαφάνειας, μέγιστου ορίου συναλλαγών, απαιτήσεων αναφοράς διαχειριστών οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων, εγκεκριμένων ενημερωτικών δελτίων και των σχετικών με αυτά μετα-δεδομένων και απαιτήσεων αναφοράς αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς.

Κατά την διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- κείμενο διαβούλευσης για SME GMs στο πλαίσιο εφαρμογής των MiFID II και MAR (ESMA70-156-2061/6.5.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για τα τεχνικά πρότυπα αναφορικά με τα αρχεία καταγραφής στο πλαίσιο του EMIR REFIT (ESMA 74-362-47/26.3.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για τους υπολογισμούς θέσεων από τα αρχεία καταγραφής στο πλαίσιο του SFTR (ESMA 74-362-608/9.7.2020),
- σχεδίασε, παρακολούθησε, αξιολόγησε τα στοιχεία και εξήγαγε συμπεράσματα από την έρευνα (Data Quality Review) αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που υποβάλλονται από τους υπόχρεους στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών, στο πλαίσιο του Κανονισμού EMIR και SFTR, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της αξιοπιστίας του συστήματος,
- σχεδίασε, παρακολούθησε, αξιολόγησε τα στοιχεία και εξήγαγε συμπεράσματα από την έρευνα (TREM Data Quality Review) αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που υποβάλλονται από τους υπόχρεους στις Εποπτικές Αρχές, στο πλαίσιο του Κανονισμού MiFIR, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των συναλλαγών που γνωστοποιούνται,
- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού MiFIR (ESMA70-1861941480-56/8.7.2020),
- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού EMIR (ESMA70-1861941480-52/21.12.2020),
- επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&A) για την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού SFTR (ESMA74-362-893/5.11.2020),
- επικαιροποιημένη δήλωση αναφορικά με την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου για τη γνωστοποίηση στοιχείων κατ'εφαρμογή των EMIR και SFTR στο πλαίσιο του Brexit.

Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς (Market Integrity Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς σκοπό έχει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των εποπτικών δραστηριοτήτων των εθνικών εποπτικών αρχών για περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του 2020, το έργο της Διαρκούς Επιτροπής επικεντρώθηκε κυρίως στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA:

- γνώμη για την αποδεκτή πρακτική της αγοράς της Ιταλικής εποπτικής αρχής αναφορικά με τα συμβόλαια ρευστότητας (ESMA70-155-7850/31.1.2020)
- απόφαση της ESMA σχετικά με τα όρια αναφοράς καθαρών ανοικτών θέσεων (ESMA70-155-9546/16.3.2020), πρώτη ανανέωση (ESMA71-99-1342/11.6.2020), δεύτερη ανανέωση (ESMA70-155-10189/15.7.2020), τρίτη ανανέωση (ESMA70-155-11072/17.9.2020) τέταρτη ανανέωση (ESMA70 -155-11608/17.12.2020),
- αποφάσεις της ESMA για την απαγόρευση των ανοικτών πωλήσεων από 5 δικαιοδοσίες (ESMA71-99-1318/15.4.2020)
- τελική έκθεση για CUM EX και άλλα καθεστώτα πολλαπλής παρακράτησης φόρου (multiple withholding tax reclaim schemes) (ESMA70-155-10272/23.9.2020),
- τελική έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με προτάσεις αναθεώρησης του MAR (ESMA70-156-2391/24.9.2020),
- τελική έκθεση με ρυθμιστικά και εφαρμοστικά τεχνικά πρότυπα για τις SMEs GMs στο πλαίσιο εφαρμογής του MAR (ESMA70-156-3581/29.10.2020),
- ετήσια έκθεση για διοικητικές και ποινικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (Market Abuse Regulation, MAR) (ESMA70-156-3537/21.12.2020).

Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών (Committee for Economic and Markets Analysis- CEMA)

Η Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών συνδράμει την ESMA στην παρακολούθηση των εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Στο πλαίσιο αυτό, η CEMA συλλέγει πληροφόρηση βάσει ερωτηματολογίου από τα μέλη της και σύμφωνα με γενικότερες αναλύσεις επεξεργάζεται τα Οικονομικά Δελτία που δημοσιεύει η ESMA σε περιοδική βάση. Τα κείμενα αυτά είναι:

-το Τριμηνιαίο Δελτίο «Risk Dashboard» το οποίο παρέχει ενημέρωση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στους συμμετέχοντες στις αγορές και στο ευρύτερο κοινό ως προς τους κινδύνους στις χρηματοοικονομικές αγορές, και

-η εξαμηνιαία ανάλυση «Trends, Risks and Vulnerabilities» σχετικά με τις τάσεις, τους πιθανούς κινδύνους και τις ευπάθειες του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε όλο το εύρος των αγορών.

Επίσης, η CEMA επεξεργάζεται μελέτες σε θέματα κεφαλαιαγοράς που εκπονεί είτε η ίδια η ESMA είτε τα μέλη της CEMA.

Η CEMA το 2020, πέρα από την επεξεργασία των περιοδικών εκδόσεων που αναφέρονται ανωτέρω, επικεντρώθηκε σε μελέτες που αφορούσαν σε θέματα όπως:

- προετοιμασία και δημοσίευση της Ετήσιας Στατιστικής Έκθεσης της ESMA για την Ευρωπαϊκή αγορά εναλλακτικών επενδυτικών κεφαλαίων (AIFs) (ESMA50-165-1032/10.1.2020)
- προετοιμασία και δημοσίευση της Ετήσιας Στατιστικής Έκθεσης της ESMA για τις επιδόσεις και τα κόστη των επενδυτικών προϊόντων λιανικής στην Ευρώπη του 2020 (ESMA 50-165-1098/6.4.2020), (όπου έγινε αναφορά και στην επεξεργασία των σχετικών στατιστικών στοιχείων για τους ΟΣΕΚΑ από την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς),
- προετοιμασία και δημοσίευση της 2^{ης} Ετήσιας Στατιστικής Έκθεσης της ESMA για την Ευρωπαϊκή αγορά παραγώγων (derivatives) (ESMA50-165-1362/6.11.2020), με ανάλυση δεικτών κινδύνου για τη δομή και τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών αγορών παραγώγων, βάσει των υποβαλλόμενων στοιχείων στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) που είναι εγγεγραμμένα στην ESMA,
- προετοιμασία και δημοσίευση της 1^{ης} Ετήσιας Στατιστικής Έκθεσης της ESMA για την Ευρωπαϊκή αγορά κινητών αξιών (securities) (ESMA-50-165-1355/30.11.2020), βάσει των διατάξεων της MiFID II.

Τέλος, το 2020 συνεχίστηκαν οι εργασίες εντός της CEMA τριών ομάδων εργασίας (Task Forces) για ζητήματα του θεσμικού πλαισίου 1) EMIR, 2) AIFMD, 3) MiFID II.

Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων (Corporate Finance Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων έχει την ευθύνη της επεξεργασίας όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τον Κανονισμό για το Ενημερωτικό δελτίο (Prospectus Regulation) και θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επίσης, ασχολείται με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης σύμφωνα με την Οδηγία για τη Διαφάνεια (Transparency Directive). Η Επιτροπή προωθεί την αποτελεσματικότητα στην καθημερινή εργασία των εθνικών εποπτικών αρχών σχετικά με τα θέματα αυτά, ενισχύει την εποπτική σύγκλιση και διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε κυρίως και προχώρησε στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA για τα ενημερωτικά δελτία:

- επιστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με την τεχνική συμβουλή της ESMA σχετικά με τα γενικά κριτήρια ισοδυναμίας για τα ενημερωτικά δελτία (ESMA31-59-1451/31.1.2020),
- ενημερωτικό έντυπο σχετικά με τη συνεργασία των μετόχων και της έννοιας «acting in concert» στο πλαίσιο της οδηγίας για τις εξαγορές (takeover bids directive) (ESMA/2014/677-REV/27.2.2020),
- επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) που αφορούν τις Κατευθυντήριες γραμμές για τους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (APMs) (ESMA32-51-370/17.4.2020),
- κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τις απαιτήσεις γνωστοποίησης βάσει του κανονισμού για το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-1426/15.7.2020),
- λίστα με εθνικά όρια αναγνώρισης/προσδιορισμού μετόχων στο πλαίσιο εφαρμογής της αναθεωρημένης Οδηγίας 2017/828 για την τροποποίηση της οδηγίας 2007/36/EK όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων (SRD II) (ESMA32-380-143/31.8.2020),

-έκθεση με στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των ενημερωτικών δελτίων που εγκρίθηκαν και διακινήθηκαν στις χώρες του ΕΟΧ το 2019 (ESMA32-384-4852/24.9.2020),

- προετοιμασία απάντησης στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα Πανευρωπαϊκό Green Bond Standard (ESMA42-110-2314/2.10.2020),

- λίστα με Εθνικά όρια κάτω από τα οποία η υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου δεν ισχύει, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129. (ESMA31-62-1193/23.10.2020),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του Κανονισμού για το Ενημερωτικό Δελτίο (ESMA31-62-1258/18.2.2020),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&A) για το Ενημερωτικό Δελτίο (ESMA31-62-780/30.9.2020),

Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές (Secondary Markets Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές ασχολείται με τη δομή, τη διαφάνεια και την αποτελεσματική λειτουργία των δευτερογενών αγορών για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων πλατφορμών εκτέλεσης συναλλαγών και εξωχρηματιστηριακών (OTC) συναλλαγών. Ειδικότερα, η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές μελετά την επίπτωση των αλλαγών της δομής των αγορών στη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της διαπραγμάτευσης σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα, διαμορφώνει την πολιτική της ESMA και προάγει την εποπτική σύγκλιση μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Κατά το 2020, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-ανακοίνωση για tick sizes (ESMA70-1556-2485/20.3.2020),

- έκθεση με τεχνική εισήγηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις γνωστοποιήσεις εβδομαδιαίας θέσης σύμφωνα με τη MiFID II (weekly position reports under MiFID II) (ESMA70-156-2287/1.4.2020),

- ανακοίνωση της ESMA στο πλαίσιο της πανδημίας για τον Covid-19 για την ανάγκη μετάθεσης της ημέρας δημοσιοποίησης των ημερομηνιών των ετήσιων υπολογισμών διαφάνειας για μη μετοχικά μέσα και των τετραμηνιαίων δεδομένων των συστηματικών εσωτερικοποιητών για μη μετοχικά μέσα εκτός από ομόλογα (ESMA70-155-9817/9.4.2020),

-κείμενο διαβούλευσης για SME GMs στο πλαίσιο εφαρμογής των MiFID II και MAR (ESMA70-156-2061/6.5.2020),

- γνώμη για τρόπους διαπραγμάτευσης τρίτων χωρών για τους σκοπούς διαφάνειας στο πλαίσιο εφαρμογής των MiFID II/MIFIR (ESMA70-154-165/3.6.2020),

- γνώμη για τρόπους διαπραγμάτευσης τρίτων χωρών για τους σκοπούς ορίων θέσης στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II (ESMA70-156-112/3.6.2020),

- ανακοίνωση για πρόσβαση ETD (ESMA70-156-3070/11.6.2020),

- γνώμη για την αξιολόγηση των εξαιρέσεων από τις υποχρεώσεις προ-συναλλακτικής διαφάνειας (ESMA 70-155-6641/16.7.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για αναθεώρηση των απαιτούμενων στο πλαίσιο εφαρμογής των MiFID II/MIFIR (ESMA 74-362-773/24.9.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για με τη λειτουργία οργανωμένων μηχανισμών διαπραγμάτευσης (ESMA 70-156-2013/25.9.2020),
- ανακοίνωση σχετικά με τον αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (BREXIT) όσον αφορά στην εφαρμογή των MiFID II/MIFIR (ESMA 70-155-10962/1.10.2020),
- ετήσια έκθεση για MiFID II/MIFIR σύμφωνα με τον κατ'εξουσιοδότηση Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) 2017/583 (RTS 2) (ESMA 70-156-3300/9.10.2020),
- ανακοίνωση για θέματα STO (Share Trading Obligation) λόγω αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (BREXIT) κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2020 (ESMA 70-155-7782/26.10.2020),
- κείμενο διαβούλευσης με κατευθυντήριες γραμμές για δεδομένα αγοράς (ESMA 70-156-2477/6.11.2020),
- ανακοίνωση για θέματα DTO (Derivatives Trading Obligation) λόγω αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (BREXIT) (ESMA 70-155-8842/25.11.2020),
- κείμενο διαβούλευσης για αλγοριθμικές συναλλαγές στο πλαίσιο της MiFID II (ESMA-70-156-2368/18.12.2020),
- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα αναφοράς συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του MIFIR (ESMA 70-1861941480-56/8.7.2020),
- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο του MiFIR (ESMA 70-872942901-35/29.5.2020),
- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για θέματα διάρθρωσης των αγορών (ESMA 70-872942901-38/29.5.2020).

Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία (Financial Innovation Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία συντονίζει τη συμπεριφορά των εθνικών εποπτικών αρχών έναντι των νέων και καινοτόμων χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων και παρέχει συμβουλές στην ESMA σχετικά με τη δράση της στον τομέα αυτό, όπως για παράδειγμα την έκδοση προειδοποιήσεων ή την ανάληψη εποπτικών δράσεων απαραίτητων για την εποπτική σύγκλιση ή την αποτροπή πρόκλησης ζημιών σε επενδυτές ή κινδύνων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Μέρος των δραστηριοτήτων της Διαρκούς Επιτροπής αποτελεί η συλλογή, ανάλυση και αναφορά των τάσεων των επενδυτών. Επίσης, η Επιτροπή συμβάλλει στο έργο της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (Joint Committee) σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, τη χρηματοπιστωτική καινοτομία και θέματα που αφορούν τους καταναλωτές επενδυτικών προϊόντων.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- κείμενο διαβούλευσης με κατευθυντήριες γραμμές για την εκχώρηση υπηρεσιών σε παρόχους υπηρεσιών 'υπολογιστικού νέφους' (ESMA50-164-3342/3.6.2020) και τελικές κατευθυντήριες γραμμές (ESMA50-157-2403/18.12.2020),

- απάντηση της ESMA στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την νέα στρατηγική για ψηφιακές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στην Ευρώπη (New Digital Finance Strategy for Europe) (ESMA50-164-3463/29.6.2020).

Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης (Corporate Reporting Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης επεξεργάζεται θέματα που σχετίζονται με τη λογιστική, τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και την περιοδική χρηματοοικονομική πληροφόρηση, στο πλαίσιο της Οδηγίας για τη Διαφάνεια. Ειδικότερα, παρακολουθεί και συμβάλλει στις εποπτικές εξελίξεις στον τομέα της λογιστικής και της ελεγκτικής, περιλαμβανομένης της διαδικασίας ενσωμάτωσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), καθώς και στην εργασία των σχετικών Επιτροπών που ασχολούνται με λογιστικά ή ελεγκτικά θέματα. Επίσης, η Διαρκής Επιτροπή συντονίζει τις δραστηριότητες των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ προκειμένου να επιτευχθεί σύγκλιση των αποφάσεων που λαμβάνουν, όσον αφορά στα θέματα εφαρμογής των ΔΠΧΑ.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε στις ακόλουθες κυρίως δραστηριότητες:

- έκθεση με τις τροποποιήσεις των κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν στην εποπτεία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ESMA32-67-613/4.2.2020),

- έκθεση αναφορικά με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (European Single Electronic Format – ESEF) με test cases (ESMA32-60-583/23.3.2020),

- ανακοίνωση στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 αναφορικά με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 – Χρηματοπιστωτικά Μέσα (ESMA32-63-951/25.3.2020),

- ανακοίνωση στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 για τροποποιήσεις αναφορικά με τις ημερομηνίες δημοσίευσης στο πλαίσιο εφαρμογής της οδηγίας για τη διαφάνεια (ESMA31-67-742/27.3.2020),

- έκθεση αναφορικά με τις εποπτικές και κανονιστικές ενέργειες για το 2019 των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ (ESMA32-63-846/2.4.2019),

- δημοσιοποίηση επιλεγμένων αποφάσεων από τη βάση δεδομένων της ESMA αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ που λήφθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές την περίοδο Μάιος 2018 έως Οκτώβριος 2019 (ESMA32-63-845/2.4.2020),

- επεξεργασία/αναθεώρηση ερωτήσεων/απαντήσεων ESMA για τις κατευθυντήριες οδηγίες για τους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (Alternative Performance Measures – APMs) (ESMA32-51-370/17.4.2020),
- επεξεργασία επιστολών ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με το Σχέδιο Τροποποιήσεων του πρώτου: Παραχωρήσεις Μισθώσεων Συνδεδόμενες με την πανδημία Covid-19 – προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 – Μισθώσεις (ESMA32-61-402/11.5.2020 και ESMA32-61-403/11.5.2020),
- ανακοίνωση στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 αναφορικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας στις εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις (ESMA32-63-972/20.5.2020),
- επεξεργασία επιστολών ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με το Σχέδιο Τροποποιήσεων του πρώτου: Αναμόρφωση του Επιτοκίου Αναφοράς – 2^η Φάση (ESMA32-61-405/26.5.2020 και ESMA32-61-406/26.5.2020),
- επεξεργασία απάντησης ESMA στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο αναθεώρησης της οδηγίας για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από εκδότες (NFRD) (ESMA32-334-245/11.6.2020),
- τελική έκθεση για το σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων περιλαμβανόμενων των επικαιροποιημένων το 2020 ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων για Ευρωπαϊκό Ενιαίο Ηλεκτρονικό Μορφότυπο (European Single Electronic Format – ESEF) (ESMA32-60-607/18.6.2020),
- ανακοίνωση στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 αναφορικά με το συντονισμό των εποπτικών ενεργειών σχετικά με τις τροποποιήσεις στη λογιστικοποίηση των μισθώσεων (ESMA32-61-417/21.7.2020),
- επεξεργασία επιστολών ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με το Σχέδιο Τροποποιήσεων του πρώτου: Γενική Παρουσίαση και Γνωστοποιήσεις (ESMA32-61-397/6.10.2020 και ESMA32-61-421/6.10.2020),
- επεξεργασία επιστολών ESMA προς την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) (IFRS Interpretation Committee) για τα προσωρινά θέματα προς εξέταση (ESMA32-61-418/24.09.2020), καθώς και τη συμπερίληψη σε αυτά των ακόλουθων θεμάτων: Απαραίτητο Κόστος για την Πραγματοποίηση Πώλησης (ΔΛΠ 2 – Αποθέματα) (ESMA32-63-1051/12.10.2020) και Από-αναγνώριση Warrant (ΔΛΠ 32 – Χρηματοοικονομικά μέσα: γνωστοποίηση και παρουσίαση) (ESMA32-63-1052/12.10.2020),
- ανακοίνωση ESMA για τις ευρωπαϊκές κοινές προτεραιότητες εποπτείας στις οικονομικές καταστάσεις του 2020, με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και την εναρμόνιση της παρεχόμενης μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ESMA32-63-1041/28.10.2020),

- έκθεση και ερωτήσεις/απαντήσεις ESMA αναφορικά με την αξιολόγηση από ομοτίμους με ταχεία διαδικασία για την υπόθεση της Wirecard (ESMA42-111-5349/03.11.2020 και ESMA71-99-1423/03.11.2020),
- δημοσιοποίηση των αρχείων ταξινόμιας του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μορφότυπου (European Single Electronic Format – ESEF) για το 2020 (ESEF 2020/7.12.2020),
- επεξεργασία επιστολής ESMA προς το Ίδρυμα Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS Foundation) σχετικά με το Έγγραφο Διαβούλευσης για την Έκθεση Βιωσιμότητας (ESMA32-334-334/16.12.2020),
- επεξεργασία επιστολών ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG) σχετικά με το Έγγραφο Συζήτησης του πρώτου: Συνενώσεις Επιχειρήσεων – Γνωστοποιήσεις, Υπεραξία και Απομείωση (ESMA32-61-413/18.12.2020 και ESMA32-61-445/18.12.2020).

Δίκτυο για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (Network on Credit Rating Agencies)

Το δίκτυο για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (ΟΑΠΙ) είναι υπεύθυνο για την παροχή τεχνογνωσίας σε θέματα πολιτικής που αφορούν τους ΟΑΠΙ, όπως η αξιολόγηση του νομοθετικού και εποπτικού πλαισίου τρίτης χώρας ως προς την πλήρωση των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2009 για τους ΟΑΠΙ (όπως έχει τροποποιηθεί) και η διεξαγωγή δραστηριοτήτων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από ΟΑΠΙ τρίτης χώρας.

Κατά τη διάρκεια του 2020, ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- υπολογισμός του μεριδίου αγοράς των ΟΑΠΙ για το έτος 2019 (ESMA33-9-340/10.1.2020),
- ανακοίνωση στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19 για ζητήματα σχετικά με τους ΟΑΠΙ (ESMA80-191-995/26.3.2020),
- διαβούλευση όσον αφορά στην πρόσβαση και στη χρήση ratings (ESMA33-5-829/30.3.2020),
- έκθεση με αξιολόγηση CLOs – επισκόπηση των πρακτικών των ΟΑΠΙ και σχετικές προκλήσεις (ESMA80-189-6982/13.5.2020),
- προετοιμασία της απόφασης επιβολής κύρωσης κατά του ΟΑΠΙ Scope Ratings (ESMA41-356-77/4.6.2020),
- τελική έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές για τον εσωτερικό έλεγχο ΟΑΠΙ (ESMA 33-9-371/30.9.2020),
- ανακοίνωση για το καθεστώς προ-συπογραφής ΟΑΠΙ στο πλαίσιο της πανδημίας για τον Covid-19 (ESMA 33-5-857/27.10.2020)
- υπολογισμός του μεριδίου αγοράς των ΟΑΠΙ για το έτος 2020 (ESMA 33-9-383/4.12.2020),
- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 1060/2009 για τους ΟΑΠΙ (όπως έχει τροποποιηθεί) (ESMA33-5-87/17.2.2020).

Δίκτυο για δείκτες αναφοράς (Network on Benchmarks)

Το δίκτυο για τους δείκτες αναφοράς επεξεργάζεται θέματα που σχετίζονται με τους δείκτες αναφοράς στο πλαίσιο του Κανονισμού 2016/1011/ΕΕ σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις (BMR). Ειδικότερα, ασχολείται με τη σύνταξη γνωμοδοτήσεων σχετικά με την αξιολόγηση ενός κρίσιμου σημείου αναφοράς βάσει το υ άρθρου 20 στοιχείο γ) και του άρθρου 20 παράγραφος 4 του BMR, τη σύνταξη συμβουλών σχετικά με το είδος των δεικτών αναφοράς και τις απαιτήσεις που ισχύουν για την παροχή τους σε αίτηση αναγνώρισης σύμφωνα με βάση το άρθρο 32 παράγραφος 6 του BMR, τη σύνταξη γνωμοδοτήσεων για αναγνωρισμένους διαχειριστές δεικτών αναφοράς τρίτων χωρών ή επικυρωμένα κριτήρια αναφοράς τρίτων χωρών σύμφωνα με βάση το άρθρο 53 του BMR, τη σύνταξη ή αναθεώρηση κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων της ESMA ή άλλων μέτρων επιπέδου 3 και εποπτικών εργαλείων σύγκλισης (γνώμες, συμβουλές, εποπτικές ενημερώσεις, μεθοδολογικά πλαίσια) καθώς και με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα εφαρμογής ή παρακολούθησης που σχετίζεται με τον BMR.

Κατά τη διάρκεια του 2020, ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- απάντηση της ESMA στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση του BMR (ESMA71-99-1285/14.2.2020),
- ανακοίνωση στο πλαίσιο της πανδημίας του Covid-19 για την μείωση του αντικτύπου για τις χρηματοπιστωτικές αγορές στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με την έγκαιρη ικανοποίηση των προαπαιτούμενων για εξωτερικό έλεγχο για δείκτες αναφοράς επιτοκίου σύμφωνα με τον BMR (ESMA80-187-546/9.4.2020),
- διμερές πρωτόκολλο με την εποπτική αρχή της Σιγκαπούρης στο πλαίσιο ισοδυναμίας σύμφωνα με τον BMR (ESMA71-99-1313/17.4.2020),
- κείμενο περί μη λήψης μέτρων (no action letter) σε εποπτευόμενους φορείς αναφορικά με τις προϋποθέσεις γνωστοποίησης (disclosure requirements) από διαχειριστές δεικτών αναφοράς σχετικά με ΠΚΔ παράγοντες (ESG) (ESMA 71-99-1323/29.04.2020).
- κείμενο διαβούλευσης για χρεώσεις συμβουλής στο πλαίσιο του BMR (ESMA80-187-623/ 25.9.2020),
- έκθεση με σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο του BMR (ESMA70-156-1464/9.3.2020) και τελική έκθεση (ESMA80-187-608/29.9.2020),
- δημόσια δήλωση θεμάτων BREXIT στο πλαίσιο του BMR (ESMA80-187-610/1.10.2020),
- ανακοίνωση κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου στο πλαίσιο του BMR- εκκρεμείς αιτήσεις (ESMA70-156-2187/15.10.2020).
- επικαιροποίηση ερωτήσεων-απαντήσεων (Q&A) στο πλαίσιο του κανονισμού δεικτών αναφοράς (BMR) (70-145-114/6.11.2020)

-κείμενο διαβούλευσης της ESMA αναφορικά με κυρώσεις που θα επιβάλλει απευθείας στους εποπτευόμενους διαχειριστές δεικτών αναφοράς (αφορά διαχειριστές δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας και τρίτων χωρών, δυνάμει του κανονισμού 2019/2175) (ESMA 43-370-272/23.12.2020).

Δίκτυο για τις τιτλοποιήσεις (Securitisation Network)

Ασχολείται με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2402 για τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση (Securitisation Regulation).

Κατά τη διάρκεια του 2020, ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τα όρια πληρότητας και συνοχής των δεδομένων τιτλοποιήσεων (ESMA 33-128-827/17.1.2020),
- λίστα με τις ορισμένες αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τον κανονισμό για τις τιτλοποιήσεις (ESMA33-128-777/17.6.2020),
- οδηγίες για τη συμπλήρωση των εντύπων αναφοράς για τις γνωστοποιήσεις τιτλοποιήσεων (ESMA65-8-6469/19.8.2020),
- τελική έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές για τη κινητικότητα (portability) των πληροφοριών μεταξύ αρχείων καταγραφής τιτλοποιήσεων (ESMA33-128-1001/5.10.2020),
- επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο του κανονισμού για τις τιτλοποιήσεις (ESMA33-128-563/28.5.2020).

Δίκτυο για θέματα αειφορίας (Co-ordination Network on Sustainable Finance)

Το Δίκτυο για θέματα αειφορίας της ESMA (CNS) ασχολείται με την επισκόπηση των εξελίξεων και το σχεδιασμό της στρατηγικής της ESMA στα θέματα που άπτονται της Βιώσιμης /Αειφόρου Χρηματοοικονομικής (**Sustainable Finance**) τα οποία αποτέλεσαν κατά το 2020 προτεραιότητα πολιτικής. Κατά τη διάρκεια του 2020, ασχολήθηκε κυρίως με τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

- επεξεργάστηκε σε συνεργασία και με τις ειδικότερες διαρκείς επιτροπής ESMA την απάντηση στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Επικαιροποιημένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική στα θέματα Βιωσιμότητας (Renewed Sustainable Finance Strategy) ESMA30-22-821/15.7.2020) η οποία ενσωμάτωσε και τη συμβολή της ESMA στην διαβούλευση για το πλαίσιο σχετικά με το Πρότυπο Αειφόρου Ομολόγου (Green Bond Standard).
- προετοιμασία της Στρατηγικής της ESMA στον τομέα της αειφορίας στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (ESMA22-105-1052/6.2.2020 - Strategy on Sustainable Finance), η οποία στα τέλη του 2020 βρισκόταν υπό επικαιροποίηση.

Επίσης, κατά το 2020, το Δίκτυο CNS ενημερώθηκε συγκεντρωτικά για το έργο από τις επί μέρους διαρκείς επιτροπές της ESMA στα θέματα αειφορίας: τέτοιο έργο είναι ιδίως η επεξεργασία ρυθμίσεων αναφορικά με την ενσωμάτωση των Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και σχετικών με τη Διακυβέρνηση παραγόντων (γνωστοί και ως **ESG factors – Environmental, Social, Governance**) στη νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία αναφορικά με τους

εποπτευόμενους φορείς και τις εταιρίες με τίτλους εισηγμένους σε ρυθμιζόμενη αγορά αλλά και οι αξιολογήσεις κινδύνου με βάση την καταγραφή των σχετικών εξελίξεων στην κεφαλαιαγορά.

Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής (IT Management and Governance Group)

Η Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής της ESMA (ITMG) συμβάλλει με τις εργασίες της στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία πανευρωπαϊκών έργων πληροφορικής. Κύριος στόχος των έργων είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης των εθνικών εποπτικών αρχών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η εξασφάλιση ότι το κόστος της απαιτούμενης διαχείρισης δεδομένων συμβαδίζει με το αντίστοιχο όφελος.

Οι βασικές εργασίες της Ομάδας κατά το 2020 ήταν οι ακόλουθες:

-πολυετές πρόγραμμα έργων πληροφορικής, στρατηγική και μεθοδολογία πληροφορικής και τεχνικές οδηγίες λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών, προδιαγραφών δοκιμών σε έργα και διεπαφές (interfaces) πληροφορικής.

Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας στο πλαίσιο της Κοινής Επιτροπής (Joint Committee) των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs)

Υπο- Επιτροπή της Κοινής Επιτροπής των τριών Εποπτικών Αρχών για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία

Η συγκεκριμένη υπο-επιτροπή ασχολείται με θέματα προστασίας επενδυτών και χρηματοοικονομικής καινοτομίας που αφορούν τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs), δηλαδή τις EBA, ESMA και EIOPA.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η υποεπιτροπή ασχολήθηκε με θέματα PRIIPS, αλλά και την προετοιμασία των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στο πλαίσιο του Κανονισμού 2019/2088 περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών καθώς και του Κανονισμού 2020/852 για την Ταξινόμηση.

Υπο- Επιτροπή της Κοινής Επιτροπής των τριών Εποπτικών Αρχών για τις τιτλοποιήσεις

Η συγκεκριμένη υπο-επιτροπή ασχολείται με θέματα τιτλοποιήσεων που αφορούν τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs), δηλαδή τις EBA, ESMA και EIOPA.

Κατά τη διάρκεια του 2020, η υποεπιτροπή, την οποία προεδρεύει η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ασχολήθηκε με την επεξεργασία Ερωτήσεων – Απαντήσεων για τις τιτλοποιήσεις, στο πλαίσιο του Κανονισμού 2017/2402 και που αφορούν και τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs), δηλ. τις EBA, ESMA και EIOPA.

Η Επιτροπή επεξεργάστηκε κατά το 2020 το σχέδιο Γνώμης των τριών εποπτικών αρχών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με το Πεδίο Εφαρμογής του Κανονισμού για τις Τιτλοποιήσεις σε θέματα δικαιοδοσίας (Opinion on the Jurisdictional Scope of Application of the Securitisation Regulation) το οποίο ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2021. Επίσης, κατά το 2020 επεξεργάστηκε το σχέδιο Έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή και λειτουργία του Κανονισμού για τις Τιτλοποιήσεις, το οποίο αποσκοπεί να προσδιορίσει τις αρχικές προκλήσεις και τυχόν ζητήματα που ανέκυψαν κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής του Κανονισμού αυτού και τα οποία θα

μπορούσαν να επηρεάσουν την συνολική αποτελεσματικότητα του πλαισίου. Η έκθεση αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου 2021.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά Θεσμικά όργανα και φορείς

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) στόχο έχει την πρόληψη των συστημικών κινδύνων που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και την αποτροπή τυχόν σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων τόσο στο χρηματοοικονομικό σύστημα όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στο Συμβούλιο (General Board) και την Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Technical Committee).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κατά τη διάρκεια του 2020, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολούθησε, σε τεχνικό επίπεδο, τους εξής φακέλους ενώπιον του Συμβουλίου της ΕΕ (Council): την πρόταση Κανονισμού για τη ρύθμιση των αγορών για κρυπτο-στοιχεία (crypto-assets), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με ένα πιλοτικό καθεστώς για τις υποδομές της αγοράς που βασίζονται σε τεχνολογία κατακεκομένου καθολικού (distributed ledger technology), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ.1060/2009, (ΕΕ) αριθ.648/2012, (ΕΕ) αριθ.600/2014 και (ΕΕ) αριθ.909/2014 και πρόταση Οδηγίας για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/43/ΕΚ, 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΕ, 2011/61/ΕΕ, ΕΕ/2013/36, 2014/65/ΕΕ, (ΕΕ) 2015/2366 και ΕΕ/2016/2341, καθώς και την πρόταση Κανονισμού σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης για επιχειρήσεις (crowdfunding).

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2020, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε στις εργασίες της ομάδας των Εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα κεφαλαιαγοράς (EGESC), του Informal Company Law Expert Group και της ομάδας εργασίας για την αναθεώρηση του Κανονισμού για τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων (working group on CSDR review).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions, IOSCO) είναι το βασικό forum για τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών της κεφαλαιαγοράς και ο διεθνής φορέας για την θέσπιση προτύπων για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Η IOSCO επί του παρόντος έχει 129 τακτικά μέλη από περισσότερες από 100 χώρες. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκπροσωπείται στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής (European Regional Committee) καθώς και της ολομέλειας των Προέδρων των εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς, μελών της IOSCO, μέσω του Προέδρου της. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ακόμα ενεργά στις εργασίες της ομάδας εργασίας IOSCO Committee 4, της οποίας οι εργασίες αφορούν στην πρόληψη και τον εντοπισμό παραβάσεων της κεφαλαιαγοράς σε διεθνές επίπεδο, κυρίως με την ενίσχυση και ενθάρρυνση της συνεργασίας των

εποπτικών αρχών. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στις εργασίες του IOSCO Screening Group, το οποίο διενεργεί τις αξιολογήσεις των υποψηφίων χωρών για την υπογραφή του Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της IOSCO (IOSCO MMoU), καθώς και του νέου Ενισχυμένου Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (Enhanced MMoU – EMMoU), που υιοθετήθηκε από την IOSCO τον Απρίλιο του 2017. Το EMMoU διευρύνει τις περιπτώσεις παροχής συνδρομής μεταξύ εποπτικών αρχών, με την προσθήκη, μεταξύ άλλων, νέων κατηγοριών εμπιστευτικών πληροφοριών που θα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι εποπτικές αρχές. Αυτές οι νέες πληροφορίες και/ή μορφές παροχής συνδρομής είναι οι ακόλουθες: πληροφορίες που σχετίζονται με πρόσωπα που κατέχουν ή ελέγχουν άλλα πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία, πληροφορίες που σχετίζονται με ελεγκτική δράση, ιδίως όσον αφορά στον έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων, υποχρέωση παρουσίας φυσικού προσώπου για μαρτυρική κατάθεση ενώπιον της αρχής που παρέχει τη συνδρομή, δυνατότητα κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων, όπου επιτρέπεται από την νομοθεσία, και πληροφορίες από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών διαδικτύου (data traffic records).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς

Πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία

Στο πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία (Mediterranean Partnership of Securities Regulators, MPSR) συμμετέχουν οι Αίγυπτος, Αλγερία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Μαρόκο, Πορτογαλία, Τουρκία, Τυνησία με σκοπό την ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων και τη διασφάλιση της εφαρμογής των αρχών της IOSCO από τις εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) στόχο έχει την προώθηση πολιτικών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Επιτροπής για την εταιρική διακυβέρνηση (Corporate Governance Committee) καθώς και τις εργασίες της Ομάδας Δράσης για την προστασία των καταναλωτών (Task Force on Financial Consumer Protection).

Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης

Η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force) είναι ένα διεθνές όργανο χάραξης πολιτικής που θέτει διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και μέτρα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Ομάδας τόσο σε επίπεδο ολομέλειας όσο και σε επίπεδο επιμέρους ομάδων εργασιών της.

Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας

Ο σκοπός των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας είναι η εδραίωση και εφαρμογή διαδικασίας παροχής συνδρομής μεταξύ των εποπτικών αρχών, προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Με βάση τα Πρωτόκολλα αυτά, εμπιστευτικές πληροφορίες χρήσιμες στις εποπτικές αρχές, μπορούν να ανταλλάσσονται με σκοπό την άσκηση εποπτείας και τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων φορέων προς τις

ισχύουσες θεσμικές ρυθμίσεις. Τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας μεταξύ εποπτικών αρχών διαφορετικών χωρών διευκολύνουν τη διεθνή συνεργασία μεταξύ χρηματιστηρίων, εταιριών και λοιπών παραγόντων της κεφαλαιαγοράς και συνεπώς αποτελούν το πρώτο στάδιο για την εδραίωση και περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων των κεφαλαιαγορών των χωρών αυτών. Στο πλαίσιο της νέας Ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής εποπτείας των χρηματοπιστωτικών αγορών, τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας παίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, διότι προάγουν αποφασιστικά την πορεία προς την ενιαία εποπτεία της Ευρωπαϊκής αγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μέχρι σήμερα έχει υπογράψει 26 διμερή και 2 πολυμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας.

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID)

Στο τέλος του 2020, οι επιχειρήσεις χωρών του ΕΟΧ που παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες, παρέμειναν 2.616 άλλαξε, ωστόσο, η παρουσία των χωρών (βλ. πίνακα 31).

Ειδικότερα, όσον αφορά την κατανομή των επιχειρήσεων ανά χώρα, την πρώτη θέση εξακολουθεί να κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 1.849 εταιρίες, και ακολουθούν ενδεικτικά η Κύπρος με 238 εταιρίες, η Γερμανία με 95 εταιρίες, η Ιρλανδία με 66 εταιρίες, η Ολλανδία με 62 και το Λουξεμβούργο με 57 επιχειρήσεις.

22 επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΑΕΠΕΥ), παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε χώρες του ΕΟΧ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2018-2020

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2020	2019	2018
Αυστρία	33	14	31
Βέλγιο	11	10	10
Βουλγαρία	8	9	8
Γαλλία	58	53	48
Γερμανία	95	86	60
Δανία	8	9	11
Εσθονία	1	0	1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.849	1.874	1.892
Ιρλανδία	66	66	45
Ιταλία	16	18	16
Ισλανδία	1	1	1
Ισπανία	18	15	14

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2020	2019	2018
Κροατία	1	1	1
Κύπρος	238	231	224
Λετονία	3	3	2
Λιθουανία	1	1	1
Λιχτενστάιν	16	15	14
Λουξεμβούργο	57	61	52
Μάλτα	30	29	26
Νορβηγία	14	29	29
Ολλανδία	62	60	50
Ουγγαρία	3	3	1
Πολωνία	0	0	1
Πορτογαλία	4	4	2
Ρουμανία	0	0	1
Σλοβακία	3	4	3
Σλοβενία	0	0	1
Σουηδία	7	7	6
Τσεχία	3	3	3
Φινλανδία	10	10	10
Σύνολο	2.616	2.616	2.564

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ)

Στο τέλος του 2020, 115 ΔΟΕΕ της ΕΕ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, έναντι 101 το 2019 (βλ. πίνακα 32).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 47 ΔΟΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2018-2020

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2020	2019	2018
Γαλλία	8	6	4
Γερμανία	3	2	2
Δανία	1	1	0
Ιρλανδία	19	6	0
Κύπρος	4	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	47	68	62
Λουξεμβούργο	23	12	3
Μάλτα	3	2	2
Ολλανδία	5	3	2
Λοιπές	2	-	-
Σύνολο	115	101	76

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) του ΕΟΧ από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) του ΕΟΧ

Στο τέλος του 2020, 216 ΔΟΕΕ του ΕΟΧ προωθούσαν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές 333 ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, έναντι 84 ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούσαν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές 255 ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα το 2019 (βλ. Πίνακα 33 και 34).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ του ΕΟΧ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Λουξεμβούργο με 71 ΔΟΕΕ.

Όσον αφορά την κατανομή των ΟΕΕ του ΕΟΧ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει, επίσης, το Λουξεμβούργο με 162 ΟΕΕ.

4 ΑΕΔΟΕΕ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προωθούν εμπορικά 5 ΟΕΕ της ΕΕ σε κράτη μέλη της ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2018-2020

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2020	2019	2018
Αυστρία	4	-	-
Βέλγιο	3	-	-

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2020	2019	2018
Γαλλία	23	4	2
Γερμανία	13	-	-
Δανία	1	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	46	21	30
Ιρλανδία	19	10	6
Ιταλία	1	-	-
Κροατία	1	-	-
Κύπρος	4	3	1
Λιχτενστάιν	1	1	1
Λουξεμβούργο	71	32	18
Μάλτα	7	3	2
Νορβηγία	2	1	1
Ολλανδία	9	2	2
Σουηδία	10	2	1
Τσεχία	1	-	-
Σύνολο	216	80	65

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2018-2020

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2020	2019	2018
Γαλλία	5	1	0
Ηνωμένο Βασίλειο	4	11	14
Ιρλανδία	145	43	50
Ιταλία	0	0	0
Κύπρος	3	2	1
Λιχτενστάιν	0	2	2
Λουξεμβούργο	162	189	129

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2020	2019	2018
Μάλτα	5	6	4
Νορβηγία	0	0	0
Ολλανδία	7	1	1
Σλοβενία	1	0	0
Σουηδία	1	0	0
Σύνολο	333	255	201

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (EuVECA) από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων της ΕΕ (Διαχειριστές EuVECA)

Στο τέλος του 2020, 35 Διαχειριστές EuVECA προωθούσαν εμπορικά (marketing) 42 EuVECA στην Ελλάδα, έναντι 37 Διαχειριστών EuVECA και 73 EuVECA αντίστοιχα το 2019 (βλ. πίνακα 35 και 36).

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2018-2020

Χώρα	Σύνολο Διαχειριστών EuVECA		
	2020	2019	2018
Αυστρία	5	2	2
Γαλλία	4	1	1
Γερμανία	2	6	4
Δανία	0	1	0
Ηνωμένο Βασίλειο	8	12	11
Ιρλανδία	4	2	2
Λουξεμβούργο	4	2	1
Ολλανδία	5	2	2
Πορτογαλία	0	1	1
Σουηδία	4	7	5
Φινλανδία	0	1	0
Σύνολο	35	37	29

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. ΕυVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές ΕυVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2018-2020

Χώρα	Σύνολο ΕυVECA		
	2020	2019	2018
Αυστρία	7	4	3
Βέλγιο	1	1	0
Γαλλία	5	2	2
Γερμανία	7	8	4
Δανία	0	2	0
Ηνωμένο Βασίλειο	1	34	23
Ιρλανδία	6	2	2
Ολλανδία	7	6	3
Λουξεμβούργο	5	4	3
Πορτογαλία	0	1	1
Σουηδία	3	8	6
Φιλανδία	0	1	0
Σύνολο	42	73	47

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (EuSEF) της ΕΕ από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας της ΕΕ (Διαχειριστές EuSEF)

Στο τέλος του 2020, 1 Διαχειριστής EuSEF από το Ηνωμένο Βασίλειο προωθούσε εμπορικά (marketing) 1 EuSEF του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα.

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύνοψη Περίληψη Απόφασης
6/868/12.2.2020_ (ΦΕΚ Β' 761/10.3.2020)	Τροποποίηση της απόφασης 18/809/21.2.2018 «Πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018»	Αφορά στην τροποποίηση της απόφασης 18/809/21.2.2018 «Πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018» αναφορικά με την υποβολή στοιχείων σχετικών με τα εχέγγυα αξιοπιστίας.
5/870/24-2-2020 (ΦΕΚ Β' 1483/21-4-2020)	Αξιολόγηση των γνώσεων και ικανοτήτων των φυσικών προσώπων που παρέχουν επενδυτικές συμβουλές ή πληροφόρηση σε πελάτες σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4514/(ΦΕΚ Α 14/30.1.2018)	Αφορά στην υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ, Πιστωτικά ιδρύματα, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΟΕΕ, να εξασφαλίζουν ότι τα φυσικά πρόσωπα (συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων αντιπροσώπων), τα οποία παρέχουν επενδυτικές συμβουλές ή πληροφόρηση σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα, επενδυτικές υπηρεσίες ή παρεπόμενες υπηρεσίες σε πελάτες για λογαριασμό τους διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει των άρθρων 24 και 25 του ν. 4514/2018
12Α/889/31.8.2020_ (ΦΕΚ Β' 4001/18.9.2020)	Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 8/754/14.4.2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου «Ειδικά Θέματα Περιοδικής Πληροφόρησης βάσει του ν. 3556/2007»	Αφορά στην αντικατάσταση του στοιχείο (γ) της παρ. 1 του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 8/754/14.4.2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου «Ειδικά Θέματα Περιοδικής Πληροφόρησης βάσει του ν. 3556/2007» (ΦΕΚ Β/1345/13.5.2016)
1Α/890/18.9.2020_ (ΦΕΚ Β' 4298/2.10.2020)	Εξειδίκευση του συστήματος προσδιορισμού, υπολογισμού και επιμέτρησης του ύψους των κυρώσεων ανά παράβαση που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 24 του ν. 4706/2020	Αφορά στην εξειδίκευση του συστήματος προσδιορισμού, υπολογισμού και επιμέτρησης του ύψους των κυρώσεων ανά παράβαση («Σύστημα Επιβολής Κυρώσεων» ή «Σύστημα»), αναφορικά με τις παραβάσεις που προκύπτουν από τα άρθρα 1- 23 του ν. 4706/2020 και 44 παρ. 1 και 3 περ. α', β' και γ' του ν. 4449/2017, που διαπιστώνονται σε βάρος φυσικών ή νομικών προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 24 του ν. 4706/2020 και 44 παρ. 4 του ν. 4449/2017.
1/891/30.9.2020 - (ΦΕΚ Β' 4556/15.10.2020)	Εξειδικεύσεις άρθρου 14 παρ. 3 περ. ι και παρ. 4, Αξιολόγηση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) και της Εφαρμογής των διατάξεων περί	Αφορά στον καθορισμό, το χρόνο, τη διαδικασία, την περιοδικότητα και κάθε ειδικότερο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της αξιολόγησης του Συστήματος εσωτερικού ελέγχου, καθώς και τα χαρακτηριστικά που

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύνοψη Περιλήψη Απόφασης
	Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΔ) του ν. 4706/2020.	αφορούν στα πρόσωπα που τη διενεργούν. Περαιτέρω, προβλέπει ότι ο Κανονισμός Λειτουργίας της Εταιρείας περιέχει, την πολιτική και την διαδικασία για τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου
5/889/31.8.2020_ (ΦΕΚ Β' 4295/2.10.2020)	Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ 901B/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων, όπως ισχύει»	Αφορά την αντικατάσταση του στοιχείου β) της παραγράφου 2 του άρθρου 4 της απόφασης και προσθήκη παραγράφου 5 στο άρθρο 26
2/892/13.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4674/22.10.2020)	Διαδικασίες και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έγκριση ενημερωτικού δελτίου κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή/και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά	Αφορά στις διαδικασίες και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έγκριση ενημερωτικού δελτίου κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή/και την εισαγωγή τους προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά
1/892/13.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4674/22.10.2020)	Αποδεκτές γλώσσες σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου (άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129)	Αφορά στις αποδεκτές γλώσσες σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου
1/893/16.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4728/26.10.2020)	Πληροφοριακό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται στις περιπτώσεις προσφοράς κινητών αξιών της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4706/2020	Αφορά στις περιπτώσεις προσφοράς κινητών αξιών, που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα, εφόσον η συνολική αξία των προσφερόμενων κινητών αξιών είναι τουλάχιστον πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και έως το όριο που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4706/2020 ή/ και στις περιπτώσεις εισαγωγής αυτών των κινητών αξιών με την επιφύλαξη της παρ. 3, του άρθρου 3, του Κανονισμού ΕΕ 2017/1129 και της εξαίρεσης της παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4706/2020
2/894/23.10.2020 (α) (ΦΕΚ Β' 5303/3.12.2020)	Προσαρμογή στην Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2015 για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την υποβολή αναφορών στις αρμόδιες αρχές σχετικά με πραγματικές ή πιθανές παραβάσεις του εν λόγω κανονισμού, (β) Προσαρμογή στο άρθρο 73	Αφορά α) στην προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στην Εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2015 για τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την υποβολή αναφορών στις αρμόδιες αρχές σχετικά με πραγματικές ή πιθανές παραβάσεις του εν λόγω κανονισμού, β) στην προσαρμογή στο άρθρο 73 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ – MiFid II και το άρθρο 71 του ν.4514/2018, γ) στην προσαρμογή στο άρθρο 94B του ν. 4099/2012 που προστέθηκε με το άρθρο 14

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
	<p>παρ. 1 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ – MiFid II και το άρθρο 71 του ν.4514/2018, (γ) Προσαρμογή στο άρθρο 94B του ν. 4099/2012 που προστέθηκε με το άρθρο 14 Ν.4416/2016, ΦΕΚ Α 160/6.9.2016 (άρθρο 1 παρ.17 της Οδηγίας 2014/91/ ΕΕ) – τροποποίηση UCITS V, (δ) Προσαρμογή στην παρ. 3 τού άρθρου 6 του ν.4557/2018, περίπτωση (θ), όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4734/2020, (ε) Προσαρμογή στα άρθρα 76 και 78 του ν. 1969/1991 και την παρ. 13 του άρθρου 35 του ν. 2324/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 80 Ν.4706/2020</p>	<p>Ν.4416/2016, ΦΕΚ Α 160/6.9.2016 (άρθρο 1 παρ.17 της Οδηγίας 2014/91/ ΕΕ) – τροποποίηση UCITS V, δ) στην προσαρμογή στην παρ. 3 τού άρθρου 6 του ν.4557/2018, περίπτωση (θ), όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4734/2020, και ε) στην προσαρμογή στα άρθρα 76 και 78 του ν. 1969/1991 και την παρ. 13 του άρθρου 35 του ν. 2324/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 80 Ν.4706/2020</p>
<p>4/894/23.10.2020 (ΦΕΚ Β/5008/13.11.2020)</p>	<p>Εξ αποστάσεως ηλεκτρονική ταυτοποίηση φυσικών προσώπων από τα εποπτευόμενα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υπόχρεα πρόσωπα κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια περιστασιακών συναλλαγών"</p>	<p>Αφορά α) στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4557/2018, β) στους παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων της περ. ιβ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4557/2018 και γ) στους παρόχους υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών της περ. ιγ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4557/2018, οι οποίοι εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4557/2018</p>
<p>3/894/23.10.2020_ (ΦΕΚ Β/4913/9.11.2020)</p>	<p>Τροποποίηση της υπ΄ αριθ. 4/452/01.11.2007 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κριτήρια καταλληλότητας των προσώπων που διευθύνουν τις δραστηριότητες ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΕΑΠ»</p>	<p>Αφορά στην τροποποίηση της υπ΄ αριθ. 4/452/01.11.2007 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως προς το «Θέμα» και ως προς το άρθρο 1.</p>
<p>5/898/3.12.2020 (ΦΕΚ Β 5744/28.12.2020)</p>	<p>Κατάρτιση μητρώου παρόχων υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων και μητρώου παρόχων υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών_</p>	<p>Αφορά στην υποχρεωτική εγγραφή σε μητρώο των παρόχων υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών και των παρόχων υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων, τις πληροφορίες και τα έντυπα που υποβάλλονται και λοιπές σχετικές διατάξεις.</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

- 7 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 9 έως 10 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση Financial Action Task Force (FATF) – Virtual Currencies,
- 10 Ιανουαρίου 2020, Βρυξέλλες, Συμμετοχή σε σεμινάριο με της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα τη δεύτερη φάση διαπραγματεύσεων μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- 13 έως 14 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 14 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της εποπτικής επιτροπής της ESMA για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους,
- 16 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα τεχνητής νοημοσύνης,
- 21 έως 22 Ιανουαρίου 2020, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα PRIIPs,
- 22 έως 23 Ιανουαρίου 2020, Καΐρο, Ετήσια Συνάντηση των εποπτικών αρχών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την Μεσογειακή Συνεργασία,
- 29 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 30 Ιανουαρίου 2020, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 30 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συμμετοχή στο Senior Supervisors Forum της ESMA με θέμα Risk Based Approach,
- 30 έως 31 Ιανουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για ακεραιότητα αγοράς,
- 4 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 4 Φεβρουαρίου 2020, Λονδίνο, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής IOSCO,
- 5 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της εποπτικής επιτροπής της ESMA για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους,
- 6 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 11 έως 12 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 11 έως 12 Φεβρουαρίου 2020, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα PRIIPs,
- 16 Φεβρουαρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA Co-ordination Network on Sustainability (δίκτυο της ESMA για θέματα αειφορίας),
- 18 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,

- 18 έως 20 Φεβρουαρίου 2020, Μαδρίτη, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 24 έως 25 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση Ομάδας Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,
- 25 Φεβρουαρίου 2020, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 25 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 26 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 27 Φεβρουαρίου 2020, Φρανκφούρτη, Συμμετοχή σε συνάντηση στην EIOPA με θέμα: ENW 7 Pensions meeting,
- 27 Φεβρουαρίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 2 Μαρτίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 4 Μαρτίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 4 Μαρτίου 2020, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 5 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 6 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 9 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 9 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους,
- 11 και 12 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα διαχείρισης παραπόνων επενδυτών,
- 11 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 17 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 23 και 25 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 26 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 26 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 30 Μαρτίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 1 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 1 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 2 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 3 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 3 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 6 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,

- 6 και 7 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 8 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 15 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 15 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 15 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 16 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 17 και 20 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 21 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 22 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 27 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA Co-ordination Network on Sustainability (δίκτυο της ESMA για θέματα αειφορίας),
- 28 και 29 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 4 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 4 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της μόνιμης επιτροπής του ΟΟΣΑ για την εταιρική διακυβέρνηση (OECD Corporate Governance Committee),
- 5 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 6 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 6 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 6 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 11 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 19 και 20 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 26 Μαΐου 2020, 6 Απριλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 28 Μαΐου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 3 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 3 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA Co-ordination Network on Sustainability (δίκτυο της ESMA για θέματα αειφορίας),
- 5 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 5 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 9 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 10 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 10 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),

- 11 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 11 και 12 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 12 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 15 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας της ESMA για τα δεδομένα,
- 15 έως 17 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ για Ιδιωτικές Ασφαλίσεις (OECD Working Party on Private Pensions),
- 17 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 17 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 18 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 18 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 18 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 19 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 22 και 23 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 23 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 23 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 24 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των επενδυτών (ειδικότερα θέματα προστασίας επενδυτών λόγω της πανδημίας Covid-19),
- 24 και 25 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη EIOPA με θέμα: ENW 7 Pensions meeting,
- 25 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 26 Ιουνίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 2 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 8 και 9 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 10 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 13 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 15 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 16 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 21 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 30 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 30 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA CRA Network (Δίκτυο για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας),
- 5 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 7 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα διαχείρισης παραπόνων επενδυτών,
- 26 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 31 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),

- 31 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 31 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 31 Αυγούστου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA Co-ordination Network on Sustainability (δίκτυο της ESMA για θέματα αειφορίας),
- 1 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 3 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 3 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 4 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 8 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 9 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 9 έως 10 Σεπτεμβρίου 2020, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2020 (μέσω τηλεδιασκέψεων),
- 15 έως 17 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 16 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 16 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 17 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 17 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 17 έως 18 και 21 Σεπτεμβρίου 2020, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 15th Annual Greek Roadshow (μέσω τηλεδιασκέψεων),
- 22 και 23 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 24 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 24 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 29 Σεπτεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 1 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 2 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
-
- 7 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 8 και 9 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των επενδυτών,
- 9 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα,
- 10 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 14 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 16 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 16 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,

- 20 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 20 και 21 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 21 και 22 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη EIOPA με θέμα: ENW 7 Pensions meeting,
- 23 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 27 Οκτωβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 4 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 4 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για θέματα PRIIPs,
- 5 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Συμβουλευτικής Τεχνικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 5 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 6 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 9 έως 10 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 9 έως 18 Νοεμβρίου 2020, Ετήσια Σύνοδος IOSCO 2020 (μέσω τηλεδιασκέψεων),
- 11 έως 13 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Δράσης ΟΟΣΑ για την προστασία των επενδυτών,
- 12 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 12 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Εποπτικής Επιτροπής για Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 13 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA Co-ordination Network on Sustainability (δίκτυο της ESMA για θέματα αειφορίας),
- 16 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 17 και 18 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 18 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας της ESMA για τα δεδομένα,
- 18 και 19 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 19 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 20 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 24 και 25 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της μόνιμης επιτροπής του ΟΟΣΑ για την εταιρική διακυβέρνηση (OECD Corporate Governance Committee),
- 26 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 26 Νοεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 30 Νοεμβρίου και 1 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 1 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη EIOPA με θέμα: ENW 7 Pensions meeting,
- 2 Δεκεμβρίου 2020, 30 Ιουλίου 2020, Τηλεδιάσκεψη ESMA CRA Network (Δίκτυο για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας),

- 2 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 7 έως 9 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ για Ιδιωτικές Ασφαλίσεις (OECD Working Party on Private Pensions),
- 9 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 9 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 9 και 10 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 10 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της εποπτικής επιτροπής για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (CCP Supervisory Committee),
- 11 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 11 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 11 και 12 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας του ΟΟΣΑ για Ιδιωτικές Ασφαλίσεις (OECD Working Party on Private Pensions),
- 14 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη του MiFID II Task Force της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 14 και 16 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 15 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 16 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 18 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 18 Δεκεμβρίου 2020, Τηλεδιάσκεψη της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. Μεγέθη Χρηματιστηρίου Αθηνών και Αλλοδαπών Χρηματιστηρίων, 2020

Χρηματιστήριο	Χρηματιστηριακή Αξία		Ετήσια Αξία Συναλλαγών επί μετοχών (EOB) ¹		Δείκτης εμπορ/τητας ²	Αριθμός εισηγμένων εταιριών ⁵	Δείκτης	Τιμή κλεισίματος (Δεκ. 2020)	Απόδοση
	(εκατ. USD)	Ετήσια % μτβ	(εκατ.USD)	Ετήσια % μτβ					
<i>Athens Exchange</i>	50,986.89	-4,97%	16,204.08	0,97	31,78	172	ΓΔ ΧΑ	910,90	-0.63%
<i>Deutsche Boerse</i>	2,284,108.84	na	2,069,823.49	37,39	90,62	485	DAX	13718,78	3.55%
<i>LSE Group</i>	4,045,597.13	-3,28%	2,096,760.18	4,84	51,83	2340	FTSE 100 (LSE)	6555,82	-13,08%
<i>Euronext</i>	5,443,947.50	15,79%	2,505,274.77	43,98	46,02	1489	Euronext 100	1103,54	-3,57%
<i>BME Spanish Exchanges</i>	759,174.66	-4,78%	463,336.33	13,35	61,03	2722	IBEX 35	8073,70	-15,45%
<i>Vienna Stock Exchange⁵</i>	124,075.36	-6,78%	35,930.55	36,36	28,52	806	ATX	2780,44	-12,76%
<i>Nasdaq Nordic Exchanges</i>	2,110,440.09	30,87%	1,030,998.97	-93,52	48,85	1068	OMXS30 (Stockholm)	1874,74	5,81%
<i>Borsa Istanbul</i>	237,473.62	28,39%	900,189.57	158,91	379,07	367	BIST 100***	1476,72	29,06%
<i>NYSE – USA</i>	26,232,740.00	12,45%	26,176,916.32	113,73	99,79	2873	NYSE Composite	14524,80	4,40%
<i>Nasdaq – USA</i>	19,060,372.31	46,59%	24,924,017.05	56,66	130,76	2987	NASDAQ Composite	12888,28	43,64%
<i>Japan Exchange Group</i>	6,718,219.55	8,51%	6,155,538.03	20,73	91,62	3754	Topix	1804,68	4,84%
<i>Hong-Kong Exchanges</i>	6,130,420.43	25,13%	3,144,061.81	67,53	51,29	2545	Hang Seng Index	27231,13	-3,40%
<i>Shanghai Stock Exchange</i>	6,975,970.45	36,63%	12,177,939.15	56,32	174,57	1813	Shanghai Composite	3391,76	11,20%

Πηγή: World Federation of Exchanges, LSE Group: Bloomberg

1. Εξαιτίας διαφορετικών μεθόδων παρουσίασης και υπολογισμού της αξίας των συναλλαγών, τα μεγέθη δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ τους.
2. Δείκτης Εμπορευσιμότητας: Αξία Συναλλαγών προς Χρηματιστηριακή Αξία.
3. Το Euronext περιλαμβάνει τις αγορές Βελγίου, Αγγλίας, Γαλλίας, Ολλανδίας και Πορτογαλίας.
4. Στοιχεία από τα χρηματιστήρια της Στοκχόλμης, της Κοπεγχάγης, του Ελσίνκι, της Ισλανδίας, του Ταλίν, της Ρίγα και του Βίλνιους.
5. Στοιχεία Ιανουαρίου 2021.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ. Μεριδίο αγοράς και αξία ενεργητικού ανά ΑΕΔΙΑΚ, 2018-2020

ΑΕΔΙΑΚ	31.12.2020				31.12.2019				31.12.2018			
	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μεριδίο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μεριδίο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μεριδίο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου
EUROBANK ASSET MANAGEMENT (EFG)	129	2.217,99	27,40	0,01	126	2.152,47	27,39	-2,76	114	1.808,38	29,84	-1,30
ALPHA ASSET MANAGEMENT	41	1.521,79	18,80	-1,67	41	1.609,15	20,47	2,21	42	1.111,18	18,34	0,15
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2	1.456,83	18	0,12	2	1.404,94	17,88	0,33	2	1.068,27	17,63	0,64
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	55	1.125,50	13,91	2,49	52	897,58	11,42	3,10	53	506,66	8,36	-0,02
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	25	825,63	10,20	-0,46	25	837,92	10,66	-2,52	26	802,40	13,24	-0,02
ALPHA TRUST	17	255,22	3,15	-0,16	17	260,44	3,31	-0,07	17	205,79	3,40	0,01
TRITON ASSET MANAGEMENT (HSBC)	6	160,60	1,98	-0,24	6	174,55	2,22	-0,14	6	143,53	2,37	0,42
METLIFE (ALICO)	12	135,22	1,67	-0,12	12	140,69	1,79	-0,31	12	128,02	2,11	-0,01
3Κ INVESTMENT PARTNERS (ING)	10	121,51	1,50	0,11	8	109,63	1,39	0,31	9	66,02	1,09	0,20
ALLIANZ	7	98,22	1,21	-0,11	7	103,72	1,32	0,13	7	72,56	1,20	-0,05
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	7	83,09	1,03	0,03	5	78,98	1,01	-0,10	6	67,63	1,12	0,04
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	6	38,73	0,48	-0,03	5	39,81	0,51	-0,08	5	35,63	0,59	-0,03
OPTIMA ASSET MANAGEMENT (ΠΙΡΩΝ CPB ASSET MANAGEMENT)	6	33,78	0,42	0,01	5	32,03	0,41	-0,07	4	29,15	0,48	-0,05
ATHOS ASSET MANAGEMENT	20	19,58	0,24	0,02	16	17,52	0,22	-0,02	13	14,74	0,24	0,02
ΣΥΝΟΛΟ	343	8.093,73	100		327	7.859,50	100		316	6.059,95	100	

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. Κατανομή ενεργητικού (%) αμοιβαίων κεφαλαίων ανά ΑΕΔΑΚ 31.12.2020

ΑΕΔΑΚ	Χρηματοογόρες		Ομολογιακά	Μικτά	Μετοχικά	ΑΚΧΑ	Funds of Funds	Δείκτη	Σύνθετα
	Βραχείας Διάρκειας	Διαχείρισης Διαθεσίμων							
		Σύνολο							
3Κ INVESTMENT PARTNERS		24,38	5,38	70,24					
ALLIANZ		34,45	38,36	27,19					
ALPHA ASSET MANAGEMENT		33,27	24,32	21,33	3,16	15,50		1,09	1,33
ALPHA TRUST		14,59	30,77	36,59	3,09	14,96			
ATHOS ASSET MANAGEMENT		38,20	23,14	38,66					
ATTICA WEALTH MANAGEMENT		37,51	37,47	20,84		4,18			
EUROBANK ASSET MANAGEMENT		39,15	1,94	9,02	3,75	33,80			12,34
METLIFE		44,33	6,75	29,42	5,93	4,88		8,69	
OPTIMA ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ		28,95		41,99		29,07			
TRITON ASSET MANAGEMENT		20	10,19	42,43	27,38				
ΑΕΔΑΚ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ		27	73						
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT		51,74	16,28	20,28		11,69			
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ASSET MANAGEMENT		41,99	5,40	52,61					
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT		42	9,26	15,15	15,36	18,23			
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ		36,17	23,32	15,44	4,50	16,60		0,35	3,63

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV. Ετήσια απόδοση αμοιβαίων κεφαλαίων, 2018-2020

Ονοματολογική Κατάταξη	Ετήσια Απόδοση (%)		
	2020	2019	2018
ΜΕΤΟΧΙΚΑ			
Μετοχικά ΑΚ Αμερικής	12,81	24,86	-2,58
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυγμένων Αγορών	-0,10	24,78	-8,34
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυσσόμενων Αγορών	-17,54	27,82	-9,18
Μετοχικά ΑΚ Δείκτη	-15,87	45,67	-22,63
Μετοχικά ΑΚ Διεθνή	3,21	29,08	-7,79
Μετοχικά ΑΚ Ελλάδας	-7,97	40,18	-16,21
Μετοχικά ΑΚ Ευρωζώνης	-5,04	20,45	-13,92
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ			
Ομολογιακά ΑΚ Διεθνή	-0,64	5,33	1,28
Ομολογιακά ΑΚ Ελλάδας	5,86	21,94	-0,07
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυγμένων Χωρών	0,91	6,69	0,38
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυσσόμενων Χωρών	1,71	6,13	-7,07
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Επενδ. Διαβάθμισης	-0,22	4,68	-0,85
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Υψηλής Απόδοσης	-	-	-
ΜΙΚΤΑ			
Μικτά Αμοιβαία Κεφάλαια	-0,62	23,06	-7,84
ΑΚΧΑ			
ΑΚΧΑ Κυμαινόμενης ΚΑΕ	-0,24		
Διαχείρισης Διαθεσίμων Βραχ. Διάρκειας	-	0,16	-0,26
Διαχείρισης Διαθεσίμων	-	4,01	1,20
Σύνθετα			
Σύνθετα ΑΚ Absolute Return	0,64	3,84	0,72
Σύνθετα ΑΚ Ειδικού Τύπου	2,11	15,10	-1,51
Funds of Funds			
Funds of Funds Μετοχικά	7,66	20,32	-8,71
Funds of Funds Μικτά	1,53	11,52	-4,14
Funds of Funds Ομολογιακά	0,72	4,51	-0,07

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ V. Ενεργητικό Α/Κ, κεφαλαιοποίηση εισηγμένων εταιριών και ο ΓΔΤ/ΧΑ, 2018-2020

Μήνας / Έτος	Ενεργητικό Α/Κ (εκατ. ευρώ)	Μηνιαία Μεταβολή (%)	Κεφαλαιοποίηση εταιριών ΧΑ (εκατ. ευρώ)	ΓΔΤ/ΧΑ	Μηνιαία Μεταβολή ΓΔΤ (%)
Δεκ-20	8,093.73	3.77%	53,853.00	808.99	9.78%
Νοε-20	7,800.04	7.84%	50,061.89	736.92	29.40%
Οκτ-20	7,232.72	-0.80%	40,527.00	569.5	-8.84%
Σεπ-20	7,291.02	1.21%	43,697.68	624.75	-1.46%
Αυγ-20	7,203.66	0.88%	44,577.28	633.98	2.65%
Ιουλ-20	7,140.72	0.56%	43,724.52	617.61	-3.33%
Ιουν-20	7,101.05	3.74%	44,709.76	638.9	-2.10%
Μαϊ-20	6,844.77	2.76%	45,712.18	652.58	21.65%
Απρ-20	6,660.99	3.08%	44,509.00	536.45	-3.91%
Μαρ-20	6,462.24	-17.23%	39,583.00	558.3	-22.50%
Φεβ-20	7,807.40	-3.79%	51,080.55	720.35	-20.92%
Ιαν-20	8,115.15	3.25%	61,540.48	910.9	-0.63%
Δεκ-19	7,859.50	1,48	61.217,27	916.67	1,67%
Νοε-19	7,745.05	1,50	60.492,08	901.58	2,15%
Οκτ-19	7,630.81	3,09	57.937,49	882.57	1,63%
Σεπ-19	7,401.79	2,01	57.420,47	868.42	0,04%
Αυγ-19	7,256.17	0,90	57.657,80	868.10	-3,54%
Ιουλ-19	7,191.18	2,73	61.119,11	899.93	3,62%
Ιουν-19	7,000.01	4,16	59.242,47	868.48	4,61%
Μαϊ-19	6,720.64	1,31	55.921,23	830.24	7,37%
Απρ-19	6,633.94	2,90	53.706.06	773.24	7,19%
Μαρ-19	6,446.98	1,36	51.434,96	721.37	1,96%
Φεβ-19	6,360.77	2,25	50.201,10	707.51	11,48%
Ιαν-19	6,221.05	2,66	47.098,54	634.64	3,48%
Δεκ-18	6.059,95	-2,28	44.884,04	613,30	-2,69
Νοε-18	6.201,04	-0,94	45.731,51	630,23	-1,55
Οκτ-18	6.259,99	-2,33	46.108,53	640,15	-7,45
Σεπ-18	6.412,88	-0,75	49.714,12	691,69	-5,20
Αυγ-18	6.461,25	-1,74	51.653,39	729,62	-4,15
Ιουλ-18	6.575,46	-0,17	53.426,67	761,23	0,48
Ιουν-18	6.586,78	0,57	52.447,18	757,57	0,23
Μαϊ-18	6.549,52	-3,57	52.549,71	755,85	-11,93
Απρ-18	6.791,81	2,76	58.296,75	858,22	9,96
Μαρ-18	6.609,61	-1,46	54.325,85	780,50	-6,60
Φεβ-18	6.707,43	-3,24	56.507,74	835,66	-4,91
Ιαν-18	6.931.99	4,13	58.545,48	878,83	9,53

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI. Στοιχεία εισηγμένων ΑΕΕΧ, 31.12.2020

ΑΕΕΧ	Τμή μετοχής (ευρώ)	Εσωτερική Αξία Μετοχής (ευρώ)	Premium/ Discount (%)	Απόδοση Εσωτερικής Αξίας	Καθαρή αξία ενεργητικού (NAV) (εκατ. ευρώ)
ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ	23,2	31.64	-26,68	7,88	12,69

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ VII. Αξία ενεργητικού επενδυτικών κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2019-2020

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2020	31.12.2019	30.12.2020	31.12.2019	30.12.2020	31.12.2019
Αυστρία	20.589,70	194.082,8	89.947,20	86.338,7	111.642,50	107.744,1
Βέλγιο	170.377,80	165.380,4	160.285,30	143.662,4	10.092,50	21.718,1
Βουλγαρία	847,4	824,4	839,2	815,5	8,2	8,9
Κροατία	2.998,30	3.605,1	2.412,10	3.034,8	586,2	570,3
Κύπρος	4.872,00	5.232,0	409	357,0	4.463,00	4.875,0
Τσεχία	15.233,60	14.626,4	13.541,30	13.078,4	1.692,40	1.548,0
Δανία	328.810,80	315.591,6	157.819,70	144.199,0	170.991,10	171.392,7
Φινλανδία	132.389,90	124.709,5	116.898,70	109.741,2	15.491,20	14.968,3
Γαλλία	2.066.996,00	1.956.090,0	884.296,00	822.808,0	1.182.700,00	1.133.282,0
Γερμανία	2.511.384,80	2.357.739,7	418.145,00	407.949,4	2.093.239,80	1.949.790,3
Ελλάδα	9.668,30	8.836,4	6.237,30	6.086,3	3.431,00	2.750,1
Ουγγαρία	18.951,40	19.557,2	1.335,60	1.251,9	17.615,90	18.305,3
Ιρλανδία	3.324.194,00	3.048.404,0	2.528.072,00	2.315.504,0	796.122,00	732.900,0
Ιταλία	329.442,20	320.653,6	241.183,30	244.539,5	88.258,90	76.114,1

ΠΙΝΑΚΑΣ VII. Αξία ενεργητικού επενδυτικών κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2019-2020

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2020	31.12.2019	30.12.2020	31.12.2019	30.12.2020	31.12.2019
Λιχτενστάιν	55.021,50	53.914,3	28.647,70	29.080,8	26.373,80	24.833,6
Λουξεμβούργο	4.973.780,00	4.718.914,0	4.158.430,00	3.920.828,0	815.350,00	798.086,0
Μάλτα	13.717,30	15.351,1	2.602,00	3.086,3	11.115,30	12.264,9
Ολλανδία	998.745,00	947.476,0	39.694,00	43.215,0	959.051,00	904.261,0
Νορβηγία	142.623,20	134.605,9	142.623,20	134.605,9	2.819,20	
Πολωνία	61.517,30	62.957,1	27.005,00	28.146,6	34.512,20	34.810,5
Πορτογαλία	25.504,10	23.509,0	13.920,50	12.283,3	11.583,60	11.225,7
Ρουμανία	8.409,60	9.629,2	4.037,20	4.699,5	4.372,30	4.929,7
Σλοβακία	7.832,60	7.413,8	5.791,90	5.341,3	2.040,70	2.072,4
Σλοβενία	3.410,30	3.148,6	3.227,50	3.009,2	182,8	139,4
Ισπανία	304.406,00	306.311,0	249.106,00	245.809,0	55.300,00	60.502,0
Σουηδία	479.913,10	421.208,7	455.338,50	398.370,9	24.574,60	22.837,8
Ελβετία	762.034,60	714.293,5	592.249,50	564.510,0	169.785,10	149.783,5
Τουρκία	26.245,30	29.087,3	14.423,50	15.394,2	11.821,80	13.693,1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.784.304,40	1.751302,1	1.285.995,00	1.282.530,9	498.309,40	468.771,2

Πηγή: ΕΦΑΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII. Διάρθρωση ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2019-2020

Τύποι Α/Κ	31.12.2020		31.12.2019	
	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)
Μετοχικά	4.676	40,16	4.286	39
Μικτά	2.043	17,55	1.997	18,17
Ομολογιακά	3.109	26,70	3.054	27,79
Διαχείρισης Διαθεσίμων	1.443	12,39	1.275	11,6
Εγγυημένα	6.01	0,05	6,6	0,06
Λοιπά	256	2,21	247	2,25
ARIS*	107	0,92	125	1,14
ΣΥΝΟΛΟ	11.644	100	10.990	100
Εκ των οποίων:				
ΔΑΚ (ETF)	N/A	N/A	N/A	N/A
Funds of Funds			-	-

Πηγή: EFAMA

*Absolute return innovative strategies (ARIS)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΧ. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών καθώς και έκδοση ομολογιακών δανείων εισηγημένων στο Χ.Α. εταφρών με Δημόσια Προσφορά, 2020

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
1	ΑΒΑΞ Α.Ε. ⁽¹⁾	Κύρια Αγορά	20/1/2020	22/01/2020	27/01/2020-10/02/2020	17/02/2020	19.999.999,80	0,30	66.666.666	Δημόσια προσφορά (0,85Ν-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ Α.Ε ⁽²⁾	Κύρια Αγορά	18/2/2020	21/02/2020	26/02/2020-11/03/2020	23/03/2020	7.999.999,50	0,30	26.666.665	Δημόσια προσφορά (7Ν-27Π) υπέρ παλαιών μετόχων -	-
3	TRASTOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ⁽³⁾	Κύρια Αγορά	04/6/2020	10/06/2020	15/06/2020-29/06/2020	06/07/2020	37.215.718,20	0,90	41.350.798	Δημόσια προσφορά (17Ν-23Π) υπέρ παλαιών μετόχων	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.
4	PASAL Α.Ε. ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ	Κύρια Αγορά	17/6/2020	19/06/2020	24/06/2020-09/07/2020	24/06/2020	10.028.517,12	0,67	14.967.936	Δημόσια προσφορά (8Ν-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/Ανάδοχος
	ΑΚΙΝΗΤΩΝ ⁽⁴⁾									μετόχων	
5	ΣΙΔΑΜΑ Α.Ε. ⁽⁵⁾	Κατηγορία Επιτήρησης	23/10/2020	Δ/Ε	Δ/Ε	27/10/20	8.005.571,8	2,3577	3.395.556	ΑΜΚ χωρίς δικαίωμα προτίμησης με εισφορά σε είδος στοιχείων του ενεργητικού της ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙ ΚΗ Α.Ε.Β.Ε	-
6	Π.Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε. ⁽⁶⁾	Κατηγορία Επιτήρησης	20/11/2020	24/11/2020	27/11/2020-10/12/2020	21/12/2020	9.966.401,25	0,75	13.288.535	Δημόσια προσφορά (1Ν-3Π) υπέρ παλαιών μετόχων	-
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ (€)						<u>93.216.207,67</u>				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίστηκε από την 26.09.2019 Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας, καλύφθηκε κατά ποσοστό 52,90% με την καταβολή συνολικού ποσού € 10.586.024,10 που αντιστοιχεί σε 35.286.747 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους, ενώ 31.379.919 έμειναν αδιάθετες. Με βάση τις αποφάσεις της από 26.09.2019 Επαναληπτικής Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρίας και την από 10.02.2020 απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας, οι ως άνω αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν σε βασικούς μετόχους κατά τη κρίση του Δ.Σ., με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε 100,00% και το συνολικό ποσό να ανέλθει σε € 19.999.999,80.
2. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίστηκε από τις από 17.07.2019 Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης. Ποσοστό 77,07% καλύφθηκε μέσω των εγγραφών από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους με την καταβολή συνολικού ποσού € 6.165.803,40 που αντιστοιχεί σε 20.552.678 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Μέσω της άσκησης του δικαιώματος προεγγραφής καλύφθηκε το εναπομείναν ποσοστό 22,93% με την καταβολή συνολικού ποσού € 1.834.196,10 που αντιστοιχεί σε 6.113.987 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, δεν έμειναν αδιάθετες μετοχές με αποτέλεσμα το τελικό ποσό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε € 7.999.999,80.
3. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εν μέρει με καταβολή μετρητών και εν μέρει με συμψηφισμό απαιτήσεως και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την από 29.10.2019 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας σε συνδυασμό με την από 12.12.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 51,2% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 37.215.718,20 € που αντιστοιχεί σε 41.350.798 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,50 € και τιμής διάθεσης 0,90 € έκαστη. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους καλύφθηκε κατά 30,7% με την καταβολή συνολικού ποσού € 22.263.918,30 που αντιστοιχεί σε 24.737.687 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. 20,6%, καλύφθηκε κατά ποσό € 14.949.999,90 (16.611.111 νέες μετοχές) με συμψηφισμό ληξιπρόθεσμης απαίτησης, η οποία απορρέει από το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο η έκδοση του οποίου αποφασίστηκε με την από 29.10.2019 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας σε συνδυασμό με την από 19.11.2019 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας (αφορά την απαίτηση της WRED LLC από την εταιρία). Μέσω της άσκησης του δικαιώματος προεγγραφής καλύφθηκε το 0,002% κατά ποσό € 1.800,00 με καταβολή μετρητών, ποσό που αντιστοιχεί σε 2.000 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές.
4. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαιώμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρίας της 02.12.2019 σε συνδυασμό με την από 25.05.2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας,, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού € 10.028.517,12 που αντιστοιχεί σε 14.967.936 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,50€ και τιμής διάθεσης 0,67€ έκαστη. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα

προτίμησης καλύφθηκαν κατά 1,40% του ποσού της αύξησης με την καταβολή συνολικού ποσού €140.415,92 που αντιστοιχεί σε 209.576 νέες κοινές, ονομαστικές μετοχές, ενώ 14.758.360 έμειναν αδιάδτετες μετοχές. Με την από 07.07.2020 απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας, το σύνολο των 14.758.360 αδιάδτετων νέων μετοχών διατέθηκε στην εταιρεία «STERNER STENHUS GREECE AB», η οποία κάλυψε πλήρως τις προσφερόμενες αδιάδτετες μετοχές και κατέβαλε το συνολικό ποσό των € 9.888.101,20. Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αυξήθηκε κατά €10.028.517,12 και ποσό €2.544.549,12 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Υπέρ το άρτιο».

5. Στην από 25.05.2020 Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού των €4.584.000,60, με την έκδοση 3.395.556 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας €1,35 ανά μετοχή υπέρ της ΜΠΗΤΡΟΣ, χωρίς δικαίωμα προτίμησης των λοιπών μετόχων, με εισφορά σε είδος στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού που αφορούν στην εμπορία και επεξεργασία χαλυδουργικών προϊόντων της εταιρείας ΜΠΗΤΡΟΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕΒΕ. Μετά την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των Περιουσιακών Στοιχείων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας προχώρησε την 16.10.2020 σε πιστοποίηση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κατά το ποσό των €4.584.000,60 και την έκδοση τριών εκατομμυρίων τριακοσίων ενενήνταπέντε χιλιάδων πεντακοσίων πενήντα έξι (3.395.556) Νέων Μετοχών υπέρ της Μεταβιβάζουσας ως αντάλλαγμα για την εισφορά των Περιουσιακών Στοιχείων.

6. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρείας, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 02.09.2020 σε συνδυασμό με την από 09.11.2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης. Ποσοστό 98,42% καλύφθηκε μέσω των εγγραφών από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους με την καταβολή συνολικού ποσού €9.808.804,50 που αντιστοιχεί σε 13.078.406 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Μέσω της άσκησης του δικαιώματος προεγγραφής καλύφθηκε το εναπομείναν ποσοστό 1,58% με την καταβολή συνολικού ποσού €157.596,75 που αντιστοιχεί σε 210.129 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές. Κατόπιν των ανωτέρω, δεν έμειναν αδιάδτετες μετοχές με αποτέλεσμα το τελικό ποσό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε €9.966.401,25.

ΠΙΝΑΚΑΣ Χ. Δημόσια προσφορά και εισαγωγή κινητών αξιών για πρώτη φορά στο Χ.Α., 2020

α/α	Εταιρία	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ.	Κατηγορία Διαπραγμ./Κλάδος/ Υποκλάδος	Εύρος Τιμών Διάθεσης (€) ή Εύρος Επιτοκίου Διάθεσης	Τιμή Διάθεσης ή Τιμή Έναρξης Διαπραγμ. (€)	Αριθμός νέων κινητών αξιών με Δημ. Προσφ. ή/και Εισαγωγή	Αντληθέντα κεφάλαια (€)	Κύριος Ανάδοχος της Δημ. Προσφοράς	Σύμβουλοι Εκδόσης
1.	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ Α.Ε. ⁽¹⁾	03.03.2020- 05.03.2020	10.03.2020	Κύρια Αγορά	-	7,00 & 6,30	516.800 & 27.200	3.788.960,00	ΕΥΡΟΧΧ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	ΕΥΡΟΧΧ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.
2.	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ. ⁽²⁾	29.05.2020- 01.07.2020	06.07.2020	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	2,5%-3,0%	1.000,00	500.000	500.000.000,00	ΕΥΡΟΧΧ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΡΩΒΑΝΚ Α.Ε.	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
3	EPSILON NET Α.Ε. ⁽³⁾	08.07.2020- 10.07.2020	15.07.2020	Κύρια Αγορά	-	2,40	2.224.560	5.338.944,00	ΑΛΦΑ ΒΑΝΚ Α.Ε	ΑΛΦΑ ΒΑΝΚ Α.Ε
4	LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ⁽⁴⁾	15.07.2020- 17.07.2020	22.07.2020	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,40%-3,80%	1.000,00	320.000	320.000.000,00	ΕΥΡΟΧΧ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε., ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΡΩΒΑΝΚ	ΕΥΡΩΒΑΝΚ Α.Ε ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε

- 7,00 € εκάστη και 27.200 νέες μετοχές για την προσφορά σε περιορισμένο κύκλο προσώπων της εταιρίας, με τιμή διάθεσης 6,30 € εκάστη (ήτοι μειωμένη κατά 10%).
2. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 500.000 κοινών ανώνυμων ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 της εταιρίας «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ » και συνολικού ποσού €500.000.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 2,75%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 2,75% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά καλύφθηκε κατά 1,30 φορές με το σύνολο της έγκυρης ζήτησης να ανέρχεται σε ποσό € 659,837 εκατ.
3. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίστηκε από την 15.11.2019 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας σε συνδυασμό με την από 25.06.2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά ποσοστό 100% του συνόλου της αύξησης με την καταβολή συνολικού ποσού € 5.338.944 που αντιστοιχεί σε 2.224.560 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές με τιμή διάθεσης 2,40 € εκάστη.
4. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 320.000 κοινών ανώνυμων, άυλων ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 της εταιρίας «LAMDA DEVELOPMENT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ» και συνολικού ποσού €320.000.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,40%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,40% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά καλύφθηκε κατά 1,93 φορές με το σύνολο της έγκυρης ζήτησης να ανέρχεται σε ποσό € 618,3 εκατ.
5. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 200.000 κοινών ανώνυμων, άυλων ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 και συνολικού ποσού € 200.000.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 2,10%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 2,10% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά καλύφθηκε κατά 3,06 φορές με το σύνολο της έγκυρης ζήτησης να ανέρχεται σε ποσό € 611,9 εκατ.

ΠΙΝΑΚΑΣ XI. Κατάσταση εισηγμένων στη ρυθμιζόμενη Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών εταιριών, 31.12.2020

Αγορά	Κανονική Διαπραγμάτευση	Υπό αναστολή	Σύνολο
Κύρια Αγορά	123		
Υπό επιτήρηση	22		
Σύνολο εταιριών με μετοχές εισηγμένες στην Αγορά Χρεογράφων	145	15	160
Σύνολο εταιριών με ομολογίες εισηγμένες στην Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος	10*		4
Γενικό Σύνολο			164

* Από τις 10 εταιρίες που έχουν εισηγμένες ομολογίες στην Αγορά Αξιών, οι 6 εταιρίες έχουν και εισηγμένες μετοχές στην ίδια αγορά.

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2020	
Εταιρία	Ημερομηνία
ENTERSOFT Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	10.03.2020
EPSILON NET Α.Ε. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	15.07.2020

Εταιρίες οι κοινές ομολογίες των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2020	
Εταιρία	Ημερομηνία
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	06.07.2020
LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε.	22.07.2020
ΟΠΑΠ Α.Ε.	29.10.2020

Εταιρίες οι αξίες των οποίων διαγράφηκαν από το ΧΑ το 2020				
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	Αιτιολογία	Πρότερη κατάσταση
1	F. G. EUROPE Α.Ε.	13.03.2020	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
2	ΕΛΤΡΑΚ Α.Ε.	13.03.2020	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
3	Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.	19.03.2020	Πρώρη αποπληρωμή από την εταιρία του συνόλου των ομολογιών	Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος
4	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT Α.Β.Ε.Ε.	18.06.2020	Πρώρη αποπληρωμή από την εταιρία του συνόλου των ομολογιών	Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος
5	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.	25.06.2020	Πρώρη αποπληρωμή από την εταιρία του συνόλου των ομολογιών	Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος
6	ΚΑΡΑΤΖΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	14.07.2020	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
7	ΝΗΡΕΥΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ Α.Ε.	14.07.2020	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων

8	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε.	14.07.2020	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
9	ΠΕΡΣΕΥΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Α.Β.Ε.Ε.	01.09.2020	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Αγορά Χρεογράφων
10	ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.	04.12.2020	Απόφαση της Επ. Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών Χ.Α.	Αγορά Χρεογράφων
11	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.	04.12.2020	Απόφαση της Επ. Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών Χ.Α.	Αγορά Χρεογράφων
12	ΑΛΦΑ-ΓΚΡΙΣΙΝ Α.Ε.	04.12.2020	Απόφαση της Επ. Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών Χ.Α.	Αγορά Χρεογράφων
13	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.	04.12.2020	Απόφαση της Επ. Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών Χ.Α.	Αγορά Χρεογράφων
14	ΥΙΟΙ Ε.ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΟΥ - ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε.	04.12.2020	Απόφαση της Επ. Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών Χ.Α.	Αγορά Χρεογράφων

Εταιρίες υπό επιτήρηση την 31.12.2020					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία *	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία *
1.	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε.	21.12.2009	12.	Α.Β.Ε.Π.Ε. Α.Ε. "ΒΑΡΑΓΚΗΣ"	15.04.2016
2.	ΣΑΤΟ Α.Ε.	08.04.2011	13.	ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Α.Β.Ε.	15.04.2016
3.	ΥΑΛCO Σ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ Α.Ε.	08.04.2011	14.	FRGIGOGLOSS Α.Β.Ε.Ε.	15.04.2016
4.	ΔΟΥΡΟΣ Α.Ε.	06.09.2011	15.	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ Α.Ε.	10.05.2017
5.	FORTHNET Α.Ε.	25.11.2011	16.	ΒΙΟΤΕΡ Α.Ε.	11.12.2017
6.	Π. Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	10.04.2012	17.	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ Α.Τ.Ε.	15.02.2018
7.	ΣΙΔΜΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.	10.04.2012	18.	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.	11.05.2018
8.	ΛΑΝΙΡΗΑΡΜ Α.Ε.	31.07.2012	19.	«ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ» Α.Ε.	25.10.2018
9.	ΑΝΕΚ Α.Ε.	05.04.2013	20.	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε.	07.11.2018
10.	ΚΡΕΚΑ Α.Ε.	05.04.2013	21.	ΒΙΣ Α.Ε.	09.07.2020
11.	ΑΚΡΙΤΑΣ Α.Ε.	08.04.2015	22.	ΙΝΤΡΑΛΟΤ Α.Ε.	09.07.2020

* Ως ημερομηνία νοείται, η ημερομηνία κατά την οποία η εταιρία ετέθη, εκτός καθεστώς κανονικής διαπραγμάτευσης, υπό επιτήρηση.

Εταιρίες υπό αναστολή την 31.12.2020					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία
1.	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ Α.Ε. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	31.08.2012	9.	Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING Α.Ε.	02.10.2018
2.	ΝΕΩΡΙΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	31.08.2012	10.	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Ε.Ε.	02.05.2019
3.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε.	01.09.2015	11.	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.	02.05.2019
4.	ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	02.05.2017	12.	ΕΛΒΙΕΜΕΚ Α.Ε.	01.10.2019
5.	Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.	03.10.2017	13.	Μ.Λ.Σ. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε.	13.05.2020
6.	ΕΥΡΟΒΡΟΚΕΡΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΕ	30.04.2018	14.	ΑΕΓΕΚ Α.Ε. ΑΕΓΚΝΤΓ&ΔΕ	26.06.2020
7.	ΕΥΡΟΜΕΔΙΚΑ Α.Ε.Π.Ι.Υ.	02.5.2018	15.	ΝΤΙΟΝΙΚΑ Α.Ε.Β.Ε.	01.07.2020
8.	FOLLI FOLLIE ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ Α.Ε.	25.05.2018			

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Πληροφορίες Επικοινωνίας:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου,
105 62 Αθήνα.

Τηλ. Κέντρο (210) 33.77.100

<http://www.hcmc.gr>

Οι Ετήσιες Εκθέσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι καταχωρημένες χρονολογικά στην ιστοσελίδα της στον σύνδεσμο: [http://www.hcmc.gr/el GR/web/portal/annualreports](http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/annualreports)